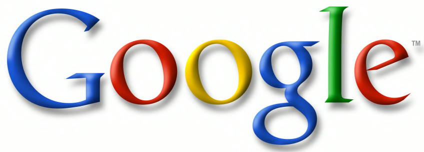

PERSONHISTORISK TIDSKRIFT

ÅTTONDE ÅRGÅNGEN

1906

UTGIFVEN AF

PERSONHISTORISKA SAMFUNDET

GENOM

HOLGER ROSMAN

SAMFUNDETS SEKRETERARE

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1906

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Bilaga.

Köping stads tjänstemän 1605—1905. Personhistoriska anteckningar af *Gustaf Elgenstierna.*

Porträtt.

Johan Kristoffer von Düring, Margareta De Besche, Georg De Besche, Jacob Grundel, »Christina Charlotta», Karl X Gustaf, Karl Gustaf Wrangel, Adam Fredrik Netherwood, Gustaf III, Karl Gustaf Piper, Hedvig Katarina Ekeblad, Anders Rudolf Du Rietz, Marie Susanne Roslin, 4 obekanta ur samlingen å Leufsta.

Personhistoriska Samfundet.

Årsmöte.

Den 26 mars 1906 höll Personhistoriska Samfundet sitt första årsmöte under det nya namnet, nästan på dagen 30 år efter Svenska Autografsällskapets stiftande. Mötet var anordnadt å Grand Hotel och leddes af friherre Bonde.

Sedan protokollet för decembersammanträdet justerats, föredrogs af kammarrättsrådet Wallensteen revisionsberättelsen öfver skattmästarens förvaltning, hvarefter ansvarsfrihet beviljades. Till funktionärer återvaldes samtliga de afgående. I styrelsen insattes sålunda friherre *Carl Carlson Bonde*, riksarkivarien *E. Hildebrand*, grefve *F. U. Wrangel*, friherre *Joh. Rudbeck* och doktor *H. Rosman* och i redaktionsutskottet de tre sistnämnda. Till revisorer valdes öfverkammarherren *G. Celsing* och kammarrättsrådet *J. A. Wallensteen* med kapten *Otto Bergström* såsom suppleant.

På förslag af doktor Alfred Levertin beslöt sällskapet att låta utreda möjligheten af att i Stockholm inrätta ett personhistoriskt institut, afsedt att samla genealogiska och biografiska anteckningar och hålla dessa tillgängliga för samfundets medlemmar. Frågans behandling uppdrogs åt en kommitté bestående af doktor *Levertin*, kapten *Bergström* och sekreteraren.

Efter förhandlingarnas slut höll kapten *W. Planting-Gyllenbåga* ett föredrag om de s. k. kavaljerskonserterna vid midten af 1700-talet, hvarvid han lämnade åtskilliga personhistoriska meddelanden om artister och amatörer, som uppträdde vid de å Riddarhuset anordnade musiktillställningarna under åren närmast före Musikaliska akademiens stiftande.

Utdrag ur revisionsberättelsen.

Behållning till år 1905	kr.	2,288: 51
Inkomster under året:		
af årsafgifter	»	2,898: 37
» försäljning af skrifter	»	685: 78
» räntor	»	64: 63
Summa	kr.	5,937: 29
Utgifter under året:		
för tryckning, teckning, etsning och autotypi .	kr.	2,670: 67
» distribution af tidskriften	»	208: 23
» inköp af tidskriftsårgångar och tidningsurklipp	»	29: 36
» skioptikonbilder	»	14: 25
» annonskostnader	»	15: 53
» renskrifning, postporto, papper m. m. . .	»	16: 52
» arfvoden	»	941: —
Behållning till år 1906	»	2,041: 73
Summa	kr.	5,937: 29

Nya medlemmar.

Januari—mars 1906.

Aminoff, L. F., vice häradshöfding. Nyköping.
Artillerimuseum.
Benzinger, F., direktör.
Berg von Linde, A. L. A., f. d. kapten. Källunda, Önnestad.
Berling, J., registrator. Malmö.
Bonde, C., grefve, godsägare. Mauritzberg, Ö. Husby.
Bäfverfeldt, K. E. A., kammarskrifvare. Ånimskog.
Decker, W., rentier. Helsingfors, Finland.
von Düben, G. H., friherre, kapten. Landskrona.
von Friesendorff, K., friherre, kontorsskrifvare.
Fåhræus, G. R., rektor.
Hult, O., läkare.
Insulandar, K., löjtnant.
Kugelberg, B., kapten. Ekeberg, Jönköping.
Leijonhufvud, S., friherre, aktuarie.
Lind af Hageby, E., f. *Hierta*, fru.
Lovén, S. A., f. d. löjtnant. Kristiania, Norge.
Löwenadler, C. O., disponent. Anneberg.
Nilsson, A., fil. kand. Uppsala.
Rehbinder, C. M. V., friherre, öfverste. Västervik.
Ribbing, B. E. L., f. d. ryttmästare.
Silfversvärd, G., öfverstelöjtnant. Karlskrona.
Spåre, A., hofrättsråd. Helsingfors, Finland.
Stockenberg, J., sekreterare i kommerskollegium.
Stårck, P. J., kandidat. Uppsala.
Sundborg, S., fröken, konsthandlare.
Troilius, C. R., vice häradshöfding.
Westrin, A., f. d. landssekreterare. Kalmar.
Wijk, C., f. *Dickson*, fru.
Växjö läsestuga.

Stadgar

för

Personhistoriska Samfundet

antagna den 9 december 1905.

§ 1.

Samfundet, som stiftades den 25 mars 1876 under namn af Svenska Autografsällskapet, har till ändamål att väcka och underhålla intresset för svensk personhistoria, genealogi, heraldik, porträtt- och autograf-kunskap samt undan glömska eller förstöring bevara föremål, uppgifter, teckningar m. m. som därmed äger sammanhang.

§ 2.

Sällskapet utgöres af hedersledamöter samt de damer och herrar utom eller inom Sverige, hvilka efter behörig anmälan att vilja deltaga i Samfundets arbeten och bemödanden, därtill af Samfundet kallas.

§ 3.

För att blifva ledamot af Samfundet fordras att af en medlem föreslås till inträde inför styrelsen, hvilken i händelse af bifall, tillställer den utnämnde kallelsebref och ett exemplar af dessa stadgar. Till hedersledamöter nämner styrelsen personer, som gjort sig särskildt förtjänta om Samfundet eller dess syften.

§ 4.

Mellan Samfundets sammanträden besörjas dess angelägenheter af en styrelse, bestående af fem ledamöter, utsedde af Samfundet för ett år. Styrelsen utser inom sig ordförande, skattmästare och sekreterare.

§ 5.

Styrelsen vårdar Samfundets handlingar, protokoller och framtida samlingar, besörjer brefväxlingen, utfärdar kallelse till sammanträden, uppgör föredragningslistor, utfärdar kallelsebref för nya ledamöter, håller förteckningar öfver ledamöterna och besörjer i öfrigt allt hvad Samfundet beslutat till uppnående af dess i § 1 antydda ändamål.

§ 6.

Samfundet sammanträder till ordinarie årsmöte i hufvudstaden inom utgången af mars månad å plats, som af styrelsen bestämmes och genom annons tillkännagifves. Dessutom äger styrelsen att, då anledning därtill gifves, utlysa extra sammanträden på sätt ofvan stadgas.

§ 7.

För ofvan antydda och öfriga utgifters bestridande beredas tillgångar genom ledamotsafgifter, antingen en årsafgift af fem kronor som erlägges vid utdelandet af hvarje ny tidskriftsårgångs första häfte, eller sjuttiofem kronor en gång för alla. Institutioner kunna emot årsafgiftens erläggande njuta ledamots rätt. Medlen upptagas och redovisas af styrelsen, och skall redovisning hvarje år skriftligen uppgöras samt undergå granskning af tvenne af Samfundet utsedda revisorer, hvarefter redovisningen jämte revisorernas utlåtande framläggas till granskning och godkännande inför Samfundet vid dess årsmöte.

§ 8.

Samfundet utgifver en tidskrift, innehållande uppsatser, meddelanden, personlängder, porträtt, vapenteckningar m. m., som ligger inom området för Samfundets verksamhet. Utgifvandet af tidskriften besörjes af ett särskildt redaktionsutskott af minst tre ledamöter, som på styrelsens förslag af Samfundet tillsättes. Utskottet äger att, i mån af tillgångar, besluta om ersättning för lämnade bidrag till tidskriften.

§ 9.

Ändring af eller tillägg till dessa stadgar kan såväl af Styrelsen som af enskild medlem i Samfundet föreslås. I senare fall skall förslaget, jämte motiver, skriftligen inlämnas till styrelsen, som efter tagen kännedom däraf, detsamma jämte eget skriftligt yttrande, till Samfundet vid dess sammanträde framlägger. Dylik fråga kan ej afgöras förrän vid ett följande sammanträde.

Adam Fredrik Netherwood.

Några anteckningar

af

Arthur Stille.

Adam Fredrik Netherwood, son af kaptenen Magnus Vilhelm Netherwood och Anna Elisabeth Stålhammar, var född på Byestads gård i Korsberga socken i Jönköpings län den 1 maj 1772.[1] Han kom i krigstjänst 1788 och deltog i Gustaf III:s finska krig. År 1793 blef han vice korporal vid drabantkåren. Hans militära bana i Sverige afbröts helt hastigt och genom hans eget förvållande, i det att han, såsom torde vara bekant, den 18 oktober 1795 sökte göra troligt, att ett attentat mot hertigen-regenten varit planlagdt och att mordförsöket af misstag riktats mot Netherwood, hvilken dock ej blifvit sårad utan endast fått en kula genom kappärmen. En undersökning visade strax, att det hela var ett påfund af Netherwood, och denne hade nu genom sitt obetänksamma tilltag gjort sig omöjlig. Han måste utträda ur drabantkåren och lämnade fäderneslandet för att gå i fransk krigstjänst.

Om Netherwoods öden i den franska armén finnas i Anreps Ättartaflor åtskilliga uppgifter och data. Det är ej osannolikt, att flera af dessa ytterst leda sitt ursprung från muntliga berättelser af Netherwood själf under det besök han senare gjorde i Sverige. Med hänsyn härtill behöfver man kanske ej betvifla uppgiften hos Anrep, att Netherwood varit adjutant hos generalerna Klein[2] och Salm, ehuru ingen anteckning därom finnes i den adjutantslista

---

[1] Anreps Ättartaflor hafva som hans födelsedatum den 1 maj 1771, men i såväl Netherwoods giftermålskontrakt som hans dödsattest uppgifves den 1 maj 1772.

[2] Dominique-Louis-Antoine Klein, född 1761, död 1845.

från ifrågavarande tid, hvilken förvaras i det franska krigsministeriets arkiv, en lista, som dock ej synes vara fullständig. Likaledes kan det nog vara riktigt, såsom Anrep uppgifver, att Netherwood tjänat vid det femte husarregementet, förrän han kom till det sjunde; däremot är det, såsom af det följande synes, med orätt som ättartaflorna låta honom redan år 1796 vara ryttmästare vid det förstnämnda regementet.[1] Uppgiften att Netherwood under det egyptiska fälttåget varit en af general Bonapartes adjutanter förefaller knappast riktig; han benämnes vid denna tid »capitaine adjoint à l'état-major», hvilket icke är precis det samma som adjutant. För Anreps uppgift, att han 1800 varit sänd såsom parlamentär till det turkiska högkvarteret i Egypten har jag ej kunnat finna någon bekräftelse i de handlingar jag genomgått i det franska krigsministeriets arkiv, men uppgiften kan ju det oaktadt vara riktig.

I nyssnämnda arkiv stå emellertid åtskilliga säkra, nya upplysningar om Netherwood att finna, och hvad som här nedan skall meddelas är hämtadt ur officiella handlingar, hörande till det franska krigsministeriets arkiv, såväl till dess administrativa som till dess historiska sektion. De följande anteckningarna göra emellertid ej anspråk på att gifva en uttömmande framställning af Netherwoods karriär i republikens arméer, utan endast att meddela några fakta.

Under Bonapartes egyptiska fälttåg var Netherwood, såsom nyss nämndes, »capitaine adjoint à l'état-major». Han deltog i expeditionen till Syrien 1799 och utmärkte sig därunder genom en glänsande tapperhet. Vid stormningen af Jaffa gick han med tio grenadjärer i spetsen för anfallskolonnen; äfven vid anfallen på Saint-Jean d'Acre var han en bland de främste och blef sårad, under det att han med sabeln i hand uppe i en bresch kämpade mot turkarne.[2] Det var således en välförtjänt belöning, att han

[1] I sjunde husarregementet tjänade vid denna tid äfven en annan svensk, om hvilken regementets rullor meddela följande: Mullin, Abraham, född i Sverige, tjänst i konungens af Sverige gardesdragonregemente 15 januari 1782, »maréchal des logis» i Östgöta kavalleriregemente 5 februari 1783, fänrik på Jämtlands dragoner 3 oktober 1787, löjtnant 14 december 1788, kapten i Ehrenmalms infanteribataljon 25 juli 1789, kapten på Jämtlands dragoner i mars 1791, utnämnd underlöjtnant i sjunde husarregementet 24 november 1792, har gjort kampanjerna 1788, 1789 och 1790 såväl mot de ryska som mot de danska trupperna, bevistat affären vid Barrösand i september 1789.

[2] Kopia af Netherwoods fullmakt som skvadronschef, bestyrkt af souschefen för arméns stab, Réné, i Kairo den 30 vendémiaire år IX (22 oktober 1801).

den 24 floréal år VII (13 maj 1799) af general Bonaparte utnämndes till skvadronschef.

Sedan Bonaparte lämnat Egypten, blef Netherwood adjutant hos den nye öfverbefälhafvaren, general Kléber. I de strider, som nu utkämpades mot turkarne, deltog han med samma bravur som i Syrien. I bataljen vid Heliopolis anföll han i spetsen för kavalleriet de turkiska skarorna och blef i denna chock sårad.[1]

Den 4:e komplementärdagen år VIII (20 september 1800) befordrades han af Klébers efterträdare, general Menou, till brigadchef »à la suite» vid sjunde husarregementet; i fullmakten säges särskildt, att öfverbefälhafvaren genom denna utnämning vill gifva ett vittnesbörd om de tjänster Netherwood gjort armén och om hans utmärkta tapperhet, framför allt vid Jaffa och Heliopolis. Äfven hos general Menou tjänstgjorde Netherwood såsom adjutant.

Öfver hufvud torde redan den omständigheten, att Netherwood, ehuru utlänning, anställdes i Bonapartes stab och därefter togs till adjutant åt de högstkommenderande generalerna, visa, att hos honom förutom den oförvägna tapperheten äfven funnos andra framstående militäriska egenskaper.

I den franska arméns sista strider i Egypten deltog Netherwood icke; han hade redan under senare delen af år 1800 sändts tillbaka till Frankrike med depescher till förste konsuln och skall då äfven hafva medfört troféer. Han var emellertid ej utan farhågor för att nu vid fredsslutet se sin bana i den franska hären afbruten, och han inlämnade därför den 16 pluviôse år IX (8 februari 1801) till förste konsuln en skrifvelse, hvilken med bibehållande af dess små ortografiska egendomligheter här återgifves:

Netherwood Chef de Brigade au Premier Consul Bonaparte.

Dans un tems qu'on reforme plusieurs officiers, j'ai peus de droit de vous demander, Citoyen Consul, la grace de continuer mes services en France, mais votre bontée pour les Egyptiens me donne beaucoup d'esperance.

Les offres du Roi de Svede les plus flatteurs ne pouront pas me décider de quitter vos armées — en Europe ou en Afrique au bout de monde permis les français je serai toujours heureux, je ne demanderai qu'un congé de deux mois pour aller chez moi.

Salut avec le plus profonde respect.

F. Netherwood.

[1] Anreps Ättartaflor uppgifva, att han »blef farligt blesserad af Ismaël pascha, hvilken han i detsamma högg hufvudet af samt tog hans sabel såsom segertecken».

Bonapartes resolution å denna ansökan kom med stor snabbhet. Den gafs samma dag och innehöll, att Netherwood till belöning för sitt utmärkta välförhållande skulle få bekräftelse på sin grad som brigadchef, hvarpå formlig fullmakt af förste konsuln skulle omedelbart utfärdas. Ansökan om två månaders permission beviljades nio dagar därefter, den 17 februari 1801, och Netherwood skulle under permissionstiden få uppbära full aflöning. Han afreste nu på ett kort besök till Sverige. Af hans ofvanstående bref med dess entusiasm för tjänsten i den franska armén framgår ganska tydligt, att han ej haft för afsikt att söka återinträda i svensk tjänst, utan att det endast varit fråga om ett kort besök i hemlandet. Han återvände också snart till Frankrike. Netherwood hade sagt sig skola vara lycklig »au bout de monde», blott han finge vistas bland fransmän, och han följde snart med en fransk expedition öfver oceanen. I en kort skrifvelse, daterad Hôtel de Chatelion, Rue de Lycée, Paris den 26 vendémiaire år X (18 oktober 1801), anhöll han hos krigsministern att blifva anställd i den armé, som skulle afgå på expeditionen till S:t Domingo. Denna ansökan beviljades, och Netherwood utnämndes redan den 2 brumaire år X (24 oktober 1801) till förste adjutant hos öfverbefälhafvaren för expeditionen, general Leclerc,[1] som bekant en svåger till förste konsuln. Netherwoods kamrater som adjutanter voro de senare generalerna Abbé och Dalton,[2] då skvadronschefer, skvadronschefen Musquinet-Beaupré, kapten Leclerc och löjtnant Perrin. Embarkeringen skedde i Brest på skeppet l'Océan.

Det blef ej synnerligen länge som general Leclerc fick föra öfverbefälet på S:t Domingo och leda striderna mot öns upproriska negrer. Redan den 2 november 1802 bortrycktes han af döden. Under hans sista sjukdom var Netherwood i hans närhet; jämte generalstabschefen Boyer var han närvarande, då Leclerc designerade general Rochambeau till sin efterträdare.[3] Den 1 november, då Leclerc kände döden nalkas, befallde han, att efter hans död skulle hans änka Pauline Bonaparte på skeppet Swiftsure föras hem till Frankrike, och han uppdrog åt Netherwood att medfölja och taga generalskan under sitt beskydd. Det var ett

[1] Victor-Emmanuel Leclerc, född 1772, död den 2 november 1802.

[2] Jean-Nicolas-Louis Abbé, född 1764, död 1834. Alexandre Dalton, född 1776, död 1859.

[3] Donatien-Marie-Joseph Rochambeau, född 1761, stupade vid Leipzig 18 oktober 1813.

på sitt sätt ärofullt uppdrag och bar vittne om det företroende Leclerc hyste för sin förste adjutant. Antagligen skulle också Netherwood genom att till Frankrike återföra Pauline Bonaparte och därigenom träda förste konsuln personligen nära hafva ökat sina utsikter på den militära befordringsbanan. Emellertid afböjde han uppdraget och anhöll att få kvarstanna på S:t Domingo för att där dela sina kamraters öden i den kritiska situation, som rådde i kolonien. Från högkvarteret i Cap François riktade han den 18 brumaire år XI (9 november 1802) följande skrifvelse till krigsministern, general Alexandre Berthier:

Permettez Citoyen Ministre de vous présenter mes Respects par le citoyen Dalton, qui est chargé de me r'appeller a Votre souvenir. Je fus designé par mon malheureux Général avant sa mort d'accompagner son Épouse en France, mais la Collonnie attaquée sur tous les points, j'ai cru de mon devoir de faire le sacrifice de cete honneur, et partager la peine avec mes Cammerades.

Si Citoyen Ministre Vous agreez cette preuve de devouement je solicite auprès de Vous à être r'appeller au bout de 8 mois, les affaires de famille m'appellent en Svede, a cette êpoque les trouppes seront arrivées, les rébells soumisent et la Collonnie rendue à La France. Acceptez Citoyen Ministre mes Salutations les plus Respectueuses.

F. Netherwood.

Värfvet att ledsaga generalskan Leclerc hem till Europa öfvertogs af en annan af adjutanterna, Abbé. Han hade hittills varit chef för öfverbefälhafvarens garde, och denna post öfvertogs vid hans afresa af Netherwood; dennes utnämning till chef för gardet är daterad den 28 brumaire år XI (19 november 1802).

Netherwoods ansökan att efter åtta månaders förlopp få permission bifölls af krigsministern den 24 ventôse år XI (15 mars 1803), men då resolutionen därom ankom till S:t Domingo, var Netherwood ej längre i lifvet. Sin afsikt att åter besöka sitt fädernesland hann han alltså aldrig sätta i verket.

Den åstundan Netherwood i sin skrifvelse till krigsministern uttryckt att få dela krigets vedermödor med sina kamrater blef i rikt mått uppfylld. De upproriska negrernas anfall blefvo allt djärfvare och häftigare. I början af år 1803 kämpade man vid Cap François, och i dessa strider tog Netherwood en ärofull del.

Natten till den 16 pluviôse år XI (5 februari 1803) anföllo rebellerna flera af de förskansade positionerna vid Cap François och bemäktigade sig några af dem; franska truppafdelningar gjorde emellertid ett raskt motanfall och återtogo positionerna. Till den 17 pluviôse (6 februari) förberedde negrerna tydligen ett

nytt anfall och samlade sig i stora skaror vid Vaudreuil i närheten af Cap François. Den kommenderande divisionsgeneralen Clausel[1] beslöt att komma negrerna i förväg och skred å sin sida till anfall. I daggryningen lät han brigadgeneralen Claparède[2] med 300 man infanteri kasta sig mot fienden, under det att Clausel själf med Capdragonerna och öfverbefälhafvarens hästgarde ryckte fram för att rensa landsvägen på de närmast dem belägna »savannerna» från negrer. Claparède dref med ett häftigt anfall ut fienderna ur de förskansningar de gjort vid Vaudreuil, och kavalleriet högg gång på gång in mot de vikande negrerna och tillfogade dem svår manspillan. På landsvägen hade negrerna ryckt fram i tät massa, men här mötte dem Netherwood med kavalleriet och gjorde »une belle charge»; i Netherwoods närhet blef den tappre kaptenen vid hästgardet Laforge dödligt sårad. Rebellerna förlorade i denna strid 300 man.

Den 30 pluviôse (19 februari) blef Cap François åter utsatt för häftiga anfall. Tidigt på morgonen anryckte från olika håll negertrupperna i fyra kolonner. En viktig position, Fort Bélair, togs af dem, och i det närbelägna Hôpital des pères massakrerades en del sjuka franska soldater. Några franska förpostafdelningar kringgingos, och öfver hufvud var situationen rätt allvarlig. I flera timmar kämpades med största förbittring, men slutligen lyckades Clausel drifva fienden på flykten. Hästgardet och Capdragonerna fördes äfven nu af Netherwood och utmärkte sig särskildt. På »savannerna» vid Hôpital des pères gjordes chock mot negrerna, hvarvid dessa ledo svåra förluster, och vid Haut du Cap drefvo Claparède och Netherwood en af de fyra kolonnerna på flykten. Rebellernas förlust i döda anslogs till 500 man.

I öfverbefälhafvarens rapport af den 6 ventôse (25 februari) säges, att Netherwood öfverallt i denna strid visat sin lysande tapperhet och sin sedvanliga driftighet; och samma vitsord hade han fått i Rochambeaus bref till regeringen den 2 ventôse och i ett bref den 4 i samma månad från stabschefen Boyer.

Netherwood hade på sätt och vis gjort sig bofast på S:t Domingo. Han hade förvärfvat sig en tomt i Cap François och där på sin bekostnad låtit uppföra ett hus. Han fick dock snart lämna den nämnda staden: den 27 ventôse år XI (18 mars 1803) förlade general Rochambeau högkvarteret till Port-au-Prince.

[1] Bertrand Clausel, sedan marskalk af Frankrike, född 1772, död 1842.
[2] Michel-Marie Claparède, född 1770, död 1842.

Det var säkerligen ej ogärna, som Netherwood såg denna förflyttning. Då han anhöll att få stanna kvar på S:t Domingo, var det ej blott ärans utan äfven hjärtats röst han lydde. Han hade fattat kärlek till en kreolsk dam från Port-au-Prince och förlofvade sig med henne. Hon hette Marie-Thérèse Lemit och var född i Port-au-Prince den 22 juli 1774. Hennes föräldrar voro arkitekten Pierre Lemit och hans hustru Catherine-Thérèse Masson; vid tiden för hennes trolofning med Netherwood voro de ej längre i lifvet. Mlle Lemit bodde hos en sin kusin, advokaten Collignon, »défenseur public» i staden. Beträffande hennes förmögenhetsförhållanden uppgifves i hennes och Netherwoods giftermålskontrakt, att hon i kvarteret Petit Goave ägde ett hus, som var apteradt till kafé.

Den 6 germinal år XI (27 mars 1803) ägde vid dörren till en kyrka i Port-au-Prince den »publication» af Netherwoods och Mlle Lemits äktenskap rum, hvilken motsvarade lysningen. Bröllopet hade ännu ej hunnit firas, då den 8 germinal (29 mars) en häftig sammandrabbning mellan de franska trupperna och negrerna stod vid Petit Goave. Det var Netherwoods sista strid; han blef här illa sårad. Att han inlagt stora förtjänster i striden och visat sin vanliga bravur, framgår tillräckligt tydligt däraf, att general Rochambeau på samma gång han i en depesch af den 10 germinal år XI (31 mars 1803) meddelade, att Netherwood blifvit svårt sårad, begärde brigadgeneralsepåletterna för honom.

Blessyren uppfattades redan från början såsom farlig, om ej rent af dödlig, och Netherwood önskade då framför allt att så snart som möjligt gifva sitt namn åt sin trolofvade. I ett reglemente af den 6 ventôse år XI voro emellertid för ingående af äktenskap vissa, rätt tidsödande formaliteter föreskrifna. Netherwood fruktade att ej öfverlefva tidsutdräkten och anhöll därför hos öfverbefälhafvaren att utan hinder af det ofvannämnda reglementet och med kortaste uppskof få ingå äktenskap med Mlle Lemit. General Rochambeau resolverade redan den 11 germinal (1 april), att då motivet till denna ansökan vore den svåra blessyr Netherwood erhållit i striden vid Petit Goave, då reglementet endast afsåge att förebygga hemliga äktenskap och det här ej kunde vara tal om något sådant, då Netherwoods tillstånd ej väl stämde öfverens med den tidsutdräkt, som ett iakttagande af reglementets bestämmelser skulle vålla, och då man skulle visa en alltför ringa erkänsla för de utmärkta tjänster denne tappre chef gjort under kriget i kolonien och särskildt nu senast vid

Petit Goave, om man vållade uppskof med ingåendet af ett äktenskap, som han ifrigt önskade, så bemyndigades vederbörande civilstatstjänsteman att genast förrätta vigseln, och koloniens öfverdomare fick i uppdrag att ombesörja utförandet af denna resolution.

Generalens resolution expedierades omedelbart af öfverdomaren Ludot, och samma dag, den 11 germinal år XI (1 april 1803) stod i Port-au-Prince Netherwoods bröllop med Mlle Lemit. Den civila vigseln förrättades af »commissaire de l'état civil» Marie-Charles-Nicolas Coulon; ifall äfven kyrklig vigsel förekommit, har den antagligen förrättats af den apostoliske prefekten, père Lebrun, som var närvarande vid bröllopsfesten. Den »douaire» Netherwood gaf sin brud uppgick till 6,000 francs, och »le préciput en faveur du dernier mourant» bestämdes i giftermålskontraktet till 20,000 francs.

Det var ett lysande sällskap, som var närvarande vid bröllopet. Främst märktes öfverbefälhafvaren general Rochambeau, vidare den unge kolonialprefekten Hector Daure — det var en af Netherwoods vänner från det egyptiska fälttåget, under hvilket han var krigskommissarie —, brigadgeneralen Thouvenot,[1] öfverdomaren Ludot, viceamiralen Latouche-Tréville,[2] generalstabschefen Boyer, brigadgeneralen Denin, chefen för eskaderns stab kapten Renaud, brigadchefen Nero m. fl. officerare samt åtskilliga medlemmar af den kreolska societeten. Såsom släktingar till bruden nämnas bland bröllopsgästerna hennes onkel François Masson och tant Mme Masson samt kusiner Mlles Pauline och Lise Masson, vidare hennes kusiner Mme veuve Brick, Mr. Collignon, Mme Sollée Collignon och Mme Malingre, född Sollée. Dessutom var äfven en svensk närvarande bland gästerna, nämligen löjtnanten vid öfverbefälhafvarens hästgarde Axel Lagercrantz.[3]

Bröllopet firades i brudens hem hos Collignon i hans hus vid Rue des miracles, och här bodde Netherwood under den tid han ännu hade kvar att lefva.

Denna tid blef icke lång. Blessyren från Petit Goave var dödlig, och Netherwood dukade under för densamma. Klockan

[1] Pierre Thouvenot, född 1757, död 1817.

[2] Louis-René-Madeleine Latouche-Tréville, född 1745, död 1804.

[3] Axel Gustaf Lagercrantz, senare ryttmästare vid de Mörnerska husarerna, född 1781, död 1841. Giftermålskontraktet uppgifver, att han var kusin till Netherwood, men detta stämmer ej med de uppgifter, som finnas i Anreps Ättartaflor.

fyra på morgonen den 6 floréal år XI (26 april 1803) afsomnade han.

Den plats, som väntade Fredrik Netherwood bland det napoleonska kejsardömets generaler, hann han aldrig intaga, men han lämnade efter sig minnet af en skicklig, oförvägen och ridderlig officer. En ungdomsdårskap hade han med en ärofull krigarbana och glänsande bedrifter till fullo försonat.

Marie-Thérèse Netherwood, född Lemit, har genom sitt gifte blifvit införd i det svenska ridderskapets och adelns krets, och ehuru hon veterligen aldrig beträdt svensk jord, böra hennes senare lefnadsöden ej vara utan ett visst intresse för den svenska personhistorien; det är emellertid ej några mera rikhaltiga upplysningar, som kunnat vinnas om dem.

Situationen på S:t Domingo blef allt mer kritisk för den franska hären och den kreolska befolkningen, och allt flera af den senare begåfvo sig öfver till Frankrike. Bland dessa emigranter var äfven Mme Netherwood. Under omhvälfningarna på S:t Domingo hade hennes ekonomiska förhållanden blifvit mycket försämrade; antagligen har hon förlorat de fastigheter hon och hennes man ägt. I hvarje fall fann hon sig hänvisad till att för sin framtida utkomst framför allt lita till den pension hon såsom officersänka kunde erhålla af den franska staten. Ganska snart efter Netherwoods död begaf hon sig öfver till Frankrike och slog sig att börja med ned i Bordeaux, men var redan i augusti 1803 i Paris, där hon bodde först i Hôtel d'Angleterre, Rue des filles S:t Thomas, sedan (januari 1804) i Petit Hôtel de Portugal, Rue du Mail. Hennes vänner voro henne behjälpliga i försöket att skaffa henne pension. Inför notarien Massé i Paris afgåfvos af kolonialprefekten Daure, bataljonschefen vid Rochambeaus garde Lacombe, krigskommissarierna Guillaume och Carle intyg, att hon varit i äktenskap förenad med Netherwood och att äktenskapet upplösts först genom makens »för tidiga död». Själf vände sig Mme Netherwood personligen till krigsministern general Berthier med bön om pension. Hon åberopade därvid bland annat sin svåra ekonomiska ställning och den vänskap Berthier hyst för hennes aflidne make. Generalen lofvade att hos förste konsuln verka för en gynnsam resolution i ärendet.

Det fanns emellertid en förordning, hvars bestämmelser kunde anses innebära ett hinder för bifall till Mme Netherwoods begäran. Det hade under revolutionskrigen blifvit ej ovanligt, att illa sårade officerare på dödsbädden läto viga sig för att därigenom legalisera

oregelbundna förbindelser och göra makan pensionsberättigad. För att hindra sådant hade i en förordning af den 8 floréal år XI bestämts, att pension skulle beviljas endast åt den officersänka, som kunde styrka, att hennes äktenskap ingåtts före den tidpunkt, då hennes man fick den blessyr, som medförde hans död. Frågan var nu, om Mme Netherwood på grund af denna bestämmelse kunde vara berättigad till pension. Krigsministern hänsköt saken till regeringen under uttryckligt betonande af att Netherwoods äktenskap »publicerats» före striden vid Petit Goave, i hvilken han blifvit särad. Det drog emellertid något ut på tiden med afgörandet.

Att Mme Netherwood härunder lefde under mycket tryckande ekonomiska förhållanden framgår tydligt af de bref hon upprepade gånger tillskref ministern och i hvilka hon förklarade, att pensionen vore hennes enda resurs.

Den 24 frimaire år XII (16 december 1803) skref hon till Berthier följande bref:

Citoyen Ministre!

Encouragée par l'intéret que vous avez bien voulu me témoigner j'ose réclamer l'éffet de vos promesses mes malleurs me donne droit a votre indulgence vous estimiez mon mari, sa veuve dans la misere et vous implorans obtiendra de votre justice et de la bonte de votre cœur que vous présentiez au Premier Consul, le rapport qui est néssessaire pour obtenir sa pension et quelques indemnités qui sont dans ce moment son unique ressource, pardon Citoyen Ministre, de vous occupé de si peu de chose pour vous, mes helas qui est tout pour moi je compte sur vous et j'ai l'espoir que mon attente ne sera pas trompée, j'ai l'honneur de vous présenter mes hommages.

Ve Netherwood.

Redan fyra dagar därefter afgaf statsrådet, till hvilket saken remitterats, ett utlåtande, hvari uttalades, att om än Netherwoods äktenskap ingåtts först tre dagar efter det han fått den dödliga blessyren, så hade det dock proklamerats några dagar före striden, och Netherwood hade lefvat ungefär en månad därefter, hvarför äktenskapet ej kunnat hafva till sitt enda eller ens hufvudsakliga ändamål att skaffa änkan statspension; statsrådet tillstyrkte därför bifall, under förutsättning att Mme Netherwood framlade vigselattest, dödsattest m. m. i original.

Mme Netherwood inlämnade den 23 nivôse (14 januari 1804) originalhandlingarna och lät dem beledsagas af följande bref, som bär vittne om hennes ställning och sinnesstämning:

Citoyen Ministre!

J'ai l'honneur de vous envoyer les titres originaux que vous me demandez j'espère qu'ils suffiront pour constater mes droits veuillez Citoyen Ministre joindre à toutes vos bonté celle d'abréger autant qu'il sera possible le moment ou je doit recevoir ma pension elle est néssessaire a ma triste existence, j'ose encore avoir l'espoir que le consul touché de mes malheurs y aura joint quelque indemnité, je réclame aussi un moment d'entretient avec vous si vous me l'accordez veuillez m'indiquer le moment ou je pourai avoir l'honneur de vous adresser mes remerciement, j'ai l'honneur de vous saluer.

Ve Netherwood.

Säkerligen var hennes ställning rätt bekymmersam, ty inom kort lät hon åter höra af sig i ett bref, som bär vittne om en viss otålighet. Hon skref den 6 ventôse (26 februari 1804) till Berthier:

Citoyen Ministre!

Vous avez eû la bonté de me promêtre de vous intéresser à moi auprès du premier Consul, cependant depuis cette époque je n'ai reçu aucune nouvelle favorable, je vous aurais prier de me recevoir si je ne craigner d'abuser de votre temp mes j'ai au moins l'espoir que vous n'oublierais pas ma nouvelle reclamation, il y a six mois que je sollicite la pension qui m'est due. C'est malheureusement ma seulle ressource pour exister, la bonté de votre cœur est l'amitié dont vous avez honnorê mon mari font espérer a sa veuve qu'elle peut égallement compter sur votre protéction, j'ose aussi vous demander une réponse qui me prouve que ma lettre vous ai parvenue, j'ai l'honneur de vous saluer.

Ve Netherwood.

När detta bref skrefs, hade emellertid förste konsulns resolution redan gifvits. Den 3 ventôse år XII (23 februari 1804) beviljades åt Netherwoods änka en årlig pension af 600 francs att utgå från och med samma dag, och den 11 ventôse (2 mars) underrättades hon genom bref från Berthier härom. Den anhållan hon framställt om en särskild »indemnité» villfors ej.

I det franska krigsministeriets arkiv finnes Mme Netherwood ännu några gånger omnämnd. Den 1 vendémiaire år XIII (23 september 1804) anhöll hon att återfå de originalhandlingar hon inlämnat, enär de voro absolut nödvändiga för henne. Hon bodde då vid Rue neuve des Mathurins.

Det resolverades på denna ansökan, att hon endast kunde återfå giftermålskontraktet.

Den 23 april 1806 inkom hon åter med en ansökan att få sina inlämnade originalhandlingar (dopattest, vigselattest och

mannens dödsattest) tillbaka, enär hon nödvändigt behöfde dem »pour terminer des affaires de famille». Hon bodde då i Rue Joubert n:o 9, Chaussée d'Antin.

Handlingarna kvarstannade emellertid i krigsministeriet, men hon erhöll bevittnade afskrifter.

Den 28 oktober 1830 nämnes hon för sista gången. Då utlämnades till henne hennes dopattest, general Rochambeaus tillståndsbref till vigseln, vigselattesten och mannens dödsattest; kopior af dessa dokument togos för att förvaras i krigsministeriets arkiv.

Någon ytterligare kännedom om Mme Netherwoods lefnadsöden har ej kunnat vinnas; ej heller om hennes dödsår. Då såväl staden Paris' civilregister som finansministeriets pensionshandlingar förstördes vid branden under kommunen 1871, torde det vara svårt och i viss mån beroende på tillfälligheter att vinna några upplysningar i detta afseende.

GREFVE JOHAN KRISTOFFER VON DÜRING,

ÖFVERSTÅTHÅLLARE I STOCKHOLM 1753—59.

(OLJEMÅLNING, TILLHÖR GREFVE FREDRIK BONDE Å VIBYHOLM.)

Stockholms öfverståthållare.

Af N. v. D.

---

21. Grefve Johan Kristoffer von Düring.

Tillhörande en gammal, som det antages, från Böhmen invandrad adelssläkt, föddes Johan Kristoffer von Düring i Horneburg i det under Sveriges spira lydande hertigdömet Bremen. Fadern, som äfven bar förnamnen Johan Kristoffer, var till en början officer i svensk men öfvergick sedan i holsteinsk tjänst och slöt som öfverste. Modern hette Anna Sabina Grothusen. Som den blifvande öfverståthållarens födelseår uppgifves allmänt 1695. Då denna uppgifts riktighet emellertid blifvit betviflad, torde det ej vara utan intresse att lära känna, hvad Düring själf härutinnan kan hafva att upplysa. Vi finna då, att han i en 1736 af honom afgifven tjänsteförteckning uttryckligen förklarar sig vara 42 år gammal, hvilket synes antyda, att han måhända varit något om också obetydligt äldre än hvad som hittills antagits. Hur härmed än må vara förhållandet, säkert är, att han ovanligt tidigt beträdt krigarbanan och detta på fullt allvar. Enligt samma ofvan anförda källa »gick han nämligen 1708 till Brabant som kornett under general Baudis' dragonregemente samt bevistade därstädes kampanjen 1709». Det var i det bekanta s. k. spanska successionskriget och på de allierades sida han sålunda endast 14- eller 15-årig gjorde sina första lärospån i det yrke, hvars högsta värdigheter han en gång skulle uppnå. 1710 befordrades han redan till kapten och kämpade tappert mot fransmännen i såväl detta som de två följande årens fälttåg. 1713 följde han den holsteinska truppstyrka, vid hvilken han hela tiden varit anställd, till Pommern, där densamma öfvergick i svensk tjänst. I denna befordrades nu Düring redan året därpå till öfverstelöjtnant vid Barthiska dragonregementet. 1715 stred han i det blodiga slaget vid Stresow på Rügen och var därefter en af de tappra kämpar, som under hjältekonungens befäl man-

ligen värjde det af öfvermäktiga fiender hårdt beträngda Stralsund. Särskildt utmärkte han sig nu vid ett tillfälle i så hög grad, att Carl XII, som varit åsyna vittne till hans bedrifter, samma dag utnämnde den 20- eller 21-årige ynglingen till öfverste. Enligt en flerstädes anförd uppgift skulle han sedan varit konungens följeslagare på dennes vådliga öfverfärd till Sverige. Själf uppgifver han emellertid i sin ofvannämnda tjänsteförteckning, att han vid stadens kapitulation 1715 »blef fången under konungen af Danmark», samt att han efter att följande år hafva erhållit Carl XII:s »befallning att söka tillfälle komma häröfver», så efterlefde densamma, att han i januari 1717 inställde sig i Lund inför monarken, som i augusti samma år utnämnde honom till öfverste för det s. k. Tyska dragonregementet. I spetsen för detsamma deltog han sedan i det norska fälttåget och Fredrikshalds belägring. Efter hjältekonungens fall blef han med sin trupp förlagd till Småland. Härifrån kallades han plötsligt 1719 genom ilbud till det af den ryska flottan hotade Norrköpings undsättning. I största hast samlade han sin skara, som vid denna tid endast räknade 157 man, och förenade sig med den styrka, som blifvit uppbådad till stadens försvar men som trots förstärkningen var alltför ringa att förmå förhindra fiendens förödande framfart. Två år senare blef hans regemente upplöst och han nödgades nu hålla till godo med öfverstelöjnantsindelningen vid Norra Skånska kavalleriet. 1727 befordrades han till chef för samma regemente och 1730 till generalmajor.

1719 hade han dessutom erhållit naturalisation som svensk adelsman och samma år jämväl upphöjts till friherre. Härmed var den till makt och ära nu i främsta rummet ledande parlamentariska banan för honom öppnad, och han dröjde icke att begagna sig af sagda förmån. Från denna tid synes han sålunda flitigt hafva bevistat samtliga riksmöten och äfven snart nog erhållit plats i åtskilliga deputationer, om han också icke till en början tagit någon lifligare del i striderna på riddarhuset. Fäderneärfda sympatier, måhända också andra orsaker, torde hafva fört honom till det holsteinska partiet och härmed jämväl till oppositionen mot konung Fredrik. Denne herre lärer äfven vid nu ifrågavarande tid hafva betraktat Düring med ett visst misstroende och i bref till sina anhängare uppmanat dessa att taga sig väl till vara för den »trofaste karolinen». Någon mera bemärkt ställning tyckes emellertid icke Düring under frihetstidens tidigare skede hafva uppnått. Men när efter de

första fredsårens för det utmattade riket så välbehöfliga hvila under det förenade inflytandet af nyvunna krafter och gynnsamma yttre politiska förhållanden krigiska känslor åter begynte vakna i nationen och med dem äfven hoppet att få hämnas på den grymme arffienden i öster samt tillika återställa Sveriges forna storhet, greps äfven Düring af denna medryckande patriotiska stämning och sågs snart i främsta ledet bland krigspolitikens förfäktare i den lagstiftande församlingen. Vid 1734 års riksdag blef han också af detta nu på riddarhuset triumferande parti insatt i det mäktiga sekreta utskottet, där han sedan under flera följande riksmöten jämväl hade säte. Med ifver arbetade han nu för de stolta drömmarnas förverkligande och synes härvid hafva trädt i nära förbindelse med franska sändebudet Casteja, som med hänsynslös energi fullföljde samma mål och för att vinna detsamma ej sparade på löften om Frankrikes verksamma bistånd vid en blifvande kamp mot moskoviten, löften, dem han genom Düring och andra vänner lät frambära till utskottet och hvilka därstädes gärna togos för goda. Trots alla ansträngningar lyckades dock icke krigsentusiasterna vid denna riksdag tillkämpa sig segern. Fredspartiets bepröfvade ledare, den store statsmannen Arvid Horn, förmådde ännu afvärja de hotande angreppen mot den politik, som efter envältdets hemsökelser återgifvit Sverige lugn, frihet och välstånd, ännu i sin fasta hand kvarhålla det svenska statsrodret, som han så länge och med så sällsynt framgång fört.

1738 möttes de två kämpande skarorna, för första gången bärande de sedan så ryktbara namnen hattar och mössor, ånyo och denna gång till en afgörande kraftmätning. På riddarhuset hade krigsvännerna från första stund en bestämd öfvervikt. En ej ringa del af partiet utgjordes emellertid af unga officerare utan politisk mognad och erfarenhet. För att lättare leda och sammanhålla denna skara förenade sig nu några generaler, bland dem Düring, att hålla gemensamt bord för sina unga kamrater. Denna förening, som fick namnet »lilla generalitetet», kom snart att utöfva ett stort inflytande i de krigiska idéernas tjänst. Den blef en »sjudande gryta» enligt Tessins ord. Hattpartiet, som förde stridslystnadens, rysshatets och den lågande patriotiska hänförelsens talan, samlade också alltjämt nya anhängare under sina fanor. Mot denna hastigt tillväxande mäktiga nationella rörelse förmådde mössorna ej hålla stånd; Horn tvangs att afgå, och rådet fylldes med den nya riktningens förkämpar.

Segern var sålunda vunnen, men nu inträffade det märkliga fall, att flera af dem, hvilka i väsentlig mån medverkat till densamma, i stället för att vidare fortgå på den så framgångsrikt inslagna banan, inom kort begynte skilja sig från sina triumferande vänner, ja efter hand rent af öfvergå på sina slagna motståndares sida. Orsakerna härtill voro nog flera. Den hätska förföljelse, för hvilken hattarne utsatt den störtade regimens främsta målsmän och bland dem äfven den frejdade Arvid Horn, den man, som af Düring själf en gång blifvit prisad som grundläggaren af Sveriges frihet, hade pinsamt berört flera af partiets ädlare representanter. Härtill kom äfven, att den brist på statsmannaegenskaper samt den alltmer öfverhandtagande böjelse för en äfventyrlig och lättsinnig konjunkturpolitik, som de nya maktinnehafvarne inom kort lade i dagen, när det omsider gällde att i handling omsätta det stolta programmet, måste hos de mera betänksamma inom partiet framkalla starka farhågor för utgången af en blifvande kamp mot den ryska öfvermakten, farhågor, som en snar framtid skulle rikligen bekräfta. Bland de klarsynta patrioter, som förutseende de många missräkningar och motgångar, hvilka skulle blifva följden af den för ögonblicket med så högröstadt bifall och så glada förhoppningar hälsade handlingspolitiken, nu öfvergingo att med all makt bekämpa den hotfullt tillväxande krigiska rörelse, som de en gång själfva så verksamt bidragit att framkalla, befann sig äfven Düring.

Också se vid honom vid ständernas nästföljande möte 1740 i mössornas led. Ehuru hattpartiet alltjämt var öfvermäktigt på riddarhuset, fick han dock behålla sin plats i sekreta utskottet, ja han insattes längre fram till och med i det vid denna riksdag särskildt utsedda s. k. sekretissimum, som nu fick sig ledningen af Sveriges hemligaste diplomatiska ärenden uppdragen. Fåfänga voro emellertid alla hans och hans vänners bemödanden att dämpa den krigiska hänförelsen. Den grep i stället med oemotståndlig makt alltmer omkring sig, och snart var det endast fråga om huru och af hvilka det på förhand gifna beslutet skulle fattas. Mot dem, som härvid förde hemlighetsmakeriets talan, och på grund häraf ville öfverlämna detta uppdrag åt sekreta utskottet eller sekretissimum, uppträdde nu Düring, förfäktande den mening, att det öppnaste förfaringssättet i detta fall äfven vore det klokaste, och att ständerna borde taga del i ett beslut af så stor betydelse. Hans af landtmarskalken understödda mening vann bifall. Ständerna uppdrogo emellertid afgörandet åt

sekreta utskottet, förstärkt med 25 bönder, och så stark var här den allmänna meningens påtryckning, att kriget af dem blef enhälligt beslutadt. Endast prästeståndets deputerade uppställde vissa förbehåll för sitt bifall, hvilka likväl sedan föga iakttogos. Med dem förenade sig äfven några af adeln, däribland Düring.

De stolta segerförhoppningar, under hvilkas förledande inflytande man sålunda i lättsinnig sorglöshet och naiv själföfverskattning skyndat till strid mot den ryska kolossen, blefvo ingalunda förverkligade. De utmynnade endast i nesa och nederlag. Regeringen fann sig också snart nödsakad att hemkalla den sitt höga värf så föga vuxne öfverbefälhafvaren C. E. Lewenhaupt samt att se sig om efter en lämplig efterträdare. Bland de framstående krigare, åt hvilka högsta ledningen af krigsmakten nu erbjöds, var äfven den 1740 till generallöjtnant befordrade Düring. Men han som de andra afböjde ett uppdrag, som icke syntes lämna utsikt till skördande af några lagrar ej heller att något af verkligt gagn för fosterlandet uträtta.

Krigets snöpliga utgång hade emellertid öfverallt i landet alstrat en stark förbittring mot de män, som genom sina obetänkta rådslag, sitt missriktade patriotiska nit och sin eländiga ledning bragt olycka och vanära öfver gamla Sverige. Under trycket af denna häftiga reaktion återvunno mössorna för en kort tid det herravälde, som genom krigspolitikens seger glidit dem ur händerna, och vid den riksdag, som 1742 sammankallades, besatte de det mäktiga sekreta utskottet till största delen med sina anhängare. Düring, som nu räknades till partiets ledande män, blef också helt naturligt där en af de mest betydande medlemmarne. Han begynte äfven nu taga en vida verksammare del i riksdagsdebatterna och förde med styrka och lifighet sitt partis talan i de ofta förekommande sammandrabbningarna på riksdagshuset. Med stränghet yrkade han jämväl på räfst med de talrika å motståndarnes sida såväl före som under kriget begångna felstegen och framställde sålunda redan vid sekreta utskottets första sammanträde den fordran, att de från hären hemkallade generalerna Lewenhaupt och Buddenbrock omedelbart efter hemkomsten skulle häktas. Men i denna sin straffande nitälskan förblef han dock alltid mån om ett noggrant iakttagande af lagens föreskrifter, och han protesterade också energiskt fastän förgäfves mot att Buddenbrock, som ej i likhet med sin olycksbroder begärt att blifva ställd inför en särskild af

ständerna tillsatt kommission, skulle beröfvas sitt laga forum krigsrätten. Denna starka rättskänsla och därmed nära förbundna utpräglade motvilja mot alla extra ordinära domstolar utgör ett ofta framträdande och förvisso hedrande drag i Dürings parlamentariska verksamhet.

Äfven Dürings militära talanger blefvo emellertid nu anlitade, då efter den bedröfliga kapitulationen i Helsingfors man fann nödigt att till hufvudstadens skyddande dit sammandraga en truppstyrka. Jämte en annan högre officer erhöll han befälet öfver densamma. Följande år blef han befordrad till general.

För att undgå den stränga straffdom, som nu syntes på väg att drabba hattpartiets ledare för deras många försyndelser, hade dessa emellertid med klok beräkning skyndat att kasta fram frågan om tronföljdens skyndsamma ordnande och därmed äfven lyckats i väsentlig mån vända den allmänna uppmärksamheten från det sorgliga förflutna till denna för Sveriges framtid så betydelsefulla och alla intresserande angelägenhet. Düring, som till en början synes hafva omfattat förslaget att till kung Fredriks efterträdare utse en prins af det hessiska huset, förenade sig, sedan detta måst öfvergifvas, med det hufvudsakligen af representanter för västra och södra Sverige äfvensom af flertalet af bondeståndets ledamöter sammansatta parti, som i en nära förening mellan de skandinaviska länderna sågo det bästa värn mot den fruktansvärda moskoviten och därför ville kora Danmarks kronprins till Sveriges blifvande konung. Hoppet om vinnande af billiga fredsvillkor genom att af ryska kejsarinnans hand mottaga den blifvande tronföljaren samlade emellertid snart majoriteten inom de tre högre stånden kring den af henne härtill utsedde Adolf Fredrik af Holstein. Förgäfves protesterade nu Düring mot en politik, som hotade att bringa Sverige i beroende af det mäktiga Ryssland, förgäfves varnade han för det olyckliga Polens öde och uppmanade sina landsmän att hellre följa Maria Theresias hjältemodiga exempel och strida till det yttersta mot den fruktansvärda öfvermakten. Hans vältalighet förmådde dock föga uträtta. Endast bönderna fasthöllo oryggligt den danska kandidaturen.

Den våldsamma jäsning, som alltsedan krigets olyckliga utgång varit i ständigt tilltagande inom sistnämnda samhällsklass, öfvergick nu i öppet uppror. Dalallmogen grep till vapen och tågade mot Stockholm för att med våld göra folkets vilja i rikets styrelse gällande. Bristen på en skicklig och kraftfull an-

förare ledde dock snart till företagets snöpliga misslyckande. Det berättas, att man haft för afsikt att erbjuda Düring denna post men afstått därifrån, enär man förmodat, att han icke skulle vilja åtaga sig densamma. Den starka känsla af vördnad för lag och rätt, som i allmänhet kännetecknar hans offentliga uppträdande, gör det också föga sannolikt, att han skulle kunnat förmås att träda i spetsen för en revolutionär folkrörelse. Så lifligt och så allmänt utbredt var likvisst missnöjet med de nu härskande, att om en man med Dürings anseende och militära talanger trädt i spetsen för den däraf framkallade rörelsen, utgången med mycket fog kan antagas hafva blifvit en helt annan.

Tronföljdsfrågans slutliga lösning hade emellertid uppväckt äfven det danska hofvets lifliga förbittring, en förbittring, som ingalunda minskats af den omständighet, att det var en holsteinsk furste, som korats till Sveriges blifvande konung. Från dess sida framställdes nu en bestämd fordran, att Adolf Fredrik skulle för sig och efterkommande afstå från alla anspråk på de holsteinska länderna. Då emellertid denne förmenade sig intet härvid kunna företaga utan ryska kejsarinnans och jämväl tronföljarens bifall, beslöt man att affärda Düring till Petersburg för att söka utverka vederbörandes medgifvande till de danska fordringarna. Trots »all den omtanka och försiktighet» han enligt sekreta utskottets intyg i detta diplomatiska värf ådagalade, ledde hans bemödanden dock icke till det åsyftade målet.

Hemkommen kastade han sig åter in i den skarpaste partikampen. Mössorna gjorde nu de största ansträngningar för att vid den riksdag, som 1746 skulle ånyo komma samman, verksamt fullfölja kampen mot de hatade motståndarne och tillfoga dem det afgörande nederlag, som dessa genom sin kloka taktik 1743 lyckats undgå. Vid denna riksdag blef Düring utsedd att jämte general Staël von Holstein vara mösspartiets ledare på riddarhuset, ett värf, som han icke synes hafva varit vuxen. Han befanns nämligen enligt ryske ministerns intyg alltför »facile, hetsig, otålig och snart modfälld» för att med framgång kunna bekämpa det mera energiskt och målmedvetet ledda motpartiet. Mer än allt annat bidrogo dock mössornas nära förbindelser med Ryssland och denna makts hotfulla och hänsynslösa uppträdande mot Sverige och dess regering att skänka en fullständig seger i den hätska striden åt de som förkämpar för en stolt och oförfärad fosterlandskärlek nu uppträdande hattarne. Fåfängt hade Düring såväl med ordets makt som genom ett rikligt utdelande

af Rysslands och Englands guld sökt förhindra sitt partis nederlag. Detta blef nu rent af förkrossande, mösspartiet hade i själfva verket för en tid upphört att existera.

Vid samma riksdag tog Düring äfven en liflig del i en annan strid, som af mindre afgörande betydelse för det allmänna dock synes i hög grad hafva berört hans egna intressen. Densamma gällde nämligen den nu väckta frågan om inrättande af ett brännvinsregale till förbättrande af statens inkomster. Düring, som var ägare till en af Gustaf II Adolf privilegierad krog, uppträdde med mycken häftighet häremot, vädjande i ett vältaligt anförande ej blott till de adliga privilegierna och frihetskänslan utan jämväl till fosterlandets stora minnen. Hans oratoriska förmåga till trots biföllo dock hans ståndsbröder förslaget, ehuru detsamma genom prästernas och böndernas motstånd fick förfalla.

Under de närmast följande åren synes Düring missmodig hafva dragit sig undan det politiska lifvets stormar. Af konung Fredrik, med hvilken han sedan länge torde blifvit försonad, blef han vid serafimerordens instiftande 1748 utsedd till en af de första innehafvarne af denna höga utmärkelse. Men då konungen äfven ville hugna honom med fältmarskalksvärdigheten, opponerade sig hattrådet så bestämdt mot sin gamle motståndares upphöjelse, att planen öfvergafs. Det förmäles, att Düring tagit sig denna motgång och sina mäktiga fienders sålunda ådagalagda ovilja så nära, att han varit betänkt att för alltid lämna Sverige, samt att ryska kejsarinnan för sådan händelse tillbjudit honom en fristad i sitt rike. Han lyckades dock bemästra denna sin misstämning och förblef i landet. 1751 erhöll han också sin belöning, då han af den nye konungen Adolf Fredrik upphöjdes till både fältmarskalk och grefve.

Tronskiftet hade i nationen åter väckt till lif en känsla af konungskhet, en frukt på en gång af nytända förhoppningar och af ett på många håll starkt missnöje med det nuvarande partiherraväldet. Kring det unga konungaparet uppväxte också på grund häraf inom kort ett nytt politiskt parti, bestående af både hattar och mössor och förenadt af gemensam sträfvan att utvidga den af regeringsformen inom väl snäfva gränser inskränkta konungamakten. Till detta s. k. hofparti slöt sig äfven Düring, och han deltog nu också med lif och lust i partiets angrepp på hattregeringen vid 1751 års riksdag. Hattarne, som nu stredo för frihetens heliga sak, behöllo dock segern. Hofvets vänner förlorade emellertid ej modet utan rustade sig till nya strider, och Düring

gick härvid så långt i sitt nit, att han utarbetade en detaljerad plan för de anstalter, som borde vidtagas för att bereda partiet öfverhand vid nästinstundande riksdag.

När emellertid denna riksdag omsider 1755 sammanträdde, befanns Düring redan hafva öfvergifvit hofvets sak och i stället stå i främsta ledet bland dess motståndare. Detta hans affall var för höga vederbörande nog så mycket kännbarare, som han nu beklädde posten som Stockholms öfverståthållare och i denna egenskap säkerligen skulle kunnat kraftigare än någonsin befordra deras planer.

Det var efter Rutger Fuchs' död 1753, som Düring kallades till detta maktpåliggande värf, hvilket han sedan i 6 år kom att utöfva. Bland märkligare tilldragelser under denna hans förvaltningstid kan anföras, att stadens renhållningsväsen, som hittills stått under dess myndigheters insende och som synes befunnit sig i ett mycket otillfredsställande skick, nu blef åt enskilda personer på entreprenad upplåtet. Måhända förtjänar det äfven påpekas, att Düring var förste upphofsmannen till förslaget att i hufvudstaden uppresa en minnesvård öfver konung Gustaf II Adolf och äfven vidtog de första åtgärderna till detsammas förverkligande, ehuruväl med frågans slutliga lösning skulle komma att dröja ännu nära fyra decennier.

Dürings återförening med hattarne hade till följd, att han på nytt insattes i sekreta utskottet. Äfven inom detta parti synes han hafva förstått att snart göra sig gällande, och han tog sålunda en verksam del i de åtgärder, som efter det misslyckade revolutionsförsöket 1756 funnos nödiga att vidtaga till förekommande af nya dylika tilltag från höga vederbörandes sida. Det blef emellertid det sista riksmöte, som den gamle politikern fick bevista. I början af år 1759 träffades han af döden, öfver 63 år gammal.

Än hatt än mössa, än hetsig krigsifrare än varm fredsvän, än på spänd fot med konung Fredrik än föremål för dennes stora bevågenhet, än nitisk befrämjare af det unga hofvets maktutvidgningsplaner, än åter bestämd motståndare till desamma, framstår Johan Kristoffer von Düring för visso i mångt och mycket som en karakteristisk representant för det oroliga, ombytliga, oberäkneliga partitidehvarfvet med dess ständiga skiftningar, intriger och strider. Dock förefaller det icke, som om han i denna sin så växlingsrika politiska bana skulle varit ledd af någon af de mindre aktningsvärda bevekelsegrunder, som tyvärr utöfvade så

stort inflytande på så många af hans både vänners och motståndares handlingssätt. Ej af själfvisk maktlystnad, ty han lämnade vid hvarje öfvergång från ett parti till ett annat en ställning minst lika aktad och inflytelserik som den, han kunde göra anspråk på att bland sina nya bundsförvanter förvärfva. Ej heller af penningbegär, ty väl gick utländskt guld i myckenhet genom hans händer till andras bestickande, men för egen del tyckes han icke hafva mottagit något däraf. Åtminstone vitsordas hans oegennytta af ryske ministern v. Korff, som härvidlag väl kan betraktas som en auktoritet. Att likväl denna oegennytta ej alltid helt höll profvet, då det gällde att bevara välfångna privilegier oförkränkta, hafva vi ofvan sett. Af allt att döma torde emellertid Düring trots vissa fel och svagheter varit högt skattad af sin samtid både för heder och duglighet. Hans nit för det allmänna, hans rättrådighet och plikttrohet, hans frihets- och fosterlandskärlek hafva icke blifvit bestridda, lika litet som hans mod och militära talanger. Däremot tyckes han icke varit i besittning af de egenskaper, som kräfdes för att framgångsrikt kunna intaga en verklig anförare- och ledaretällning i den våldsamma partikampen. Hans hetta och ombytlighet, hans brist på självbäherskning och kallblodig omdömesförmåga, ja kanske äfven hans ovanligt starkt utpräglade vördnad för lag och rätt och därmed nära förbundna motvilja mot alla våldsamma ingrepp i den bestående rättsordningen liksom ock mot våldsamma åtgärder öfver hufvud bidrogo nog att göra honom härtill föga lämplig. Men om han också på grund häraf icke kommit att förvärfva samma ryktbarhet som flera af sina medkämpar och motståndare, har han i stället efter sig lämnat ett mera aktadt och obefläckadt namn än åtskilliga af dessa.

Gift 1720 med Margareta Bonde, en syster till den framstående mösschefen grefve Gustaf Bonde, efterlämnade han två döttrar, af hvilka den äldsta blef förmäld med en af hattpartiets ypperste, riksrådet grefve Carl Scheffer.

Genealogiska anteckningar.

Af **K. H. Karlsson.**

2. Vapenmålningarna vid fru Ramborgs graf i Väster-Åkers kyrka.

Uti Monumenta Uplandica[1] meddelar Peringsköld tvenne teckningar af fru Ramborg Israelsdotters (And) till Vik graf i Väster-Åkers kyrka. Enligt dessa funnos i själfva grafnischen målade fyra sköldar, nämligen öfverst tvenne sköldar lutande emot hvarandra och innehållande den ena släkten Ands vapen, den andra ett krönt lejon, samt under dem, äfven på sned ställda, en sköld med Bjelke- och en med Sparre-vapnet. I texten lämnar Peringsköld följande beskrifning af dessa vapen: »Inne i grafhwalfs wäggen finnas 4 wapnar, öfwerst står ett wapn emot wenster handen förwändt med 3 grå fuglar på en hwit bielke i blått fiäld, hafwandes under sig ett Bielkewapn i blått fiäld. På wänstra handen emot står öfwerst ett hwitt leijon med gul krona i blått fiäld, under hwilket finnes ett rödt Sparre-wapn i brunt [ɔ: gult] fiäld. Och äre desse 4 skölder fru Ramborgs faders eller farfars och farmors samt dess moders eller morfars och mormors wapnar, hwilka också finnas på gamla altartafle-foten sosom och på taflan, doch där nyare tilsatte, med ett bielke och fleminge wapn på högre sijdan samt 3 roser och flemingewapnet på wänstre.»

Dessutom finnas dessa vapen afbildade i färger på en särskildt bifogad lapp, dels i samma ordning som de förekomma i nischen och med ungefär samma färger som Peringsköld anfört, dels ock i annan ordning och med lejonet gult i stället för hvitt.

Enligt Upplands Fornminnesförenings tidskrift[2] funnos 1787 af dessa vapen vid grafven endast tvenne i behåll, fru Ramborgs (And) och hennes andre mans (Sparre), hvilka dock öfverströkos 1851 samt såsom härstammande från 1600-talet vid kyrkans åter-

[1] Del. 2, fol. 270 och följande. (Handskr. i Kungl. Bibl.)
[2] Del 1, sid. 91.

ställande 1870 borttogos, då de ursprungliga kerubhufvudena (enligt Peringskölds teckning blommor), som voro öfvermålade med dessa vapen, åter framkommo.

Att vapnen voro yngre än själfva grafhvalfvet framgår ju ovedersägligen af att de målats öfver dessa kerubhufvuden eller blommor, med hvilka nischen från början varit prydd, men att de tillhört 1600-talet vill jag bestrida. Peringskölds yttrande, att på altartaflan till dem fogats på högra sidan Bjelke- och Flemmingvapen samt på vänstra sidan Tre rosor och Flemmingvapen ådagalägger tydligen, att han förmått skilja mellan äldre och yngre vapen, och man har därför rätt att med honom anse vapnen i grafnischen tillhöra en äldre tid än dessa nytillsatta vapen. — På den ofvan anförda lappen förekomma vidare förutom dessa vapen endast sköldar, härstammande från medeltiden, och ej något enda yngre vapen. Tecknaren däraf har således också uppfattat dem såsom gamla. Då dessa andra vapen enligt Peringsköld efter kyrkans brand år 1662 öfverkalkades, måste teckningen vara äldre än detta år.

Fru Ramborgs fader var lagmannen Israel Andersson (And), hvars sigill[1] visar en sköld med tre änder på en snedbjälke. Tydligen är detta det ena af de båda öfversta vapnen i grafnischen, och i så fall bör det andra vapnet hafva tillhört fru Ramborgs moder. Hon hette Ramfrid Göstafsdotter och hennes sigill[2] visar fru Ramfrid knäböjande inför den heliga Katarina, men någon vapensköld förekommer ej i detsamma. — Genealogerna på 1500- och 1600-talen hade emellertid ingen kännedom om till hvilken släkt hon hörde. Det är därför otänkbart, att en vapenritare på 1600-talet utan ringaste anvisning skulle kunnat gifva henne lejonvapnet. Något särskildt intresse torde ej heller funnits under denna tid att smycka kyrkor med medeltida vapen, såframt de ej utgjorde nödvändiga led i något anträd, hvilket dessa ej äro. — Peringsköld anför visserligen vid sin förklaring öfver vapnen, att fru Ramfrid var af den kungliga folkungaätten, men denna uppgift har han tydligen hämtat från intet annat än just denna krönta lejonbild, och den är äfven oriktig, ty ingen medlem af den *kungliga* grenen af denna ätt har burit namnet Göstaf. — Vi skola emellertid i det följande söka klargöra, till hvilken släkt fru Ramfrid hörde och om hon ej möjligen haft rätt till lejonvapnet, dock utan krona.

[1] Hildebrand: Svenska Sigiller 3, n. 54.
[2] » » » 3, n. 147.

Uti sitt testamente af år 1302[1] väljer hon, om hon skulle dö i Västergötland, sin graf i Skara domkyrka bredvid sin fader, anslår till fullgörande af sina testamentsgåfvor sin gård Hwalffstadhir, nu i Hvalstad kyrkby i Västergötland, samt nämner såsom sin frände biskop Brynjulf i Skara. Allt detta häntyder på att hon själf var bördig från Västergötland. Till testamentsverkställare

Fru Ramborgs grafnisch, enl. Peringskölds teckning.

utses ärkebiskop Nicolaus i Uppsala, biskop Brynjulf i Skara, marsken Torkel Knutsson, som i vapnet förde ett lejon, och domprosten Andreas i Uppsala, broder till hennes aflidne make, herr Israel. Vidare år 1296,[2] då fru Ramfrid till sina barn och mågar, emot rätt till fri disposition af hvad hon bekommit i morgongåfva och ärft efter sin son i öfre Sverige, öfverlåter efter sin död alla sina fäderne- och mödernegods i andra delar af riket,

[1] Dipl. Svec. 2, n. 1373.
[2] » » 2, n. 1165.

beseglas detta bref förutom af konungen äfven af marsken Torkel Knutsson, Västgötalagmannen Bengt Hafridsson, hvilka båda förde lejon i skölden, samt Laurens Boberg (lilja mellan 2 hjorthorn). I dessa beseglande torde man hafva rätt att se fru Ramfrids närmaste fränder. Lagman Bengt var son till en Hafrid Sigtrygsdotter, som förde samma vapen som Laurens Boberg, och hon var antagligen en faster till denne. Då nu fru Hafrid 1286[1] på Baltak i Västergötland gör sitt testamente, anslår hon bland annat med samtycke af sin dotter Ramfrid till sin son herr Bengt en gård i Hvalstad, samma by som nämnes i fru Ramfrids testamente. Det ligger då nära till hands att antaga, att fru Hafrids dotter Ramfrid är identisk med Ramfrid Göstafsdotter och således syster till västgötalagmannen Bengt Hafridsson[2] samt sålunda berättigad till lejonvapnet. Emot detta antagande talar dock dels att denna Hafrids dotter *Ramfrid* ej kallas fru, hvilken titel rätteligen tillkom henne såsom gift med en riddare, dels ock att lagmannen Bengt bär tillnamnet Hafridsson efter modern men fru Ramfrid kallas efter fadern Göstafsdotter. Detta sista kan dock förklaras genom att fru Ramfrid vid faderns död redan varit fullväxt men Bengt åter då blott ett barn. Flera exempel finnas nämligen på att då en fader dött och lämnat ännu ej fullvuxna barn efter sig, dessa då tagit namn efter den öfverlefvande modern i st. f. efter fadern. Det första åter kan bero på vårdslöshet vid brefvets utskrifning. Huru härmed än må vara förhållandet, ådagalägga dock dessa handlingar, att fru Ramfrid var bördig från Västergötland samt stod i nära förbindelse till män, hvilka förde ett lejon i vapnet, hvarför det ej är omöjligt, att hon själf fört samma vapen, hvilket ock blir så godt som säkert, då man ser denna lejon-sköld i dottern fru Ramborgs grafnisch.

De båda öfversta vapnen tillhöra således fru Ramborgs föräldrar, Upplandslagmannen Israel Andersson och hans hustru Ramfrid Göstafsdotter.

Fru Ramborgs eget och hennes senare makes, riddaren Arvid Göstafsson (Sparre), vapen förekomma båda å fru Ramborgs nedanför nischen belägna grafhäll. Son till dem var riddaren Göstaf Arvidsson (Sparre), gift med Christina Petersdotter (3 rutor), hvilkas vapen äfven enligt teckningen å den ofvan anförda lappen

[1] Dipl. Svec. 2, n. 925.

[2] Härmed skulle emellertid mitt antagande om Bengt Hafridssons fader i Hist. Tidskr. 1885, sid. 172, förfalla. — Rörande hans ättlingar se för öfrigt Personhist. Tidskr. 1, sid. 160, 161, och om fru Ramfrids Sv. Autograf-Sällsk. Tidskr. 2, sid. 33—35.

funnits i kyrkan. Däremot saknas hvarje vapenbild för deras son, riddaren Arvid Göstafsson (Sparre), död före år 1380, och hans hustru Helena Magnusdotter (Sparre). Med denne Arvid Göstafsson utdog den manliga linien af denna Sparre-ätt och stamgodset Vik öfvergick nu till hans dotter Margareta Arvidsdotter (Sparre), gift med riddaren Ture Bengtsson (Bjelke), som afled år 1415. Till dem höra helt säkert de båda nedre vapnen, hvilka visa Bjelke- och Sparre-vapen, och jag förmodar, att antingen de eller deras son, väpnaren Sten Turesson (Bjelke), gift med Margareta Karlsdotter (Sparre), låtit måla dessa fyra vapen i fru Ramborgs grafnisch för att därmed såväl hedra minnet af de första kända ägarne af Vik, fru Ramborgs föräldrar, som hugfästa deras egen ätt, den nya släkt, som nu ägde stamgodset. Knappast 100 år hade då förgått, sedan herr Israel och fru Ramfrid afledo, och minnet af dem och deras vapen kunde således ännu lefva kvar hos deras ättlingar.

Då så få färglagda vapensköldar från vår medeltid finnas i behåll, kan man med skäl beklaga, att de sista resterna af dessa vid kyrkans restauration borttogos.[1] Låt vara, att de ej från början tillhört grafnischen, de utgjorde dock ett viktigt moment i dess utvecklingshistoria,[1] och nog försvarade de där lika väl sin plats som några med schablon målade kerubhufvuden.

[1] Handlingarna i Vitterh.-, Hist.- & Ant.-Akademien rörande Väster-Åkers kyrkas restaurering innehålla ingenting om dessa vapen.

Några porträtt från Fullerö.

Detta häfte innehåller afbildningar af fyra porträtt ur grefve Fredrik Cronstedts samling å Fullerö. Tre af dem äro släktporträtt. Margareta De Besche till Forsmark († 1694) var mor till brukspatronen Georg De Besche till Forsmark (1641—1711), och denne var svärfar till landshöfdingen och generallöjtnanten friherre Jacob Grundel (1657—1737), hvars dotter blef stammoder för den Cronstedtska släkten.

Alla tre äro signerade af Martin Mijtens d. ä., och bland de bästa porträtt den gode och alldeles för litet studerade konstnären målat. Stammande från hans kraftigaste tid — fru De Besches porträtt är dateradt 1677, och de andra antagligen samtida — skola de blifva af största vikt, då man en gång börjar den kritiska sofringen af den massa olikartade konterfej, som nu tillskrifvas honom.

Professor Levertin har i sin N. Lafrensen d. y. förnekat, att porträttet af Georg De Besche skulle föreställa denne. Grunderna härtill har jag icke kunnat finna, och undrar om det ej kan bero på någon sammanblandning med sonen, som bar samma namn.

Hvad den lilla flickan beträffar, som i inskrift på baksidan kallas Christina Charlotta nata 165[?], är man ju närmast hågad tro det är en prinsessa, då hon ej har något tillnamn. Den enda samtidiga jag kunnat finna är Christina Charlotta, dotter af Eberhard III af Würtemberg och gift med prins Georg Christian af Ostfriesland. Hennes födelseår 1645 stämmer likväl icke med baksidans otydliga datum.

N. Sbg.

FRU MARGARETA DE BESCHE,
FÖDD VON EMERSEN † 1694.
(OLJEMÅLNING AF M. MIJTENS, TILLHÖR GREFVE F. CRONSTEDT Å FULLERÖ.)

BRUKSÄGAREN GEORG DE BESCHE F. 1641 † 1711.

(OLJEMÅLNING AF M. MIJTENS, TILLHÖR GREFVE F. CRONSTEDT Å FULLERÖ.)

GENERALLÖJTNANTEN FRIHERRE JACOB GRUNDEL
F. 1657 † 1737.
(OLJEMÅLNING AF M. MIJTENS, TILLHÖR GREFVE F. CRONSTEDT Å FULLERÖ.)

OKÄND, »CHRISTINA CHARLOTTA, NATA 165..».

(OLJEMÅLNING, TILLHÖR GREFVE F. CRONSTEDT Å FULLERÖ.)

Upplands ståndsdragonregementes officerskår.

Af major **Ernst Lind af Hageby.**

Nedanstående uppgifter äro samlade under ordnandet af nämnda regementes handlingar i Kungl. Krigsarkivet.

Öfverstar och regementschefer.

Steenbock, *Erik*, grefve; öfverste och chef 28/8 1700—27/11 1701.
Wennerstedt, *Anders;* öfverste och chef 26/6 1702—1709; fången vid Poltava.
Fersen, *Hans von*, grefve; öfverste och chef 30/4 1712, afgått från regementet, men återkom 1/2 1714; generalmajor 29/4 1719, generallöjtnant 1720.
Posse, *Mauritz*, baron, från Vestgöta dragonreg:te; öfverstelöjtnant 11/7 1716; öfverste och chef 10/8 1719.

Öfverstelöjtnanter.

Baneer, *Per*, baron; öfverstelöjtnant 3/11 1700.
Danckwardt (*Dankûart*), *Joacim;* kapten 5/9 1700; major 27/6 1703; öfverstelöjtnant 1705; dödsskjuten på slagfältet vid Gemeuertzhof 16/7 1705.
Rydingh, (adlad *Rydingsvärd*), *Erik;* öfverstelöjtnant 30/4 1712; (adlad 30/9 1712); fången i Moss, Norge 10/4 1716; återkom därifrån 18/1 1718; afsked 30/9 1719.
Günther, *Julis*, från adjutant vid konungens af Polen drabantkår; kapten 17/3 1712; major 19/6 1716; öfverstelöjtnant 11/11 1719.

Majorer.

Gyllenpamp, *Lars;* kaptenlöjtnant 5/9 1700; kapten 12/4 1701; major 1705.
Horn, *Gabriel*, baron; major 5/9 1700.
Swaben, *Johan von;* kapten 1700; major 1705.
Bröms, *Petter*, från ryttmästare vid Östgöta kavallerireg:te; major 30/4 1712; afgått från regementet utan afsked 2/2 1716 (afsatt).
Pauli, *Mauritz Wilhelm*, från Upplands infanterireg:te; kapten 11/7 1716; major s. å.
Voltemat, *Henrik Julius*, från kapten vid Upplands infanterireg:te; 1. major 2/2 1716; afsked från reg:tet 1719; därefter transporterad och avancerad till öfverstelöjtnant vid Upplands infanterireg:te 1720.
Hertz, *Henrik Adrian*, från Bohus dragonreg:te; major 2/11 1719.

Regementskvartermästare.

Brinckman, *Anton Henrik;* regementskvartermästare $^{11}/_{6}$ 1718 (se löjtnanter).
Falk, *Erik;* regementskvartermästare $^{21}/_{9}$ 1701 (se löjtnanter).
Gyllenhaal, *Abraham Rudolf;* regementskvartermästare $^{11}/_{7}$ 1716 (se kaptener).
Hannell, *Anders Joacim;* från löjtnant regementskvartermästare $^{17}/_{5}$ 1712 (se kaptener).
Jegerfelt, *Samuel;* regementskvartermästare $^{5}/_{9}$ 1700 (se kaptener).
Porten Carl Julius von (se kaptener).
Stjernmarck, *Magnus*, regementskvartermästare $^{25}/_{10}$ 1717 (se löjtnanter).
Zarth; kapten och regementskvartermästare 1721.

Regementsadjutanter.

Biörnram, *Anders;* regementsadjutant $^{25}/_{10}$ 1717 (se löjtnanter).
Hamnström, *Petter;* regementsadjutant $^{2}/_{2}$ 1716 (se löjtnanter).
Hårdh, *Gustaf Adolf;* flygeladjutant vid regementet då det var förlagdt i Laak 1704.
Höjer, *Christian Henrik;* regementsadjutant $^{23}/_{9}$ 1718.
Mollie, *Abraham;* har varit regementsadjutant (se löjtnanter).
Trygg, *Olof*, regementsadjutant 1705.
Adler, *Niclas;* regementsadjutant 1712.
Alleman, *Adam Gabriel;* regementsadjutant $^{2}/_{11}$ 1712. Afsked s. å.

Kaptener.

Bergudd, *Petter;* kapten $^{30}/_{4}$ 1712; inställde sig aldrig vid reg:tet, hvarför han afskedades 1715; hade förut varit sekundryttmästare vid generalmajor Gyllenstiernas reg:te, samt dessförinnan löjtnant vid Norra skånska kavalleriet.
Biörndahl, *Petter*, från drabant hos konungen af Polen; löjtnant $^{14}/_{5}$ 1712; blesserad; kapten $^{2}/_{3}$ 1716; afsked $^{30}/_{9}$ 1719.
Bähr, *Petter*, från kapten vid Stanislaii trupper; kapten $^{17}/_{3}$ 1712; H. Maj:ts stadfästelse härå $^{2}/_{2}$ 1716; blesserad $^{27}/_{2}$ 1715.
Dammenhof, *Christian Pusinna von;* löjtnant $^{5}/_{9}$ 1700; kapten $^{21}/_{9}$ 1701; död i slaget vid Gemeuertzhof $^{16}/_{7}$ 1705.
Didron, *Frans Carl von*, från sergeant vid Dükers dragonreg:te; hemkommen från fångenskap i Ryssland; kapten $^{23}/_{6}$ 1720.
Farin (äfven *Farijn*); kornett $^{18}/_{2}$ 1713; löjtnant $^{2}/_{3}$ 1716; blesserad med öfverste Löwens parti 1715; kapten $^{26}/_{6}$ 1718.
Gahlen, *Gustaf Reinhold von;* kapten 1703; död $^{19}/_{6}$ 1705.
Gyllenhaal, *Abraham Rudolf;* regementskvartermästare $^{11}/_{7}$ 1716; kapten $^{25}/_{10}$ 1717; kompanichef i oktober 1718.
Gyntersbergh, *Henrik Johan von;* kapten $^{15}/_{3}$ 1702; kommenderad med regementet i Laak 1704; blesserad i slaget vid Gemeuertzhof $^{16}/_{7}$ 1705.
Göthzell, *Ragwald*, från kvartermästare vid Stanislaii drabantkår; kapten $^{17}/_{5}$ 1712, men ej erhållit H. Maj:ts konfirmation.

Hannell, *Anders Joakim;* regementskvartermästare; kapten $^{13}/_{4}$ 1713; transport till Skånska dragonreg:tet $^{2}/_{2}$ 1716.
Horleman, *Paco*, från ryttmästare vid Upplands 3-männingsregemente; kapten $^{8}/_{10}$ 1719.
Jegerfelt, *Samuel;* kapten 1705.
Jernfelt, *Crispin*, från korpral vid Lifreg:tet till häst; löjtnant 1715; kapten $^{16}/_{6}$ 1716; afsked 1719.
Kallmander (*Callmander*), *Jakob*, från sergeant vid Lifgardet; kornett $^{30}/_{4}$ 1712; fången vid Poltava, men ur fångenskapen »echapperat»; löjtnant $^{2}/_{2}$ 1716; kapten $^{2}/_{3}$ 1719; fången i Norge $^{17}/_{3}$ 1716, återkom därifrån $^{6}/_{9}$ 1718; död $^{3}/_{4}$ 1719.
Lejondahl, *Carl Johan*, från Jönköpings infanterireg:te; löjtnant $^{17}/_{3}$ 1712; kapten $^{2}/_{2}$ 1716, transport till Adelsfanan som major 1720.
Lewenhaupt, *Gustaf Adolf*, grefve; kapten $^{5}/_{9}$ 1700.
Loos, *Henrik;* kapten $^{2}/_{2}$ 1716; transport till Vermlands infanterireg:te $^{30}/_{7}$ 1718.
Meisell, *Jöran Johan;* löjtnant $^{5}/_{9}$ 1700; kaptenlöjtnant $^{12}/_{4}$ 1701; kapten och blesserad i Riga 1705.
Pahl, *Johan*, från fändrik vid Upplands infanterireg:te; löjtnant $^{4}/_{7}$ 1716; kapten $^{26}/_{6}$ 1718.
Pettivall, *Johan;* kapten $^{18}/_{10}$ 1718; afsked $^{1}/_{8}$ 1719.
Porten, *Carl Julius von*, från Gardet; regementskvartermästare $^{2}/_{2}$ 1716; kapten $^{11}/_{7}$ 1716; afsked $^{30}/_{9}$ 1719.
Ramfeldt, *Fredrik;* kapten 1705.
Stackelberg, *Caspar;* kapten $^{27}/_{6}$ 1703.
Swedenheim, *David von;* löjtnant $^{11}/_{7}$ 1716; 2. kapten $^{13}/_{9}$ 1718; 1. kapten $^{30}/_{9}$ 1719; afsked $^{31}/_{5}$ 1720.
Taube, *Carl Didrik*, baron, från löjtnant vid Nyborgska reg:tet; 1. kapten $^{2}/_{2}$ 1716; afsked $^{30}/_{9}$ 1719.
Tollstedt, *Georg* (*Göran*), från fändrik vid Nerikes och Vermlands reg:te; löjtnant $^{11}/_{7}$ 1716; kapten $^{23}/_{9}$ 1718; afsked $^{30}/_{9}$ 1719.
Tornschöld; kapten $^{12}/_{4}$ 1701.
Wachslager, *Carl*, från kornett; löjtnant $^{30}/_{9}$ 1713; kapten $^{2}/_{2}$ 1716; erhållet majors afsked $^{30}/_{9}$ 1719.

Löjtnanter.

Anrep, *Jakob;* kornett $^{1}/_{10}$ 1700; löjtnant $^{27}/_{6}$ 1703.
Bagge, *Antoni;* löjtnant $^{5}/_{9}$ 1700.
Bergh, *Anders*, från drabant vid Stanislaii trupper; efter återkomsten från Turkiet och Bender; löjtnant $^{30}/_{9}$ 1713; afsked $^{14}/_{9}$ 1715.
Berger, *Anders Johan von;* från fändrik till löjtnant $^{17}/_{3}$ 1712.
Bildering, *Jakob Johan;* löjtnant $^{15}/_{1}$ 1702; kommend. i Laak 1704.
Biörnram, *Anders;* regementsadjutant $^{25}/_{10}$ 1717; löjtnant $^{13}/_{9}$ 1718.
Bonde, *Philip*, grefve; kornett $^{1}/_{10}$ 1700; löjtnant $^{27}/_{6}$ 1703.
Brinckman, *Anton Henrik;* löjnant $^{25}/_{10}$ 1717; regementskvartermästare $^{11}/_{6}$ 1718.
Coslofsky, *Frans Antonius;* från fändrik till löjtnant $^{12}/_{4}$ 1712.
Dahl, *Samuel;* kornett $^{2}/_{2}$ 1716; löjtnant $^{25}/_{10}$ 1717; afsked $^{8}/_{6}$ 1719.

Dahl, *Carl;* löjtnant ²/₂ 1716.
Du Flon, *Johan;* löjtnant ²⁷/6 1703.
Düker, *Ernest Johan von;* 2. kornett ²²/11 1717; 2. löjtnant ²⁶/6 1718 och 1. löjtnant ²⁴/8 1719.
Falk, *Erik;* löjtnant 1700; regementskvartermästare ²¹/9 1701.
Grefelt, *Johan;* löjtnant ⁵/9 1700.
Gyllenborg, *Johan*, grefve; kornett ¹/10 1700; löjtnant ¹⁰/6 1703.
Hamnström, *Petter;* löjtnant ²⁵/10 1717; afsked ²²/5 1719, men kvarstår som volontär, enligt kungl. krigskollegii ordres.
Hasselgren, *Carl Gustaf;* löjtnant ²³/6 1720.
Helling, *Gustaf;* 2. kornett ²⁵/10 1717; 2. löjtnant ²⁶/6 1718; 1. löjtnant 1719.
Hummel, *Christian;* kornett ²⁵/10 1717; 2. löjtnant ¹³/9 1718; dödsskjuten i Norge den 22 november s. å.
Hurel, *Jonas;* löjtnant ²⁵/10 1717.
Häij, *Carl;* löjtnant ²⁷/6 1703.
Kabbe (äfven *Cabbe*), *Petter;* kornett 1718; löjtnant 1719; afsked s. å.
Lejondahl, *Johan*, från Smålands 3-männingsreg:te till fot; löjtnant ²⁶/6 1718; afsked ³⁰/9 1719.
Lindqvist, *Johan;* från underofficer kornett ¹⁷/5 1712; löjtnant ²⁶/6 1718; afsked ³⁰/9 1719.
Löfling, *Johan Magnus;* från förare kornett ²⁵/10 1717; 2. löjtnant ¹³/9 1718; 1. löjtnant ¹/8 1719.
Meisell, *August;* löjtnant ¹²/4 1701, från sergeant vid reg:tet.
Moback, *Jöran*, från fändrik vid Östgöta infanterireg:te; löjtnant ²⁶/6 1718; afsked ⁸/6 1719.
Mollie, *Abraham;* från regementsadjutant löjtnant ⁵/4 1701.
Norin (äfven *Nourijn*), *Carl;* från kornett löjtnant ¹⁷/3 1712; »degraderad» till gemen soldat och därefter rymt.
Pyttner, *Johan;* kornett ²/3 1716; löjtnant ²⁷/8 1718.
Rosenstierna, *Gustaf Adolf;* löjtnant ²⁵/8 1702; var med regementet förlagdt i Laak 1704; erhöll transport som ryttmästare till Södra skånska kavalleriet den 12 juni 1705.
Segebaden (äfven *Segebad*), *Olof Ernst von*, från fändrik vid generalmajor Ekeblads reg:te; dessförinnan volontär vid general Möllers reg:te; korpral och sergeant under generalmajor Schultz; löjtnant ³⁰/4 1712; afsked ³⁰/9 1713.
Silfverlåås, *Johan Gustaf;* kornett ¹/4 1701; löjtnant ²⁷/6 1703.
Silfversparre, *Johan;* från kornett löjtnant 1704.
Siegeroth, *David Fredrik von;* från korpral vid Lifreg:tet till häst kornett ¹¹/7 1716; löjtnant ²⁶/7 1718.
Steenbock, *Carl*, grefve; kornett 1701; löjtnant ¹/6 1703.
Stiernmarck, *Magnus*, från sek.-kornett vid Vestgöta kavallerireg:te; löjtnant ²/2 1716; regementskvartermästare ²⁵/10 1717; död s. å.
Wennerstedt, *Simeon Jakob;* kornett ²⁷/6 1703; löjtnant 1705.
Wäsenberg, *Knut;* från fältväbel vid reg:tet kornett ²⁵/10 1717; löjtnant ²³/9 1718.

Kornetter.

Arman, *Carl;* kornett 27/6 1703.
Barckenbohm, *Daniel;* kornett 30/8 1712; anhåller om dimission från reg:tet vid generalmönstringen 14/12 1715, för att »försöka sin lycka» vid infanteriet, hvilket honom beviljas; begått öfvervåld å kungsgården, Maria beb.-dag.
Bewerfeldt, *Petter Gustaf;* kornett 1/6 1703, kommenderad med reg:tet i Laak 1704.
Biörnram, *Lars;* från regementskvartermästare vid Lifregementet kornett 26/6 1718; afsked 30/10 1719.
Brom, *Anders;* kornett 1718; afsked 9/8 1719.
Bonde, *Gustaf*, grefve; kornett 1/10 1700.
Bubbe, *Carl;* från kvartermästare vid Adelsfanan kornett 13/9 1718; afsked 30/9 1719.
Creutz, *Gustaf Otto;* kornett 1/4 1701.
De Charlière, *Jonas Georg;* kornett 1703; dödsskjuten vid Gemeuertzhof 16/7 1705.
d'Elwij, *Gustaf;* från minör vid artilleriet kornett 11/7 1716; död 11/4 1717.
Eneqvist, *Lars;* från sergeant kornett 15/9 1704; kommenderad i Laak 1704.
Essen, *Eberhard von;* kornett 25/8 1702; kommenderad i Laak 1704; död vid Gemeuertzhof 16/7 1705.
Felix, *Martin;* från fältväbel kornett 13/9 1718; afsked 17/8 1719.
Flemming, *Carl;* kornett 22/12 1700.
Frejberg (äfven *Friedberg*), *Daniel;* kornett 27/6 1703.
Gardemin, *Börje von;* från fältväbel kornett 26/6 1718.
Giersdorff, *Johan Christoffer;* från kornett vid Buchwalds dragonreg:te kornett här 14/4 1713, men ej erhållit H. Maj:ts konfirmation.
Granfelt, *Jonas;* kornett 27/6 1718.
Göritz, *Henrik;* från fältväbel frivillig kornett 6/6 1718; 1. kornett 1/8 1719.
Köhler, *Johan Wilhelm;* från fältväbel kornett 13/9 1718.
Lindstedt, *Johan;* kornett 25/10 1717; transport till Helsinglands kavallerireg:te som löjtnant 1718.
Lundman, *Erik;* kornett 27/6 1703.
Mannerberg, *Jakob;* kornett 12/4 1701.
Meeden, *Anton;* från sergeant kornett 1716; afsked 14/7 s. å. i Norge.
Merker, *Gottfried;* från sergeant kornett 13/9 1718.
Norin, *Carl;* har varit kornett (se löjtnanter).
Pahl, *Carl;* från fältväbel kornett 26/6 1718.
Pihl (äfven *Pijhl*), *Johan;* kornett 27/6 1703; blesserad i Riga.
Planting, *Gustaf Wilhelm;* kornett 13/9 1718; afsked 30/9 1719.
Raabe, *Johan Christian;* från fältväbel kornett 23/9 1718.
Seinkneckt, *Jan;* kornett 26/6 1718; afsked s. å., men kvarstod vid reg:tet tills vidare, enligt kungl. krigskollegii ordres.
Steenbock, *Erik*, grefve; från sergeant kornett när regementet var förlagdt i Laak 1704.

Udde, *Abraham;* från kvartermästare vid Upplands 3-männingskavalleri-reg:te kornett $^{26}/_{6}$ 1718; afsked $^{30}/_{9}$ 1719.
Winblad, *Johan;* från sergeant kornett $^{26}/_{6}$ 1718.
Wudd, *Johan;* kornett $^{1}/_{10}$ 1700.
Zapf, *Zacharias;* kornett 1705.
Åberg, *Erik;* från fältväbel vid Vestgöta ståndsdragonreg:te kornett $^{23}/_{9}$ 1718; afsked $^{30}/_{9}$ 1719.
Åkerman, *Erik Helmig;* från sergeant vid Karelska infanterireg:tet kornett $^{30}/_{9}$ 1713; afsked $^{14}/_{9}$ 1715.
Årman, *Carl;* kornett $^{30}/_{1}$ 1701; kommend. med reg:tet i Laak 1704.

Regements- och Skvadrons-präster.

Leeström, *Sven;* regementspräst $^{17}/_{9}$ 1700.
Galle, *Olof;* bataljonspräst 1700; regementspräst 1705.
Ledtström, *Lars;* regementspräst 1705.
Sandström, *Petter;* regementspräst 1713.
Ernster, *Gustaf;* regementspräst 1715.
Crucelius, *Olaus;* bataljonspräst 1715; regementspräst $^{2}/_{2}$ 1716.
Boström, *Andreas;* skvadronspräst $^{11}/_{7}$ 1716.

Regementsauditörer.

Jeger, *Petter;* regementsskrifvare $^{5}/_{9}$ 1700; regementsauditör 1705.
Humble, *Mattias;* regementsauditör $^{14}/_{2}$ 1712; afsked $^{8}/_{7}$ 1713.
Hörling, *Johan Henrik;* regementsauditör med senatens fullmakt $^{8}/_{7}$ 1713, med H. Maj:ts konfirmation $^{2}/_{2}$ 1716; afsked $^{9}/_{6}$ 1719.
Grandell, *Isac;* regementsauditör $^{8}/_{6}$ 1719.

Regementsfältskärer.

Berns, *Christian Mathias;* regementsfältskär $^{23}/_{9}$ 1700.
Faust, *Petter Daniel;* regementsfältskär 1705.
Kruus (äfven *Crus*), *Johan;* regementsfältskär $^{25}/_{10}$ 1717; afsked 1719.
Göhl, *Johan Petter;* regementsfältskär 1720.
Jehl, *Johan;* regementsfältskär 1721.

Regementskommissarier.

Orre, *Nils;* regementskommissarie $^{11}/_{3}$ 1715; fången i Moss $^{10}/_{4}$ 1716; död i Kristiania s. å.
Dahlgren, *Johan;* regementskommissarie $^{28}/_{6}$ 1716 (tjänstgjort till $^{23}/_{7}$ s. å.).
Upmark, *Erik;* regementskommissarie $^{23}/_{7}$ 1716; afsked $^{29}/_{2}$ 1720.
Cronander, *Jakob;* från Upplands 3-männingsreg:te regementskommissarie $^{30}/_{2}$ 1720.

Strödda släktanteckningar.

Oséen. Denna släkts ursprung framställes oriktigt i Wieselgrens Ny Smålands beskrifning. I enlighet med uppgifter i ortens kyrkoböcker härstammar släkten från:

Jonas Osander, kyrkoherde i Ljunga i Vexiö stift, f. 1688 † 1765. G. första gången 1723 18/10 i Ryssby m. *Anna Charlotta Wessman*, f. 1699 6/7 i Ryssby, dotter af kyrkoherden i Ryssby Carl Wessman och Helena Scarinia, biskopsdotter från Vexiö. Deras dotter, *Kristina Margareta Osander*, f. 1726 15/3, bodde 1747 i Bräkentorp Södregård, Tutaryds socken och 1762 i Boarp Västregård, Ljunga socken. Gift med bonden *Bengt Tuvesson*. De hade en son, som blef komminister och kallade sig *Oséen* samt blef denna släkts stamfader.

L. G. F. Norlander.

Pahl. (Adliga ätten n:r 1163.) I Anrep, Svenska Adelns Ättartaflor (III, sid. 128) uppgifves, att adliga ätten n:r 1163 Pahl skall hafva utdött på svärdssidan med styrmannen Carl Gustaf Pahl, † ogift 1769. Om dennes fader Marcus Pahl uppgifves endast, att han var brukspatron och f. 1702 4/7 »samt 2:ne gånger gift, men med hvilka är ej kändt». Här nedan meddelas några anteckningar om denne brukspatron *Marcus Pahl* och hans familj, hämtade ur Örebro stads kyrko- och rådhusarkiv, af hvilka framgår att ännu i slutet af år 1764 tre manliga medlemmar af ätten lefde, hvadan väl ett frågetecken får sättas för årtalet 1769 såsom den sista manliga medlemmens dödsår.

I Örebro kyrkas husförhörsbok för år 1762 finnes denna anteckning: »Välborne *Marcus Pahl*, brukspatron, f. 1702, † 1760. Hustru: *Johanna Cretzmer*, f. 1723, † 1761 20/11. Barn: *Anna Helena*, f. 1736, flyttade till Stockholm 1754; — *Johan*, f. 1740 16/6, flytt. till Stockholm 1756; — *Anton*, f. 1745, flytt. till Hallsberg 1760 27/5; — *Carl Gustaf*, f. 1747; — *Kristina Charlotta*, f. 1748, bortflyttad till Hallsberg 1760 27/5; — *Johanna*, f. 1750, flytt. till Hallsberg 1760 27/5; — *Marcus*, f. 1752 i Örebro; — *Elisabet*, f. 1757 15/8 i Örebro, flytt. till Hallsberg 1760 27/5.»

Brukspatron Pahl synes hafva i början af 1750-talet inflyttat till Örebro, hvarest endast de två sista barnen äro födda; sorgligt nog finnas inga dop- och dödböcker i Örebro för 1750-talet. Dessutom finnes i husförhörsboken den anteckningen, att brukspatron Pahl genom Svea hofrätts utslag af den 10 februari 1756 blifvit ställd under förmyndare såsom »oskickelig att öfver sig och gods sitt råda». Hans andra hustru, Johanna Cretzmer (namnet skrifves äfven Creutzmeur

och Kretzmer), var född 1723 9/3 i Örebro och dotter till källarmästaren därstädes Anton Cretzmer och Kristina de Besche.

Vid bouppteckningen efter båda makarne 1764 17/8 (förvarad i Örebro stads rådhusarkiv) lefde barnen »*Johan* på 23:dje året, soldat vid h. kgl. h. prins Fredrik Adolfs regemente, varandes i Svea Hofrätt behörig förfrågan gjord, om icke sonen af anförda orsaker kunde än vidare stå under förmyndare; *Sabina Kristina*, gift med guldsmeden *Lars Lundeqvist* i Stockholm och *Anna Lena*, dessa af förra giftet med *Anna Stiernkopf*, efter hvilken förrättades bouppteckning 1743 3/6; samt i andra giftet Anton, Carl Gustaf, Kristina Charlotta, Johanna och Elisabeth, alla omyndiga.»

Dessutom inhämtas af Kugelberg, »Postmästare i Sverige och Finland», att dottern Johanna, † 1796 28/6, blef gift med postmästaren i Hellestad, *Abraham Mothander*, f. 1753 14/10, † 1826 18/2.

Gustaf Elgenstierna.

Troilius. I Svenska slägtboken af Gabriel Anrep (I, sid. 262) är införd en synnerligen utförlig stamtafla öfver släkten Troilius. Ett och annat fel har dock insmugit sig, hvilket torde vara skäl att påpeka.

I tabell 4 bör giftermålsåret för *Jakob Troilius* och *Kristina Horneman* vara 1696. Angående Kristina Hornemans dödsår uppgifver Anrep, liksom förut J. F. Munktell i Västerås stifts herdaminne, detta till 1772. Som hon var född 1667 torde väl denna uppgift synas något tvifvelaktig, hvadan Anrep i en not angifver »att åtskilliga bestrida detta dödsår, dock utan att uppgifva något annat». Troligen beror allt på någon felskrifning, ty hon dog 1722 30/5, enligt hvad Husby sockens dödbok uppgifver. Dottern *Anna Kristina* föddes 1697 13/4 i Husby och gifte sig i samma socken 1720 15/3. Näst yngsta barnet var *Margareta*, enligt Anrep död ung. Hon föddes i Husby 1700 2/5 och dog därstädes s. å. 9/9.

I tabell 6 uppgifves *Margareta Elisabet Svedelias* andra bröllopsdag orätt. Den inföll 1764 8/7 då bröllopet stod i Husby. Leijonhufvud anger den till 2/8 i sin släktbok, hvilket således äfven bör rättas. Om hennes barn äro åtskilliga felaktiga uppgifter. Dottern *Elisabeth* föddes 14/1 1749. *Anna Kristina* föddes 1750 9/7 och dog s. å. 22/10. *Jakob* föddes 1751 30/7. *Uno* dog 1756 14/3. (Anrep uppger intet dödsår). *Margareta Kristina* föddes 1756 17/6. Yngsta barnet hette *Magnus* (Anrep uppger intet namn), föddes 1759 19/9 i Husby och dog där 1760 14/3.

Alla dessa uppgifter äro hämtade ur Husby sockens kyrkoböcker.

Ejnar Hanngren.

Personhistorisk litteratur.

Ny svensk släktbok, utgifven af *Karl A. K:son Leijonhufvud.* H. 7 och 8. Stockholm, P. A. Norstedt & Söners förlag, 1904 och 1905.

Under åren 1901—1903 höll förestående arbete det i anmälan afsedda antalet häften af 2 om året, men sedan dess har endast ett årligen utkommit. Väl är det sant, att den ene af utgifvarne friherre Gustaf C:son Leijonhufvud afgått med det sjätte häftet, men näppeligen kan orsaken sökas däri. Ej heller torde det vara beroende af minskade bidrag från medarbetare, ty dessa hafva i de senast utgifna häftena lämnat rikare och fylligare meddelanden än förut. Skulle det däremot vara utgifvarens självkritik, som vållat en försening af häftena, torde därom ej vara annat än godt att säga. Och man kan verkligen hafva anledning att tro något sådant, ty ofvanstående häften böra utan tvifvel räknas till de bästa i arbetet. (Jmfr årg. VI s. 107)

De i dessa häften upptagna släkter äro: Ahlqvist, Arborelius, Aurelius, Ericson, Hagberg, Robsahm, Schlüter, Schlytern, Schlyter, Sundius, Swartz, Wallenius och Älf samt Adam, Arhusiander, Bonvieur, Bonvier, Bonnevier, Brandenburg, Fagerlin, Fornander, Frunck, Kjörling, Körling, Sommelius, Stora Lyngås-släkterna: Lund, Schale, Månsson, Apelbom och Hultén, Sylvén, Thulin och Vasberg. Af dessa hafva 7 st. förut behandlats i Svensk släktkalender och Svenska ättartal, ett ovanligt ringa tal mot i föregående häften. Och af de nu för första gången tryckta släktutredningarne äro flera särdeles jämnt utarbetade och omfattande ovanligt stora släkter t. ex. Fornander med icke mindre än 66 tab. och Thulin med 32 tab. En annan stor ätt är Schlüter, Schlytern och Schlyter med 50 tab., men här har utgifvaren lyckats sämre, då manuskriptet ej förelåg färdigt utan måste kompletteras. Att den tryckta litteraturen ej alltid rådfrågats, t. o. m. sådana arbeten som Sveriges statskalender och Svensk adelskalender, af hvilka det senare arbetet åtminstone ej kan vara utgifvaren obekant, har redan många gånger förut framhållits, men måste ånyo påpekas. Meningen med ett arbete som Ny svensk släktbok är väl att på *ett* ställe finna samlade de uppgifter man annars måste söka på många.

En nyhet i åttonde häftet äro de »anteckningar», som lämnas om flera släkter. Vi tro, att utgifvaren här slagit in på riktig väg, ty forskningen har utan tvifvel större gagn af att få stommarne till allt flera släkter tryckta, än af de många gånger omtryckta och obetydligt tillökade genealogierna med biografiska uppgifter af ringa värde. Då stombyggnaden är färdig, kan det vara tid att tänka på data i officersfullmakter m. fl. lika viktiga uppgifter, hvilka nu så rikligen bjudas. Bättre äfven att ägna större uppmärksamhet åt källförteckningarna. Hvad sägs t. ex. om Strängnäs stifts herdaminne af Hagberg, Lunds stifts herdaminne af Wallin eller Cavalli, Skånska nationen af Sjöstrand?

Att föra klandertalan är mången gång lättare än att framhålla förtjänsten. Vi tro oss dock ej särskildt behöfva framhålla densamma, då den redan är känd af alla. Lärofäderna A. och Ö. kunna dock ännu med lugn åse framgången och erkännandet.

G. I.

Storfurstendömet Finlands Ridderskaps och adels kalender för år 1906. Utgifven af *Oskar Wasastjerna*, Riddarhusgenealog. Helsingfors 1905.

Den sjunde i ordningen sedan 1858, en omständighet som betecknar Finlands trånga förhållanden och vida demokrati, men som tyvärr äfven bär vittne att denna publikation icke förstått tillvinna sig allmänt intresse genom att stiga öfver kalendernivå. Såsom kalender är årgången 1906, i anseende till att smärre misstag icke kunna undvikas, klanderfri. — Däremot måste anmärkning göras mot bokens historiska del, de allmänna släktuppgifterna. De hafva tagits summariskt och i allra flesta fall utan vidare kopierats från äldre årgångar. Så kallas, till exempel, ätten Tavaststjerna alldeles oegentligt »egentligen en gren af ätten Tavast». Riddarhusgenealogen synes hafva förbisett friherre Carpelans arbete »Åbo i genealogiskt afseende», där ätten Tavaststjernas härstamning utredes. — Om ätten Norrmén heter det »finsk ätt från Åbo och Björneborgs län», då endast en half rad mera utrymme erfordrats att precisera hemorten ön Nurmisaari vid Raumo, hvilket på samma gång hade förklarat ättens namn. Trots denna grunda ton användes i fråga om utländska ätters härkomst det djupa ordet »ursprungligen», som leder tanken bortom folkvandringarna.

Revision af alla äldre släkters historiker till nästa upplaga af finska adelskalendern är en berättigad önskan, ehuru tidigt väckt. Till mönster kunna tjäna de enkom för denna årgång sammanställda uppgifterna om senast adlade ätter. Sakenliga och koncentrerade lämna de intet öfrigt att önska.

Sedan föregående adelskalender utkom år 1900, hafva på svärdsidan utgått: friherrliga ätten Tandefelt och den ena friherrliga ätten v. Willebrand, adliga ätterna De Geer, Torvigge, af Lindfors och Tudeer.

J. R—y.

Anteckningar i alfabetisk ordning om Wexiö stifts präster från äldsta tid t. o. m. 1875 af *N. Sellergren.* — ***Anteckningar om gymnasister i Wexiö åren 1800—1850*** af —*tw*—. — Vexiö 1902. 194 + 207 sid.

Under år 1902 lät redaktionen af Smålandsposten såsom utklippsbilaga införa förestående anteckningar af personhistoriskt intresse. Då desamma ej finnas upptagna i »Historisk bibliografi» och på den grund sannolikt för många äro obekanta, kan det anses lämpligt att påpeka deras förekomst.

Vexiö är det enda af de gamla stiften, som ännu väntar på ett herdaminne. En förteckning öfver detta stifts prästerskap bör därför vara särdeles välkommen för forskaren, synnerligast som förteckningen, hvilket ej synes af titelbladet, är fortsatt t. o. m. år 1900 och angifver fullständiga förnamn, tillträdes- och dödsår för de flesta af de upptagna personerna. Den är redigerad af komminister A. P. Björngren, som gjort stora förarbeten till det under arbete varande herdaminnet. Stiftets prästerskap tillsatte nämligen för ett eller par år sedan en kommitté för detsammas utgifvande, men ännu har ej, så vidt vi hafva oss bekant, någon del lämnat pressen.

Gymnasisternas historieskrifvare lär vara friherre Miles Fleetwood, som med en ingående kännedom om gymnasiets förhållanden under Esaias Tegnérs biskopstid skildrat de olika gymnasisternas lefnadsöden och lyckats följa de flesta. Gifvetvis är den biografiska sidan bättre tillgodosedd än den rent genealogiska, då det här varit fråga om en följetong i en tidning. Men anteckningarna komplettera i alla fall förträffligt Vibergs förteckning öfver de studerande i Växiö 1800—1878.

G. I.

Gottlands trupper 1811—1904. Biografiska anteckningar samlade af *Axel Wijkmark*, löjtnant vid Kungl. Gottlands infanteriregemente. Häft. 1, Stockholm 1904. Häft. 2—6, Uppsala 1905 och 1906.

Att fälla något omdöme om förestående arbete torde vara för tidigt, då endast några häften utkommit, hvilka behandla militärbefälhafvare, artilleribefälhafvare och t. f. chefer för Kungl. Gottlands artillerikår samt 77 officerare af Kungl. Gottlands nationalbeväring. Utgifvaren synes hafva tagit tillbörlig hänsyn till tjänste- och meritförteckningar för utarbetande af de ganska vidlyftiga biografierna, men borde bättre tillgodogöra sig den tryckta litteraturen. Så t. ex. kunna många kompletterande uppgifter erhållas ur Schlegel & Klingspors Den ej introducerade adelns ättartaflor och Sjöströms Skånska nationen. Arméns pensionskassas tryckta berättelser, som bland annat innehålla uppgift på pensionärernas dödsår, hafva äfven många tillägg att meddela.

G. I.

Sveriges bankmatrikel 1906 utarbetad af *C. H. Sjöstedt.* Uppsala 1905. XXV + 978 sid.

Denna matrikel utgör femte årgången af det arbete, som med fem års mellantid åren 1886, 1891 och 1896 utgifvits af Per Lidell och 1901 af nuvarande utgifvaren. Genom den mängd biografiska data om personer ur vidt skilda samhällsklasser, som här meddelas och hvilka merendels torde vara grundade på egna eller från respektive banker lämnade uppgifter, bör denna matrikel blifva en värdefull uppslagsbok. Biografierna kunna likväl ej anses uttömmande och någon hänsyn vid deras utarbetande synes ej hafva tagits till andra liknande arbeten. Ett och annat fel hade då säkert kunnat undvikas.

G. I.

Om finska studerande i jesuitkollegier af *Henry Biaudet.* Historiallinen Arkisto XIX. Helsingfors 1905.

Här meddelade uppgifter afse att komplettera en lika benämnd uppsatts af professor K. G. Leinberg i finska historiska samfundets årsskrift XI. Samlade i förbigående, under forskning för annat ändamål i Vatikanens arkiv, gifva de upplysningar om finska adepter vid jesuitkollegierna i Braunsberg och Olmütz. Med den sanne forskarens känsla har författaren tänkt sig in i dessa några och tjugu ynglingars öden, därför väcker hans knappa uppsats lifligt intresse, och man hoppas att han ur utländska källor skall erfara mera om de finska jesuiterna. Till sin heder ändade de flesta af dem såsom landsflyktige martyrer. Fåfängt spåras därföre deras namn i Finlands handlingar.

Endast angående biskop Paul Juustens katolske son kan jag ur räkenskapsböcker och mantalslängder göra tillägg. Denne, Caspar Juusten, rymde från Braunsberg 1590 eller 91, — enligt herr Biaudet, som därefter återfunnit hans namn endast i en matrikel af 1602, där han nämnes såsom afliden: »Postea in Patria, Ser:mae Reginae aulicus factor, mortuus, ut putatur, catholicus». Af denna anteckning och emedan Juusten saknas i en lista öfver Sigismunds hoffolk, sluter herr Biaudet, att han antagligen varit anställd vid svenska hofvet och dödt luteran. — Likvisst menas Sigismunds gemål med Ser:ma Regina. Juusten var i hennes tjänst och blef använd i beskickning mellan Finland och hofvet i Polen. Han vistades på Åbo slott 1595 »stadder uti Finland uppå H. K. Maj:ts högvigtiga anlangandes värf». I januari 1596 var han åter i Åbo, i mars s. å. kvitterade han i Viborg, efter Klas Flemings invisning, sin lön af 10 läster spannmål, skrifvande sig »Caspar Juusten, Kngl. Mjsts i Sverige och Polen trotjänare, min nådiga Drottnings kammarjunkare». I maj 1597 fick han från Viborgs slott resekost till Polen. Hösten 1598 återfinnes han i samma slotts mantalslängd, därifrån han i januari 1599 spårlöst försvinner, denna gång utan resekost, måhända kallad af en potentat mäktigare än Sigismund.

Några bilagor, bland hvilka en intressant förteckning öfver svenska katoliker i utlandet, uppgjord 1599 eller 1600 af Joh. Vasthovius, åtfölja uppsatsen.

J. R—y.

Suomen maasotaväki Kustaa Vaasan ja Eerikki XIV:n aikana. (*Finlands landtarmé under Gustaf Wasas och Erik den XIV:des tid*) af *Werner Tawaststjerna.* Historiallinen Arkisto XIX. Helsingfors 1905.

Författaren, som tidigare publicerat en förteckning öfver finska krigsmakten under Johan III, redogör här, hufvudsakligast efter riksregistraturet och handlingar i finska statsarkivet, för finska militärens sammansättning, aflöning, beväpning och borgläger under föregående konungar. — Den innehållsrika uppsatsen eger personhistoriskt värde genom uppgifter om finska krigare och längder öfver ryttare och hofmän, hvars identifiering dock något försvåras genom förnamns och patronymers öfversättning till finska språket. — Såsom bilagor följa några svenska löningsregister och mönstringslängder ur krigsarkivet.

J. R—y.

Svenska bibliotek och ex libris. Anteckningar af *C. M. Carlander.* Andra omarbetade och tillökade upplagan. Förlagsaktiebolaget Iduna 1896—1904. Pris 150 kr.

Öfver första upplagan af detta arbete, som utkom under åren 1889—1894, har en recension meddelats i Svenska autografsällskapets tidskrift för december 1894, men då denna behandlat herr Carlanders bok uteslutande ur heraldisk synpunkt samt den nu föreliggande nya upplagan är omarbetad och väsentligt utvidgad, torde en anmälan af densamma vara på sin plats i denna tidskrift.

Om detta storslagna arbete har grefve C. Snoilsky yttrat: »arbetet innehåller ett ofantligt materiel till gagn för efterkommande forskare . . . . en verklig grufva af uppgifter, hvilka förgäfves skola sökas på andra ställen». Om verkets omfattning och rikedom på uppgifter får man ett begrepp genast vid första bekantskapen med dess sex digra band om tillhopa 3,102 sidor och 483 illustrationer; dessa senare utgöra afbildningar af ex-libris, pärmstämplar, porträtt, biblioteksbyggnader, bokband m. m. Första delen beskrifver kungliga personers bibliotek och bokägaremärken, offentliga bibliotek och lånbibliotek. Uti de följande delarna lämnas uppgifter om enskilda personer, hvilka haft bokägaremärken eller bibliotek, kronologiskt inordnade, så att andra delen, omfattande två band, behandlar medeltiden till början af 1800-talet, tredje delen förra hälften af 1800-talet och den sista delen, omfattande två band, tiden därefter till början af 1900-talet. I sista bandet omtalas äfven ej identifierade bokägaremärken samt lämnas förteckning å bokbindare i Sverige 1400—1900, hvarjämte här förekommer register m. m.

Om också detta verk i första hand är afsedt för ex-librissamlare och bibliofiler, torde detsamma för denna tidskrifts läsare hafva ett ej ringa intresse ur såväl personhistoriskt som heraldiskt hänseende äfvensom på grund af de många i detsamma reproducerade porträtten.

Om hvarje i arbetet upptagen person meddelas biografiska data, uppgifter om utgifna skrifter m. m.; ibland anföras citat ur andra arbeten, tidskrifter och tidningar, ja t. o. m. anekdoter äro här och där inströdda. Understundom blifva uppsatserna rätt utförliga såsom beträffande Carl Gustaf Tessin, Daniel Georg Nescher, Carl Christopher Gjörwell och Arvid David Hummel (alla dessa med porträtt). Vid artikeln om Anders Sigfrid Rålamb meddelas en förteckning öfver märkligare handskrifter i rålambska samlingen å Kungl. biblioteket i Stockholm. Att herr Carlander nedlagt ett högst betydande och värdefullt arbete på samlandet af alla dessa uppgifter är uppenbart, i synnerhet då man betänker, att en stor del af dem hämtats ur otryckta källor och från de mest skilda håll. Den, som något sysslat med dylikt, vet huru mödosamma och ofta resultatlösa dessa forskningar äro. Härpå lämnar äfven herr Carlander ett eklatant bevis uti sin redogörelse (del 4, sid. 724—727) för försöken att erhålla upplysningar ang. ägaren till ett visst bokägaremärke ifrån 1700-talet; visserligen anträffades efter flerårigt sökande bouppteckningen efter en person med det ifrågavarande namnet, men denne, som till yrket varit sillpackare, efterlämnade, hvad beträffar böcker, allenast en bibel, en

psalmbok och »3 st. div. böcker» och torde aldrig hafva ägt något ex-libris. Det hade varit till stort gagn för forskare, som velat kontrollera eller vidare fullfölja en viss, i arbetet meddelad uppgift, om författaren i vidsträcktare mån, än som är fallet, angifvit sina källor, men törhända hade härigenom volymernas antal och omfång måst ökas alltför mycket.

Reproduktioner lämnas af ex-libris och pärmstämplar från slutet af 1500-talet till början af 1900-talet. Bland de äldsta märkas Ture Bielkes ståtliga ex-libris med årtalet 1595 och Göran Posses stämpel 1598. Från 1600-talet äro, bland andra, afbildade Gabriel Oxenstiernas och M. G. de la Gardies intressanta vapenstämplar. Elias Brenners lika eleganta stämpel (del 2, sid. 157) användes icke allenast, såsom herr Carlander meddelar, på bokens pärmar utan äfven såsom ryggornament (s. k. miljöstämpel) och är ett vackert exempel på dessa föga använda stämplar. Från 1700-talet finnas många smakfulla ex-libris, graverade af Gillberg, Rhen, Floding, Heland, Martin m. fl. Många vackra bokägaremärken förekomma äfven från senare tider, af Agi Lindegren, Rob. Haglund, Carl Larsson, B. Almquist o. s. v.,

En nyhet för den senare upplagan äro porträtten, hvilka till ett ganska stort antal pryda verket. Jämte några kungliga personer möta vi här framstående personer från skilda delar af litteraturens område under de gångna seklen. Porträtten synas vara reproducerade efter väl valda original, dock borde t. ex. för Elias Palmskiölds porträtt hafva kunnat erhållas en bättre förebild. Den kände bibliofilen Carl Gustaf Warmholtz' bild är återgifven efter ett oljeporträtt å wachtmeisterska egendomen Kristineholm och här för första gången synlig i tryck.

En annan nyhet är den förteckning å bokbindare, som upptager sid. 767—887 i sista delen. Förteckningen meddelar en mängd namn, hvartill i allmänhet fogats ortnamn och årtal. Författaren anger själf, att namnlistan kan anses vara tämligen fullständig hvad angår skråtiden, »den tid då det fanns ordning här i landet», men ofullständig efter samma tid. Intressanta äro de många afbildningarna af äldre och nyare band, t. ex. Marcus Sigfridssons präktiga band från 1620 och Gustaf Hedbergs om stor smak och skicklighet vittnande band från vår tid (om Hedberg se del 4, sid. 421 och 806).

Då tryckningen af de sex volymerna fortgått från 1896 till 1904, har herr Carlander varit i tillfälle att i slutet af de olika delarna bifoga en icke obetydlig samling af rättelser och tillägg, hvilket haft till följd att samma person eller boksamling finnes omtalad på flera ställen; men då det vidlyftiga registret är gemensamt för alla delarna, föreligger ingen svårighet att finna allt hvad som kan vara meddeladt i ett visst afseende. Registret — såväl person- som sakregister — synes vara omsorgsfullt uppgjordt och upptager ej mindre än 261 spalter.

För en ex-libris-samlare eller för bokvännen är herr Carlanders arbete Svenska bibliotek och ex-libris säkerligen oumbärligt, för en forskare i personhistoria af synnerlig nytta.

Arbetet är, utom i en del svenska tidningar, recenseradt i följande utländska tidskrifter, nämligen i Ex-libris-Zeitschrift 1904 af den

bekante ex-libris-samlaren grefve Leiningen-Westerburg, i Archives de la société des collectionneurs d'ex-libris et de reliures historiques 1905 af Dr. L. Boulaud och i Journal of the ex-libris society 1905 af W. H. K. Wright.

M.

Tillägg.

Först sedan uppsatsen om Gustaf Hesselius i sista häftet af denna tidskrift för 1905 blifvit tryckt, fick undertecknad kännedom om att den tidigare af de två där refererade amerikanska artiklarna redan 1898 varit föremål för en utförlig redogörelse i Ny ill. tidn. af dess dåvarande redaktör bibliotekarien Olof Granberg. Till denna redogörelse, som bland annat ordagrannt återger citaten ur S:t Barnabas' kyrkobok, får jag härmed hänvisa Personhistorisk tidskrifts läsare.

Sigrid Leijonhufvud.

Fråga.

1. Har någon sig bekant, om en medeltida svensk frälsesläkt *Ruda* existerat, och hurudant vapen den fört? Alla upplysningar häröfver samt angående nämnda ätts sammanhang med 1700-talets småländska prästsläkt *Ruda* mottagas med tacksamhet.

Lübeck, Breitestr. 34, den 21 jan. 1906.

C. V. E. Björkman, rektor.

Insända porträttförteckningar.

Såsom svar på det af samfundet utsända cirkuläret hafva intill den 25 mars förteckningar inkommit från nedanstående ägare af porträttsamlingar:

K. Medicinalstyrelsen, *K. Kontrollverket* (gen. doktor A. Tamm), *K. Öfverintendentsämbetet* (gen. slottsarkitekten A. Lindegren), *K. Patent- och Registreringsverket* (gen. kammarherre A. Kuylenstjerna), *K. Landtmäteristyrelsen* (gen. aktuarien W. Härnqvist), *Generalstaben* (gen. kapten A. Lyström), *K. Lifregem. grenadjerers officerskår* (gen. kapten E. Silfversvärd), *K. Lifregem. dragoners officerskår* (gen. öfverstelöjtn. C. G. Platen), *K. Svea trängkårs officerskår* (gen. löjtn. A. W. Blix), *Björnlunda kyrka* (gen. kyrkoh. H. Wendell), *By k:a*

(gen. kyrkoh. A. E. Lefrin), *Elfdalens k:a* (gen. prosten C. W. Söderström), *Enköpings k:a* (gen. kyrkoh. E. Rydeman), *Fröjereds k:a* (gen. kyrkoh. A. L. Linder), *Hölö k:a* (gen. kyrkoh. C. R. Grandin), *Kristinehamns k:a* (gen. kyrkoh. O. Nordenhaag), *Löderups k:a* (gen. prosten J. Th. Malm), *Nora stads o. landsförsaml. k:a* (gen. kyrkoh. E. Låftman), *Norrköpings Hedvigs k:a* (gen. kyrkoh. J. P. Fogelqvist), *Skererids k:a* (gen. pastor A. L. Himmelstrand), *Ovikens k:a* (gen. prosten M. Bergman), *Stockholms finska församl. k:a* (gen. kyrkoh. V. Montell), *Söderala k:a* (gen. prosten A. W. Qvarnström), *Tryserums k:a* (gen. kyrkoh. P. A. Arnman), *Vimmerby k:a* (gen. kyrkoh. Hj. Tidman), *Vånga k:a* (gen. kantor C. F. Almroth), *Örberga k:a* (gen. kyrkoh. K. F. Hägerström), *Gyllenbjelkeska hospitalet*, Kvidinge (gen. kyrkoh. R. Helgesson), *Klippans bruksskola* (gen. A. P. Forkman), *Brand- och lifförsäkringsaktiebol. Svea*, Göteborg (gen. Ernst Bring).

Afzelius, C., disponent, Norrköping; *Ahlqvist, P.*, kyrkoh., Fliseryd; *Arbman, O. E.*, kyrkoh., Borgsjö; *Armfelt, G.*, grefve, Salo-Åminne, Finland; *Barchæus, G. W.*, komminister, Rättvik; *Berch, Ph.*, ryttmästare, Ösjö; *Björkman, C. A. T.*, f. d. landshöfding, Stockholm; *Brandell, I.*, f. d. inspektor, Nordingrå; *Brolin, A. W.*, kyrkoh., Veta; *Burenstam, C.*, f. d. minister, Tjelfvesta; *Colliander, N.*, löjtnant, Mengsholm; *Gellerstedt, A. T.*, f. d. öfverintendent, Stockholm; *Hamilton, G.*, grefve, godsägare, Hjälmsäter; *von Hofsten, N.*, godsägare, Kilagården; *Hogner, G.*, kyrkoh. Nyköping; *von Knorring, J. V.*, frih., öfverintendent, Göteborg; *Larsson, E.*, disponent, Glafva (gen. kyrkoh. Th. Peterson); *Leijonhufvud, B. A.*, frih , general (gen. följande); *Leijonhufvud, S. A:son*, frih., öfverstelöjtnant, Stockholm; *Lindeman, A. E.*, kyrkoh., Undersåker; *Ljunggren, V. J.*, kyrkoh., Arby; *Norberg, A. J.*, kyrkoh., Sparrsätra; *Norberg, R. E.*, f. d. kamrerare, Göteborg; *Nordencreutz, G. V.*, häradsskrifvare, Sala; *Noreen, A. G.*, professor, Uppsala; *Noréus, V.*, rådman, Stockholm; *von Platen, Ellen*, fröken, Stockholm; *Rung, C.*, fröken, Svartsjö; *Runstedt, A. F.*, kyrkoh., Gökhem; *Silfversparre, W.*, auditör, Vänersborg; *Silfversvärd, E.*, kapten, Örebro; *Silfversvärd, E. A. G.*, godsägare, Nolheden; *Silfversvärd, G.*, öfverstelöjtnant, Karlskrona; *Silfversvärd, L.*, fru, Sköfde; *Sparre, K. U.*, frih., landshöfding, Östersund; *Stackelberg, M.*, frih., Viborg, Finland; *Stenholm, E.*, f. *Silfversvärd*, fru, Stockholm; *von Strokirch, C.*, e. jägmästare, Liden; *Strömfelt, H.*, f. d. öfverste (saml. å Tärnö, gen. aman. S. Ambrosiani); *Svensson, A.*, handlande, Stockholm; *Tamm, A.*, fil. d:r, Stockholm; *Thordeman, J. V.*, kontraktsprost, Ununge; *Wachtmeister, G.*, grefve, f. d. ryttmästare, Knutstorp; *Westerling, G. J.*, fröken, Stockholm; *Wermcrantz, E.*, domprost, Skara; *Ydström, J. E.*, kyrkoherde, Ulfsbäck.

En borgerlig släktkrönika.

Af **Nils Sjöberg.**

Köpmannen i Stockholm Johannes Glock hade i kalendariet till sin almanacka eller »Zeit-Buch übers Jahr nach der heilsamen Geburt unsers Herren und Seligmachers Jesu Christi MDCLVII» gjort sina annoteringar öfver hvad han ansåg anteckningsvärdt. Vid slutet af året inträffade en för honom märklig händelse, i det hans förstfödde son kom till världen. I anledning häraf bestämde han sig för att använda sin almanacka till ett större ändamål: i den skulle den Glockska släktens historia skrifvas. Han lät därför inbinda den jämte rena blad i ett vackert svart svinskinnsband med guldpressningar.[1] Själf gjorde han början genom att anteckna hvad han visste om sin tyska släkt, berättade om sina läroår och om familjetilldragelser. Hans son Johan Glock ärfde boken och fortsatte att fylla den först med en afskrift af sin morfaders, vinskänken Hans Marschalk's, anteckningar och sedan med sina egna. Efter hans död öfvertogs släkthistorikerns kall af hans änka Birgitta Elisabeth Rombauts. Den första anteckningen är från 1657, den sista från 1752, det är således i det allra närmaste 100 år, som boken varit i användning. Här i korthet den släkthistoria boken ger oss.

Martin Glock, Gerichts Schöpfe i Bommersheim i grefskapet Hanau, hade åtskilliga barn, bland dem sonen Joachim (f. 1566, d. 1638), borgare och köpman i Frankfurt a. M. Denne var gift två gånger. Samtliga barnen i det första giftet dogo unga. I det andra giftet med Ester (f. 1593, d. 1645), dotter af köpmannen och rådmannen Conrad Emel och Helena Bauerin,[2] föddes 1) Anna Barbara, gift med köpmannen Michel Meyer, 2) Antonius, juris doktor, som två gånger var gift, 3) Hieronymus, sockerbagare i Pressburg i Ungern, och 4) Johannes.

Denne sistnämnde, *Johannes Glock*, påbörjaren af släktboken, föddes i Frankfurt a. M. den 18 november 1621. Af sina föräldrar blef han icke blott uppfostrad i gudsfruktan utan äfven tillhållen att flitigt besöka skolan för att lära räkna och

---

[1] Boken tillhör nu riddarhussekreteraren J. M. Stuart.

[2] Dennas far Jörg Bauer hade från Rotenburg a. d. Tauber flyttat till Frankfurt a. M., där han blef skomakare och rådman.

skrifva och andra dygder och uppfostrad att alltid uppföra sig som ett lydigt barn mot dem.

»A:o 1638, 39 och 40», berättar han vidare,[1] »reste jag flera olika gånger tillsammans med min svåger Michel Meyer till Frankrike för att där inköpa vin och hjälpa honom att föra det till Frankfurt. År 1640 hade jag kommit i tjänst hos Johan Henrich Scheffer och tjänade honom 4 år som 'Junger', stannade sedan i hans tjänst ända till år 1652 den 10 mars. Han handlade med vin och hade också en mängd bra kommissioner af tyger, papper, specerier och växlar, så att jag hos honom förvärfvade alla goda kunskaper och erfarenheter.» Under denna tid gjorde Glock affärsresor till Nürnberg, Cöln, Hamburg och Amsterdam.

Till slut reste han för sin principals räkning till Stockholm för att utkräfva en fordran hos Herman Camphausen. Ankommen hit den 14 augusti 1652 har han tämligen fort beslutit sig att stanna kvar, ty redan den 3 september samma år trädde han i tjänst som bokhållare hos drottning Kristinas lifmedicus Johannes von Wüllen.

»A:o 1657 den 1 februari», fortsätter Johannes Glock, »blef jag genom Guds skickelse förlofvad med frù Kristina, sal. Jacob Dietmars efterlämnade änka och äkta dotter till Hans Marschalk, borgare och förnäm vinhandlare i Stockholm, och den 10 samma månad lät jag anhålla om hennes hand genom Johannes von Wüllen och Abraham von Eijck. Den Allrahögste gifve därtill sin nåd och välsignelse. Den 22 lyste det för första gången i Tyska kyrkan och Maria. Den 10 mars var min förlofnings- och bröllopsdag, vigseln skedde i herr Hans Marschalks hus uppe i den stora salen och förrättades af magister Pfeiff. Gud förläne till detta påbörjade äktenskap sin nåd och välsignelse, hälsa och långt lif, frid och endräkt och slutligen därefter den eviga saligheten. Följande personer hafva på min bröllopsdag gjort sig besvär att vara 'Mansschaffer': Lorentz Alteneck och Joachim Losse; 'Gesellenschaffer': Jürgen Loss och Casper Ruberts; 'Brautfrau' Doct. Johannes von Wüllens fru; 'Vorgangsfrauen': Marten Hartman's hustru och Johan Becker's hustru; 'Vorgangsjungfrauen': Herr Carl Hanssons dotter Margretha och Herr Doktor Johannes von Wüllen's dotter Susanna[2]. Detta vårt bröllop varade två dagar och hölls

[1] Han skrifver liksom sonen och svärfadern på tyska, som jag öfversätter med vissa af sammanhanget betingade omkastningar.

[2] Sacklén uppger att J. v. Wüllen's dotter hetat Anna. Sv. Läkarhist. 1: 339.

i min svärfars Hans Marschalk's hus och bevistades af många herrar och vänner, så ock fruar och jungfrur, och gick allt i stillhet, frid och endräkt ända till slutet. Nota. På vår förlofningsdag gaf jag min käraste, eller lofvade henne genom magister Pfeiff, 400 rdr sp. och 100 dukater till förbättring.»

Hela denna beskrifning af ett borgarbröllop i Stockholm vid midten af 1600-talet är rätt intressant. Man ser, att då ännu kvarstod det gamla skicket, att, sedan man privat fått ja af den utvaldas föräldrar och möjligen också af henne själf, man ännu en gång måste offentligen begära henne till äkta genom bönemän. Ännu användes allt »förgångsfolket», »skaffaren» eller »förgångsmannen», som åtagit sig vara ett slags hofmästare och skulle förestå serveringen, mottaga gästerna, ordna dem efter rang och under hela bröllopet vara taleman, »brudfrun», som klädde bruden, »förgångsfruarna», som voro värdinnor och förestodo matlagningen, och till slut brudjungfrurna och brudsvennerna, som närmast motsvarade våra tärnor och marskalkar. Tidstypisk är också den lilla lättnadens suck öfver att det hela aflupit »i stillhet, frid och endräkt», hvilket, öfversatt på nutida svenska betyder: utan slagsmål.

Huru länge Glock stannade i tjänst hos d:r v. Wüllen uppger han ej, men i Tyska kyrkans vigselbok kallas han redan vid sitt giftermål för »Kaufmann», och förmodligen har han efter sin svärfars död (1660 $^5/_2$) öfvertagit hans rörelse som vinhandlare och munskänk; åtminstone tyder det på något dylikt, att han tre månader efter dödsfallet blef borgare i Stockholm — något som kostade honom 43 $^1/_2$ rdr sp. och en god måltid — och att han senare omtalar sin »Kellerknecht» som afliden. Själf dog han den 3 februari 1669 och begrofs den 11 i Maria kyrka. Hans änka gifte 1670 $^{11}/_7$ om sig med Johan Daniel Braun (död 1713 $^6/_2$).

Johannes Glocks enda barn, sonen *Johan Glock*, föddes den 17 december 1757. »Gud gifve honom mycken lycka och välsignelse, så att han blir from och stor, att han uppväxer i alla dygder och gudsfruktan, att han efterföljer sina föräldrar och förfäder i kristliga dygder, och gifve honom ändtligen den eviga saligheten», skrifver hans fader om honom. Själf börjar han sin lefnadsbeskrifning med sin första utländska resa:

»A:o 1678 den 19 juli reste jag första gången i Guds namn från mitt fädernesland till Amsterdam, och följde mig min styffar till Lenna krog, hvarest vi stannade till klockan 4 på mor-

gonen, då jag tog afsked af min fader och fortsatte min resa till Dalarö, dit jag ankom före kl. 6 och strax lät sätta mig öfver till skeppet. Där lågo vi för contrair vind till den 24, då vi lyfte ankar men ej kommo längre än till skansen, hvarifrån vi afreste tidigt följande morgon och uppnådde på kvällen lyckligen Elfsnabben, där vi måste stanna till nästa dag. På morgonen gingo vi med Gud och en god vind till sjöss och anlände lyckligt och friska den 6 augusti, Gud vare lof, till Travemünde, där jag, m:r Breüning, Lukas Bäcker's söner och Clas Mattissen strax läto sätta oss i land och där vi tillbragte natten, tills vi följande morgon i tre vagnar reste till Lübeck, dit vi ankommo kl. 11 middagen, och togo vi vårt logement vid torget vid Koburg Herberg i Konig von Schweden, hos en man vid namn Johan Weijgant, en präktig och glad karl; och där stannade vi till den 9 augusti om morgonen, då vi i Guds namn vidare fortsatte vår resa med postvagn till Hamburg och därifrån med farande posten till Amsterdam. Här stannade jag hos min patron ända till den 24 juli 1681.»

Han reste då hem men återvände till Amsterdam, där han 1683—85 hade egen affär. Om sin ställning efter hemkomsten till Stockholm nämner han ingenting, endast att han 1688 den 24 januari inlade sin »libell» i härvarande »Erb Collegio», för att börja process om sitt arf. Han dog 1729 $^{13}/_{6}$.

År 1699 $^{25}/_{4}$ gifte han sig med sal. Brodins änka, Maria Drissel, som i sitt förra gifte hade två barn: Lars och Maria. I detta äktenskap föddes Johannes f. 1701 $^{15}/_{6}$, gift 1725 $^{24}/_{8}$ med Johan Geists dotter och Erik f. 1702 $^{6}/_{12}$, död samma år $^{8}/_{12}$. Hustrun dog 1705 $^{29}/_{8}$ och begrofs i Klara kyrka.

Andra gången gifte han sig 1707 $^{23}/_{4}$ med Birgitta Elisabeth Rombauts, dotter af Rombaut Mattissen och Christina Backman, och hade med henne barnen 1) Johan Rombaut född 1708 $^{15}/_{3}$, död 1709 $^{7}/_{9}$, 2) Christina född 1709 $^{4}/_{3}$, gift 1726 $^{24}/_{11}$ med Samuel Eckerman, död 1738 $^{31}/_{1}$, 3) Maria Elisabeth född 1710 $^{4}/_{10}$, 4) Birgitta Elisabeth född 1718 $^{18}/_{8}$, död 1723 $^{5}/_{5}$, 5) Maria född 1719 $^{10}/_{11}$, gift 1739 $^{5}/_{7}$ med stadskassören Magnus Giöthe, farmor till bildhuggaren E. G. Giöthe.

Hans Marschalk, hvars anteckningar hans dotterson har afskrifvit, var enligt 1658 års mantalslängd munskänk och bosatt på söder; han hade 1636 $^{2}/_{4}$ aflagt borgareden och 1645 $^{11}/_{12}$ af drottning Kristina fått gåfvobref på tomten i hörnet af Södermalmstorg och Hornsgatan, på hvilken han låtit uppföra

ett fast stenhus, detta som ersättning för att hans »gård wed Malm Torget belägen, wid gaturnes reformation där på Mallmen är aldeles refwen och ruinerat». Förutom födelser och dödsfall inom familjen berättar Hans Marschalk hufvudsakligen om sitt förhållande till Tyska kyrkan, vid hvilken han tyckes varit mycket fästad. Så omtalar han alla gånger han gått med håfven (»Klingbeutel»), något som synes hafva betraktats som en heder att få göra. »A:o 1636 den 19 juli», säger han vidare, »har jag i Guds namn med godt hjärta och glädje låtit göra åt Tyska kyrkan en silfverskål för att gå omkring med här på Södermalm. Denna har jag öfverlämnat till Henrik Meurman för att den skulle införas i kyrkboken, den kära tyska församlingen till det bästa och Gud till ära. Den väger 62 lod, och 5 uns guld har åtgått till förgyllningen. De som första gången gingo därmed voro mäster Melcher Bruzel och mäster Hendr. Keyser. Gud gifve mycken lycka och välsignelse därtill. Amen.» Han dog 1660 den 5 februari i en ålder af 59 år, 2 månader och 8 dagar.

Han gifte sig 1630 30/8 med Kristina Olofsdotter (död 1668 25/2 i en ålder af 78 år och 9 månader), antagligen i hennes andra gifte, ty han säger: »A:o 1648 den 10 aug. kom min styfson i min kost, och jag gaf honom också min stora kredens på 80 lod för att däraf göra sitt mästerstycke.» Barnen voro 1) Friedrich född 1632 26/2, död 1633 24/7, 2) Johan född 1633 2/8, död 1657 2/3, 3) Kristina född 1635 4/5, gift 1654 5/3 med Jacob Dittmar och andra gången 1657 10/3 med Johannes Glock. Själf synes Hans Marschalk också varit gift en gång förut, då han uppgifver, att hans son Kristoffer 1637 reste till Tyskland.

Detta är det hufvudsakliga innehållet i Johannes Glocks släktbok. En modern människa tycker vid genomläsandet, att stilen är litet tung, då hvarje notis är åtföljd af långa nedkallanden af Guds välsignelse, och man kanske också drar på mun, då man märker, hur dessa ibland stelnat till endast formler. Så t. ex. säger Johan Glock: »A:o 1670 d. 11 juli förlofvade och gifte sig min salig moder för andra gången med Johan Daniel Braun. Den Högste Guden gifve dem sin välsignelse i alla deras dagar. Amen.» Notisen är tydligen nedskrifven efter moderns död! Men det är likväl alltid med en viss veneration man tar i sin hand en bok från den tid, då en släkts medlemmar ansågo släktens historia vara af något intresse och böra bevaras.

Lars Kaggs anträd.

Medd. af **Govert Indebetou.**

På den gamla egendomen Skalltorp i Östra Vingåkers socken af Södermanlands län, hvilken fordom ägts af familjerna Rosenstråle, Kagg och Drake, förvaras fältmarskalken Lars Kaggs anträd. Då Lars Kagg blef friherre den 16 oktober 1651 och grefve den 2 oktober 1653 och han i anträdet endast angifves såsom friherre, synes dess tillkomst ligga mellan dessa tider.

Taflan, som är målad på duk, mäter en höjd af 55 och en längd af 115 cm. Bottnen är svart med rödkantade hvita skyltar för namnen, som äro präntade med svart. Sedan taflan blifvit restaurerad, ter den sig såsom vidfogade afbildning utvisar.

De öfversta sexton anorna hänföra sig till följande personer:

1. Herr Erland Kagg (Kagg n. 68).
2. Fru Carin, Axel Perssons dotter till Rossvik (Strömfelt n. 224).
3. Herr Peder Ericsson till Granhammar (Örnflycht n. 84).
4. Fru Carin, Aron Bengtssons dotter (tillbakaseende ulf).
5. Herr Brun Svensson till Häggetorp (Forstenasläkten n. 2).
6. Fru Gyrit Bengtsdotter (gul sparre i rödt fält).
7. Herr Sigge Larsson till Skofteby (Sparre af Rossvik n. 7).
8. Fru Brita, Bengt Anderssons dotter (öra).
9. Herr Olof Pedersson (röd sparre i blått fält, med en gul lilja nedanför och två halfva liljor ofvanför).
10. Fru Gunila, Lars Hårds dotter (Hård af Segerstad, n. 17).
11. Herr Tord Björnsson (Store n. 79).
12. Fru Kirstin, Bengt Krabbes syster (Krabbe af Svaneby, n. 46).
13. Herr Knut Ribbing (Ribbing n. 15).
14. Fru Kirstin, Göstaf Matssons dotter (ginstyckad röd och blå sköld med gul sexuddig stjärna).
15. Herr Olaf Arvedsson till Tofta (Stenbockska hjärnvapnet).
16. Fru Kari, Harald Lakes dotter (styckad blå sköld med half gul lilja och däröfver en hvit fågel).

HERR LARS KAGG FRYHERRE
[illegible]
OCH [illegible] SAMPT
LAGHMAN ÖFWER ÖSTER
[illegible]

Ett porträtt af Karl X Gustaf.

Den frejdade konung, som med sitt namn förenar minnet af Sveriges högsta politiska maktställning, är i dessa dagar föremål för en särskild uppmärksamhet. Den 18—20 juli 1906 infaller 250:e årsdagen af tredagarslaget vid Warschau — ett minne som äfven i Preussen torde komma att firas. För närvarande pågår en insamling för att den 26 februari 1908 hugfästa erinran om Sveriges fördelaktigaste fred genom en minnesstod öfver samme konung, hvars glänsande personlighet och hvars geniala ingripande särskildt för den praktiska skandinavismens sak en känslosam tankeriktning haft en viss benägenhet att undervärdera.

Intresset för anskaffande af bilder af Karl X Gustaf är gifvetvis för närvarande stort, och det är att hoppas, att genom Personhistoriska samfundets porträttcirkulär flera dylika skola blifva kända.

Det porträtt, som här offentliggöres, har haft rätt egendomliga öden. Efter en irrfärd genom Europa hamnade det slutligen i en lumpbod i Cannes (Alpes maritimes), där det på 1870-talet upptäcktes och köptes af dåvarande svensk-norske vicekonsuln John Freundt, från hvilken det sedermera genom arf öfvergått till familjen Planting-Gyllenbåga. Porträttet är osigneradt, men är sannolikt ett original. Det mäter 59 cm. i höjd och 49 cm. i bredd och är i vänstra hörnet försedt med det pfalziska vapnet under kunglig krona.

Johannes Palmberg.

Några anteckningar af **Oscar Nycander.**

Under rubriken *En svensk medicinisk folkskriftsförfattare på 1600-talet* har doktor Wilhelm Djurberg framlagt en förträfflig kulturbild i Hygiæas aprilhäfte år 1900, kompletterad i februarihäftet 1906. I denna skildras, huru Strängnäs-djäknen Johannes O. Robelius, alias Palmberg, med utmärkta rekommendationer från gymnasiirektorn i Strängnäs inskrefs vid Åbo universitet år 1663; huru han där ägnade sig åt mediciniska studier under den försumlige professorn i medicin Daniel Achrelius men samtidigt utöfvade en liflig verksamhet såsom praktiserande läkare, hvilken verksamhet åsamkade honom åtskilliga af konsistoriet afgjorda tvistemål angående läkararfvoden; vidare skildras, huru han genom värjemålsed måste fria sig från anklagelsen att hafva begått inbrottsstöld; huru han i Åbo satte många krafter i gång för att åt sig utverka rekommendationer till grefve Per Brahe d. y. för erhållande af stipendium till utrikes studieresa — hvilken dock aldrig kom till stånd —; huru han öfvergaf Åbo och sina utsikter att möjligen blifva Achrelius' efterträdare för att vid Strängnäs' gymnasium söka lektoratet i fysik; huru han med »Herr Pährs» hjälp, dock först efter långvariga strider med dåvarande biskopen i Strängnäs, Eric Emporagrius, tillträdde denna befattning samt slutligen efter talrika konflikter med konsistoriet, men med mäktiga herrars hjälp, »på kunglig befallning och grefve Erik Dahlbergs kallelse» fick kyrkoherdebefattningen i Turinge, där han tre år senare, år 1691, afled, varande då den ende svenske läkare, som på 1600-talet skrifvit populär medicin i almanackan.

Denna uttömmande och på många intressanta detaljer rika skildring, som grundats på ingående arkivstudier, har möjliggjorts genom de många anteckningar, som återfinnas i konsistoriiprotokollen i Åbo och Strängnäs om Palmberg. Denne var otvifvelaktigt en mycket begåfvad man, men hans begåfning öfverträffades af hans närighet och sällsporda energi, som hjälpte honom att öfvervinna svårigheter, för hvilka en annan gifvit vika; där-

vid skydde han ej att anlita intriger och vann så ofta sitt mål på omvägar. Härom vittna de rekommendationer, han lyckades förskaffa sig till regeringen. Han var ej heller rädd att öppet angripa sina öfverordnade; så angaf han sin egen lärare, professor Achrelius, för att denne »*decreterat*» Palmberg att få af sin patient »för sitt omak 5 d:r, där Palmberg dock förväntade 60 d:r och för medikamenter 30 d:r», och öfver den myndige och mäktige biskop Emporagrius' åtgärder i Strängnäs klagade han flerfaldiga gånger och med framgång. Det är denna Palmbergs stridslystnad och mindre vanliga energi, som lämnat så många minnesmärken efter sig i våra arkiv, och som därigenom gjort det möjligt för doktor Djurberg att nu efter seklers förlopp framlägga en så tydlig bild öfver Palmbergs lefnad, verksamhet och karaktär.

Naturligtvis ägnas i denna medicinsk-historiska skildring, skrifven för Hygiæa, hufvudintresset åt Palmbergs medicinska arbeten, bland hvilka särskildt refereras *Svenske Örtekrantzen*, som under många decennier var den enda använda läroboken i botanik, densamma i hvilken Carl v. Linné enligt egen uppgift inhämtade sina första botaniska kunskaper, samt de båda populärmedicinska uppsatserna »*Een kort medicinsk sundheetsskötsel tillsammandragen aff Johanne Palmbergh 1670*» samt »*Johannis Palmbergs Sundheetsskötsels Continuation Anno 1671*»; men för den ej medicinskt bildade allmänheten har uppsatsens rent biografiska innehåll otvifvelaktigt det största värdet. Det är äfven ur denna synpunkt, som författaren af dessa rader ansett sig böra hos redaktionen anhålla om plats för dem i och för komplettering af Palmbergs biografi med några af Djurberg ej kända fakta, om hvilka författaren under genealogiska forskningar angående sin släkts historia fått kännedom.

När Palmberg inskrefs vid Strängnäs' gymnasium, kallades han Johannes O. Robelius, och det var under detta namn han erhöll gymnasiirektorns, af Djurberg återgifna rekommendation till Åbo universitet. Att denna Robelius var indentisk med Palmberg har Djurberg tydligt ådagalagt, ehuru han samtidigt förklarar sig icke kunna påvisa sammanhanget mellan de båda namnen. Sammanhanget är emellertid tydligt nog. När Palmberg lämnade gymnasium, var hans far, Olaus Palmberg, kyrkoherde i Tuna församling, såsom äfven säges i förutnämnda rekommendationsskrifvelse, men denna befattning hade han tillträdt först år 1661, således endast 2 år före skrifvelsens affattande, medan han däremot åren 1641—1661 och således vid den tidpunkt, då sonen

blef gymnasist, var komminister i Råby.[1] I denna församlings komministergård var Johan Palmberg född och fostrad, och var det därför helt naturligt, att till hans namn Johannes Olai enligt gammal sed lades det latinska epitetet *Robelius*, d. v. s. en upplysning, att han var från Råby.

I sammanhang med beskrifningen af den långvariga striden om besättandet af lektorstjänsten i Strängnäs framhåller doktor Djurberg, huru uppgifterna om tiden för hans utnämning strida mot hvarandra, i det att *Catalogus Lectorum Regii Gymnasii Strengnensis* uppger, att hans utnämning skett 1672 $^{12}/_{7}$, medan enligt Strängnäs' konsistoriums protokoller striden om platsen ännu pågick i slutet af år 1674.[2]

Med platsens tillsättande förhåller det sig emellertid sålunda. Lektoratet söktes ej endast af Palmberg utan äfven af Palmbergs äldre studiekamrat från Åbo *Petrus Laurentii Nycander*. Denne hade aflagt examen i Åbo sannolikt sommaren 1667, enär han i Consistorii Academici Aboensis äldre protokoller, 1664—1671, står nämnd den 7 augusti 1677 att hafva kort förut hållit absolution (examensfest) å »Mertens kellare». Strax härefter anställdes han af borgmästaren i Brahestad, Henricus Corte, såsom »præceptor» för dennes söner, och enligt Westzynthius' likpredikan öfver Jacob Corte i Kungl. Biblioteket åtföljdes Nycander af dessa sina lärjungar, då han hösten 1668 öfverflyttade till Uppsala samt efter skedd prästvigning våren 1671, då han »affekterat att blifwa lector i Strängnääs», till denna plats. Enligt Lagus disputerade han härstädes 1672 samt nämndes eller valdes samma år af konsistoriet (se biskop Emporagrius' nedan anförda skrifvelse) till lektor i logik och fysik. I domkapitlets protokoll af den 8 juni 1672 läses: »Om successore till lectionem physicam talas om Palmberg och Nycander och präfereras Nycander Palmbergio, saken tages i betänkande och skall Nycander göra proof». Detta prof aflades, och Nycander fick platsen åtminstone på förordnande.

När Palmberg sålunda blef förbigången, söker han hos biskopen rekommendation till regeringen om tillstånd och understöd till att utge sitt förutnämnda botaniska arbete *Svenske Örtekrantzen*. Biskopen, som gärna ville gifva Palmberg någon ersättning för förlusten af lektoratet, utfärdar med nöje en dylik rekommendation, daterad den 25 juni 1672, och med denna skrifvelse reser Palmberg till Stockholm, uppvaktar regeringen och söker

---

[1] Se Strängnäs' stifts Herdaminne af Hagström, II, sid. 353.
[2] Se Hygiæa 1900, sid. 399.

icke allenast det med rekommendationen afsedda tillståndet utan, enligt biskopens egna ord, »tyder henne så uth lijka som wij (biskopen) därmed skulle gilla och äska honom till att blifwa professor och förtiger att han war funnen odugelig, säger icke heller något om then andre som utwald war, berättar ej heller uprichtigt alt hvad som till professionen hörde att förrättas effter kunglige stadga i scholeordningen, kommer altså til sitt måhl genom orätt berättelse och wår skrifts missbruk emot troo och sanning, sampt andra tiläfventyrs icke så rätta wägar, them han själf bäst weet»[1]

Alltnog, han vinner icke allenast det sökta tillståndet utan äfven, trots det att konsistoriet sedan gammalt hade utnämningsrätten,[2] kunglig fullmakt att vara medicinæ et plysices lector.[3] Med denna fullmakt återvänder Palmberg till Strängnäs och slår ner som en bomb i det biskopliga lägret, där Palmbergs botaniska kunskaper aktades mycket lågt vid sidan om de klassiska vetenskaperna och de teologiska dogmerna. Å ena sidan ville biskopen af sin »stoora wyrdnad till och emot Kungl. Maj:tz nådigaste breef» icke alldeles förvägra Palmberg lektoratet; men då å andra sidan Palmberg saknade erforderliga kunskaper i de till lektoratet hörande hufvudämnena, hvilka biskopen specificerar sålunda: »Physica generalis och specialis, hwartill komma til att betrachta corpora simplicia och mixta perfecte et imperfecte, så och j synnerheet den förnämliga traktat De anima, af hvilken then späda ungdomen skal ösa grunden til pilosophiæ practicæ, jurisprudentiæ, jaa siälfwa theologiæ», kunde konsistoriet icke låta honom undervisa i dessa högviktiga ämnen, så mycket mindre som Palmberg alldeles vägrade att aflägga prof, utan vidtog den förståndiga anordningen att åt Palmberg »blefwo lemnade the stycken ther af att läsa, utj hwilka han såsom en medicinæ studiosus, förmentes kunna ju någon förfarenhet hafwa infångit», medan Nycander, »mognare till ålder lärdom och förtjänster, then och icke allenast j the stycker som til thenne proffession höra, men ock andra genom giorda prof är worden swarsgod funnen», fick behålla undervisningen i de ofvannämnda hufvudämnena såsom vice lektor i logik.

---

[1] Biskopens förklaring af den 9 november 1673, förvarad bland Strängnäs konsistorii underdåniga skrifvelser å riksarkivet.

[2] Se Hygiæa 1900, sid. 399.

[3] Riksregistraturet 1672, sid. 711, å riksarkivet.

Trots det att Palmberg enligt biskopens försäkran »icke drog fiärde delen af embetzens bördo», erhöll han större delen af lektorslönen (icke hela lönen såsom Djurberg, efter ordalydelsen i fullmakten d. $^{11}/_{7}$ 1672, anger i februarihäftet af Hygiæa 1906, sid. 150), i det han fick åtnjuta »halfwa spanmåhlslönen, heela hemmanet, frij boning et cet.» jämte lönetillägg af befintliga medel. Biskopen tillägger: »så at honom lijtet skal kunna dömas feela utj den summa, som af heela lägenheten wore att wänta». Härmed åtnöjdes emellertid icke Palmberg — detta skulle varit emot hans natur — utan klagade hos regeringen i en skrift, öfver hvilken biskopens ofvan angifna förklaring af den 9 nov. 1673 infordrades, och hvilken föredrogs i senaten den 19 i samma månad. Trots biskopens vägande argument resolverade Kungl. Maj:t, såsom af Djurberg anföres, »at han (kungen) skulle giärna see det Palmberg blefwo vid kungl. breef ock fingo fulla löhn och där han intet woro förfaren att betiäna ungdomen uti logicis kunde en annan af lectoribus påläggas». På grund af denna resolution erhöll Palmberg lektoratet odeladt den 12 juli 1674 men tillträdde befattningen först hösten följande året, då Nycander förordnades att såsom vice pastor förestå Stigtomta pastorat. Den 10 nov. 1675 blef Nycander vice rektor för Nyköpings skola och tillträdde tjänsten såsom ordinarie rektor den 1 maj 1677. Han dog såsom sådan två år senare den 12 juni 1679.

Det kan förtjäna nämnas, att Palmberg år 1683 icke endast hos Collegium medicum, såsom doktor Djurberg uppger, utan äfven direkt hos Kungl. Maj:t begärde nödiga penningar till utgifvande af »Svenske Örtekrantzen».[1]

Då den ofvan flitigt citerade förklaringen från biskop Emporagrius är synnerligen upplysande angående lektorsbefattningens tillsättande, och då den dessutom med kraftiga uttryck återger den uppfattning, som biskopen hade om Johan Palmberg, torde den vara förtjänt af särskildt beaktande.

[1] Palmbergs anhållan härom finnes å riksarkivet, Biografica, Palmberg.

Svenska släkter.

Samlade af **Karl K:son Leijonhufvud.**

---

1. Botvid Borgmästares släkt (Rising).

Ättens förste kände stamfader var den under Tab. I nedan nämnde *Botvid.* Några af dennes afkomlingar kallade sig *Rising*, efter Risinge socken.

Utom dessa med namnet *Rising*, kunna följande personer, som efter nämnda socken tagit namnet *Rising*, här omnämnas, men de höra ej till *Botvid Borgmästares* släkt.

Samuel Rising, hvilkens föräldrar voro komministern i Risinge församling *Amundus Joannis Mychovius* och *Ingrid Bruntesdotter Rosenius*, hvilken senare var gift tre gånger, föddes 1639 och dog 1722. Han blef kyrkoherde i Hallingebergs församling 1679 och var gift tre gånger. Första hustrun var *Engela Johansdotter Wulfson*, som varit gift förut och som begrofs 1690 $^{20}/_{2}$. Andra gången gifte han sig 1690 $^{11}/_{11}$ med *Agneta Gyllenbreider*, döpt 1669 $^{30}/_{9}$ och begrafven 1698 $^{30}/_{3}$, samt tredje gången 1702 $^{25}/_{11}$ med *Kristina Wallerius*, född 1682.

Hans barn voro:

Katarina Rising, gift 1696 $^{15}/_{5}$ med *Per Andersson.*

Kristina Rising, som lefde 1703.

Johan Gustaf Rising, som 1745 var korpral, gift två gånger, och som dog 1764 $^{17}/_{9}$, 73 år gammal.

Henrik Rising, döpt 1693 $^{2}/_{3}$, fältväbel vid Kalmar regemente och död 1766 $^{21}/_{10}$. Han gifte sig med *Helena Maria Ehrenmarck* (adliga ätten n:r 1261), född 1697, död 1780 $^{8}/_{12}$.

Amund Rising, döpt 1695 $^{16}/_{7}$.

Daniel Rising, döpt 1695 $^{16}/_{7}$.

Beata Rising, döpt 1697 $^{24}/_{2}$.

Ingrid Bruntesdotter Rosenii son i tredje giftet *Amund*, som blef skollärare i Gusum 1700 och dog 1731, kallade sig ock *Rising.*

Vidare kunna anföras:

Johannes Gabrielis Rising, som var student i Uppsala 1648.

Per Rising, som var borgmästare i Öregrund och gift med *Ulrika Strang*. Deras dotter *Lovisa Albertina* föddes 1743 20/5, gifte sig 1789 13/4 med hofjunkaren *Gustaf Filip Malmerfelt* (adliga ätten n:r 1878) och dog 1841 29/1 på Gislarbo.

Johan Gabriel Rising, som var född 1796 i Göteborg samt kyrkoherde i Ljungby församling och dog 1847.

Erik Rising, som efter 1722 var landtmäterisekreterare.

Tab. I.

Botvid. Borgmästare i Norrköping i början af 1500-talet, lefde ännu 1524.

Söner:

Hans Botvidsson. Borgmästare. Se Tab. II.

Claudius Bothvidi, f. 1524 i Norrköping. Magister i Wittenberg 1551; blef slutligen kyrkoherde i Risinge församling 1559, † 1564 8/11. — G. m. *Anna Andersdotter* i hennes 1. gifte [g. 2:o m. kyrkoherden i nämnda församling *Abrahamus junior*, † 1566 6/5, 3:o m. kyrkoherden i Grebo församling *Nikolaus Johannis* i hans 1. gifte, † 1613].

Tab. II.

Hans Botvidsson (son af Botvid, Tab. I). Var borgmästare i Norrköping på 1530-talet.

Söner:

Claudius Johannis, f. 1534. Kyrkoherde, † 1579. Se Tab. III.

Botvid Hansson. Stadsskrifvare. Se Tab. VIII.

Tab. III.

Claudius Johannis (son af Hans Botvidsson, Tab. II), f. 1534. Magister i Wittenberg 1557; blef slutligen kyrkoherde i Tåby församling 1569; † 1579.

Son:

Andreas Claudii, f. 1561. Kyrkoherde; † 1607. Se Tab. IV.

Tab. IV.

Andreas Claudii (son af Claudius Johannis, Tab. III), f. 1561. Kyrkoherde i Kimstads församling; underskref Uppsala mötes beslut 1593; † 1607 24/11. — G. 1584 m. *Anna Rasmusdotter*, dotter af kyrkoherden Erasmus Erici.

Son:

Claudius Andreæ, f. 1585. Kyrkoherde; † 1635. Se Tab. V.

Tab. V.

Claudius Andreæ (son af Andreas Claudii, Tab. IV), f. 1585 i Östra Eneby socken i Östergötlands län. Kyrkoherde i nämnda församling 1615; † 1635.

Söner:

Andreas Enærus, f. 1615. Kyrkoherde; † 1647. Se Tab. VI.
Johannes Enærus, f. 1617 i Östra Eneby socken. Kallade sig sedermera *Een.*
Daniel Enærus, f. 1622. Kallade sig sedermera *Een;* student i Uppsala 1642.
Petrus Enærus. Bruksspredikant. Se Tab. VII.

Tab. VI.

Andreas Enærus (son af Claudius Andreæ, Tab. V), f. 1615 i Östra Eneby socken. Kyrkoherde i Normlösa och Härberga församlingar 1644; † 1647 3/5. — G. 1644 m. *Anna Grubb*, dotter af kyrkoherden Petrus Clementis Grubb och hans andra hustru Ingrid Månsdotter.

Son:

Claudius Engren, döpt 1646 19/12 i Normlösa socken. Blef militär och stupade vid Wollin 1676.

Tab. VII.

Petrus Enærus (son af Claudius Andreæ, Tab. V), f. i Östra Eneby socken. Bruksspredikant vid Gusum. — G. 1669 i Grebo socken m. *Sara Lohm*, dotter af kyrkoherden Jakob Lohm och Sara Jönsdotter.

Söner:

Andreas, † 1739 18/12 i S:t Johannes församling, 67 år gammal.
Jakob. Student i Åbo 1692.

Tab. VIII.

Botvid Hansson (son af Hans Botvidsson, Tab. II). Stadsskrifvare i Norrköping 1563—1600. — G. m. *Ingrid Göransdotter*, dotter af befallningsmannen öfver Bråborg och Bråbo härader Göran Sunesson.

Barn:

Claudius Botvidi, f. 1573. Prost; † 1646. Se Tab. IX.
Johannes Botvidi, f. 1575. Biskop; † 1635. Se Tab. XIII.
Anna Botvidsdotter. — G. 1:o m. kyrkoherden i Nykils församling *Mattias Cuprimontanus*, f. 1540, † 1608; 2:o m. kyrkoherden i nämnda församling *Jonas Åkerlund*, † 1638.

Tab. IX.

Claudius Botvidi (son af Botvid Hansson, Tab. VIII), f. 1573 i Norrköping. Kyrkoherde i Risinge församling 1607 och prost 1625; † 1646. — G. 1:o m. *Elisabet Johansdotter*, dotter af bokhållaren på Vadstena slott Johan Arvidsson; 2:o m. *Kristina Larsson*, dotter af en assessor i Göta hofrätt Larsson.

Barn:

1. *Botvidus Risingius*, f. 1608. Prost; † 1684. Se Tab. X.
1. *Georgius Risingius*, f. i Risinge socken i Östergötlands län, liksom syskonen. Amanuens i riksarkivet.
1. *Johan*, f. 1611 $^{22}/_{3}$ i Risinge prästgård. Guvernör i Nya Sverige 1654; assessor i sjörätten 1660; adlad 1653 $^{12}/_{10}$ med namnet *Rising;* † 1672 $^{28}/_{4}$ i Stettin. Stamfader för adliga ätten *Rising*, n:r 600.
1. En dotter. — G. m. kyrkoherden i Risinge församling *Benediktus Bruzæus* i hans 1. gifte [g. 2:o m. *Anna Prytz*; 3:o 1662 $^{19}/_{8}$ m. *Margareta Drysenius* i hennes 2. gifte], f. 1606, † 1693 $^{13}/_{4}$.
2. *Olof*, som intogs i Linköpings skola 1637 $^{9}/_{11}$.
2. *Johan Rising*, f. 1630. Auditör 1654; blef slutligen rådman i Göteborg 1677. — G. 1675 $^{3}/_{7}$ i nämnda stad m. *Metta Braun*, † 1681, dotter af handlanden Lorentz Braun och hans andra hustru Margareta Seth.
2. *Måns*, döpt 1635 $^{27}/_{12}$.
2. *Elisabet*, döpt 1639 $^{8}/_{12}$.

Tab. X.

Botvidus Risingius (son af Botvid Hansson, Tab. IX), f. 1608 i Risinge socken. Magister i Dorpat; kyrkoherde i Hällestads församling; prost 1674; † 1684 $^{5}/_{4}$. — G. 1:o i Risinge socken m. *Margareta Prytz* i hennes 3. gifte [g. 1:o m. kyrkoherden i nämnda församling *Ericus Johannis*, † 1623 $^{31}/_{8}$; 2:o m. kyrkoherden i samma församling *Mattias Norcopensis*, f. 1587, † 1634 i februari], begrafven 1637 $^{6}/_{4}$, dotter af kyrkoherden, prosten Johannes Prytz och hans första hustru Margareta Persdotter; 2:o 1638 m. *Anna Palumbus* i hennes 1. gifte [g. 2:o 1649 m. kyrkoherden i Jönköping, prosten *Nikolaus Juringius* i hans 2. gifte, f. 1590 i november i Jönköping, † där 1653 $^{27}/_{4}$], dotter af kyrkoherden Nikolaus Palumbus och Ragnhild Larsdotter Laurin.

Barn:

1. *Nils Rising*, f. 1636. Kyrkoherde; † 1683. Se Tab. XI.
1. *Johanna*, begrafven 1637 $^{6}/_{4}$.
1. *Kerstin*, döpt 1637 $^{12}/_{4}$.
2. *Rakel*, begrafven 1639 $^{18}/_{4}$.

Tab. XI.

Nils Rising (son af Botvidus Risingius, Tab. X), f. 1636 i Hällestads socken. Kollega i Linköping 1664; kyrkoherde i Åsbo försam-

ling 1673; † 1683. — G. 1673 i Åsbo socken i Östergötlands län m. *Magdalena Eosander* i hennes 2. gifte [g. 1:o m. kyrkoherden i nämnda församling *Petrus Warelius* i hans 2. gifte, † 1671 15/6; 3:o m. kyrkoherden i samma församling *Abraham Warling* i hans 1. gifte, f. 1650 i Björsäters socken i Östergötlands län, † 1717 i mars], döpt 1641 17/2, dotter af kyrkoherden Johannes Eosander och Elisabet Trana.

Barn:

Elisabet, döpt 1674 18/3 i Åsbo socken.
Botvid, f. 1676. Kyrkoherde och lektor; † 1742. Se Tab. XII.
Petrus, döpt 1678 25/5 i Åsbo socken, begrafven s. å. 6/10.
Magdalena, döpt 1679 22/10, †. — G. 1698 i oktober m. inspektoren på Ingemarstorp i Åsbo socken *Jonas Persson Dahlgren*.

Tab. XII.

Botvid (son af Nils Rising, Tab. XI), f. 1676 5/3 i Åsbo socken. Rektor i Vimmerby 1709; kyrkoherde i Skeda församling 1724; förste teologie lektor i Linköping 1728; † 1742 1/9. — G. 1:o 1708 m. *Anna Cecilia Stjernman*, † i Norrköping; dotter af borgmästaren i Nyen Olof Stjernman och Maria Blix; 2:o 1716 m. *Margareta Fahlsten* från Falun.

Barn:

1. *Nils*, f. 1709 8/4 i Åsbo socken. Student i Uppsala 1731; † 1733 i april i Linköping.
1. *Maria Magdalena*, f. 1710 3/2 i Vimmerby, † där 1712 25/11.
1. *Maria Margareta*, f. 1713 9/3 i Vimmerby. G. 1:o 1739 5/7 i Linköping m. kyrkoherden i Tryserums församling *Henrik Jakob Sivers*, från hvilken hon blef skild 1739, i hans 2. gifte [g. 1:o 1737 22/9 i Heda socken i Östergötlands län m. *Anna Maria Aschanius*, f. 1714 28/7, † 1738 29/8; 3:o 1740 8/10 m. *Helena Retzius* i hennes 2. gifte, f. 1714 3/5, † 1799 24/3], f. 1709 8/4 i Lübeck, † 1758 8/8; 2:o 1745 m. apotekaren i Vimmerby *Liborius Stockfisch*, † 1792 4/8 i Långemåla socken i Kalmar län, 88 år gammal.

Anna Katarina, f. i Norrköping, † 1770 22/11 i Linköping. G. där 1739 3/7 m. domkyrkosysslomannen *Knut Wahlberg*, f. 1707 3/2 i Söderköping, † 1769 13/3.

Tab. XIII.

Johannes Botvidi (son af Botvid Hansson, Tab. VIII), f. 1575 7/10 i Norrköping. Prästvigdes 1604; hofpredikant 1616 och slutligen biskop i Linköping 1630; † 1635 24/10. — G. 1618 m. *Katarina Nilsdotter* i hennes 1. gifte [g. 2:o 1648 m. historiografen *Arnold Johan Messenius* i hans 2. gifte, f. 1608 i Danzig, halshuggen 1651 22/12], † 1665, dotter af rådmannen Nils Jönsson och Brita Benktsdotter.

Barn:

Maria, † före 1675. — G. 1:o 1638 m. sekreteraren i Göta hofrätt *Lars Larsson Bohm*, f. 1609 18/8, † 1645 14/9; 2:o m. burggrefven i Göteborg *Israël Johannis Noræus*, adlad *Norfelt*, i hans 2. gifte [g. 1:o m. *Armika Siltman*, † 1646 16/6, dotter af borgmästaren i Nylöse Albert Siltman och Brita Andersdotter af Pastela], f. i Ångermanland, † 1677.

Samuel, f. 1623 29/8 i Stockholm. Tygmästare i Stockholm; faktor öfver alla kronans faktorier; adlad 1650 18/7 med namnet *Örn;* † 1693 17/5; begrafven i Maria kyrka i Stockholm. Stamfader för adliga ätten *Örn*, n:r 493.

Noak, f. på 1620-talet. Adlad jämte sin äldre broder.

En dotter, † vid späd ålder.

Källor: Komminister J. A. Setterdahl i Slaka församling har välvilligt lämnat ofvanstående uppgifter. Han har vid utarbetandet af denna släkt användt följande källor: Biografica i Linköpings stiftbibliotek; kyrkoarkiven i Risinge, Hallingeberg, Grebo, Normlösa, Söderköping, Hällestad, Skeninge, Eksjö, Åsbo, Vimmerby, Linköping, Heda och Gammalkil; Sundelius, Norrköpings minne; Anrep, Svenska adelns ättartaflor; Berg, Samlingar till Göteborgs historia; Odén, Östgötars minne; Andersson, Uppsala universitets matrikel; Lagus, Åbo studentmatrikel.

---

2. **Tharmouth.**

Ätten har engelskt ursprung. Den under Tab. I nedan nämnde *Per Jakobsson Tharmouths* fader var majoren *Jakob Tharmouth.*

Med namnet *Tharmouth* kunna följande personer nämnas. Deras släktskap med *Jakob Tharmouth* kan ej för tillfället påvisas.

Jörgen Otto von Tharmuth var major och lefde på 1600-talet, och hans son *Göran Tharmuth* tjänade som soldat vid garnisonen i Göteborg.

Hans Kristoffer von Tarmoo var korpral vid Ingermanländska adelsfanan 1650—1654.

Jürgen Tarmou var fältväbel och stupade i Polen 1656.

Wellam Tarmo blef fänrik vid Hans Henrik von Rappholtz dragoner 1674 30/11.

Tab. I.

Per Jakobsson Tharmouth. Kapten vid Skaraborgs regemente. — G. på 1620-talet med en tyska.

Söner:

Hans. Löjtnant. Se Tab. II.

Jakob, f. på 1620-talet i Västergötland. Kommendant på Kungsholms skans 1699; adlad 1694 3/12; † i början af 1700-talet. Stamfader för adliga ätten *Tharmouth*, n:r 1319.

Göran. Löjtnant; † 1678. Se Tab. III.

Johan. Fänrik; † 1719. Se Tab. IV.

Tab. II.

Hans (son af Per Jakobsson Tharmouth, Tab. I), f. på 1620-talet. Löjtnant. — G. m. *Anna Katarina von Jordan*, dotter af majoren Mikael von Jordan och Anna von Grüllen.

Son:

Kristoffer.

Tab. III.

Göran (son af Per Jakobsson Tharmouth, Tab. I). Kom i krigstjänst 1661; blef slutligen löjtnant vid Skaraborgs regemente 1677 i februari; stupade vid Bohus fästning 1678 i juli. — G. m. *Katarina Bartholdsdotter Hufwudskått*, † 1705 natten mellan den 29 och 30 april i Börstigs socken i Skaraborgs län, dotter af ryttmästaren Barthold Jakobsson Hufwudskått (adliga ätten n:r 415) och Margareta Richterin.

Barn:

Hans Georg. Korpral vid Skaraborgs regemente 1699 3/10; blef slutligen löjtnant 1707 4/5 och stupade vid Moskowitz i Mähren 1708 31/8.

Barthold, f. 1678. Ryttare under n:r 39 vid Lifdragonerna 1700; blef slutligen fänrik 1706 30/6; fången i Ryssland, hvarifrån han hemkom 1722; † 1725 20/4 i Stockholm. — G. där 1723 27/10 m. *Maria Andersdotter Söderblad* i hennes 2. gifte, † efter 1725 20/4.

Maria. — G. m. drabanten *Kohberg.*

Greta, lefde 1705.

Tab. IV.

Johan (son af Per Jakobsson Tharmouth, Tab. I). Kom i tjänst som gemen knekt vid Lifgardet 1666; blef slutligen fänrik vid Skaraborgs regemente 1677 18/3; afsked 1696 3/12; adlades 1685, men tog ej introduktion; † 1719 17/9 i Säfvare socken i Skaraborgs län. — G. m. *Agneta Bartholdsdotter Hufwudskått*, dotter af ryttmästaren Barthold Jakobsson Hufwudskått (adliga ätten n:r 415) och Margareta Richterin.

Barn:

Barthold. Adjutant vid Skaraborgs regemente 1706 27/2; blef slutligen löjtnant; stupade vid stormningen af Wiprek 1709.

Andreas, † ung.

Anna Maria, † 1758 $^{14}/_{12}$ på Kyrkebo i Hasslösa socken 81 år gammal. — G. 1702 $^{15}/_{10}$ i Hasslösa socken m. rusthållaren *Anders Nilsson Holm*, † före 1758 $^{14}/_{12}$.

Hans Georg, f. 1692. Fänrik; † efter 1755. Se Tab. V.

Margareta. — G. efter 1704.

Ursila. — G. m. kornetten vid Västgöta regemente *Jonas Rahl*.

Tab. V.

Hans Georg (son af Johan, Tab. IV), f. 1692. Volontär vid Västerbottens regemente 1711; fältväbel vid Västmanlands regemente 1715; erhöll slutligen afsked 1743 med fänriks karaktär; † efter 1755. — G. 1:o m. *Johanna Sofia Graman;* 2:o m. *Hedvig Eleonora Adlerbaum*, dotter af assessorn Hans Adlerbaum (adliga ätten n:r 1635) och hans första hustru Maria Westerhjelm (adliga ätten n:r 1201) i hennes andra gifte.

Barn:

1. *Jonas*.
1. *Johan Georg*, f. 1722. Faktor; † 1768. Se Tab. VI.
1. *Karl Erik*, f. 1728. Stadskassör; † 1781. Se Tab. VII.
1. *Lars*, f. 1729. Löjtnant. Se Tab. IX.
1. *Erik*, f. 1730. Grosshandlare; † 1806. Se Tab. XI.
1. *Hans*. Hökare. Se Tab. XII.
1. *Brita Kristina*.
2. En son.
2. En dotter.

Tab. VI.

Johan Georg (son af Hans Georg, Tab. V), f. 1722. Faktor i Köping; † där 1768 $^{31}/_{12}$. — G. 1751 m. *Brita Kristina Snidberg*, f. 1712 i augusti i Västergötland, † 1785 $^{3}/_{11}$ i Köping.

Son:

Johan, f. 1757 $^{22}/_{3}$, † strax efter dopet.

Tab. VII.

Karl Erik (son af Hans Georg, Tab. V), f. 1728 $^{9}/_{5}$. Stadskassör i Stockholm; † 1781 i juli; begrafven s. å. $^{31}/_{7}$ i Jakobs församling i Stockholm. Ägde hus i nämnda stad. — G. 1770 $^{22}/_{4}$ i Stockholm m. *Anna Sofia Hemmendorph*, f. 1742 $^{7}/_{6}$, † 1783; begrafven s. å. $^{8}/_{2}$ i Jakobs församling.

Barn:

Anna Johanna, † 1808 $^{19}/_{11}$. Ägde hus i Stockholm och Marieberg. — G. m. löjtnanten *Karl Appelquist*, från hvilken hon blef skild.

Sofia Karolina, f. 1762 $^{25}/_{7}$, † 1829 $^{29}/_{10}$ på Råckelsta i Södermanlands län.

Charlotta, f. 1762 $^{25}/_{7}$. — G. 1782 $^{28}/_{1}$ m. kaptenen *Per Appelquist*.

Johan Georg, f. 1763. Kanslist i bergskollegium; † 1786 $^{27}/_{5}$ i Jakobs församling; begrafven s. å. $^{1}/_{6}$.

Hedvig Eleonora, f. 1764, † 1832 $^{24}/_{3}$ i Stockholm; begrafven å norra begrafningsplatsen vid Stockholm.

Karl Erik, f. 1766. Löjtnant; † 1853. Se Tab. VIII.

Hans, f. 1768 $^{15}/_{1}$. Lärftskramhandlare; ryttmästare vid borgerskapets kavalleri; † 1825 $^{7}/_{5}$ i Jakobs församling; begrafven s. å. $^{14}/_{5}$.

Gustaf, f. 1773, † 1783 $^{17}/_{11}$ i Jakobs församling.

Gustafva Charlotta, f. 1774 $^{26}/_{12}$ i Jakobs församling, † efter 1800.

Fredrika Albertina, f. 1777 $^{3}/_{8}$ i Jakobs församling, lefde 1826, †; begrafven å norra begrafningsplatsen vid Stockholm.

En son, f. 1779 i Jakobs församling, † s. å.; begrafven $^{30}/_{9}$.

Jakobina, f. 1780 $^{1}/_{11}$ i Jakobs församling; begrafven 1781 $^{22}/_{3}$?

Maria, f. 1780 $^{1}/_{11}$ i Jakobs församling; begrafven 1781 $^{23}/_{4}$?

Nio barn dessutom.

Tab. VIII.

Karl Erik (son af Karl Erik, Tab. VII), f. 1766 $^{24}/_{9}$. Sergeant vid arméns flotta på Sveaborg 1781 $^{27}/_{4}$; blef fänrik 1790; löjtnant 1809 $^{22}/_{3}$; förde kofferdifartyg; † 1853 $^{25}/_{9}$. — G. 1797 $^{20}/_{4}$ i Stockholm m. *Sofia Lovisa Wester*, f. 1774 $^{1}/_{3}$.

Son:

Karl Ludvig, f. 1810 $^{5}/_{9}$. Var skollärare i Stockholm 1846.

Tab. IX.

Lars (son af Hans Georg, Tab. V), f. 1729. Volontär vid Västmanlands regemente 1746 i mars; blef slutligen löjtnant vid stadsvakten i Stockholm.

Barn:

Karl Gustaf, f. 1751. Se Tab. X.

Augusta Lovisa, f. 1753 $^{27}/_{12}$. — G. före 1777 m. landskamreraren i Gäfle *Johan Jakob Södergren*.

Jan Erik, f. 1758 i juli, † s. å. i december.

Hans Fredrik, f. 1761 $^{17}/_{10}$ i Köping, † där 1768 $^{4}/_{2}$.

Jan Erik, f. 1764 $^{17}/_{4}$ i Munktorps socken i Västmanlands län.

Sara Greta, f. 1770 i Grangärde socken i Kopparbergs län, † 1837 $^{2}/_{10}$ i Köping. — G. 1812 $^{22}/_{11}$ m. f. d. soldaten *Johan Wallbom*, i hans 2. gifte, † före 1837 $^{2}/_{10}$.

Tab. X.

Karl Gustaf (son af Lars, Tab. IX), f. 1751 $^{16}/_{4}$. Var gift.

Dotter:

En dotter, som var i tjänst hos öfverstelöjtnanten Arnold de Rees.

Tab. XI.

Erik (son af Hans Georg, Tab. V), f. 1730. Handelsbokhållare; grosshandlare i Stockholm; kamrerare vid Djurgårdsvarfvet; † 1806 före 29/4. — G. [lystes 1:o 1770 22/3 i Jakobs församling] m. *Vilhelmina Magdalena Carré*, † 1833 25/3.

Barn:

Sofia Vilhelmina, f. 1771 5/2 i Jakobs församling.

Erik Vilhelm, f. 1772 3/5 i Jakobs församling. Var 1790 elev vid målarakademien; † 1818 4/2 i Stockholm.

Karl Gustaf, f. 1777, † 1779 29/4.

Adolf Fredrik, f. 1780 6/5, † s. å. 6/6.

Hedvig Margareta, f. 1781 20/9, †.

Ulrika Maria, f. 1784, † 1787 8/3.

Karl Henrik, f. 1789 6/11 i S:t Nikolai församling, † 1791 6/1.

Tab. XII.

Hans (son af Hans Georg, Tab. V). Hökare i Stockholm. — G. 1765 26/6 m. *Katarina Jerner* i hennes 1. gifte [g. 2:o m. hökaren *Beyer*].

Son:

Gustaf Lorentz, f. 1766 1/6. Kom i krigstjänst 1788 16/9; fänrik vid arméns flotta 1790 6/3; † 1796 16/11 i Stockholm.

Källor: Meddelande om hela släkten af f. d. grosshandlaren C. M. Carlander; pastorsämbetena i Helgesta och Jakobs församling i Stockholm; landsarkivet i Vadstena; krigsarkivet; arkivforskaren Sahlström; Bergströms »Vadstena krigsmanshus».

---

3. Wallöf.

Ättens äldste kände stamfader var den under Tab. I nedan nämnde *Jakob Magnus Wallöf*.

Med namnet *Wallöf* kunna följande personer, hvilkas släktskap med *Jakob Magnus Wallöf* ej kan påvisas, i förbigående omnämnas.

Anders Wallöf i Löfånger och dennes dotter *Anna Wallöf*, gift med riksdagsmannen *Olof Persson Westermark*.

Johan Wallöf, som var postmästare i Umeå och som dog 1724, hade i sitt år 1717 ingångna äktenskap med *Elsa Torsell*, i hennes första gifte, dottern *Anna Charlotta*, som gifte sig med landskamreraren i Luleå *N. Bergström*.

Tab. I.

Jakob Magnus Wallöf, f. 1720. Blef vice häradshöfding 1748; † 1801 $^{18}/_{12}$ i Stockholm. Ägde Husby i Munsö socken i Stockholms län. — G. 1768 m. *Beata Sofia Rudebeck*, f. 1750 $^{2}/_{10}$, † 1795 $^{23}/_{4}$ på Husby, dotter af majoren Paul Rudebeck (adliga ätten n:r 872) och Charlotta Natt och Dag (adliga ätten n:r 13).

Söner:

Karl, † ung.
Jakob Johan, f. 1783. Egendomsägare; † 1812. Se Tab. II.
Paul Gustaf, f. 1787. Egendomsägare; † 1863. Se Tab. IV.

Tab. II.

Jakob Johan (son af Jakob Magnus Wallöf, Tab. I), f. 1783 i Stockholm, † 1812. Ägde Husby. — G. 1807 m. *Anna Elisabet Brandel* i hennes 1. gifte [g. 2:o 1815 $^{12}/_{9}$ på Husby m. majoren och postmästaren *Karl Adolf Silfwerswärd* (adliga ätten n:r 184), f. 1787 $^{9}/_{2}$, † 1865 $^{22}/_{6}$ i Trosa], f. 1790 $^{10}/_{1}$, † 1880 $^{17}/_{4}$ i Trosa; dotter af bruksägaren Elias Brandel och Anna Maria Lenck.

Söner:

Karl Jakob, f. 1808. Egendomsägare; † 1857. Se Tab. III.
Johan Elias, f. 1810 $^{21}/_{3}$ i Munsö socken, † 1858 $^{14}/_{2}$ på Svinna i Hacksta socken. Ägde Svinna.
August Vilhelm, f. 1811 $^{28}/_{11}$ i Munsö socken, † ung.

Tab. III.

Karl Jakob (son af Jakob Johan, Tab. II), f. 1808 $^{19}/_{4}$ på Husby. Afgick som kadett från Karlberg 1825 $^{29}/_{9}$; † 1857 $^{15}/_{6}$ i Stockholm. Ägde Husby. — G. 1835 $^{21}/_{5}$ på Degersby i Hillersjö socken i Stockholms län m. friherrinnan *Emilia Katarina Lovisa Åkerhielm till Margretelund*, f. 1819 $^{5}/_{10}$ på Degersby, † 1876 $^{10}/_{8}$ i Stockholm, dotter af f. d. löjtnanten friherre Axel Adolf Åkerhielm till Margretelund (friherrliga ätten n:r 205) och Johanna Katarina Hjortonn.

Barn:

Karolina Matilda Elisabet, f. 1836 $^{18}/_{12}$ på Husby liksom syskonen, † 1898 $^{10}/_{11}$. — G. m. bryggaren i Stockholm *Olof A. L. Arenander.*

Amalia Cecilia Georgina, f. 1840 $^{9}/_{9}$. — G. 1874 $^{29}/_{11}$ i Stockholm m. f. d. verkställande direktören i aktiebolaget Jönköpings handelsbank, R. V. O., *Knut Sixten Nisbeth* (adliga ätten n:r 828), f. 1843 $^{24}/_{9}$ i Göteborg.

Anna Emilia Sofia, f. 1843 $^{19}/_{11}$. — G. 1:o 1870 $^{17}/_{11}$ i Stockholm m. löjtnanten vid Svea lifgarde *August Sebastian Vollrat Tham* (adliga ätten n:r 1508), f. 1843 $^{29}/_{11}$ i Stockholm, † där 1875 $^{19}/_{9}$; — 2:o 1885 $^{6}/_{7}$ i nämnda stad m. verkställande direktören i Nya Trollhätte kanalbolag, R. N. O., *Karl August Schwan* i

hans 2. gifte [g. 1:o 1869 7/10 på Laxå bruk m. *Hedvig Anna Mariana Cassel*, f. 1848 16/6, † 1871 20/12 i Stockholm; begrafven å norra begrafningsplatsen vid nämnda stad, dotter af med. doktorn Viktor Cassel och hans första hustru Hedvig Sofia Charlotta Burenstam (adliga ätten n:r 216)], f. 1834 19/3 i Stockholm, † 1898 24/7 i Karlsbad; begrafven å norra begrafningsplatsen vid Stockholm.

Abraham, f. 1846 29/9. Afgick som kadett från Karlberg 1864 22/1; blef slutligen distriktsläkare i Botkyrka distrikt 1886 14/1; † s. å. 29/3.

Aurora Maria, f. 1849 16/11, † 1906 11/4 i Stockholm; begrafven i familjegrafven å Johannes kyrkogård i Stockholm. — G. m. f. d. öfversten för Västmanlands regemente, K. S. O. 2. kl., *Karl Konrad Vogel*, f. 1845 4/6 i Stockholm.

Isak, f. 1851 8/6. Bokhållare vid Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg 1877. — G. m. *Elvira Rhodin*, f. 1832 19/2.

Tab. IV.

Paul Gustaf (son af Jakob Magnus Wallöf, Tab. I), f. 1787 1/1. Arrenderade Bona frälsesäteri i Munsö socken; † 1863 20/7 på Skottsila i Knifsta socken. Ägde Österby i Vallby socken. — G. 1:o 1809 m. *Lovisa Charlotta Brandel*, f. 1792, † 1821, dotter af bruksägaren Elias Brandel och Anna Maria Lenck; 2:o 1826 m. *Maria Fredrika Undén*, f. 1805 1/8 i Stockholm, † 1864, dotter af urfabrikören Gustaf Mikael Undén och Maria Helena Howenschöld i hennes första gifte.

Barn:

1. *Gustaf Magnus*, f. 1809. Bokhållare; † på 1860-talet. Se Tab. V.

1. *Anna Sofia*, f. 1810 19/12, † 1899 i Stockholm. — G. 1833 11/5 därstädes—1850 m. danske vice konsuln i Jönköping, R. D. D. O., *Albert Vilhelm Möller* i hans 1. gifte [g. 2:o 1850 4/9 i Paris m. *Augusta Charlotta In de Betou*, f. 1817 11/4 i Kungälf, dotter af majoren Thomas In de Betou och Polyxena Creutz], f. 1809 27/7 i Askers socken i Örebro län, † 1881 20/1 i Köpenhamn, där begrafven.

1. *Emilia Charlotta*, f. 1813 18/11, † 1882 på Drottningholm. — G. 1831 m. godsägaren och handlanden *Per Joachim Undén*, f. 1804, † 1867.

1. *Karolina Lovisa*, f. 1815 31/1 i Adelsö socken, † 1895 28/5. — G. 1844 m. med. doktorn *Johan Lechard Hegardt*, f. 1806 22/12, † 1871 26/2.

2. *Paul Gustaf Edvard*, f. 1827. F. d. bruksförvaltare; † 1900. Se Tab. VIII.

2. *Helena Paulina*, f. 1830 18/8 på Bona. — G. 1857 m. grosshandlaren i Stockholm *Rudolf Eugène Liepe*, f. 1828 i Berlin, † 1877 i Stockholm.

2. *Fredrik Joel Eberhard*, f. 1832 2/8 på Bona. Tullöfveruppsyningsman i Klintehamn; afsked; † 1897 16/10 på Hornet vid Stjernhof i Södermanlands län.

2. *Jacques Emil August*, f. 1834. F. d. smidesmästare. Se Tab. IX.

2. *Fredrika Henrietta*, f. 1836 på Österby i Uppland. — G. 1:o 1859 i Stockholm m. grosshandlaren *Georg Hjalmar Vougt*, f. 1826 $^{21}/_{2}$ i Västerås, † 1866 i Stockholm; — 2:o 1869 i sistnämnda stad m. grosshandlaren i Norrköping *Karl Fogelmark*, f. 1834 på Fylleskog i Kronobergs län, † 1902 $^{20}/_{9}$ i Helsingborg; begrafven å Norrköpings stads begrafningsplats.

Tab. V.

Gustaf Magnus (son af Paul Gustaf, Tab. IV), f. 1809 $^{29}/_{6}$. Bokhållare hos bryggaren Per Bjurholm i Stockholm; † på 1860-talet. Ägde Sätra i Adelsö socken. — G. m. *Dorotea Charlotta Levin*, f. 1811 $^{17}/_{6}$, †, dotter af löjtnanten Levin och Sara Dorotea Lampa.

Barn:

Charlotta Augusta, f. 1833.

Emilia Fredrika, f. 1835 $^{29}/_{3}$. — G. m. f. d. bokhållaren *Henning Gustaf Hasselström*, f. 1848.

Karl Vilhelm, f. 1836 $^{27}/_{8}$ i Adelsö socken. F. d. gardist; snickeriarbetare vid aktiebolaget J. O. Wengströms mekaniska snickerifabrik i Stockholm.

Paul August, f. 1836 $^{27}/_{8}$ i Adelsö socken. F. d. gardist; snickeriarbetare; † 1904 $^{5}/_{8}$ i Stockholm.

Ida Regina, f. 1838. — G. 1865 m. kvarnägaren i Uppsala *Gustaf Berglöf*, † 1886.

Erik Ture, f. 1839. F. d. polisöfverkonstapel. Se Tab. VI.

Axel Mauritz, f. 1842. Fanjunkare; † 1890. Se Tab. VII.

Tab. VI.

Erik Ture (son af Gustaf Magnus, Tab. V), f. 1839 $^{30}/_{12}$ i Adelsö socken. Gardist vid Svea lifgarde 1858 $^{19}/_{1}$; extra poliskonstapel vid Stockholms poliskår 1863 $^{7}/_{2}$; blef slutligen polisöfverkonstapel 1865 $^{1}/_{2}$; afsked 1884 $^{11}/_{2}$; innehar begrafningsbyrå i Stockholm. — G. 1:o 1866 i Stockholm m. *Sofia Gustafva Tallroth*, f. 1844 $^{3}/_{2}$ i Göta lifgardes församling i Stockholm, † 1874 $^{26}/_{12}$ i Adolf Fredriks församling därstädes, dotter af gardisten vid Göta lifgarde Karl Gustaf Tallroth och hans hustru Helena Gustafva; — 2:o 1884 $^{16}/_{11}$ i Stockholm m. *Emma Gustafva Andersson*, f. 1848 $^{11}/_{8}$ i Skeda socken i Östergötlands län, dotter af snickarmästaren Anders Magnus Andersson och hans hustru Katarina Charlotta.

Döttrar:

1. *Alma Erika Sofia*, f. 1867 $^{13}/_{1}$ i Adolf Fredriks församling, liksom de öfriga systrarna.

1. *Elin Maria Charlotta*, f. 1869 $^{13}/_{1}$.

1. *Thyra Alfrida Emelia*, f. 1871 $^{3}/_{6}$. Har modeaffär i Stockholm.

2. *Ragnhild Cecilia*, f. 1885 $^{7}/_{2}$.

Tab. VII.

Axel Mauritz (son af Gustaf Mauritz, Tab. V), f. 1842 $^{1}/_{12}$ i Adelsö socken. Gardist vid Svea lifgarde 1860 $^{4}/_{4}$; blef slutligen fanjunkare därstädes 1883 $^{1}/_{12}$ och svärdsman 1890 $^{15}/_{6}$; † 1890 $^{20}/_{12}$ i Svea lifgardes församling i Stockholm. — G. m. *Hilda Amalia Corall*, f. 1849 $^{29}/_{8}$ i Ekebyborna socken i Östergötlands län; dotter af korpralen vid Andra lifgrenadierregementet Anders Axel Corall och Kristina Eleonora Yngve. Hon är sedan 1896 köksföreståndarska vid allmänna barnhusinrättningen i Stockholm.

Dotter:

Hilda Charlotta Axelina, f. 1876 $^{6}/_{5}$ i Svea lifgardes församling. Kontorsbiträde vid Granbergs konstindustriaktiebolag i Stockholm.

Tab. VIII.

Paul Gustaf Edvard (son af Paul Gustaf, Tab. IV), f. 1827 $^{10}/_{3}$ på Bona i Munsö socken. Var bruksförvaltare vid Karlsdals bruk och öfverflyttade sedermera till Nordamerika; † 1900 $^{8}/_{7}$ i S:t Louis. — G. m. *Margareta Göransson*, f. 1831.

Söner:

Paul.
Edvard.
Charles.
William.
} Bosatta i Minneapolis i Nordamerika.

Tab. IX.

Jacques Emil August (son af Paul Gustaf, Tab. IV), f. 1834 $^{27}/_{6}$ på Bona. Smidesmästare först vid Hellefors bruk i Närke och sedan vid Finspong. — G. 1882 m. *Elin Gustafva Wahlström*, f. 1859.

Döttrar:

Ester Fredrika, f. 1882 $^{30}/_{12}$. — G. m. snickeriarbetsförmannen i Malmö *Johan Emil Johansson*.

Lilly Helena Teresia, f. 1889 $^{10}/_{8}$.

Källor: Meddelande af f. d. grosshandlaren C. M. Carlander om hela släkten; af fru E. Nisbeth, född Vougt, af polisordonnansen G. Tengblad.

Två bref från ofredstid.

Meddelade af **E. S. Tigerstedt.**

Enär det finns jämförelsevis få bref i behåll från de sista finska krigen, kunna måhända de här nedan upptagna ej sakna sitt intresse som tids- och stämningsbild. De äro skrifna af två i Savolax bosatta och befryndade personer, det ena 1789 af majoren vid Savolax infanteriregemente *Gustaf Adolf Tigerstedt* till hans svärmoder änkedirektörskan *Anna Donner*, och det andra 1808 af friherrinnan *Agatha Rehbinder* till hennes i kriget varande make, löjtnanten vid Rautalampi bataljon af Tavastehus infanteriregemente friherre *Adam Otto Rehbinder.*

Major G. A. Tigerstedt, född 1731, slutligen öfverstelöjtnant, död 1808, hade i sin ungdom tjänat vid lifdrabantkåren i Stockholm och där knutit hymens band med en aflägsen släkting Kirstin Sofia Donner, död 1790, dotter till direktören Alexander Donner och Anna Falander. Mellan de nu så nära besläktade familjerna, den ena å Meijerhof i Pieksämäki i Savolax, där G. A. Tigerstedt ägde rätt betydande possessioner, och den andra, boende först i Stockholm och senare i Gamla Karleby, fördes en liflig brefväxling. De Tigerstedtska brefven förvarades länge inom Donnerska familjen, men förstördes tyvärr vid en eldsvåda. Blott två bref hafva nått våra dagar och meddelats undertecknad af framlidne brukspatron G. A. Wasastjerna, befryndad med hvardera af de nyss nämnda familjerna. Båda brefven äro från G. A. Tigerstedt tlll hans svärmoder, och är det ena, skrifvet efter slaget vid Porrassalmi, det nedan meddelade och det andra, skrifvet »vid Stockholms bro», troligtvis 1764, kort efter bröllopet vid afresan från Sverige, en i djupt kända ord uttryckt tacksägelse för den framfarna tiden.

Friherrinnan Agatha Katharina Rehbinder, född 1768, död 1831, var dotter till kyrkoherden i Rautalampi, Gabriel Krogius, och Katharina Sirelius samt gift med ofvannämnde baron A. O. Rehbinder, död 1838. Familjen var bosatt å Haapasalmi i sagda

socken och bestod vid tiden för mannens aftågande i krig utom brefskrifverskan af tre döttrar och en son, sedermera geheimeråd och guvernör i Tavastehus län; en dotter föddes under kriget. Brefvet har meddelats af en dotterdotter till friherrinnan Rehbinder, den i år aflidna folkskollärarinnan Emilia Selén.

Min kära Svärmor!

Gud vare lof att iag än lefver och får efter en lång tjd skrifva min kära Svärmor till; att det ej för skiedt är ordsaken den, att iag icke velat bedröfva ehr om de svåra händelser mig öfvergådt i påstående fälttåg, och vilka äro följande, — d. 13:de Junj då wj hade den märkvärdiga afairen med 500 man, vjd Porrosalmi i St. Mickells socken 1 mihl ifrån min gård Emola, emot Ryska armén bestående af 6,000 D:o blef jag (sedan de flästa officerare blifvit dels dödsskutna och dels illa bleserade) comenderad att framföra vänstra flygelen; ifrån kl. 2 f. m. till kl. 1/2 till ett e. m. klädde iag den hårdaste Elden, men ock vjd detta klåckslag fick ett skått i Bröstet, och ut igienom Ryggen, af en stor passkula, så iag gienast föll till Iorden, samt en stund derefter ifrån fältet på bår bortburen en mil till Emola gård, varstädes kulan, som stannade i Ryggen blef bortskuren, iag förbunden och lagt under läkarehand, — min svåraste siukdom påstod i 14 veckor, och nu gudi lof! har iag börjat att gå uppe på 13:de dygnet, såret är mest helt, men krafterna äro svaga, — dagen efter iag blef skuten kom min k. hustru såsom af mig efterskickad till Emola och har varit min skiöterska hela tjden — 8 veckor låg iag eländig på Emola, är nu, sedan siukhuset flyttades till Iorois, äfven här med hustru, Dreng och piga, samt inqvarterad hos min syster och svåger Capitainen Veber[1] — min läkare är den allmänt berömde Doctor Amilon,[2] han har satt lif i mig ehuru alle gaf mig förlorad. — Vid denna afair drefvo vj Ryssen tillbaka med 900:de mans förlust, behöll segern endast med förlust af 3 döda officerare, 10 bleserade, 30 dödskutne soldater och 100 illa bleserade.

D. 16 augustj blef Gustaf[3] vjd en annan afair i Pumala illa skuten genom högra låret, han är med mig i ett Rum, och skiötes äfven af min goda Doctor, vilken om oss begge lemnar godt, men Gustaf är än svag — och kan ej sjelf röra sig, — mera om allt detta, när vj en gång råkas, ty dett blifver för vjdlöftigt om alla mina öfriga händelser att berätta. — Samma dag d. 13 Junj kl. 7 om qvällen kom Gen. vår Chef[4] och besökte mig, — såg på mitt sår, och beklagade

[1] Weber, Henrik Sebastian, kapten vid Savolax infanteri, död 1809, var gift med brefskrifvarens halfsyster Lovisa Margaretha Tavaststjerna.

[2] Ammilon, Anders Per, fältläkare, slutligen provinsialläkare i Tavastehus, död 1833, blef 1794 gift med en dotter till brefskrifvaren. Deras son öfversten och guvernören för kungl. krigsakademien A. A. J. Ammilon, född 1795 å Meijerhof i Pieksämäki, blef stamfader för svenska adliga ätten n:r 2316.

[3] Gustaf Adolf Tigerstedt, äldste son till brefskrifvaren, då nyss fyllda 16 år och löjtnant vid Savolax infanteri, sårades vid Pirttimäki, slutligen kapten och regementskvartermästare, död i fältsjuka 1809.

[4] Brigadchefen generalen C. von Stedingk.

mig — tog fram en Riddare stierna, och dubbade mig i flere off:s närvaro — iag som gaf mig förlorad sade honom, denne stiärnan jag fodt lärer iag alldrig bära, utan tänk på mina barns framtid; iag fick hans svar att de ej hos Kongl. Majestät skola glömas, och min död blir mig och dem altjd hedrande.

Capitainen Mejnander[2] lefver oskadd, han var hos mig här par dagar, reste med min hustru och lilla Erik[3] till Piexämäki, där har Lovisa[4] med sin son varit hela tjden, — Mejnander förestår nu Comendantskapet här i Jorois, den han för några dagar sedan fick — dervjd är väl mycket giöra — men i öfrigt fredlig.

Vad på medföljande nota af den berömda Doctorn är för mig tecknadt pålägger min k. Svärmor Svåger Joachim[5] laga hit, eller taga med sig, — om han efter sitt löfte komme hit med varor, vilka vore begiärliga, Spannemålen blir här dyr, armén tager allt vad härj orten fins m. m. — Jag beder om hälsning till mormor,[6] fredrika,[7] Bror Renjus[8] och Cousin Renja[9] med deras lille son, jemte öfriga af släckt och vänner derstädes — samt är altjd med vördnad min k. Svärmors

trogne Tjenare
Gust. Ad. Tigerstedt.

Med darrande hand och svaga krafter af —
Iorois d. 4 October 1789.

En dag, när Gustaf klagade sig, och hans mor satt vjd hans säng, sade hon honom, när du blir frisk vill iag att du skall taga afskied, men Gustaf svarade nej — och är af samma tanka som iag — gud jelpe oss till vår förra hälsa! nog skola vj än betala Ryssen hans skått.

Varken har iag sedt till Insp. Monjus eller de af Svåger sända askarna.

2:ne Svärmors bref äro ock oss tilstälte, varföre tackar.

Hapasalmi den 4 Juni 1808.

Ömma bästa vän! I går anlände Steffan och jag hade den innerliga glädjen at på en gång kråssa grafvuren af 2:ne Dina Sigill, dett

[1] Meinander, Johan Vilhelm, slutligen major vid Savolax infanteri, död 1903, var gift med brefskrifvarens äldsta dotter. En af deras söner blef stamfader för finska adl. ätten af Meinander.

[2] Erik Alexander Tigerstedt, son till brefskrifvaren, sedan löjtnant vid Svea garde och slutligen vid Savolax infanteri, stupade vid Revolax 1808.

[3] Anna Lovisa Tigerstedt, gift med J. V. Meinander.

[4] Joachim Donner, slutligen kommerseråd, död 1822.

[5] Fru Donners mor Sofia Frejtag, då 80 år gammal, död 1795.

[6] Magdalena Fredrika Donner, fru Donners enda då lefvande ogifta dotter, död i december 1789.

[7] Reinius, Herman Johan, handlande, död 1796, gift med fru Donners syster.

[8] Maria Elisabeth Falander.

ena af den 16 Maij och andra af den 1 Iuni, för några dagar sen ärhöll jag äfven Ditt 3 bref daterat den 10 maij, Tack älskade vän för alla dessa kära bevis af Din ömma hugkomst, läsningen af Dina bref är den enda värckliga glädje mitt klämda hjerta för dett närvarande niuter, både själ och sinnen äro i högsta behof af denna lättnad, dessutom kan Du ej föreställa Dig, hur — — — — — — — — — — — — — — — — — och jag mer än någonsin tilförne krasslig, men att mitt eget lidande skall jag näst Guds hjälp med lungn och tålamod uthärda, blått jag ägde den tröstande öfvertygelsen at än en dag återfå Dig frisk och fälig, Gud den aldra Högsta vare innerligen låfvad för dett Du åter är restituerad, måtte Hans godhet framdeles beskydda och bevara Dig, ack om en trogen makas bön någonsin blifvit uptagen må då ej eller min förkastas, dett gör mig ondt at Du utom egna lifsfaror, besvär och fatiquer ännu till skall hafva oro och bekymmer för oss. Om ödett så ville att Fjenden skulle komma at reterera härigenom skall jag visst enligt all min förmåga biuda till at bärga alt unnan, samt hästar och alla andra kreatur till ödemarcken jämte bevakning som där qvarhåller dem, alla Dina papper skall jag äfven på dett sorgfälligaste egenhändigt Conservera, vårt lilla silfver är redan nästan alt transporterat till Witasari.[1] Wi hafva här en Öfverst Löjtnant Falander,[2] Kapten Spåre[3] och några andra Offiserare jämte Hundrafemti man hvilcka campera i Mustanemi och Pakarila samt vänta dageligen förstärckning för at om så fordras möta och hindra Ryssen slippa öfver passen, den allgode Guden vände alt till det bästa. Jag skrifver nu detta med Fru Fieandt[4] som nu i draget jämte alla sina barn res till Witasari för at därstädes träffa sin Man som sjelf ålagt Henne denna resa, jag nödgas såleds vara så kort som möjligt är, ehuru mycket jag annars skulle hafva at säga Dig. Du skrifver ej i alla Dina bref något om afledne Kijlström[5] eller Succsession efter Honom, förmodeligen lär dett blifva Du, dett vore väl mer än olyckligt om någon annan kunde få denna Lön ifall ej en änn bättre vore Dig ämnad. Som jag sagt så hinner jag blått denna gång omnämna hvad jag i hast kan ärhindra mig, alla härstädes hafva mått skäligen bra, våra barn äfvenså, de anmäla tusende tacksäjelser för böckerna jämte miljoner ömma hälsningar till deras goda Pappa. Tack äfven bästa vän för penningarne hvilka jag rigtigt ärhollit. Nu några ord om vår hushålning, sådden är gord, ängarne och hagen stängd — jag håller nu på med vårt lilla braxenfiske och har redan saltat något,

---

[1] I Viitasaari var en syster till brefskrifverskan, gift med kyrkoherden Johan Boxström, bosatt.

[2] Fahlander, Gustaf, chef för Kajana bataljon, adlad Edelstam, slutligen landshöfding i Västerbotten, död 1825. Vid ifrågavarande tillfälle var F. detacherad till Laukas och Rautalampi, där han vid Kivisalmi blef afskuren, men lyckades rädda sin hårdt ansatta trupp till den öfriga brigaden.

[3] Spåre, Karl Gustaf, kapten vid Kajana bataljon, död 1857.

[4] v. Fieandt, Ulrika Margareta, född friherrinna Rehbinder, gift med den bekante fördelningschefen öfversten Otto Henrik von Fieandt.

[5] Kihlström, Anders Georg, löjtnant vid Tavastehus infanteri, stupade vid Siikajoki.

hvaraf jag nu sänder en bytta till Majoren tör hända Han kan få tillfälle at dela med Dig, om jag haft färdige skorpor skulle jag vist

KONUNG KARL X GUSTAF.

(OLJEMÅLNING).

FÄLTMARSKALKEN GREFVE KARL GUSTAF WRANGEL.

(OLJEMÅLNING AF ABRAH. WUCHTERS, TILLHÖR NATIONALMUSEUM, STOCKHOLM).

1. OBEKANT.

(OLJEMÅLNING, TILLHÖR FRIHERRE CARL DE GEER Å LEUFSTA).

2. OBEKANT.

(OLJEMÅLNING, TILLHÖR FRIHERRE CARL DE GEER Å LEUFSTA).

3. OBEKANT.

(OLJEMÅLNING, TILLHÖR FRIHERRE CARL DE GEER Å LEUFSTA).

4. Obekant.

(Oljemålning, tillhör Friherre Carl De Geer å Leufsta).

En tysk uppsats om stamtaflor.

I den förlidet år utkomna (70:e) årgången af »Jahrbücher und Jahresberichte des Vereins für mecklenburgische Geschichte und Altertumskunde» har doktor H. Grotefend skrifvit en uppsats »Om stamtaflor». Uppsatsen har onekligen sitt intresse — kanske dock mera därför, att den emanerat från en vidtberömd vetenskapsman, än på grund af de nyheter den innehåller. Det är hufvudsakligen ett kåseri öfver släktforskningsmetoder, med en del anvisningar, hvilkas största värde måhända ligger i deras enkelhet.

Författaren framhåller släktkunskapens betydelse särskildt i en tid, som är full af upplösande och samhällsomstörtande element, och betygar sin aktning för dem, som syssla med dithörande forskningar. De råd han ger gå hufvudsakligen ut på att visa, huru de skriftliga uppteckningarna hafva betydligt större värde än traditionen — familjetraditionen, som vid första anblicken synes vara den bästa källan, är helt enkelt släktforskningens värsta fiende! Vidare tillråder han, att man vid forskningen skall utgå från de senaste leden och leta sig tillbaka. Anteckningar ur skriftliga källor böra icke göras för kortfattade, då man riskerar att ideligen få gå tillbaka till källan; intet får vid dylika undersökningar anses oväsentligt. Vid förfrågningar i arkiv, särskildt hos prästämbetena, bör man också noggrant angifva frågans syfte och precisera hvad man förut känner; det ökar förtroendet och ger arkivmannen intresse för saken!

Författaren framhåller närmare hvad han anser att en utförlig stamtafla bör innehålla: 1) alla förnamn med understruket tilltalsnamn, 2) födelsedag och födelseort, 3) dag och ort för vigseln, 4) den ingifte mannens (eller hustruns) namn med alla förnamn och understruket tilltalsnamn, 5) dag och ort för mannens (hustruns) födelse, 6) namnen på hustruns föräldrar, 7) för familjemedlemmarna dödsdag och dödsort. För de vuxna bör man biografiskt följa deras lefnadslopp men icke ängsligt anmärka hvarje öfvergående sysselsättning eller oväsentlig befordran.

Anteckningarna kunna lämpligen föras å lösa lappar — en för hvarje föräldrapar med barn. I en öfversiktstafla göras hänvisningar till lapparna. Om man så använder bokstäfver för att beteckna de olika generationerna och genomlöpande siffror för medlemsgrupperna under hvarje föräldrapar, så kan man lätt hålla ordning i lappsamlingen.

Register öfver ingifta släkter befordrar också i hög grad orienteringen, men däremot anser författaren ordnandet efter förnamn synnerligen olämpligt.

Författaren afslutar sin uppsats med en släktbeskrifning, ordnad efter antydda plan. Det nya vid stamtaflan är, att beskrifningen göres genomlöpande, grupp efter grupp inom samma led, så att säga horisontelt, icke vertikalt. Först behandlas generationen A, med alla dess grupper, så B, så grupperna i generationen C, etc. Det kan icke nekas, att en sådan uppställning har sina praktiska fördelar, i synnerhet om man vill leta efter personer, om hvilka man ungefär vet när de lefvat.

Taflan har för oss sitt intresse också därför, att den behandlar en svensk släkt, adliga ätten von Wachenfeldt n:r 1743. Det kan ju från den synpunkten vara lämpligt att såsom prof göra ett utdrag af de delar af densamma, som kunna komplettera Adelns Ättartaflor.

Författaren tillbakavisar först den flerstädes förekommande uppgiften, att släkten redan vid tiden för munkarnes utdrifvande skulle vara att anse som adlig. Den har utan tvifvel sitt namn från en liten plats Wachenhausen nära Northeim i Hannover, en by utan lämningar efter någon borg, under 1500-talat tillhörig augustinernunneklostret i Katlenburg.

Stamtafla öfver släkten Wachenhusen.

A. *Karl,*

f. 1600 i Northeim, på Wallensteins befallning installerad som pastor i Granzin (vid Lübz) 1628 den 7 september, bodde 1637—1641 med hustru och barn först i Schwerin, därpå i Holstein. † 1669 den 29 juni i Granzin. Gift med *Sophie Hoppe*, som lefde änka i Granzin, f. 1608.

Barn:

1. *Karl Theodor*, aflade 1656 teologisk examen, okänd.

B. 1. 2. *David Friedrich*, f. 1634. Öfverstelöjtnant, adlad von Wachenfeldt, † före 1702.

B. 2. 3. *Heinrich Christian*, f. 1642 i Granzin, pastor därstädes, † 1717 den 21 april i Granzin.

4. *Katharina* lefde ännu 1693. Gift omkring 1664 med *Daniel Koch* i Plau, hvilken 1673 köpte del i Karchow.

B. 1. *David Friedrich,* Fader A.

f. 1634, studerade först, gick 1656 i svensk tjänst med hertig Karls af Mecklenburg regemente till Polen, fänrik. Drog 1662 som regementskvartermästare med de kejserliga mot turkarna. Afsked 1665. Antogs 1672 som ryttmästare i hertig Fredriks af Mecklenburg kurbrandenburgiska regemente. Stod 1674 som svensk major under

general Wrangel i Wismar, förlorade vid ett utfall vänstra benet. 1677 dansk öfverstelöjtnant. Bodde 1678 i Hamburg, köpte 1679 Kl.-Bresen (Lübz), som han sålde 1698. † före 1702, sannolikt i Wismar, hvarest han hade byggt ett hus. Adlad 1688 *von Wachenfeldt.* (Ätten von Wachenfeldt introducerades 1720 på svenska riddarhuset och lefver ännu i detta land). Gift 1:o med *Agneta Langnickel.* 2:o 1679 den 26 juni i Güstrow med *Barbara Maria Kistmacher*, dotter af borgmästaren i Güstrow jur. doktor Joachim K. och Katharina Steffens. † före 1691. 3:o med *Anna Hedwig von Bülow*, dotter af Paul Andreas von Bülow, arrendator på Stieten, och Dorothea von Sperling.

Barn i första giftet:

1. *en dotter.* G. 1694 m. löjtnant *August Otto Eversen.*

Barn i andra giftet:

2. *Jochim Friedrich*, f. 1680 den 3 juni i Güstrow.
3. *Karl Friedrich*, f. 1681 den 30 september i Güstrow.
4. *Anna Katharina*, f. 1683 den 19 oktober i Güstrow, förklarades myndig 1702, flyttade till Schlesien.
5. *Anna Marie*, f. 1686 den 28 februari i Güstrow.
6. *David Friedrich*, f. 1687 den 27 maj i Güstrow.

En af sönerna var den kapten von Wachenfeldt, hvars hustru 1712 den 25 oktober i Granzin fick en dotter *Anna Katharina.*

B. 2. *Heinrich Christian* Fader A.

f. 1642, Pastor i Granzin, † 1717 [Stamfader för den ännu i Tyskland lefvande släkten Wachenhusen].

Personhistorisk litteratur.

Arméns rulla 1684. Utgifven af *Otto Bergström.* Stockholm 1906, med register 107 s.

Hvarje gång som den biografiske samlaren erhåller ett arbete af den framstående och nitiske forskaren inom vårt område, kaptenen Otto Bergström, fröjdas han uti sitt sinne. Detta lilla arbetes titel lyder: Rang och Förteckningh uppå Kongl. Maytz Regementz- och Comp. Officerare till Häst och Foth pro Anno 1684.

Någon s. k. rangrulla från 1600-talet är hittills icke tryckt, den äldsta tryckta rangrulla är af år 1757, säger utgifvaren i sitt företal.

Det hela utgöres nu af ett *enkelt* uppräknande af namnen på de tjänstgörande officerarne med deras fullmakts datum, men kan äfven i denna enkla och anspråkslösa form tjäna mången till vägledning. Det är skada att ej *noterna* kunnat blifva fullständigare, i synnerhet rörande de *ofrälse* namnen, ty de andra finnas ju i Adelns Ättartaflor, men arbetet hade då räckt ut öfver de utstakade gränserna. Kanske utg. någon gång uti vår tidskrift kommer att på några sidor meddela upplysningar om de namn, han känner i denna rangrulla, till allas nytta och gagn. Vi få nu nöja oss med som det är, och med registrets tillhjälp blir det en god uppslagsbok.

A. L—n.

Svenska arméns rulla 1906. Stockholm 1906.

Arbetet, som började tryckas den 25. april, utkom under maj månad och liknar i hufvudsak föregående årets upplaga. Ögnar man igenom det, finner man dock, att de som förr benämndes Ekenstam, numera alla fått ett *af* framför namnet, därför att ättens medlemmar utan vidare skrifva sig af Ekenstam, ett namn som eljest endast tillkommer hufvud- eller adelsmannen. Två med namnet Ekström, far och son, ståta fortfarande med sitt *af*, ehuru adelsmannen af Ekström icke är militär. Af lika liten anledning kallas löjtnant C. F. Klintberg af Klintberg. Hos kusinerna af Edholm och Edholm samt af Kleen och Kleen är den rätta olikheten iakttagen. Löjtnant O. A. R. af Ström har i alfabetiska namnregistret beröfvats sitt af, ehuru han sedan farbroderns död 1904 är adelsman och heter af Ström. Kommendör J. W. L. Sidner — sedan 1904 $^{30}/_{9}$ dock konteramiral — hänvisas till afdelningsnummer 46, men återfinnes där lika litet i år som förra året. Kapten O. W. Howings namn förekommer ännu liksom 1905 i

registret, men kan naturligtvis lika litet nu som då åter finnas på n:r 145, emedan han dog 1904. Dylika fel borde väl ej förekomma i en officiell bok, ty de bereda utan tvifvel nuvarande s. k. kalenderbitare och kommande forskare mycken förtret.

O. B.

Västmanland—Dala nation i Uppsala. Vårterminen 1901 —höstterminen 1905. Stockholm 1906.

Ett vackert album, likartadt med dem, som utgifvits af Stockholms nation och Södermanland—Nerikes nation. (Jfr Personhist. tidskr. VII sid. 155). Jämte porträtten förekomma biografiska notiser i samma omfattning som i de vanliga Tullbergska porträttgallerierna. Arbetet, som hufvudsakligen ombestyrts af nationens kurator fil. kand. A. Nilsson, kan rekvireras från nationen till ett pris af 14 kr. bundet, 12,50 häftadt.

Minnesord öfver Nils Rosén von Rosenstein. Utgifna af *A. O. Lindfors.* Separataftryck Ur Upsala Läkareförenings Förhandlingar Bd XI häft. 304, 17 s.

Tvåhundraårsdagen af Nils Rosén von Rosensteins födelse har högtidlighållits i Upsala Läkareförening, i Svenska Läkarsällskapet och i Lunds Läkarsällskap m. fl. Minnestalare i Upsala var professor A. O. Lindfors. Uti ett enkelt och flärdfritt språk framhåller förf. den store vetenskapsmannens och läkarens lefnadssaga. Skildringar af detta slag kunna nog hafva intresse äfven utom fackmännens krets och särskildt för läsare af en personhistorisk tidskrift.

A. L—n.

Der Deutsche Herold. Zeitschrift für Wappen-, Siegel- und Familienkunde, herausgegeben vom Verein Herold in Berlin. XXXVII. Berlin 1906, N:o 1—5.

De under året utkomna häftena innehålla bl. a. följande uppsatser:

N:o 1. Die sogenannte Kornsche Lavaboschüssel des Breslauer Domschatzes; Die Universitätsmatrikeln als genealogische Quellen; Einige Inschriften und Wappen von Epitaphien in Stift Obernkirchen und Bückeburg. — N:o 2. Der Helm als Wappenbild; Die von Drakendorf = v. Drachsdorf? — N:o 3. Die Bau- und Kunstdenkmäler der freien und Hansestadt Lübeck; Ein Votum Heraldico-Chronologicum aus der ersten Hälfte des 18. Jahrhunderts; Heraldisch verzierte Bildnisse in der Breslauer Stadtbibliothek (Forts.); Das neue Norwegische Königswappen; Die Herkunft des Vornamens Manderup; Die Universitätsmatrikeln als genealogische Quellen. — N:o 4. Die Lehndorff-

Gräber in der Kirche zu Haffstrom bei Königsberg, Ostpr.; Ein Bericht über das Turnier der vier Lande zu Eisenach 1480; Verzeichnis der bisher erschienenen Handbücher über den Königlich Preussischen Hof und Staat und Königl. Preussischen Staatskalender (1794—1906); Zur Genealogie des Hauses Trauttmannsdorff; Freiherrndiplom für Friedrich Karl v. Strombeck. — N:r 5. Heraldisches aus der Nikolaikirche in Freienwalde a. d. Oder; Ein heraldischer Baedeker? Zusätze u. Ergänzungen zu dem Vortrag über das Geschlecht von Drachsdorf; Polonisierte Familiennamen; Die zwanzig ältesten Berliner evangelischen Kirchen und Ihre Kirchenbücher; Nachträge u. Berichtigungen zu Universitätsmatrikeln als genealogische Quellen; Die Universitätssiegel in Siebmacher.

Archiv für die Geschichte des uradlichen Geschlechts von Taube är ett arbete, som med snaraste börjar utgifvas af juris professorn i S:t Petersburg friherre *Michael von Taube*, som i åtskilliga år varit sysselsatt med forskningar i alla de länder, där släkten varit bosatt. Arbetet skall utkomma i fria häften och omfatta sju band, behandlande släktens ursprung, vapnets historia samt de olika släktgrenarnas genealogi och historia. Den svenska ätten af Odenkat är afsedd att ingå i band 3 och de öfriga svenska grenarna i banden 4, 6 och 7. Säkerligen har man här att emotse ett arbete, som kommer att intaga en rangplats inom den genealogiska litteraturen.

Fråga.

2\. Finnas någonstädes porträtt af följande personer: öfverste Karl Fredrik Lillienberg († 1769), öfverste Baltzar Achates von Platen († 1782), generallöjtnant Johan Psilanderhjelm († 1799) och generallöjtnant Herman Th. Kristoffer Engelbrechten († 1818)?

B.

Nya medlemmar i Personhistoriska samfundet

april, maj 1906.

Arne, *T. J:son*, amanuens.
Barnekow, *A.*, grefve, godsägare. Kristianstad.
Bellinder, *S.*, hofrättsnotarie. Smedjebacken.
Bergh, *A.* f. *von Rosen*, fru. Linköping.
Björkman, *M.*, häradshöfding. Haparanda.
Bonde, *C.*, frih., t. f. legationssekreterare. London.
Bonde, *H. F.* f. *Falkenberg*, grefvinna. Hesselby, Spånga.
Eklund, *C. G. K.*, öfverste. Eksjö.
Falkenberg, *E. C.*, fröken.
Göransson, *A. H.*, revisor.
Hernmarck, *R.* f. *Nisser*, fru.
Häger, *L.*, fru. Ytter Eneby, Stockholm.
Klinckowström, *E.*, frih., e. o. hofrättsnotarie.
Kullberg, *A.*, grosshandlare. Katrineholm.
Långström, *E.*, e. o. kammarskrifvare. Göteborg.
Palmqvist, *C. G.*, frih., kapten. Linköping.
von Schulzenheim, *C.*, kansliråd.
Sjöcrona, *A.* f. *Krook*, fru. Helgenäs, Kristianstad.
Stridsberg, *V.*, med. doktor.
Svensson, *U.*, notarius publicus.
Tornérhielm, *G.*, löjtnant.
Wagnsson, *G.* Alingsås.
Wilkens, *G. D.*, med. doktor.

Insända porträttförteckningar (2).

Porträttförteckningar tillhörande nedannämnda institutioner och personer hafva såsom svar på samfundets cirkulär inkommit 25 mars—20 maj 1906:

K. Utrikesdepartementet (gen. grefve Adam Lewenhaupt), *K. Fångvårdsstyrelsen* (gen. registrator O. Rundberg), *K. Göta hofrätt* (gen. advokatfisk. C. M. Ericsson), *K. Krigshofrätten* (gen. frih. F. Lagerfelt), *K. Svea lifgarde* (flera olika samlingar, gen. löjtnant G. Tornérhielm), *Göteborgs stadsfullmäktige* (gen. Yngve Rasmussen), *Gärds o. Albo härads tingshus* (gen. häradshöfding A. Hagander), *Karlstads domkapitel* (gen. kons. not. K. Y. Andersson), *Bexheda k:a* (gen. kyrkoh. J. P. Forshell), *Björsäters k:a* (gen. prosten A. Rudberg), *Bredsäters k:a* (gen. prosten A. Rudberg), *Ekshärads k:a* (gen. kyrkoh. O. Frykman), *Elmeboda k:a* (gen. kyrkoh. C. Lind), *Hjersås k:a* (gen. kyrkoh. J. Källblad), *Kållereds k:a* (gen. kyrkoh. A. M. Sager), *Lugnås k:a* (gen. prosten A. Rudberg), *Lycksele k:a* (gen. kyrkoh. A. T. Frykholm), *Piteå landsförs. k:a* (gen. kyrkoh. A. Nygren),

Skellefteå k:a (gen. Ernst Åberg), *Sundborns k:a* (gen. prosten C. F. Pettersson), *Sundby k:a* (gen. skoll. A. G. Lundborg), *Örby k:a* (gen. kyrkoh. A. H. Block), *Hernösands h. a. läroverk* (gen. rektor H. Jacobsson), *Lunds h. a. läroverk* (gen. rektor C. Sprinchorn), *Sundsvalls h. a. läroverk* (gen. rektor Törnvall).

Arfwedson, N., kapten, Hedensö (gen. frih. K. Leijonhufvud); *Bobeck, R.* f. *Kylberg*, fru, Tun; *Carlson, F.*, f. d. bankkamrer, Vaxholm; *von Eckermann, E.* f. *Åkerhielm*, fru, Stockholm; *Egerström, F.*, ledam. i landtbruksstyr., Stockholm; *Falkengren, G.*, frih., f. d. öfverstelöjtnant, Linköping; *Fock, H.*, kammarherre, Höfverö; *Gyllenkrok, C. A. F.*, öfverjägmästare, Hagelsrum; *Gyllensvärd, G.*, f. d. kapten, Lamhult; *Hagberg, J. T. F.*, tjänsteman, Stockholm; *Hagberg, K. A.*, redaktör, Stockholm; *Hagberg, L. J.* f. *von Schwerin*, fru, Stockholm; *Hagman, A.* f. *Wahlbom*, fru, Kalmar; *Hygrell, A. W.*, häradshöfding, Lindesberg; *Hyltén-Cavallius, C. T. G.*, kapten, Jönköping; *Julin, J. T.*, prost, Ekeby; *Klingstedt, M. E.*, kyrkoh., Göteborg; *Lilliecreutz, C. A.*, frih., Lundboholm; *Lilliehöök, J.*, generalmajor, Körtingsberg; *Lindwall, F.*, Borgholm; *Möller, C. O.*, landtbrukare, Boarp (gen. kyrkoh. S. Widing); *Nilsson, H.*, e. provinsialläkare, Norsjö; *Platen, C. G.*, öfverstelöjtnant, Stockholm; *Roos, B.*, komminister, Voxtorp; *Sandström, Ch.*, fru, Stockholm (gen. f. d. landshöfding C. A. T. Björkman); *Schiött, E.*, lektor, Helsingborg; *Schultzberg, G. E.*, öfverstelöjtnant, Stockholm; *von Stedingk, S.*, frih., Gäringstorp; *Thomæus, R.*, prost, Gällstad; *Tornérhielm, G.*, löjtnant, Stockholm; *Ulfsparre, J. A.*, major, Helsingborg (äfven förteckn. å stamträd, släkepitafier m. m.); *Wachtmeister, G.*, grefve, f. d. landshöfding, Helsingborg; *Wachtmeister, G.*, grefve, f. d. ryttmästare, Knutstorp (gen. grefv. H. Wachtmeister); *Wallin, H.*, kyrkoh., Dannemora; *Walter, E. L.*, kyrkoh., Jörn; *Wigert, Severin*, Stockholm; *Wållgren, R.*, direktör, Stockholm; *Zoll, Nina*, fröken, Laholm.

Dödslistans tryckning.

För att den i föregående häfte omtalade tryckningen af Dödslistan 1904 och 1905 skall komma till stånd, är det nödvändigt att flera medlemmar anmäla sig till dess erhållande.

Upprop.

Alltsedan Gabriel Anrep år 1871 började utgifva sitt förtjänstfulla arbete »Svenska Slägtboken» har i Sverige med få korta mellantider en släktbok utkommit visserligen under olika namn men med i hufvudsak samma ändamål: att till trycket befordra stamtaflor med biografiska uppgifter vare sig dessa varit mera kortfattade såsom i det epokgörande samlingsverket »Svenska Ättartal» eller mera rikhaltiga såsom i det yngsta af dessa arbeten »Ny Svensk Släktbok». Sistnämnda arbete har emellertid med det i år utkomna 10:de häftet upphört att utgifvas och kommer icke enligt meddelande från förläggaren att ånyo upptagas. Det har därför synts oss som om något borde göras för igångsättande af ett nytt liknande arbete, synnerligast som Personhistorisk Tidskrift vid sidan af sina många andra uppgifter ej ensam kan fylla denna brist i vår litteratur. Under medverkan af Personhistoriska Samfundet är första delen af »Svenska Porträtt» utkommen och under medverkan af samma samfund samt på i hufvudsak liknande grunder bör enligt vår åsikt ett nytt släktarbete startas.

»Svenska Släkter» — detta namn har från flera håll föreslagits — beräknas kunna utgifvas i ett à två tvångsfria häften årligen efter ett pris af 50 öre pr tryckark, och har boktryckaren Håkan Th. Ohlsson i Lund förklarat sig villig att, försåvidt minst 200 subskribenter anteckna sig, öfvertaga tryckning och distribution. Bokhandelspriset måste dock beräknas något högre. Separat skall kunna erhållas af alla släktuppsatser.

För att arbetet med första måtte kunna påbörjas böra minst ofvanstående antal prenumeranter vara antecknade före den 1 mars 1907.

Undertecknade få därför uppmana alla för genealogisk och biografisk forskning intresserade att genom subskription möjliggöra arbetets utgifvande.

Lund och Stockholm i december 1906.

Joh. Ax. Almquist, bibliotekarie hos H. M. Konungen, Stockholm; **Wilhelm Berg,** byråchef, Göteborg; **Otto Bergström,** kapten, Stockholm; **Carl Carlson Bonde,** friherre, öfverstekammarjunkare, Eriksberg; **C. J. Trolle-Bonde,** grefve, Trolleholm; **A. Borgström,** hofrättsråd, Kristianstad; **Viktor Ekstrand,** ingenjör, Stockholm; **Gustaf Elgenstierna,** bokauktionskommissarie, Stockholm; **Hjalm. Gullberg,** förste aktuarie, Stockholm; **Fritiof Hedström,** revisor, Stockholm; **Albin Hildebrand,** läroverksadjunkt, pastor, Stockholm; **Govert Indebetou,** kontorschef, Stockholm; **A. U. Isberg,** stadsarkivarie, Malmö; **K. H. Karlsson,** biblioteksamanuens, Stockholm; **C. M. Kjellberg,** arkivarie, Vadstena; **Thyra Klinckowström,** född Gyldén, friherrinna, Stafsund; **Otto Kugelberg,** revisor, Stockholm; **Helmer Lagergren,** postexpeditör, Kristinehamn; **E. Leijonhufvud,** friherre, öfverstelöjtnant, Vaxholm; **Adam Lewenhaupt,** grefve, riksheraldiker, Stockholm; **Eugène Lewenhaupt,** bibliotekarie, Säbylund; **Alfr. Levertin,** med. doktor, Stockholm; **L. W:son Munthe,** öfverste, Stockholm; **Agi Lindegren,** slottsarkitekt, Stockholm; **Vilh. Ljungfors,** fil. kand., Lund; **A. W. Lundberg,** civilingenjör, Lund; **L. G. F. Norlander,** läroverksadjunkt, Umeå; **Jully Ramsay,** född Ekström, senatorska, Helsingfors; **Holger Rosman,** fil. doktor, Stockholm; **Johannes Rudbeck,** friherre, v. häradshöfding, Stockholm; **J. A. Setterdahl,** komminister, Slaka pr Malmslätt; **Carl Sjöström,** stadsfogde, Lund; **Torsten Uggla,** auditör, Lund; **C. J. Ulrich,** auditör, Stockholm; **John Wessler,** tandläkare, Stockholm.

Redaktionsbestyret äro undertecknade benägna att öfvertaga, och mottaga under adress Lund alla skrifvelser såväl angående anmälan till subskription som rörande införande af släktuppsatser.

Torsten Uggla. *Vilh. Ljungfors.*

....

Undertecknad önskar subskribera å **"Svenska Släkter"** *utgifna af* ***TORSTEN UGGLA*** *och* ***VILH. LJUNGFORS.***

Namn: ....

Adress: ....

Förblandade släkter.

Af **Jully Ramsay.**

Då en finsk krigare, Klas Esping, år 1668 sökte introduktion såsom adelsman, skref han till vederbörande tjänsteman på riddarhuset: »Om sekreteraren vill mig godt besked förskaffa, lofvar jag honom en häst eller 30 daler in specie uppå ärlig kavaljersparoll.» Utslaget var ej svårt att fälla. Esping blef införd i matrikeln, och en stamtafla på riddarhuset visar hans förfäder, — om icke gripna ur luften, så dock från Åbo län, medan hans verkliga släkt var bofast i Nyland.

Sådan ärlig kavaljersparoll har jag ofta påmints om under släktforskning. Den förklarar mycket i adelns stamtaflor. Dock finnas äfven fall, hvilka häntyda på, att genealogen endast af kritiklös kärlek till sin vetenskap lockats till utsväfningar.

Det är öfverflödigt att orda om adelns stamtaflor i allmänhet, sådana de föreligga på riddarhuset och utgifvits i tryck. Jag vill här endast framdraga några exempel, för att genom dem uttrycka den åsikt, att tillägg och rättelser till dessa stamtaflor äro chimära, så länge grunden är den gamla, ohållbara.

Ett prof på vetenskapligt misstag företer stamtaflan för adliga ätten n:r 275, Boose. Den visar icke alls den finska släkt, som 1642 blef introducerad, utan i stället en från Holstein i början af 1500-talet till Finland inflyttad gren af den tyska uradliga ätt, Boose, som i skölden, liksom på hjälmen, förde en fembladig ros. I Finland blef denna familjs tillvaro lysande men kort. Redan år 1600 var svärdssidan utslocknad; gods och gårdar hade genom giften öfvergått till ätterna Slang och Stjernkors.

Denna tyska ätts stamtafla framställes i Anreps verk icke utan förtjänst, — om man frånser, att de sista manliga generationerna äro uppkonstruerade för att sträcka sig ända till introduktionsåret 1642.

Den fattige finske frälseman, Tomas Henriksson Boose, till Hemböle i Sagu socken, hvilken 1629 genom Åbo hofrätts domslut blef förklarad för »en rätt af adel», förekommer icke alls i någon riddarhusstamtafla. Han mäktade visserligen icke inspirera någon kanslistfantasi. Till hofrätten hade han inlämnat ett frälsebref af år 1407, som han öfverkommit, Gud vet huru. Detta bref, utgifvet af konung Erik af Pommern för en Olof Boosson, synes hafva föranledt tillnamnet Boose. Brodern och grannen på Hemböle, Klas Henriksson, torde varit den, som 1642 introducerades å ättens vägnar. Åtminstone bevistade han riksdagen i Stockholm samma år. Tomas Henrikssons son, Hans Tomasson, deltog i riksdagen 1664.

Denna rätta introducerade finska släkt, Boose, härstammade på mödernet från den finska släkt, som 1627 blef introducerad med namnet Finckenberg och som återigen var befryndad med svenska släkten Slatte, af hvilken en gren under 1500-talets första decennier ägde jordagods i Tavastland. Dessa tre släkter, Slatte, Finckenberg och Boose, hade samma sköldemärke: halfmåne och stjerna. Löjtnanten Karl Gustaf Boose ändade under Karl XII:s krig sin adliga ätt. År 1723 anförde nämnden i Raseborgs härad, att hans gods stod i ödesmål sedan 1710; hvar och när han själf slutat, visste ingen.

Ett fall, analogt med släkten Booses ättartal, är stamtaflan öfver adliga ätten n:r 72, Stubbe. Här föreligger äfven en fullständig förväxling af två lika benämnda släkter, desto mera besynnerlig som den Jakob Olofsson Stubbe, hvilken här i stamtaflan uppgifves hafva lefvat och vunnit introduktion år 1625, i själfva verket blef afrättad 1599 på hertig Karls befallning, sedan han i klubbekriget spelat en betydande roll. Han förde i signetet ett jägarhorn med en stubbe blott till hjälmprydnad.

Den uteslutna rätta släkten Stubbe, introducerad 1625, hvars vapen blef uppsatt på riddarhuset, kan sökas hos Schlegel och Klingspor, med orätt införd bland deras ättartal öfver ointroducerade släkter under namn af »Väkkjärvisläkten».

Således hafva här framlagts tvänne fall af total förblandning. Falsifikat, där en utgången stam blifvit ympad med falska grenar, äro naturligtvis vanligare. Munck af Fulkila och Agricola-Lejonmarck hafva tidigare af mig framhållits.[1] Bäck i Finland, Frille, Ram, Stjernkors kunna nämnas. Björnram, Spåre och Tawast

[1] Svenska Literatursällskapets i Finland uppsatser 1902; Personhist. Tidskrift 1905.

äro särskildt invecklade, emedan i deras tabeller, icke två utan tre släkter förmängts med hvarandra. Af dessa är Björnram utgången, Spåre fortlefver i Finland och kan, ehuru aldrig med rätta introducerad, likvisst stöda sig på gammalt frälse. Men hvad Tawast beträffar, så frågar man sig endast, huru många hästars värde denna försåtligt hoplänkade kedja betingat.

Förblandningarna Spåre och Tawast, liksom äfven Bäck i Finland, torde vara utförda under 1760-talet. Då lefde visserligen ännu den gamle riksheraldikern och genealogen Daniel Tilas. Men han medgaf själf, att han icke kunde utreda de finska släkterna. Han ansåg dem för vida trassligare än de svenska och hade väl däruti rätt.

Likväl behöfs icke lång letan för att bland svenska ätter finna liknande fall. Jag vill citera adliga ätten Svanfelt, hvars brist på sammanhang af ren tillfällighet en gång föll mig i ögonen.

Fältmarskalken grefve Erik Dahlbergs farbroder, räntmästaren Erik Eriksson, adlades 1641 med namnet Svanfelt. Han var gift med systern till Kristinas gunstling, grefve Anton von Steinberg, och hade två söner, Peter och Erik, uppförda i tyska kyrkans i Stockholm kristningslängd,[1] men eljest aldrig nämnda och med all sannolikhet döda späda. De saknas i stamtaflan. I stället fungerar där såsom räntmästaren Erik Eriksson Svanfelts ende son och ättelänk — majoren Isak Svanfelt, gift med Margareta Hästesko och försedd med två söner, Jakob och Johan. (Se Anreps ättartaflor, adl. ätten Svanfelt, tab 3.) Denne Isak Svanfelt, major vid Björneborgs infant. reg:te, var en oadlig finsk krigsman, hvars farfader, Gisle Jakobsson, var tullnär i Åbo 1595, och hvars fader, löjtnanten Isak Gislesson år 1624 fick frälse på sin hustrus arfgods, Mäkkylä, i Helsinge socken. Då Isak Gislesson år 1626 stupade i Livland, bekom änkan Anna Reiher lifstidsfrälse på Mäkkylä, som 1649 öfverläts till sonen, Isak Isaksson Svanfelt, under Norrköpings besluts vilkor, ehuru han icke var adelsman. Namnet Svanfelt tog han efter sin morfaders, borgmästaren Kaspar Reihers signet, en sjöfågel (= reiher), hvilket signet för öfrigt äfven gifvit upphof till adliga namnen Silfversvan och Svanström.

Major Isak Svanfelts epitafium uppsattes 1669 i Esbo kyrka, där äfven hans maka, Margareta Hästesko Fortuna (orätt Hästesko till Målagård, i Anrep) år 1711 blef jordfäst. Den äldre sonen,

[1] Meddeladt af kapten O. Bergström.

Jakob, enligt ättartaflorna ogift död 1716 såsom öfverstelöjtnant, tvistade 1692 om Mäkkylä gårds rår, och förekommer, kallad sergeant, 1698 vid Esbo ting anklagad för slagsmål. Den yngre sonen, Johan, hvilken 1724 var kommendant i Wismar, har jag icke anträffat i Finland och vågar därför icke gå i god för hans härstamning. Men med all sannolikhet är det just han, som ställt om arrangemanget på riddarhuset och i stamtaflan; han ingick gifte med en tysk fröken v. Tessin och skulle väl blifva jämngod med henne. Man måste våga antaga, att han känt sina föräldrars rätta namn. Ätten Svanfelt är i Sverige utgången, men fortlefver möjligtvis i Pommern.

Här uppräknade fall af förblandning och falsificering betyda föga för den erfarne forskaren, hvars misstankar och kritik ofta äro alltför skärpta. Men måhända kunna de tjäna till varning för dem, hvilka ännu hysa respekt för riddarhusets stamtaflor och uraktlåta att jämföra dem med säkrare källor.

Anteckningar om ätten von Platen.

Medd. af **H. S—n.**

Uti en gammal tysk andaktsbok — »Unterhaltungen in den Morgenstunden an jeden Tag des Jahres», von Ch. Ch. Sturm, tryckt 1784[1] — finnas nedan anförda, korta anteckningar rörande några medlemmar af ätten von Platen uppteckande. Ifrågavarande medlemmar höra till en gren af ätten, hvilken ej tagit introduktion hvarken å svenska eller finska riddarhusen, tillfölje hvaraf de ej återfinnas i ättartaflor, utgifna af G. Anrep och O. Wasastjerna. Likväl har denna gren sedan 1700-talet varit bofast i Sverige och Finland samt är af samma ursprung som de introducerade grenarna. Gemenskapen med dessa senare är följande:

Baltazar von Platen (se ättartaflor, tab. I) hade, förutom sönerna Pribbert Akates von Platen och Christoffer Ernst von Platen, en tredje son *Bogislaus Georg* (*Jürgen*) *von Platen*, som ej återfinnes i ättartaflorna och från hvilken här ifrågavarande gren härstammar. Han var landsfogde och hauptman på Rügen, ägare af godset Fresen på samma ö och gift med *Margaretha Eleonora von Krassow.* De tidigare, på tyska skrifna anteckningarna, äro af sistnämnda fru; fortsättningen af olika personer bland hennes efterkommande.

Anteckningarna äro följande:

1693, d. 24 August ist mein seeliger Man gebohrn. Sein Nahme war *Bogislau Georg von Platen.* Er starb 1766.

1715, d. 6 Januari bin ich, *Margaretha Eleonora von Krassow* gebohrn. — Sie starb d. ap. 1790.

1741, d. 6 Juni ist mein älster Sohn *Mauritz Johan v. Platen* gebohrn.

1747, d. 20 Maj ist mein zweiter Sohn *Philip Fridrich v. Platen* gebohrn. — Wie man glaubt solst er in Amerika gestorben.

1748, d. 15 Juni ist mein dritter Sohn *Johan Ernst v. Platen* gebohrn.

[1] Boken äges af generalmajor Hugo Schulman i Borgå.

1751, d. 31 Oktober ist mein vierter Sohn *Bogislaus Anton v. Platen* gebohrn.

1753, d. 6 Februari ist mein 5:ter Sohn *Frantz Carl v. Platen* gebohrn. Und starb bei einer Slacht in Zürich wo er zu Tode geschossen wurde in der Schweitz 1800.

1754, d. 20 Juli sechster Sohn *Carl August v. Platen* gebohrn.[1] Gestorben am 15 November 1836 in Tavastehus. Öfverste-Lieutenant och Riddare af Kl. Svenska Svärdsorden.

1758, d. 23 Aprill ist meine liebe Frau, *Helena Andrietta Wadenstjerna* gebohrn und den 26, 1833 selbigen Monads, 9 am abend selig und stille entschlafen, der gros Gott segne ihr, 75 jahr alt.[2]

Den 21 Sept. 1781 är min äldste son *Carl Adolf Acates von Platen* född. — Afskedad kapten sedan 1811. Gift och bosatt i Hedemora i Sverige. — Har tvenne söner i Militaire tjenst och en dotter. Han afled den 8 September 1847 i Hedemora. Hans äldste son dog på dårhuset i Stockholm 1858. Den andra sonen var gift och hade 3:ne minderåriga döttrar, då han 1859 om hösten dog i Götheborg.

Den 18 Augusti 1783 är min andra son *Otto Mauritz von Platen* född. — Anteckning: Öfverste-Lieutenant vid Westermanlands Rigemente, Riddare of Kejserliga Ryska S:t Annæ Ordens 2:ra Class. Kongl. Svenska Svärds Orden med Guldmedalj för tapperhet. Har afsked med pension. Gift med *Fredrika Linnerhjelm* och har endast tvenne Döttrar.[3]

Den 4 November 1785 är min tredje son *Gustaf Fredrik von Platen* född; den högste vare honom alltid barmhertig och nådig som han det förtiänt och sina föräldrars glädje varit. — Anm: Han var Major vid Södermanlands Reg:te och Riddare af Svärds Orden samt afled efter en kort sjukdom på Qvartinge egendom, nära Mariefred den 16 Februari 1846, utan att varit gift.

Den 21 Januari 1788 är min rara och bästa Flicka *Fredrica Margareta Elisabete von Platen* född. — Gift med Öfversten och Ridd. af Kejserl. S:t Annæ Ordens Andra klass *Carl Fredrik Schulman*. — Fredrica Margareta Elisabete von Platen, sedermera gift med Öfversten och Riddaren Schulman dog i Borgå stad som Encka den 29 mars 1858. Hennes Man dog i Januari 1849. De efterlefvas af Son och 2:ne döttrar. Sonen är Öfverste i Finsk tjänst[4] och gift med *Pauline Glansenstjerna*.

Den 27 Oktober 1791 är min aflidne son *Frantz Aug. von Platen* född, och dog i April 1792.

Den 19 Januari 1793 klockan half till tri om morgonen föddes min kära son *Lars August von Platen*. — Gift med *S. J. Munster-*

[1] Härefter äro anteckningarna skrifna med flera olika handstilar.

[2] Öfverstelöjtnant Carl August v. Platen gift med H. A. Wadenstjerna hade öfverflyttat till Finland, där han ägde Kalkis gård i Tavastland. Härefter följa deras barn.

[3] Den ena af nämnda döttrar, fröken *Hilma von Platen* lefver fortfarande och är bosatt i Arboga; hennes numera aflidna syster, *Leontina Andreetta Fredrika von Platen*, f. 1822, $^{18}/_{7}$, var gift med Öfverstelöjtnant *Oskar Bergenstråle*.

[4] Han var slutligen generallöjtnant och divisionschef samt afled i Helsingfors 1890 $^{25}/_{9}$.

hjelm. Dog en krigares död uti fästningen Gergebelsk i Avarien den 20 November 1843. Efterlemnade Enka med Son *Carl Bogislaw* och dotter *Sophia*.[1] Sonen *Carl Bogislaus* var Löjtnant i Rysk tjänst. Dog i Finland i staden Björneborg vid några och 20 års ålder i april 1856.

Den 19 Dec. 1794 är min son *Jacob Reinhold von Platen* född. — År 1859, mars, dog min bror Magasinsförvaltaren *Jacob Reinhold von Platen* ogift i Heinola stad i Finland. Antecknadt af den enda lefvande brodern. O. M. v. P.[2]

Den 28 Juni 1798 är min son *Herman Hindrik* född. — Han var Capitain i Rysk tjenst. Hade afsked och dog i Tavastehus stad den 27 December 1856. Bar Turkiska Fälttågets Medalj. Var gift med *Wilhelmina Cavén*. Och hade 2:ne minderåriga döttrar, *Hélène* och *Ida von Platen*.

Den 20 Sept. 1803 är min son *Axel Knut* född. Död i dess tredje lefnadsår.

---

[1] I ättartaflor utgifna af O. Wasastjerna anföres att Sofia Johanna Munsterhjelms man, Lars August v. Platen, var kapten och postmästare i Nykarleby, död 1844. Som synes öfverensstämma nämnda uppgifter ej med anteckningarna.

[2] Otto Mauritz v. Platen, hvilken öfverlefde alla sina syskon.

Adam Fredrik Netherwood

än en gång.

Hos fränder till den Napoleonske krigare, om hvilken professor Stille i denna tidskrift meddelat en mängd värdefulla upplysningar, lefver ännu minnet af hans romantiska lefnadssaga. Netherwoods besök i hembygden var för hans närmaste en märklig händelse. Särskildt de yngsta behöllo ett starkt intryck af den nimbus, som låg kring den fräjdade mannen med den utländska uniformen, och sägnerna om honom hafva genom dem gått till nya generationer. Netherwood stod under flera år i korrespondens med de hemmavarande släktingarna, och äfven hans hustru trädde efter mannens död i förbindelse med dessa.

Kapten Gustaf Cederblad, som härstammar från Adam Fredriks syster Eva Kristina, har i sin ägo åtskilliga aktstycken, som en gång ägts af Netherwoods fader; exempelvis en samtida afskrift af Adam Fredriks äktenskapskontrakt, flera militära fullmakter, en beskrifning öfver hans krigsbedrifter samt några originalbref från änkan. Det sista af dessa, som 1809 tillsändes svärfadern, om hvars 1808 inträffade död hon tydligen ej varit underrättad, kan vara förtjänt att återgifvas:

A Monsieur le Captaine Netherwood, Bystad, Smaland.

Nancy le 1er Septembre 1809.

Mon Père!

I y a bien longtemps que j'ai le desir de vous presenter mes respects; l'attachement que j'avais pour mon mari m'en faisait un devoir et un plaisir bien vrai, le même désir m'a porté a vous écrire plusieurs fois, mais n'ayant que des renseignements tres indirects sur le lieu de votre séjour et ne recevant pas de réponse, j'ai supposé que mes lettres ne vous étoient point parvenues. Monsieur Wahlberg prisonnier suédois qui est maintenant à Nancy et à qui je me suis informée avec beaucoup d'intéret d'une famille devenue la mienne par mon alliance avec monsieur Netherwood, a bien voulu se charger de vous en faire parvenir

ADAM FREDRIK NETHERWOOD.

(OLJEMÅLNING, TILLHÖR PROSTINNAN SOPHIE PONTÉN, ÖSTER-KORSBERGA).

une, il m'a dit que monsieur son père était votre voisin. Je ne doute donc pas que cette voie que me parait bien sure, ne me procure enfin de vos nouvelles et de celles de toute ma famille. Il me serait bien doux de leur inspirer de l'intérêt, c'est mon — — le plus cher et vous particulierement, mon père, mon bon, mon excellent mari m'avait appris de vous aimer et respecter. Si j'avais eu le bonheur de le conserver, nous serions depuis longtemps après de vous. Le sort en a ordonné autrement, il m'a privé trop tot d'un ami qui eut fait mon bonheur par son attachement et les qualités que le distingoient. Je ne me consolerai jamais de cette perte irréparable, mais combien mes regrets seroient adoucis, si la tendresse que vous portiez à votre fils vous inspirait de l'interet pour sa veuve. Si j'avais été assez heureuse pour devenir mère pendant le peu de temps que nous avons été unis, j'eusse été vous presenter un être que nous eussions tous chéris et qui vous eut interessé en ma faveur, mais seule et étrangère comment oser entreprendre un aussi long voyage. J'espére au moins que vous voudrez bien m'honorer quelques fois de vos lettres. Si vous lisez la mienne avec bonté et indulgence, j'en conserverai bien de la reconnaissance et m'empresserai de vous la témoigne. Veuillez me rappeller un souvenir de mes soeurs et frères. J'ai l'honneur d'être avec les sentiments les plus respectueuses, mon père, votre très humble, très obéissante et devouée fille

Ve Netherwood.

Mon adresse Rue de la Constitution n:r 159 à Nancy.

Ett bland släktens värderikaste minnen från den allför tidigt bortgångne är ett stort porträtt, som senast ägts af prostinnan Sophie Pontén, likaledes en ättling till Eva Kristina Netherwood. Af porträttet, som är helfigur i naturlig storlek med några turkiska ryttare i bakgrunden, återges här endast det öfre vänstra partiet, då en fotografi af det hela ej kunnat å platsen anskaffas. Fastän i stympadt skick, ger bilden med sin tidsfärg likväl en god föreställning om personen.

Om Bjäre-släkten Wennerberg.

Af **Vilhelm Ljungfors.**

Bjäre härad i nordvästra Skåne erbjuder ett i genealogiskt afseende synnerligen intressant arbetsfält. I Sveriges sjöfartshistoria ha de här belägna orterna Båstad och Torekov spelat en icke obetydlig roll. Man behöfver blott göra en flyktig undersökning i rullorna å sjömanshusen i Stockholm och Göteborg för att finna namnet på den ena sjökaptenen efter den andra med hemvist i denna trakt. Också var det en annan prägel särskildt på Torekov under 1700- och förra hälften af 1800-talet, så länge segelfartygen behärskade hafvet. Välståndet var betydligt större, än det nu är, sedan de närliggande städerna dragit till sig så godt som all handel och sjöfart och i många fall äfven dem, som ha sin utkomst därutaf.

De mest typiska sjömanssläkterna i Bjäre voro Wennerberg, Wulff, Romare, Höök, Graff, Schonberg, Kruse, Junker, Röjter, Wargren m. fl. Till dessa kommo sedan sådana, som inflyttat och som mer eller mindre valde det yrke, naturen utvisade, nämligen Engellau, Thulin, Kallenberg, Tiljander, Stridbeck m. fl.

Det bristfälliga materialet i kyrkoarkiven vållar emellertid stora svårigheter vid utarbetandet af en viss släkt. Sålunda brunno Båstads och Houfs kyrkoböcker upp vid den eldsvåda, som 1870 lade större delen af den täcka köpingen och badorten i aska. Torekovs äldsta kyrkobok förstördes på liknande sätt 1737. V. Karups böcker äro tämligen slarfvigt förda och Förslöfs och Grefvie böcker före 1814 ha på något mystiskt sätt försvunnit, ovisst är huru. Äfven i öfriga socknar är det illa beställdt med kyrkoarkiven.

På ett särskildt blad i Torekovsboken från 1738 finnas några äldre personalanteckningar, gjorda af klockaren på 1750- eller 60-talet, om några af de förnämligare i samhället. Främst bland dessa står *Edvard Benedict Wennerberg*, född 1719 9/9. Denne, som var »compagnie skrifvare» vid amiralitetet i Karlskrona, sedan

amiralitetskommissarie och slutligen äfven lotsinspektör, var äldste son till amiralitetskommissarien *Niclas Wennerberg*, hvilken lefde ännu 1755 och hans hustru *Elisabet Helena Graff* († 1742). Fader till denne åter var med tämligen stor säkerhet strandridaren *Bengt Wennerberg* i Båstad (som lefde 1706), och en broder till Niclas var nog auditören, sedan kassören och till slut kamreraren vid amiralitetet i Karlskrona *Sven Wennerberg* († 1753). Den sistnämnde var gift med *Catharina Lucretia Graff* († 1760), liksom Elisabet Helena dotter till handlanden Eberhard (Edvard) Graff i Karlskrona.

En af de intressantaste personligheterna i släkten är dock utan tvifvel Edvard Benedicts son, prosten *Hans Peter*, hvilken själf någon gång efter 1811 författat sin biografi. Denna återfinnes i afskrift i Förslöfs dödbok 1821 $^{8}/_{5}$ och lyder:

»År 1750 den 18 junii klockan 8 om morgonen är jag född i Torekow och var den tredje i ordningen af ellofva söner. Min fader var lots inspektören och amiralitets commissarien Edvard Benedict Wennerberg och min moder Margaretha Friedrichsson,[1] hvars faderliga och moderliga kärlek, som alltid varit mig i tacksam åtanka, jag hade den lyckan länge här äga, tÿ min far gick saligt hem år 1795 den 23 maii och min moder år 1786 den 27 april.[2]

Det är en stor nåd att veta med visshet, att de äro ingångne i Guds barnas salighet.

Under min och mina bröders uppväxt låg det föräldrarna ömt om hjertat att bibringa sina barn kundskaper och dÿgd och under nog knappa vilkor höllo de oss under privat information. Öfver 20 års tid voro informatorer i deras hus. Jag hade ej mindre än fem informatorer, den ene efter den andre. Men ehuru det kostade mina föräldrar öfver råd och tillgång, kan jag icke säga att jag med werkelig förbindelse kan ihogkomma mer än den ene ibland dem. I mina ÿngre år var jag flere gånger i stor fara, i sÿnnerhet på båtar och sjön; en gång i sÿnnerhet nära att drunkna och hade utom ett särdeles Herrans bestÿrande icke blifvit bärgad. En släktinge räddade mig, som sedermera sjelf gick bort på sjön.[3]

År 1764 vid Michaelii tiden kom jag till Lund och blef inskrifven som student den 15 october i Blekingska nationen. — 2 terminer hade jag och två bröder[4] der informatorer, men råkadt en så vårdslös, att jag utan salig herr doctor och biskopp Hesléns då för tiden adjunct och informator för herrar Engström oförskÿlte ÿnnest och uppmärksamhet hade ingen ting lärt, snarare försämrats både till hjerta

---

[1] Dotter af skepparen *Friedrich Hansson* i Torekov.

[2] Enligt Torekovs dödbok dog modern $^{21}/_{4}$.

[3] Möjligen hans kusin, skepparen *Anders Wennerberg*, som omkom på resa mellan Reval och Stockholm 1811.

[4] *Fredrik Magnus* och *Niclas*.

och kunskaper. — Sedermera frequenterade jag academien alla terminer tills år 1769, då jag om hösten antog condition hos öfverst lieutenanten friherre Gustaf Wilhelm Kaulbars i Stralsund och ankom dit den 19 september, samt till herregården Hohendorf den 21 september, der herrskapet med sina fyra söner då vistades hos major herr baron Klodt. Jag var ung och oärfaren, okunnog i tyska språket och mitt inträde var i ett brillant hus. Aldrig glömmer jag den nåd Herren visade mig deruti, att jag fant ynnest för menniskor och under mitt vistande i detta hederliga hus nära fyra års tid var jag mer ansedd som barn än främling.

År 1770 den 12 december, då vi inflyttat till Stralsund, hände den olyckan, att ett af de största krut tornen vid Tribseer Port flög i luften, hvarvid icke allenast några hundrade menniskor blefvo dels dödade, dels skadade, utan och många hus helt och hållit förstörde. Här åter ett nytt skenbarligt prof af Guds ömma vård; ty hade krut tornet sprungit en half timme senare, så hade både jag och unge baronerna varit ihjälslagne, emedan vi genast från bordet, der vi spisade, ärnat oss åt den kanten.

Den 17 derpå följande hade vi öfver staden en ryslig åska, förmodligen starkare genom samlade krut particlar i luften, och denna slog in nästan i alla kyrko tornen. Jag ihogkommer att vid dessa tillfällen många, som annars icke vill hafva Gud i känsla, måste ropa: Herre! Herre! Tu äst Gud! var nådelig. Amos 7: 2.

Under mitt konditionerande i Stralsund reste jag öfver till Lund och hölt min gradual disputation den 26 october 1771 under herr professor Sommelii præsidio, blef och året derpå den 23 junii till philosophiæ magister promoverad.

1773, sedan jag besökt Greifsvald och andra orter, reste jag den 20 april directe sjöledes från Stralsund till Torekov och besynnerligt är det, att, då jag i barna åren hade mycken håg för sjön och tänkte bli sjöman, tills i Lund större böjelse infant sig för studier och prediko embetet, jag så mycket vistats på sjöresor. Under denna resa besökte jag Köpenhamn, der jag dock varit några år förut under en resa till Danzig. Jag for snart från Torekov till Götheborg och kom den 13 maij till Gammelstaden, der jag antagit condition hos capitainen vid Ostindiska compagniet herr Jacob Habicht. Han ägde twenne söner, begge nu i ewigheten. Året 1774 var mig ett särdeles vigtigt år, dels derföre, att då jag den 24 julii gjorde ett besök hos herr Nils Bredberg, som var informator hos directeuren vid Ostindiska compagniet herr Jonas Malm på säteriet Backa,[1] beredde Herren mig icke allenast en oväntad och oförskylt ynnest hos salig directeuren, att han allt ifrån den stunden fant en böjelse till min hjelp och befordran, utan ock en stadigt varande vänskap och broderligt umgänge mellan salig Bredberg och mig. Salig directeuren var en Guds och menniskovän, men hvarifrån denna ömhet för mitt väl, som haft så mycket inflytande på hela mitt lefnadslopp? Dels ock blef mig samma år tillbudit en förmånlig academisk condition och reste jag den 12 october till Lund med handelsman herr Niclas Mattssons och capi-

[1] I Nöddinge socken, Älfsborgs län.

taine Habichts söner och under min varelse i Lund bekom af herr general Kaulbars kallelse till prest vid Sprengtportska regementet och blef i Herrans Jesu namn efter föregången examen och oförgäteliga prof af Guds godhet ordinerad samma år den 7 december. — Vare den dagen för tid och evighet krönt med välsignelse.

År 1755 var jag vår terminen i Lund med mine disciplar, och just då en utrikes resa var tillämnad, behagade Herren hädankalla min patron, en Jesu vän och min ädle gÿnnare, herr Mattsson, och i följd af detta dödsfall upphörde min condition vid pingsttiden. Jag uppehöll mig sedermera hos mina föräldrar i afwäntan af Herrens winck. Vintern 1776 voro ock alla deras då lefvande barn, åtta söner, samlade, åtskiljdes den 18 martii, efter hvilken tid Herren hädankallat sex och deraf sorgeligen tvenne på hafvet.[1] Den 26 october detta år var jag i Ausås i förmodan att der stanna qvar som comminister, men här såg jag åter Herrens förunderliga vägar. Tungsint reste jag hem, men var ock vid hemkomsten glad att jag skÿndat åter, tÿ nu vardt jag anmodad att genast komma upp till Götheborg, för att anmäla mig till rectoratet vid tÿska scholan. Herren mente dock annat med min resa. Just, då jag tÿcktes vara säker om mitt ändamål att bli rector, tillböds mig såsom en följd af salig directeur Malms recommendation skeps predikant sÿslan vid Ostindiska compagniet. Den som agtar uppå Herrens verck hafver lust derutaf! Den 10 december utnämndes jag, skulle vara snart färdig, för att följa de utgående skepp; och vist antog jag denna kallelse med tacksamhet, tÿ herrar directeurer bemötte mig faderligen; men ej underligt om jag ock kände häpenhet. — Dock hur skall jag vedergälla all godhet Gud mig gjort! Genast reste jag till Torekov att göra mig resan lättare genom eqvipering och mina föräldrars välsignelse. — I det förra ärfor jag vanlig huldhet och välsignelse och ömhets tårar följde mig till min resas både början och fulländande. — År 1777 den 14 januarii gingo vi om bord på skeppet Stockholms slott och den 20 seglade vi från Götheborg. Då jag kom till Cap de Bonne Esperance, blef jag anmodad att predika för der varande tÿska Lutherska församligen och predika både Pingst och Annan dag, blef och så fägnad med ett mÿcket hederligt offer. — Wår resa var flere gånger farlig, elden var en gång lös i skeppet, och den 25 julii under en svår orcan storm i Chinesiska sjön nedslog åskan klockan 8 om morgonen i vårt skepp, skadade stormast, dödade tre man, gjorde flere döfhörde, gaf contusioner nästan åt alla och fÿlde skeppet med en qväfvande svafvelrök. — En tacksägelse predikan öfver de orden: »Wisserligen är Herren i detta rum och jag vistet icke» hölts och en allmän rörelse förspordes. Glade

[1] Tre hade dött i späd ålder. De öfriga 6 voro *Fredrik Magnus*, f. 1748, tullkontrollör i Halmstad, † 1802; *Sven* (vanligen kallad Sven Edvard [faderns dopnamn] till skillnad från en farbroder Sven), f. 1755, sjökapten i Båstad, † i Norrköping 1809: *Niklas*, f. 1752, sjökapten, omkom på resa mellan Reval och Stockholm 1779; *Johan Jacob*, f. 1757, sjökapten, sedan hamnkapten i Göteborg, † 1806; *Samuel Magnus*, f. 1765, sjökapten, omkom i Nordsjön på resa från Stockholm till S:t Malo 1791; *Edvard Benedict*, f. 1760, faderns efterträdare som lotsinspektor och amiralitetskommissarie, † 1809. — Dessutom *Olof*, f. 1768, jaktlöjtnant i Göteborg, afsked, † i Förslöf 1832.

hunno vi med vårt bräckliga skepp till China den 8 augusti, sedan vi 201 dygn varit under utresan, men tre dar efter vår framkomst slog åskan åter in i vår förmast, dock Gudi lof, utan så svåre påföljder som förste gång.

1778 i januarii begåfvo vi oss på hemresan och hvilken Herrens nåd, att vi hela tiden ingen storm hade, ty skeppet var så gammalt, stormast så bräcklig, att vi varit förlorade, om sådana orcaner inträffat, som vid senare resor vi måste utstå.

Samma år blef jag åter tillsatt som skepps predikant på skeppet Lovisa Ulrica och besynnerligt, att min förtrogne vän Bredberg åter var på andra skeppet. Wi gingo om bord den 29 december; men seglade från Götheborg ej förr än den 7 martii 1779, och voro vi denna resa på Cadix, der jag erfor mycken vänskap af general consuln och flera. Vi hunno Canton den 29 september, seglade derifrån den 24 december och hunno till Götheborg den 21 junii 1780. Samma år blef jag åter ämnad till ny utresa med skeppet Gustaf III, gick ut den 2 februari 1781, kom till Canton den 1 september, seglade derifrån den 10 januarii 1782 och hant till Götheborg den 12 julii 1782.

Under denna sista resan var jag mycket sjuk, dock meredels kunde predika och det gjorde jag Gudi lof! gerna och ofta. I anseende till den kärlek, vänskap och förtroende jag på dessa resor åtnjutit, den embetets välsignelse, som stundom visade sig, kan jag vist säga, att Herren gjort öfver allt hvad jag kunde tänka och bedja. Det förra visade sig alltid i ömt bemötande och rika offer och som ett vedermäle af det senare må jag nämna, att jag under min sista hemresa sällan hörde en ed. Det är märkeligt för mig att jag predikat på vist sätt i alla fyra verldens delar: I Europa, Asien, Africa och äfven i America så vida, att jag hölt predikan om bord mellan Brasilien och öijarna Ascensare der utan för.[1] Måtte allt varit till Herrens ära och själars frälsning! Min hälsa led dock mycket af de ombytliga climater och det är mig ett under, att Herren förlängt mina dagar till närvarande tid.

Wid hemkomsten blef mig tillbudit att blifva pastor vid tyska församlingen i Götheborg; jag vet ej, om min vacklande hälsa eller snarare någon fördold Herrens styrelse betog mig frimodighet dertill. Wist tyckte jag, att jag dugde i hänseende till det stora förtroende, som mig visades, och jag föresatte mig att stilla afbida öfverherdens plan med mig usla.

Då min hälsa något förbättrades, reste jag ner till Lund, äfven att underrätta mig, om pastoral examen vore tillämnad för någon, men oförmodadt beslöto herrarne examen med mig ensam och jag undergick den den 26 october 1782. — Under Ostindiska directionens utmärkta recommendation och förord gaf salig konung Gustaf III mig nådigst löfte om Gladsax pastorat. Detta ställe sökte jag mera på vänners inrådan än efter egen böjelse, och jag var glad, när genom oförsedda händelser det gick mig undan. Hans Maj:t kom dock seder-

---

[1] Troligen *Ascension.*

mera ihog sitt löfte och då jag vardt nådigst försäkrad att få hvilket pastorat, jag nu ville söka, stannade min hog vid Förslöf och Grefvie, till hvilket pastorat jag allt från mina student år hade en aning. Ansökning och nådig resolution gick lätt, och oagtadt survivancer då voro högst ovanliga, hugnades jag med survivance fullmagt den 23 september 1783, och som dåvarande innehafvaren prosten Ingelgren i Förslöf ej lefde fullt ett år derefter, fick jag ÿtterligare konungens nådiga fullmagt den 13 december 1784. Och torde det vara rart nog att hafva tvenne kongliga fullmagter på ett och samma pastorat.

Jag har visserligen i allt detta igenkänt ett Herrans nådiga förande och under alla bekÿmmer kunnat trösta mig deraf, att Herren sändt mig hit. Ack! att jag i evighet ock må så lofsångsämnen af frukten utaf min hitkomst.

Vid min hitkomst var väl mÿcken okunnoghet och oordning i desse sockner, men Herren öpnade snart många hjertan, att de gåfvo acht på Herrens ord. Sÿnliga embetsvälsignelser ha varit olika, men så vet jag att många äro saligt hemkomna och Herren samlar väl flera, tÿ Han skall se sina lust och nog hafva. Det har alltid varit mig ett vigtigt arbete med nattvards barnens undervisning och ehuru frukten deraf icke alltid har svarat emot mitt hopp, tror jag dock, att de utsådde frön hos många komma till växt och välsignelse. — Ack! Måtte jag i evighet få med många mina åhörare lofva Herran.»

Här slutar biografien. Vice pastorn, som afskrifvit den, har därefter tillagt åtskilligt om hans verksamhet, hvilket dock icke har samma intresse som de egna anteckningarna. Hans Peter Wennerberg blef titulärprost 1791 och hade länge haft förordnande som kontraktsprost öfver Bjäre, då han blef utnämnd därtill 1811. Han var en af de första som kallades till ledamot af Evangeliska sällskapet och blef äfvenledes medlem af Bibelsällskapen i Stockholm och Lund. Ortens prästänkekassa har honom till stiftare. Om hans verksamhet kan man äfven få höra talas af gammalt folk: hur han sysslade med besvärjelser, handpåläggning o. d. — Ett svårt näsblod 4 år före hans död samt tvenne slaganfall, det ena $^{11}/_{2}$ och det andra $^{4}/_{5}$ 1821 påskyndade hans död, som inträffade den $^{8}/_{5}$ s. å. Han begrofs å Förslöfs kyrkogård den 25 maj. Vid grafven utdelades ett minnesblad, tryckt hos Lars Wahlström, Göteborg.

Wennerberg gifte sig å Backa 1785 $^{9}/_{10}$ med direktör *Malms* yngsta dotter, *Anna Maria*, som dog 1841 å Rosenhult i Förslöfs socken. Med henne hade han 5 barn, af hvilka dock sönerna *Niclas Jonas* och *Jonas Magnus Eberhard* dogo tidigt. *Johanna Christina*, † på Rosenhult 1873 $^{8}/_{9}$, blef gift med öfverfältläkaren, professor *Magnus Wieslander*, och *Margareta Carolina*, f. 1797 $^{3}/_{8}$ (icke 1791 $^{8}/_{12}$), med dennes broder, kyrkoherden d:r *Johannes*

Wieslander. Sonen Svante Samuel dog 1833 barnlös som kyrkoherde i Herslöf.

I Förslöfs prästgård uppfostrades 1790—92 en ung brorson till prosten, *Nils Edvard Wennerberg.* Denne kom tidigt med sin fader *Sven Wennerberg* på sjön. Omkring 1800 blef under en resa till Medelhafvet deras fartyg jämte flera andra taget af sjöröfvare eller liknande och fördt till Tripolis samt där kvarhållet i tre års tid, tills lösen, hvilken skall ha erlagts af svenska staten, ankommit. Under denna fångenskap förde Nils Edvard en dagbok, som mycket omtalas af äldre Båstadsbor och släktingar. Den skall till sist ha varit tämligen nött genom utlåning. Tyvärr brann den upp 1870, annars skulle nog åtskilligt intressant kunnat meddelas. Vid samma tid förstördes en »plånbok» (portfölj) kantad med röd atlas, i hvilken förvarades bref och andra handlingar rörande medlemmar af Wennerbergska släkten.

Öfver Nils Edvard hölls 1815 i Båstad likpredikan, hvilken predikan förvarats i en uppteckning, som numera finnes å landsarkivet i Lund. Då det är den enda källan, som utom bouppteckningen har några data om honom, meddela vi här ett utdrag.

Vid minnet af coopvaerdie capitainen Nils Edvard Wennerbergs död.

— — — — — — — — — — — — — — —

Christelige åhörare! Det är ett sorgeligt tillfälle, som föranledt mig till dessa enkla betragtelser. Försvunnen ibland er är en ÿngling och medbroder, visserligen så saknad som känd utaf flera ibland er. Försvunnen är han ur den lilla husliga krets, där han som make och far en kort tid utbredde nöjet, glädjen och friden. Det är coopvaërdie capitainen Nils Edvard Wennerberg, som för någon tid sen reste bort från maka och barn, utan att kanske ana, det han icke mer här i verlden skulle få återkomma i deras famn. Vår aflidne vän var född den 15 november 1786, af christeliga föräldrar, coopvaërdie capitainen Sven Wennerberg och Gunila Maja Björsson, född Graff,[1] hvilka båda före denne sonen gått in i evigheten, och som, vi hoppas det genom Guds barmhertighet, med glädje vid himmelens tröskel mottagit denne ur en ond verld till en säll himmel ankommande unge resande.

[1] Hade förut varit gift med sjökaptenen, borgaren i Ystad, *Nils Björnsson*, † på sjön omkr. 1783. Själf dog hon 1788. Hon var dotter af sjökaptenen i Båstad Anders Nilsson Graff (hvilken släkt ännu fortlefver där) och Anna Catharina Schonberg. Wennerberg gifte 1792 om sig med sin kusin *Catharina Lovisa Friedrichsson* fr. Torekov, syster till kungl. sekreteraren och translatorn i Stockholm *Per Friedrichsson* (Sjöström Sk. N. 1961), och omkr. 1806 med *Anna Christina Stridbeck*, f. i Torekov 1757, † i Båstad 1826, dotter af tullinspektor Johan Stridbeck och Catharina Maria Wenster och syster till J. C. Stridbeck (Sk. N. 1979), hvilken sedan blef sekreterare och organist i S:t Michel i Finland.

Tidigt började vår vän den vådeliga bana, där han tidigt slutade sina dagar. Äfven dessa voro icke alltid mulna, då de i de sex sista lefnadsåren ömt delades af en god maka, nu i sorgen efterlefvande enkan, Catharina Petronella Wennerberg, född Schonberg,[1] med hvilken han den 13 september 1808 ingick ett kärt ägta förbund, och som under deras korta sammanlefnad skänkte honom barn, hvilka ännu äro för små att känna den saknad och förlust,[2] som trycker deras sörjande mor. Det var denna unga make och far nekat i Guds allvisa råd, att dö hemma i deras sköte, som voro honom kärast på jorden. Långt borta, fjerran från dessa stränder, hade våra ödens styresman utsett hans dödsplats. Det var i Holländska staden Amsterdam, där efter flera månaders tärande sjukdom, hans timliga lif som ett ljus slocknade. Han dödde natten emellan den 16 och 17 januarii, i en ålder af 28 år och 2 månader.

— — — — — — — — — — — — — — —

Släkten Wennerberg är nu, såvidt meddelaren vet, utdöd i Sverige. Från prosten Wennerbergs broder *Edvard Benedict* härstammar en gren, hvaraf talrika afkomlingar finnas i staten Massachusetts i Förenta staterna. Den yngre, från prosten Wennerbergs farbroder *Sven* utgående linjen utslocknade med sjökaptenen *Hans Peter Wennerberg*, som dog ogift i Torekov 1871. På mödernet finnas däremot många ättlingar i lifvet. Sålunda är nuvarande innehafvaren af Förslöfs pastorat, kyrkoherden *Sante Scholander*, dotterdotterson af prosten Wennerberg.

---

[1] Dotter af handl. Jöns Peter Schonberg i Båstad och Ingrid Pettersson. Mannens moder var hennes kusin. Hon var född 1791 och dog 1869 samt gifte 1826 om sig med handl. *Hans Mathias Sjöberg*, som afled året innan hon. Sjöberg hade två bröder i Varberg, konsuln Lars och handl. Magnus Peter S.

[2] De voro *Paulina Gustava*, † 1895, g. m. handl. *John Niclas Olander* (Sjöström Sk. N. 2903); *Svante Julius*, f. 1811, handlande, sjökapten, † i Båstad 1856, gift med sin syssling *Emilie Betty Graff*, f. 1823, hvilken ännu lefver barnlös i Båstad; *Edvard Benedictus*, † 7 år gammal 1820 7/4 i Båstad.

Adolf Fredrik Ristell.

Af **C. M. C.**

Den bekante författaren af *Characters and anecdotes of the court of Sweden*, London 1790 — samtidigt öfversatt på franska (3 uppl.) och tyska samt 1820 på svenska med titel *Anekdoter om konung Gustaf III:s hof och regering* — har i Biogr. Lex. XII erhållit en biografisk uppsats på en sida, men alldeles saknande data. Hofberg och Meijer lämna några data för hans avancemang och litterära verksamhet; Hammarsköld har inga andra data än de som röra hans bibliografi. Efterföljande biografiska uppgifter, hvilka undertecknad funnit, antecknade af Ristell, i hans bibel, äro därför af synnerligt intresse:

»Jag Adolf Fredrik Ristel är född i Upsala den 27 julij 1744. Min fader är academii språkmästaren[1] Carl Fredric Ristel, som igenom sin farmoder Elisabeth Dyk och hennes moder Brita Nilsdotter Grubb är en afkomling af förste Evangeliske Ärke Biskopen Laurentius Petri och dess hustru Elisabeth Uplänning, hvars moder Brita Wase var enda dotter af konung Gustaf I:s farbroder R. R. Christer Johansson Wase till Örby. Min moder är Charlotta Cath. Jöransson hvars farfader Israel Jöransson von Finken var af adelig slägt ifrån Lybeck, men blef handlande och Rådman i Stockholm. — År 1777 i September blef jag Adolf Fredric Ristel af Hans Kongl. Maij:t antagen till dess Bibliothecarius vid Drottningholms Bibliotheque, men fick ej fullmakten förrän April 1778. — År 1778 i Februari anförtroddes mig äfven Konungens Bibliotheque i staden, efter Biörnstierna som hade fått beständig tjenstfrihet. År 1780 den 27 Martii ingick jag ett Gud ske låf lyckligt och ljufligt äktenskap med välborna Fröken Catharina Maria af Darelli, född 1757 den 1 Maij, äldsta dotter af assessorn Johan af Darelli och enligt sin Faders testamente och Håfrättens Bekräftelse Fidei Commissarfvinge till Wängsjöberg och Skursby för sig och sina efterkommande, näst efter sin Broder Välborne Hr Isak af Darelli och hans efterkommande. — År 1781 den 17 Maij föddes vår älsta dotter Charlotta Johanna och 1782 den 7 September föddes sonen Carl Johan † den 11 Dec. 1783. — 1783 den 18 October föddes dottern Catharina Amalia. — Min fäderneslägt är ifrån Liffland till Sverige inkommen med Otto Rist, hvilken sjelf härstammade från Lothringen och fört två svanhalsar i signetet. Han har också bygt Rist i Östergöthland[2] som länge tillhört slägten. Hans afkomling

[1] I Biogr. Lex. XV: 149 (noten) nämnes han *Hofdansmästaren*. Jfr Engeströms Minnen I: 81.

[2] Härom vet Hist. Geogr. Stat. Lex. (IV: 467) intet.

Laurentius Benedicti Rist som finnes inskrifven i Upsala Students Matrikel den 8 Oct. 1629[1] kallade sig sedan Ristelius: han blef kyrkoherde i Häradshammar och var min farfars farfar.»

Uti öfverstelöjtnant G. A. Wärnhjelms (otryckta) »*Upplysningar och tillägg till Anecdoter om Gustaf III:s Hof och Regering*» läses: »Pag. 255. Kongl. Bibliotek. Ristell hade som 'Garde de médaille' på Drottningholm så tillgripit Kongl. myntsamlingen, att det intet var ovanligt deraf se stora piecer pantsatta i kryddbodar. Och Konungen fick inlösa ej mindre än 200 lod guld uppå Banken[2]. Gustaf III, som aldrig ville göra någon olycklig, skilde honom väl från tjensten, men försåg dock hans bergning medelst inrättningen af dess Theater[3]. Slutligen bortrest för skuld har han uti England författat denna bok.»

Enligt Biogr. Lex. »måste Ristell för plundring af Kongl. Myntcabinettet, resa ur riket», hvilket skedde 1788. Han dog i landsflykt 1829 (Meijer, Sv. Litt. Lex. sid. 499.)

---

[1] Jfr. Aksel Andersson, Uppsala Univ. Matr., Upps. 1900, sid. 53.

[2] Om så skedde, var detta blott en del af Ristellska rofvet. 1853 återfanns af B. E. Hildebrand det af Ristell tillgripna myntpartiet pantsatt i Riksbanken. Wärnhjelms uppgifter torde få anses som »sägner».

[3] Om Ristells teaterförhållanden, se Upfostr. Sälsk. Tidn. 1787 del 2; Dahlgren, Ant. om Sthms theatr.; Flodmark, Stenborgska skådebanorna; Schück o Warburg, Ill. Sv. Litt. hist. II: 368, där hans porträtt efter Catons kopparstick är återgifvet.

Matts Gunnarssons ätt.

Meddel. af **W. P.-G.**

Tab. 1.

Gunnar i Näs. Ägde Öfre och Nedre Näs i Bro s:n, Grisegarn, Bälinge, Husinge (Väddö s:n), Andersvedja (Bro s:n), Gåsevik (Väddö s:n). Vid arfskiftet efter honom ärfde son i jord 3 öres land 7 tnr och dotter 1 öres land $15^1/_2$ tnr.

Barn:

Olof Gunnarsson
Jon Gunnarsson (Tab. 2)
Nils Gunnarsson
Matts Gunnarsson (Tab. 3)
Kerstin Gunnarsdotter
Brita Gunnarsdotter
Gertrud Gunnarsdotter.

Tab. 2.

Jon Gunnarsson. Gift med **Maria Persdotter** i hennes 1. gifte. Hon blef gift 2. ggn med *Lars*[1].....

Barn:

Lars Jonsson. Död ung. Han hölls i skola af farbrodern Matts Gunnarsson, hvilken för sina omkostnader för Lars skolgång, böcker och kläder m. m. lade sig till med hans arfvedel i Näs. Lösörena åter ärfdes af modern Maria Persdotter.

Ingrid Jonsdotter. Gift med **Lars Andersson i Marjum** i Söderby-Karls s:n.

Tab. 3.

Matts Gunnarsson. Adlad af konung Johan III den 11. juni 1581 för förtjänster under fejdetiden. Han fick därvid till vapen »een förgylt handboge uthi ith rödt fieldh. Item een öpen tornerehielm, cransen och hielmtäcket rödt och guldt, ther ofvan uppå een rydz pijhl, thenen gull, then ena fiedren hwijt och then andra röd med een försölfradt udd emellan twå ryttarefahnor fördelte uthi röde och hwite rutor.»

---

[1] Med honom hade hon döttrarna **Anna Larsdotter** (blef gift), död före 1615 och **Karin Larsdotter** gift med **Per**.....

Matts Gunnarssons vapen af [11]/6 *1581.*

Han trolofvade sig 1575 med **Hebbla Månsdotter Balk.** Hon var dotter till *Måns Balk*, hvilken 1528 hade i förläning Utål, Tisslinge och Harön uti Bro s:n, 5 öres land i Bälinge (nu Billinge), i samma s:n, Åsby uti Edsbro s:n, Lamborgs ö uti Saltviks s:n på Åland, samt Marschböle i Finneströms s:n därstädes, allt så länge han kunde rida »färdug på marken med j godh hest och harnisk». Hebbla Balk var gift 1. ggn med en ofrälse hofman *Ambjörn Jönsson.*[1] Han fick med henne vid Måns Balks död dennes gods och tjänte för dem med sex hästar, till dess han stupade utanför Halmstad. — Efter tolf års trolofning och sedan Hebbla födt honom sonen Johan firade Matts Gunnarsson sitt bröllop med henne. Hon medförde då i boet Harön, Brenneström, Tisslinge och Bälinge. Bröllopet stod måndagen näst efter heliga tre konungars dag 1587. I morgongåfva erhöll hon då en gård, som räntade 3 pund korn årligen och till förbättring 20 ungerska gyllen. Matts Gunnarsson hade nämligen ärft i jord 3 öres

[1] De hade en dotter **Karin Ambjörnsdotter**, som 1587 blef gift med kyrkoherden i Väddö, herr **Olof.**

land 7 tnr, köpt 1582 3 öres land och 2 tnr samt efter brorsonen Lars Jonsson lagt sig till med 2 öres land och $4^{2}/_{3}$ tnr.

Morgongåfvobrefvet är bevittnadt af bl. a.: Arendt Karlsson Måneskölд af Seglinge (n:r 62 †) till Eke, Erik Eriksson till Öön (sannolikt Cruus af Edeby n:r 69 † och son till Erik Nilsson gift med Brita Bååt n:r 3 †), Gunnar Bengtsson i Utål och kyrkoherden herr Olof i Väddö. Bland bröllopsgästerna var ofvannämnda Erik Nilssons Cruus af Edeby hustru fru Brita Ulfsdotter Bååt till Uddboö.

Efter Hebbla Balks död gifte Matts Gunnarsson om sig med **Barbro Nilsdotter**, hvilken öfverlefde honom. Hon köpte mannens bröders Jon och Nils Gunnarssöners arfvedelar i Näs. Hon lefde ännu 1624.

Matts Gunnarsson var död före 1603. Han har bland annat underskrifvit Adelns skrifvelser till Kungl. Maj:t $^{15}/_{2}$ och $^{7}/_{3}$ 1590. Sigill och namnteckning synas här vidstående.

Söner:

1. **Johan Mattson** till Näs. Han var född 1575 och fick vid moderns död hennes gods på lifstid. Klen till hälsan var han länge förlofvad med **Margareta Nilsdotter Soop** (n:r 10) till Bottna (obs. ej upptagen å stamtaflorna) sannolikt dotter till den *Nils Ulfsson Soop* till Bottna, hvilken 1561 undertecknade ständernas bifall till Erik XIV:s engelska giftermål. Bröllopet stod först den 27. november 1603 på Bottna, då Johan sålunda var 28 år gammal. Det skulle hafva stått långt förut, om ej Margareta, som det säges, råkat i den »sorgelighe legenhed, som hon fick af sin älskeligh son, som hon miste».

I morgongåfva fick hon då af Johan Mattson hälften af hans fäderneärfda sätesgård Näs och af hans möderne Harön, Brenneström, Tisslinge, Bälinge samt dessutom 200 »slagna daler». Morgongåfvobrefvet är underskrifvet af bl. a.: Tönne Erikson Tott af Skedebo (n:r 88 †) till Benhammar, Kristoffer Vernstedt (n:r 78) till Utål, Krister Henriksson Lilliesparre till Kragstad (n:r 74 †) och dennes son Gustaf Kristersson (obs. ej upptagen å stamtaflorna).

Johan Mattson dog emellertid redan två dagar efter bröllopet eller den 29. november 1603. De lämnade inga barn efter sig.

Fru Margareta gifte sedan om sig med *Krister Karlsson Måneskölд af Seglinge.* Hon förde då med sig i boet såväl hälften i Näs som de öfriga morgongåfvogodsen. Död före 1626. Som hon ej heller med honom hade några barn, ärfdes hon af systern fru Anna till Bottna (obs. saknas å stamtaflorna).

Å släkttabellerna finnes Margareta ej upptagen såsom Krister Karlssons hustru. Han var gift första gången med Brita Björnsdotter Bååt. Att döma af en numera tämligen oläslig grafsten öfver henne och hennes man i Almunge kyrka i Uppland skulle hon aflidit strax efter yngsta sonen Krister Karlsson Månesköldѕ födelse den 26. februari 1597. Hon begrofs den 26. mars s. å.

2. **Per Mattson.** Han processade 1616 med halfbrodern Johan Mattsons efterlämnade hustru Margareta Nilsdotters andre man Krister Karlsson Måneskö1d angående de gods, hvilka hon fått i morgongåfva af Johan Mattson och fört med i boet i sitt senare gifte. Enligt hofrättens dom af den 9. juli 1616 dömdes emellertid Harön, Tisslinge, Brenneström och Bälinge till herr Krister. Hvad den ena hälften af Näs beträffar tyckes den tillfallit hans moder Barbro Nilsdotter, oaktadt fru Margareta äfven synes velat komma åt densamma. I en skrifvelse af 1624 varnar nämligen dåv. hofrättsrådet friherre Gabriel Gustafsson Oxenstierna af Eka och Lindö (n:r 1) fru Margareta för att söka drifva fru Barbro Nilsdotter från hennes gård.

Per Mattson var ryttare under Upplandsfanan. För att kunna uppehålla sin rustning hade han lånt pengar af styfmodern fru Margareta och sålde för att blifva kvitt sin skuld till henne den 28. februari 1621, då Upplandsfanan skulle öfverföras till Riga, sin hälft i Näs för 112 rdlr. Han afled barnlös sannolikt omkr. 1624. Då väcktes mot henne process om denna del i Näs af kaptenen sedermera majoren vid ett kompani västgötasoldater Anders Mattson, hvilken påstod sig hafva rätt att börda densamma. Han var nämligen sonson till en af Matts Gunnarssons systrar och ansåg sig därför hafva företräde till densamma:

Lars i Kuberga
gift med **N. N. Gunnarsdotter** från Näs
Matts Larsson i Kuberga
Anders Mattson major. **Olof Mattson**

Vid fru Margaretas död ärfdes hon som nämnts af sin syster fru Anna på Bottna, och med henne fortsatte major Anders Mattson rättegången, hvilken slutade med att den 30. april 1632 fru Anna fick behålla den halfdelen af Näs, som systern fått i morgongåfva och väl efter fru Barbros död kommit i besittning af, men major Anders Mattson börda den halfdel, som Per Mattson afhändt sig genom försäljningen till fru Margareta.

Källor: Riksarkivet: Liber Causarum 1616 n:r 12, Svenska riksdagsakter 1575—92; Beskrifning på Almunge kyrka i Kungl. Vitterhets-, Historie- och Antikvitets Akademien.

Ur enskilda porträttsamlingar. I.

Då de porträttförteckningar, som influtit såsom svar på Personhistoriska samfundets cirkulär, redan uppgå till några hundra, kan tiden vara inne att efterhand göra en liten plockning ur de från personhistorisk eller konstnärlig synpunkt mest värdefulla samlingarna.

För dagen meddelas ett porträtt af Gustaf III, tillhörigt grefve Carl Alexander Armfelt på Åminne, hvars galleri är bland de dyrbaraste i Finland. En tryckt förteckning öfver samlingen, utarbetad under ledning af arkitekten Jakob Ahrenberg, ger en inblick i samlingens historia jämte fullständiga beskrifningar öfver de till ett antal af närmare 70 uppgående porträtten. Ett porträtt af Gustaf Mauritz Armfelt har från denna samling sedan varit återgifvet i Personhistorisk tidskrift (årg. VII), och i följande årgång kommer i ett arbete öfver Kalmar regementes chefer ett porträtt af friherre Erik Armfelt att inflyta. Porträttet af Gustaf III, som visar konungen i amiralsuniform med serafimerbandet, är måladt af C. F. von Breda, efter konungens död (Breda kom först 1795 hem från England) närmast med ledning af Sergels byst i svenska dräkten. Samma typ med bröstbild och i furstlig dräkt finnes på Drottningholm.

De fyra vackra porträtten från Hedensberg äro redan beskrifna i »Porträttsamlingen på Hedensberg» i föregående årgång af denna tidskrift.

KONUNG GUSTAF III.

(OLJEMÅLNING AF C. F. BREDA, TILLHÖR GREFVE C. A. ARMFELT, ÅMINNE).

ÖFVERKAMMARHERREN GREFVE KARL GUSTAF PIPER,
1737—1803.
(PASTELL AF G. LUNDBERG.
TILLHÖR GREFVE G. M. HAMILTON Å HEDENSBERG.)

ÖFVERHOFMÄSTARINNAN HEDVIG KATARINA EKEBLAD,
FÖDD PIPER, 1746—1812.

(PASTELL AF G. LUNDBERG.
TILLHÖR GREFVE G. M. HAMILTON Å HEDENSBERG.)

GENERALLÖJTNANTEN ANDERS RUDOLF DU RIETZ,
1722—1792.

(PASTELL AF G. LUNDBERG.
TILLHÖR GREFVE G. M. HAMILTON Å HEDENSBERG.)

FRU MARIE SUSANNE ROSLIN,
FÖDD GIROUST † 1772.
(OLJEMÅLNING AF ALEXANDER ROSLIN.
TILLHÖR GREFVE G. M. HAMILTON Å HEDENSBERG.)

Anton Frans Karl Anjou.

En länk uti den genealogiska forskarekedjan har brustit, Anton Anjou afled den 20 november 1906.

Anjou hade mig veterligt ej förut sysslat med genealogiska forskningar, innan af en händelse Odelbergs manuskript »Samlingar till Svea Hofrätts Historia» kom uti hans hand. Energisk och företagsam, som han var, beslöt han komplettera dessa och söka utgifva desamma. Han utförde detta arbete på ganska kort tid, visserligen ej som ett fullödigt mästarprof, men som ett förstlingsarbete betraktadt icke utan betydenhet.

Lusten att fortsätta på den nu beträdda banan väcktes och han har sedan dess utgifvit flere arbeten, som alla utmärkt sig genom stor reda och korrekthet i uppgifterna, ehuru många sådana saknas, som borde varit med. Efter *Kungl. Svea Hofrätts Presidenter samt ämbets och tjänstemän*, 1899, följde *Riddare af Konung Carl XIII:s Orden*, 1900. Så kom *Den Vallonska släkten Anjou* 1902, och visade hvilka stora framsteg Anton Anjou gjort. Emellan 1903—1905 var Anjou redaktör af *Svenska Frimurare, Stora Landtlogen*, 5 delar, innehållande öfver 4,000 biografier. Hans ande ville alltjämt vara verksam och söka sig nya fält. Uti maj, då jag senast såg honom, var han sysselsatt med forskningar för att utgifva ett litet »Herdaminne in petto», omfattande Östermalms eller Ladugårdslands präster, och samtidigt forskade han öfver den vidt utbredda släkten Planck.

Af Anjous hand kunde vi nog fått mycket mera, om ej döden så hastigt afklippt hans lifstråd.

Frid öfver hans minne.

Alfred Levertin.

Personhistorisk litteratur.

Ny svensk släktbok, utgifven af *Karl A. K:son Leijonhufvud.* Häft 9, 10. Stockholm 1906.

»Nemo nascitur artifex.»

Den genealogiska forskningens vänner kände sig ej så litet öfverraskade, då de emottogo sluthäftena af detta arbete. Det hade ju man och man emellan försports, att arbetet skulle afbrytas, det utlofvade registret skulle ej utkomma o. s. v. Men mången tänkte nog med mig, att så kan ej chefen för den aktade firman behandla allmänheten, och dessa våra tankar kommo ej på skam. Men jag antager, att afslutandet tämligen hastigt beslutats, och därför ej tillräcklig tid meddelats utgifvaren att i lugn meditera de släkter, som skulle uppfylla detta sista sluthäfte, och på grund häraf ger det hela åt läsaren ett något sporadiskt intryck.

Må det nu tillåtas mig att afgifva mitt personliga totalomdöme om detta arbete.

När Örnbergs Svenska Ättartal upphörde år 1898 stodo vi utan någon uppslagsbok, hvarur vi kunde rikta vårt forskningsbegär. Denna gång syntes verkligen ättartalens utgifvare ha menat allvar med afskedsorden i sitt 12 häfte. Hvarest skulle en ersättning skänkas? Man tänkte då närmast på vår autograftidskrift, men då vi nogsamt kände dess begränsade tillgångar, insågo vi genast att den ej i större skala skulle fylla vårt behof efter ett ökadt genealogiskt vetande. Vi hälsade också med en stor belåtenhet underrättelsen om, att en ny svensk släktbok skulle utgifvas af *Karl* och *Gustaf Leijonhufvud* på P. A. Norstedt & Söners aktade förlag. Första häftet utkom 1901.

Man kan väl yttra som sin mening, att en släktbok i denna stil var alldeles för storartadt anlagd för att i längden kunna fortgå på samma sätt. En form kunde väl tänkas, som stod emellan denna alltför spatiöst utrustade och Örnbergs väl torra publikation, en som hade utsikt att löna sig och kunna fortgå. För att bevisa mitt påståendes riktighet vill jag endast antyda uppräknandet af alla dessa minutiösa data för tjänstebefattningar, som upptaga ej blott ordinarie sådana utan äfven tillfälliga, som omfatta några månader. Långa excerpter från riksarkivet kunna, ehuru intressanta, hänvisas till monografiens område. Men det nya arbetet hade äfven en del förtjänster, som visst ej få af oss förbises. Främst bland dem vill jag ställa de för hvarje släkt meddelade stamtaflorna, de ytterst intressanta redogörelserna öfver hvarje släkts ursprung samt uppräknandet af andra bärare af samma namn, hvilka ej stodo i direkt frändskap med den nu publicerade familjen. Sådana funnos ju äfven ibland hos Örnberg.

I Leijonhufvuds släktbok saknades ej födelse- och dödsdata, om de kunde meddelas. Huru mycket lättas ej ett kritiskt forskningsarbete härigenom och huru mycken tid kan ej härigenom besparas. Och så kom till sist det värdefullaste af allt, registret, där alla främmande, uti häftet nämnda namn infördes. Ett sådant register är af stor betydelse för forskaren. Hvilken lättnad skulle ej beredas, om ett sådant funnits för Örnbergs 12 delar. En anmärkning kan man ej tillbakahålla, att utgifvaren, hur *varm* och *entusiastisk släktforskare* han än var, saknade en mera vidtgående beläsenhet på detta område samt — last but not least — ej ägde tillgång till de stora biblioteken och ej, då han var bosatt på landet, ägde alla nödiga uppslagsböcker. Han måste således lita på andra, och det blir alltid ett fel, ett stort fel. Han måtte t. ex. ej haft tillgång till våra utmärkta läkarmatriklar — detta rör sig på ett område där jag kan kontrollera utgifvaren — ty hade så varit fallet, skulle just i afseende på läkarne många felaktigheter kunnat undvikas. Men utgifvaren var nybörjare och således i mina ögon rätt ursäktlig, och min åsikt var, att jag hellre önskade en fortsatt publikation, äfven om den i en viss detalj var felaktig, omogen och litet vårdslös, än *alls ingen sådan.* I alla fall, med hvarje nytt häfte kände sig utgifvaren allt sadelfastare och säkrare, han hade också skaffat sig pålitligare och mera vakna kontrollanter. En anmärkning vill jag dock framställa, som ej allenast drabbar denna släktboks utgifvare utan träffar flera af de nyare genealogiska författarne. Man skrifver t. ex. om den eller den personen, att han då gifte sig med en namngifven person, så följer alltsomoftast i en parentes meddelandet om hans föregående eller senare giften och slutligen kommer, sedan man vederbörligen tröskat igenom denna parentes, den ifrågavarande personens ålder. Härigenom ökas visst ej redigheten, min mening är, att man efter den nämnda personen skall meddela hans födelse- och dödsdatum och sedan i parentes meddela de andra giftena eller uti en *not.* Så finnes t. ex. alltid uti Örnbergs publikation, jag medger visserligen, att dessa noter hos honom äro ibland oresonligt orediga, uppgifterna kastade om hvarandra, så att äfven den vane forskarens öga behöfver en grundlig tid att sätta sig in uti dessa noter och så förstå dem, att de ej föranleda felaktigheter.

Nu har vår gamle Nestor på detta område, vår värderade f. d. arkivarie, utan att utsätta sitt namn, utgifvit den trettonde årgången af Svenska Ättartal. Han behöfver i sanning ej utsätta detta, ty endast en blick på förordet säger oss, att han är densamme som fordom. Detta häfte är onekligen ett betydligt framsteg, det hela är mera vetenskapligt ordnadt än i de förra årgångarna. Funnes här efter Leijonhufvuds mönster en liten stamtafla anbringad före hvarje släkt och ett register, där alla främmande namn uppräknas, bör enligt min uppfattning denna form för en släktpublikation vara mest tilltalande och kunna fortgå i tidernas längd. Gifvetvis bör den ej i framtiden vara så *ensidig* som denna, att den endast behandlar Östgötasläkter.

Nu till slut några ord om de nionde och tionde häftena. Jag antager förvisso att, som jag förut yttrat, här förelåg en icke så *liten* brådska för att kunna utgifva detta sista häfte, hvilket nog gjort,

att man intagit en och annan släkt i ganska ofullständigt skick. Detta gäller t. ex. om släkten Klerck och i ännu högre grad om Moderus och Modée, hvars ännu lefvande afkomlingar helt och hållet förbises. Men dessa nödiga utfyllningar och tillägg kunna ju af intresserade meddelas och införas i Personhistorisk tidskrift. Skelettet är i alla fall godt att hafva, mera kött kan ju härpå utfyllas, och jag för min del tror, att utgifvaren ej ser detta med oblida ögon. Hvarje forskare på genealogiens område finner här nya fakta och nya upplysningar, dem han ej själfviskt får behålla för sig, utan fastmer anse det som en skyldighet att snart meddela fyndet, så att ej andra råka ut för villfarelser. Tid och utrymme tillåta mig ej att i detalj granska hvarje släkt, och det vore i sanning ett verkligt jättearbete. Endast en fråga skulle jag vilja rikta till utgifvaren, hvarifrån han hämtat uppgiften under släkten Zimmerman, att apotekaren Erik Zimmerman, som dog 1721, var gift med Helena Hall, en dotter till *med. d:r Birger Hall.* Den af läkarne kände Birger Martin Hall var född 1741 $^{26}/_{8}$ och dog 1814 $^{10}/_{8}$ och gifte sig 1777 med Anna Engel Schenström. *Helena Hall har ej varit hans dotter.* Kanske har det funnits en äldre doktor Birger Hall? Upplysningar härom mottagas med största tacksamhet.

I utgifvarens 163 släkter kunna vi hitta åtskilligt nytt, värdefullt och beaktansvärdt, och man kan med fog vara honom tacksam för hans ädla och oegennyttiga sträfvan på genealogiens ofta så svårtillgängliga och törnbeströdda mark.

A. L—n.

Genealogisk öfversikt öfver de ofrälse Baggesläkterna i Sverige. Tryckt som manuskript. Stockholm 1906. 83 sid.

Förestående arbete kan närmast betraktas som tredje upplagan af »Genealogisk öfversigt öfver slägten Bagge (från Marstrand)», hvilket arbete utgafs 1872 af bibliotekarien L. B. Bagge och hvartill omkring 1876 utkom »Tillägg och Rättelser» i litografiskt öfvertryck samt 1893 en andra upplaga. Samme utgifvare är nu i tillfälle att framlägga nya och samlade resultat af sina mångåriga och noggranna forskningar rörande ofrälse personer med Bagge-namnet.

Ju allmännare ett släktnamn är, dess svårare är det att i en genealogisk ram sammanföra dess bärare. Ofta visar det sig, att de olika namnbärarna låta förena sig i större grenar eller grupper, men att sedan afgöra, om dessa äro grenar af ett och samma eller skilda träd, är vanligen synnerligen svårt för att icke säga omöjligt. Ännu torde dock ej våra svenska för släktforskning användbara källor vara så lätttillgängliga och ordnade, att man redan nu kan våga uppdraga gränsen för forskningens möjligheter att framlägga nya sanningar och upptäckter. Man kommer lätt på sådana tankar efter en blick på ifrågavarande bok.

Först behandlas i icke mindre än 95 tabeller släkten Bagge från Marstrand, hvars äldste kände stamfader, Nils Bagge, år 1575 nämnes

som kyrkoherde i Krokstad, Göteborgs stift och Bohus län, som vid denna tid ännu var förenadt med Norge. Släkten är sålunda liksom flertalet af de i Sverige adlade Baggeätterna af norsk härkomst men synes ej med dem äga gemenskap. Enligt Danmarks Adels Aarbog 1885, årg. 2, var Nils Bagge broder till den Peder (Jensen?) Bagge, som adlades den 21 juni 1582 och fick till vapen en röd lindorm i blått fält med två väpnade armar hållande ett svärd till hjälmprydnad, således ett helt annat vapen än en på två ben stående, till höger vänd bagge, hvilket vapen förts af medlemmar af Marstrandssläkten. Peder Bagge blef stamfader för ätten Bagge af Holmegaard i Norge och dog 1606, då han begrofs i Brastads kyrka i Bohus län, där ätten äfven ägt Toreby och Tömmersjö. Ätten anses för länge sedan vara utdöd.

Följa så två andra Bohuslänssläkter Bagge, Sven Olofssons och Olof Svenssons, hvilka säkerligen hafva samma ursprung som Marstrandssläkten, med hvilken de genom giftermål äro nära befryndade.

Skånesläkten Bagges ursprung ledes nu från Erska socken, Bjärke härad och Älfsborgs län. Från västra Sverige härstammar ock Värmlandssläkten. Om man tager i betraktande det förhållande, som under gångna århundraden ofta förekom, att en släkt bodde inom ett ganska begränsadt område, kan man ej undgå att tänka på möjligheten af gemensam härstamning för alla dessa släkter, ehuru några verkliga skäl därför ännu ej kunna framdragas.

Af synnerligt intresse är den 12 sidor omfattande förteckning å personer och familjer Bagge, som ej hafva något kändt samband med föregående släkter. Det kan i förbigående nämnas, att en däri upptagen G. W. Bagge tillhör adliga ätten Bagge af Söderby. En jämförelse mellan denna förteckning och första upplagans tillägg visar, huru många personer det lyckats utgifvaren att identifiera men också huru många nya okända som tillkommit. Ett register underlättar här högst väsentligt bokens användning. Än förtjänstfullare skulle arbetet hafva varit, om till de många säkert med stor möda hopsamlade årtalen och data om en persons födelse, giftermål och död fogats orten därför, hvilken ofta måste hafva varit utgifvaren bekant, liksom de ingifta fruarnas föräldrar, hvilka nu ej heller finnas nämnda.

Det vore glädjande, om den utförligare släktbok med förteckning på begagnade källor, som utgifvaren talar om i förordet, kunde blifva verklighet. *G. I.*

Minnesskrift i anledning af S:t Johannislogen S:t Eriks etthundrafemtioårsjubileum 1756 30/11 1906. Stockholm, K. L. Beckmans boktryckeri 1906. Kvart, 4 + 309 sid. + planscher. Pris 5 kr.

Under de senare åren hafva åtskilliga minnesskrifter utgifvits af svenska frimurarloger med anledning af firade jubileer i Stockholm, Göteborg, Kristianstad m. fl. städer. Ej allenast frimuraren utan hvarje personhistorisk forskare bör med tillfredsställelse hälsa dessa skrifter, hvilka innehålla ett rikt personhistoriskt material. Det sist utkomna

af dessa arbeten är det ofvannämnda rörande frimurarlogen S:t Erik i Stockholm. Den historiska afdelningen bjuder på biografiska meddelanden om logens ordförande samt intressanta upplysningar ur logens inre lif, och hör till denna afdelning porträtter af samtliga ordförandena. Tiden till 1803 är skildrad af pastor C. J. Bergö och tiden därefter af lektor Axel Jacobsson. Sid. 159—309 innehålla förteckningar öfver logens ämbetsmän och medlemmar under åren 1756—1906, redigerade af revisorn H. Schultzberg, hvilken därpå nedlagt ett samvetsgrannt och utan tvifvel mödosamt arbete. Hela antalet af de i logen under dessa år intagna medlemmarna uppgår till icke mindre än 4,073. För medlemmar intagna i logen från och med år 1801 äro i allmänhet födelsedata angifna, hvilket ju i väsentlig mån ökar värdet af förteckningen; af de felande födelsedata synas flera med lätthet hafva kunnat återfinnas i rullor, Anreps ättartaflor o. s. v. För hvarje medlem är jämväl angifven hans sysselsättning i den allmänna världen, sådan den uppgafs vid hans intagande i logen. Till dessa förteckningar hör ett fullständigt register. — Utstyrseln är vårdad och förtjäna de stora, i rödt och svart tryckta initialerna särskildt beröm. Illustrationerna äro på ett förtjänstfullt sätt utförda vid generalstabens litografiska anstalt, men fullt riktigt torde väl icke vara att, såsom här skett, afbilda medaljer i mera än två gånger verkliga storleken. Arbetet är tryckt i en upplaga af 350 numrerade exemplar.

J. R.

S:t Joh:s logen Sanctus Carolus i Karlstad 1806—1906. Minnesskrift af *C. V. Bromander*, logens förste talman. Karlstad, nya Vermlandstidningens aktiebolag, 1906. Kvart, 6 + 115 + 50 + 11 sid. + planscher. Pris 3 kr.

Denna festskrift, som utkommit ungefär samtidigt med den förut omnämnda, innehåller, utom historik, biografier öfver logens ordförande under de gångna hundra åren jämte porträtt äfvensom förteckningar å logens öfriga ämbetsmän, med porträtt af de nuvarande, samt å tjänande bröder. Med särskild paginering, 1—50, följer därpå logens matrikel, d. v. s. intagna medlemmar till antalet 1,200, vid hvars utarbetande författaren biträdts af kaptenen P. E. Ågren. För hvarje medlem angifves, titel eller yrke, födelse- och dödsår, och hör till denna afdelning, som synes vara omsorgsfullt behandlad, register. — Äfven detta arbete, som tryckts i 500 ex., har en vårdad utstyrsel och har för detsamma användts en papperssort af tilltalande utseende.

J. R.

Biografisk matrikel öfver Svenska kyrkans prästerskap 1902—1906. — Supplement utgifvet den 31 mars 1906 af *Håkan Theodor Ohlsson*. Lund 1906. 134 sid.

Föreliggande supplement är utarbetadt efter samma plan som den år 1902 utgifna »Biografisk matrikel öfver svenska kyrkans prästerskap» (se denna tidskrift 1902 sid. 145), och synes liksom denna utmärka sig genom tillförlitliga och noggranna uppgifter.

Registret är äfven nu upprättadt i 3 afdelningar, nämligen prästerskapet, prästfruarne och prästdöttrars giften. Vi vilja endast påpeka den oriktiga benämningen, ty svårligen kunna väl vare sig konsistorienotarier med juridisk examen eller jurister i svenska kyrkans missionsstyrelse räknas till prästerskapet. Respektive juristers familjer torde ej heller passa in under de båda andra registerrubrikerna.

Biografisk matrikel öfver Karlstads stift 1905, utgifven af *C. V. Bromander*, filosofie kandidat, pastoratsadjunkt. Karlstad 1906. Tidn.-A.-B. Värmlands Dagblad. 101 sid.

Utgifvaren, som gjort sig känd som författare af uppsatser om finnarnes lefnadsförhållanden i Sverige under de senast förflutna århundradena, har äfven såsom minnestecknare vid prästmötet i Karlstad 1905 och utgifvare af anteckningar om den finsk-svenska släkten Lindberger med framgång försökt sig som personhistorisk författare. Förestående matrikel synes icke jäfva detta påstående utan tvärtom gifva ett nytt bevis därför. Man finner däri upplysningar om respektive personers föräldrar, examina, befordringar, giftermål och barn, allt uppgifter, som i de fall vi försökt kontrollera desamma, synas vara både fullständiga och tillförlitliga.

Några småländska genealogier är titeln på några anteckningar af *L. G. F. Norlander*, tryckta i Kalmar 1905.

Så länge som Växjö stifts herdaminne ännu tillhör de otryckta arbetenas antal, kan man ej annat än med glädje hälsa hvarje bidrag till de småländska prästsläkternas genealogier. Det kan antecknas, att släktskap här påvisas mellan Carl von Linné och dennes biograf professor Thore Fries.

Kristinehamns kyrkas böcker. II. Födda och döpta 1645—1687. Med biografiska anteckningar af *Helmer Lagergren*, Förste postexpeditör. Kristinehamn, Grundels boktryckeri, 1906, 8:o. sid. 39—87. Pris 1 krona.

Från det forna Kristinehamn. Kulturbilder af *Helmer Lagergren*. Kristinehamn, Grundels boktryckeri, 1906. 8:o. 196 sid. Pris kr. 1: 50.

Den framstående kännaren af Kristinehamns personalhistoria Helmer Lagergren har ånyo riktat vår litteratur med två värdefulla bidrag.

Första afdelningen af Kristinehamns kyrkas böcker utkom redan 1901. Att fem år förflutit, innan andra afdelningen kunnat utgifvas, beror, enligt hvad utgifvaren meddelar i förordet, på den ringa uppmuntran, som företaget rönt. Endast omkring 50 exemplar hafva näm-

ligen kunnat säljas. Det må därför ej förvåna, om utgifvaren misströstar om att kunna fortsätta arbetets utgifvande utöfver det utlofvade tredje häftet, som skall omfatta förteckning å döda 1645—1687. Måtte likväl den tid ej vara aflägsen, då herrar stadsfullmäktige komma till insikt om nyttan af och det berömvärda i att understödja tryckning af arbeten om respektive städers historia och därigenom möjliggöra ett fortsatt utgifvande af verk som detta! I denna tidskrifts årgång för 1901, sid. 174, har arbetets förtjänster redan framhållits. Den andra afdelningen synes väl försvara sin plats bredvid den första.

»Från det forna Kristinehamn» är en samling kulturbilder, som förut synes hafva publicerats i någon tidning, men nu hopförts och försetts med ett upplysande personregister.

Bidrag till frimureriets i Finland historia. Samfundet pro Fide et Christianismo och dess finske medlemmar. Svenska Uppfostringssällskapet och dess finske medlemmar. Arvid Eriksson Stålarm. Hälsingfors 1906.

Förestående uppsatser, som i form af särtryck ur Svenska Litteratursällskapets förhandlingar och uppsatser kommit redaktionen tillhanda, utgöra ett nytt bevis på det intresse, som nu ägnas den svensk-finska personhistoriens studium i Finland. Författare till de tre första uppsatserna är professor K. G. Leinberg. Den sista uppsatsen är en biografisk studie af P. Nordmann.

Finska forststaten. Biografiska anteckningar af *Carl Nummelin.* Hälsingfors 1906. 153 sid.

I och med förestående arbete, som utgör supplement till XXIII bandet af Finska forstföreningens meddelanden, har Finland erhållit ett intressant biografiskt verk, fullt jämförligt med och i flera afseenden öfverträffande det svenska »Kongl. Skogs- och jägeristaten» af Hugo Samzelius. Det svenska arbetets uppställning synes hafva varit förebilden för nu utgifna finska. Det inledes sålunda med en historik öfver finska skogsväsendet, hvilket först fick sin organisation 1851. Äfven af förhållandena därförut under svenska tiden lämnas en kortfattad öfversikt. För personhistorikern äro likväl biografierna af största intresset, då de äro särdeles utförliga och jämna och omfatta alla, som sedan 1851 tillhört skogsstaten. Då bland dessa träffas många svenska namn, och ett fullständigt personregister gör arbetet lätt att genomse, hafva vi velat påvisa dess förekomst. *G. I.*

Uppgifter angående slägten Hjelmman i Finland, för släktens medlemmar samlade af *Werner Hjelmman.* Kuopio 1906. 39 sid.

Med största samvetsgrannhet och flit har senator F. W. Hjelmman i detta arbete samlat allt rörande sin från Sverige härstämmande släkt, hvilken företrädesvis varit bosatt i Savolax och där talrikt representerad i underofficers- och lägre officersgrader vid Savolaxbrigaden. Under senare tiden hafva flera medlemmar ägnat sig åt juridiken. Arbetet afslutas med en släkttafla och uppgifter om den i Sverige kvarlefvande grenen. *E. S. T.*

Der deutsche Herold. Zeitschrift für Wappen-Siegel- u. Familienkunde, herausgegeben vom Verein Herold in Berlin. XXXVII. Berlin 1906. N:o 6—12.

De sist utkomna häftena (jfr sid. 85) hafva bl. a. innehållit:

N:o 6. Zur studentischen Heraldik; Zur ornamentalen Heraldik; Ein kleines interessantes Kapitel aus der Genealogie der v. Borcke; Ein Wappensteinschneider aus dem 16. Jahrhundert; Ein Beitrag Zur Geschichte der Familie v. Wedel. — N:o 7. Sind Wappenveränderungen gestaltet?; Unsere Abstammung von Karl dem Grossen; Aus Würtembergischen Kirchenbüchern; Zur Genealogie der v. Stülpnagel. — N:o 8. Die Universitätsmatrikeln als genealogische Quelle; Heraldisch verzierte Bildnisse in der Breslauer Stadtbibliothek; Zur Genealogie der Familie v. Stülpnagel. — N:o 9. Die Siegel und das Wappen der Stadt Ettlingen; Zusammenstellung von Familiennamen aus dem Familienbuche der v. Pressentin; Das Grabdenkmal eines Ritters v. Reifenberg. — N:o 10. Eine pommersche Ahnentafel im Nationalmuseum zu München; Bosniens jetziges Wappen; Frühgotische Grabsteine aus Rothenburg o. T.; Inschriften und Wappen des v. d. Malsburgischen Epitaphs in der Kirche zu Westuffeln. — N:o 11. Ein erloschener Zweig des von Sommerfeldtschen Geschlechts; Lüneburger Ornamentik aus dem 14 Jahrhundert; Das Wappen des Bischofs Adolf von Hildesheim; Wappen auf Wechselformularen; Die Ahnen Kaiser Heinrichs IV; Die 'v. Wolfstein' und Kaiser Wilhelm II. — 12. Einige Bemerkungen zu der pommerschen Ahnentafel des Peter Reinhard v. Hohenhausen; Das Reutlinger 'Patriziergeschlecht' Eisner; Eine Selbstadelung; Ein unediertes Grafendiplom; v. Budde.

Frågor.

3. Finnas någonstädes porträtt, i en eller annan form, af nedanstående f. d. chefer för Drottningens lifregemente eller Garnisonsregementet i Stralsund? Upplysningar torde godhetsfullt lämnas till Krigsarkivet, Generalstaben.

1. *Friherre Gustaf von Zülich* född den 18 april 1666, † den 16 juni 1743 och begrafven i Byenhorst i Pommern. Adlad den

7 dec. 1705 under n:r 1407. 1711 öfverste för Tavastehus reg., s. å. friherre, generalmajor och generallöjtnant. 1729 minister vid det Sachsiska hofvet. 11 maj 1730 öfverste vid Kalmar reg. 20 dec. 1732 vid Lifreg. och öfverkommendant i Stralsund. 5 aug. 1740 general af Infanteriet.

2. *Friherre Johan Reinhold von Trautvetter zu Altanzen*, född i Lifland 16 . ., † 1741. Kapten vid öfverste d'Albedyll's dragoner. 1701 major. 1703 öfverstelöjtnant vid nämnda regemente. 1704 vid generalmajor Meyerfelts värfvade dragonregemente. 1712 i nov. öfverste vid generalmajor Stuarts regemente. 14 april 1715 generalmajor och öfverste för änkedrottningens lifreg. till fot. 11 sept 1719. öfverkommendant i Stralsund och generallöjtnant. 2 maj 1720 friherre. Envoyé extra ordinarie till Storbritannien, Preussen och Polen. 20 dec. 1732 afsked. Ogift. Begrafven i det af släkten von der Osten köpta grafkoret i Mohrdorffskyrkan.

3. *Öfverste Ulrich Adelhjelm*, född i Stockholm den 10 april 1721, † i Stralsund 1805. 1738 volontär vid fortifikationen. 1739 transporterad till Upplands reg. 2 april fänrik därstädes. 1745 löjtnant. 17 maj 1753 kapten vid Upplands reg. 23 juni 1762 major i armén. 1772 major vid Drottningens lifreg. 23 april 1773 öfverstelöjtnant i armén. 16 maj s. å. öfverstelöjtnant vid Savolax och Nyslott infanterireg. 7 juni s. å. åter förflyttad till Drottningens lifreg. 6 maj 1778 öfverste och chef för reg. 11 juni 1784 afsked.

4. *Generalmajor Karl Gustaf von Quillfelt*, född i Stralsund 22 februari 1733, † därstädes 1814. 1 juni 1740 volontär vid Kungl. artilleriet i Stralsund. 9 maj 1749 fänrik vid herr grefven Stens reg. 10 maj 1753 löjtnant. 4 juli 1758 ryttmästare vid Kungl. husarregementet. 9 maj 1763 sekundmajor. 22 april 1766 premiermajor. 4 februari 1767 transporterad till Kungl. Nylands dragonregemente, s. å. R. S. O. 14 februari 1776 öfverstelöjtnant. 11 juni 1784 öfverste och chef för Drottningens lifregemente i Stralsund. 19 okt. 1792 generalmajor. 1799 K. S. O. och till följd häraf adlad. 9 dec. 1802 generallöjtnant. 13 mars 1805 afsked.

5. *Generalmajor Karl Axel von Norman*, född i Stralsund den 22 mars 1760, † 1835. 26 maj 1772 fourir vid Kungl. von Blixenska reg. 19 aug. 1778 stabsfänrik. 10 febr. 1779 sekundadjutant. 12 april 1786 löjtnant. 17 maj 1789 transporterad till öfverste von Hintzensterns bataljon som kapten och kompanichef. 10 juli 1789 major. 1791 sekundmajor vid Drottningens lifregemente. 1795 14 juni premiermajor. 5 nov. 1799 öfverstelöjtnant i armén. 31 jan. vid reg. 13 mars 1805 öfverste och chef för regementet. 1812 generalmajor i armén. 1816 afsked ur preussisk tjänst.

4. Finnas, och i så fall hvarest, porträtt af någon eller några af följande medlemmar af släkten *Lillie af Aspenäs*, nämligen:

Bengt, f. 1649, d. 1699, kapten; Carl, f. 1683, d. 1749, öfverste; Carl Georg, f. 1712, d. 1782, major, och Carl, f. 1747, d. 1787, öfverjägmästare?
Vidare af släkten *Natt och dag:* Carl, f. 1628, öfverstelöjtnant; Axel, f. 1666, d. 1736, kaptenlöjtnant; Johan Gustaf, f. 1703, d. 1760, major, och Jacob, f. 1733, d. 1788, major?

J. W.

5 Kan någon upplysning vinnas om fältcommissarien *Christian Magnus Aspelin*, f. den 5 febr. 1792, död den 28 januari 1820, samt huruvida någon samhörighet existerar med andra släkter, som bära samma namn? Hans föräldrar voro kungl. hofknappmakaren *Aspelin*, f. 1733 (?), d. 1804 i Storkyrkoförsaml. i Stockholm, och hans hustru *Christina Magdalena Himberg*, f. 1744 $^{3}/_{11}$, d. 1826 $^{26}/_{1}$. Han hade en syster *Charlotta Aspelin* f. 1789 $^{24}/_{12}$, d. 1861 $^{9}/_{10}$ i Enkehusförsaml. i Stockholm, gift med glasmästareåldermannen i Stockholm *Carl Erik Ålander*, f. 1774 $^{1}/_{11}$, d. 1848 $^{10}/_{9}$.

I. R.

Svar.

Fråga 5 (här ofvan). Som ett bidrag till utredande af denna fråga kan följande anföras:

Eric Aspelin, som 1764 $^{31}/_{3}$ blef hofknappmakare, anhöll 1794 $^{28}/_{8}$ om tillstånd att hvar som helst i riket drifva sin rörelse. Han var då 63 år, hade hustru och 2 små barn. Vid borgätten i Stockholm hölls 1785 $^{6}/_{8}$ bouppteckning efter hofknappmakaren *Eric Aspelins* hustru, *Aponnonia Wahlberg*, död $^{19}/_{5}$ s. å., efterlämnande sonen *Petter* 12 år och dottern *Margareta Elisabeth* 17 år. Enligt Klerckerska genealogiska samlingen var *Apollonia Wahlberg* dotter af snörmakaren *Johan Wahlberg* och *Margareta*, samt gift med hofknappmakaren *Eric Aspelin.* Märk namnskillnaden! Knappmakareenkan *Margareta Christina Aspelin* född *Hindberg* afled 1826 $^{3}/_{11}$ i n:r 8 kvarteret Oxögat i Klara församling i Stockholm, 79 år gammal. I förmyndarekammarens arkiv finnes efter henne fattigbevis. Huruvida släktskap förefinnes med de släkter Aspelin, som behandlats i denna tidskrift år 1903, är för undertecknad obekant.

G. I.

Nya medlemmar i Personhistoriska samfundet

juni—december 1906.

Almqvist, R., biblioteksamanuens. Uppsala.
Bernhardt, R., löjtnant. Torp, Bettna.
Billing, C. L., krigskassör.
Fåhræus, O., godsägare. Vadsbro.
Granfelt, G., bankir. Vasa.
Hammarskjöld, Axel, amanuens.
von Hofsten, G., förvaltare. Kilagården. Kålltorp.
Hjort, E. G:son, jägmästare. Råstorp, Kisa.
Jansson, C., fröken.
Klingspor, A. kapten. Näsby, Bogsta.
von Kraemer, f. Cedercreutz, fru. Helsingfors.
Lilljebjörn, E. G., adjunkt.
Ottergren, F., bankkassör.
Petersson, A. G., redaktör. Kristinehamn.
von Post, G. L. E., kapten. Sollefteå.
Psilander, N. G., löjtnant. Sala.
Rogberg, A., ingenjör. Karlstad.
af Sandeberg, J. D. F., underlöjtnant, jur. stud. Vänersborg.
Stenman, Clara, fröken. Norrköping.
Tammelin, T., kamrer.
von Wackenfelt, H., kandidat. Uppsala.
Wallis, A., ryttmästare. Dybeck, Tofthög.
Wengström, R., ingenjör. Katrineholm.
Werngren, J. O., grosshandlare.
Ädelgren, N., amanuens.

Insända porträttförteckningar (3).

Svar på Personhistoriska samfundets porträttcirkulär inflyta fortfarande så godt som dagligen, och hitintills hafva 250 förteckningar ställts till samfundets förfogande, upptagande bortåt 2,000 porträtt. Likväl återstå ännu betydliga samlingar att förteckna. Samfundets egna medlemmar hafva, med få undantag, ansett tiden ännu icke vara inne; å större herregårdar och vid offentliga samlingar har man antagligen tvekat för besväret, och från privatvåningarna i Stockholm har blott en och annan förteckning inkommit. Nämnvärdt är det intresse, som mångenstädes visats för porträttsamlingar i kyrkorna; flera kyrkoherdar hafva också insändt förteckningar öfver privata samlingar inom deras församling. Landtbrukaren E. Durling har erbjudit samfundet att en gång få såsom gåfva mottaga hans porträttsamling, ett löfte som med tacksamhet emottagits.

De samlingar öfver hvilka förteckningar inlämnats 21 maj—1 december, tillhöra nedanstående institutioner och personer:

Svenska statens samling å Strömsholms slott (gen. friherre G. A. Klingspor), *K. Statskontoret* (gen. generaldirektören grefve Hans Wachtmeister), *K. Generalpoststyrelsen*, *K. Artilleri- och ingenjörshögskolan*, *K. Första lifgrenadjärregem:s officerskår* (gen. kaptenen frih. E.

Banér), *K. Kalmar regem:s officerskår* (gen. löjtnant F. Rudelius), *K. Kronobergs regem:s officerskår* (gen. major Gustaf Cavalli), *K. Norrbottens regem:s officerskår* (gen. kapten E. Rutberg), *K. Lifregem:s husarers officerskår* (gen. löjtnanten frih. G. A. Klingspor), *K. Vendes artilleriregem.* (gen. majoren frih. B. S. von Otter), *Borgholms stad* (gen. stadsstyrelsens ordf. L. F. Sjöbohm), *Kristianstads magistrat* (gen. frih. B. S. von Otter), *Angerums k:a* (gen. kyrkoh. H. Bergström), *Fjätherheds k:a* (gen. kyrkoh. A. Yllner), *Fjälkestads k:a* (gen. prosten J. Andersson), *Högsby k:a* (gen. prosten C. G. Herlin), *Kuddby k:a* (gen. prosten K. A. Kastman), *Lösens k:a* (gen. kyrkoh. H. Bergström), *Riseberga k:a* (gen. H. Forsberg), *Öveds k:a* (gen. kyrkoh. A. H. Nordstrandh), *Strängnäs h. a. läroverk* (gen. teckningsläraren K. Ek), *Askersunds samskola* (gen. rektor O. Charling), *Vänersborgs h. a. läroverk* (gen. rektor N. Lindskog), *Malmö h. läroverk för flickor* (gen. fröken Louise Zegolson), *Ridderskapet och adeln* (gen. riddarhussekreteraren J. Stuart), *Handelsföreningens fullmäktige i Göteborg* (gen. doktor J. C. Lembke), *Göteborgs sparbank* (gen. H. Estberg), *Hjälmare kanal- och slussverks aktiebolag* (gen. kamreraren M. Tibell), *Storfors bruks aktiebolag* (gen. lektor E. Herlerius), *Kristianstads frimurarloge* (gen. frih. B. S. von Otter), *Frimurarebarnhuset* vid Kristeneberg (gen. pastor Carl Bergö).

Bergius, A., fru, Stockholm; *Berselius, H.*, fröken, Tomtebo (gen. herr E. Durling); *Billman, C. J. V.*, f. d. disponent, Karlstad (gen. kyrkoh. C. V. Bromander); *Blum, C. H. A.*, kapten, Härnösand; *Bohnstedt, E.*, hofjägmästare, Rinkesta; *Bonde, F.*, grefve, Theleborg (gen. herr C. F. E. Brandberg); *Carlheim-Gyllensköld, A. T.*, kammarjunkare, Wallen; *Cederström, A.* f. *von Schéele*, frih:a, Fellingsbro; *Creutz, M.*, änkefru, Stockholm; *d'Albedyhl, M.*, f. *Åkerman*, frih:a, Stockholm (gen. frih. Ch. d'Albedyhl); *Danckwardt-Lillieström, A.*, godsägare, Solberga (gen. fröken Ulla Danckwardt-Lillieström); *von Dardel, F. L.*, öfverintendent, stärbhus, Stockholm (gen. v. häradshöfding N. v. Dardel); *von Dardel, G.*, f. d. major, Helsingborg; *de Ron, H.*, fröken, Stockholm; *Drangel, R.*, förste tullkontrollör, Stockholm (samlingen å Mossebo); *Durling, E.*, landtbrukare, Strömmen; *Edelstam, E.* f. *von Post*, fru, Stockholm (gen. aman. C. G. Edelstam); *Edelstam, Fr.*, hofjägmästare, Stockholm (gen. aman. C. G. Edelstam); *Ehrensvärd, A.*, grefve, godsägare, Liatorp; *Ekberg, O.*, trädgårdsmästare, Åsbo-Össjö; *Ekblad, E.*, kyrkoherde, Synnerby; *Frisell, A.*, f. *von Sydow*, fru, Kasenberg, Åmål; *Fröding, N. H. W.*, v. häradshöfding, Hjo; *Furuhjelm, E.*, generalmajor, Helsingfors; *Granath, W.* redaktör, Stockholm; *Granfeldt, L.*, stationsskrifvare, Falköping (gen. kapten O. Mannerfelt); *Grönhagen, G. W.*, major, Jönköping; *Gullbergssonska släkten* (gen. häradsskrifvaren A. Gullbergsson, Dannemora); *Gyllenkrok, B.*, baningenjör, Göteborg; *Hagelin, L. C. A.*, änkefru, Unnerstad (gen. prosten K. A. Kastman); *Hallström, A.*, lektor, Karlstad; *Hamilton, M.* f. *Hamilton*, grefvinna, Stockholm (gen. fröken A. M. Hamilton); *Hammarskiöld, Axel*, amanuens, Stockholm; *Hyltén-Cavallius, H.* Växjö; *Insulander, D.*, f. d. major, Göteborg; *Jurell, A.*, Nyköping; *Kalmberg, W.*, provinsialläkare, Vingåker (gen. herr C. F. E.

Brandberg); *Kastman, K. A.*, prost, Kuddby; *Kindberg, E.*, godsägare, Västerstad (gen. kyrkoh. A. Sterner); *Kjörling, O.*, kyrkoherde, Misterhult (gen. A. Kjörling); *Klingspor, C.*, frih., godsägare, Råbäck (gen. löjtnanten frih. G. A. Klingspor); *Lagercrantz, J.*, trafikinspektör, Kiruna; *Lang, L.*, fröken, Visby; *Liedbeck, A.*, ingenjör, Stockholm (gen. fru Emma Liedbeck); *Liljencrantz, L.*, frih., öfverste, Hesselbyholm (gen. grefve A. Horn); *Lindahl, K. J.*, linjeingenjör, Luleå; *Lindbom, A.*, häradsskrifvare, Östraliden, Kuddby (gen. prosten K. A. Kastman); *Lindhé, S.*, f. *Zethelius*, fru, Stockholm (gen. kapten H. Blum); *Lundeberg, P. W.*, f. d. förvaltare, Vilhelmsro (gen. förvaltaren C. G. Lindmark); *Lundström, C. F.*, godsägare, Stockholm; *Mannerfeltska släkten*, Trestena (gen. kapten O. Mannerfelt); *Mannerfelt, Fr.*, major, Sköfde (gen. följande); *Mannerfelt, O.*, kapten, Borås; *Mörner, N. C.*, grefve, godsägare, Herrborum (gen. grefvinnan M. Mörner, f. Montgomery); *Nordenfelt, Å.*, kapten, Höganäs (gen. R. Adlersparre); *Ohlsson, S. J.*, urmakare, Borgholm; *von Otter, B. S.*, frih., major, Kristianstad; *Petersson, H.*, handlande, Växjö (gen. herr H. Hyltén-Cavallius); *Petterson, S.*, fröken, Kristianstad; *von Platen, C.*, löjtnant, Växjö; *Rappe, Chr.*, frih., godsägare, Strömsrum; *Rappe, S.*, fröken, Strömsrum (gen. frih. Chr. Rappe); *Rudensköld* och *af Geijerstam*, medlemmar af ätterna, å Vestanfors (gen. löjtnant I. G. Bernhardt); *Rung, C. S.*, fröken, Stockholm; *Schmiterlöw, C. C.*, major, Kristianstad (gen. stud. O. Schmiterlöw); *Schulman, H.*, generalmajor, Borgå, Finland; *Skarstedt, M.*, fru, Falun (gen. W. Skarstedt); *Spak, C. H.*, registrator, Stockholm; *Stjernblad, E.*, frih., godsägare, Markiehage; *Strokirk, A. F.*, kapten, Örebro; *Swalin, W.*, f. d. protokollsekreterare, Stockholm; *Swederus, M.*, fröken, Stockholm; *Svensson, H.*, hemmansägare, Boarp (gen. kyrkoherde S. Widing); *Theorell, C.*, kapten, Hjelmsäter (gen. fru S. Theorell); *Toll, G. A.*, generalmajor, Stockholm; *Toll, K. O.*, major, Stockholm; *von Törne, H.*, kamrer, Hudiksvall; *Weber, C. A.*, bankofullmäktig, Stockholm; *Zegolson, I.*, f. *Hedrén*, fru, Malmö (gen. följande); *Zegolson, L.* fröken, Malmö.

PERSON-REGISTER.[1]

[1] Registret, utarbetadt af O. B., upptager icke namnen på dem, som inlämnat porträttförteckningar.

SKRIFTER UTGIFNA AF PERSONHISTORISKA SAMFUNDET. 1.

KÖPING STADS TJÄNSTEMÄN

1605—1905

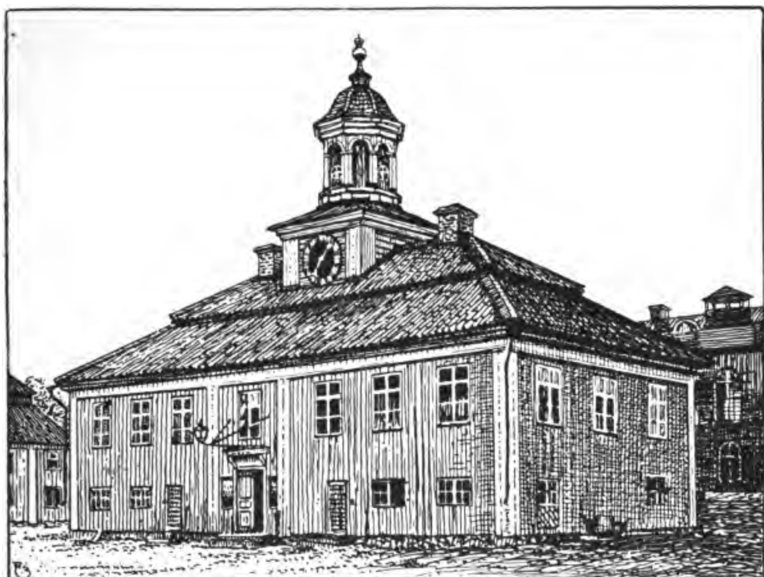
PERSONHISTORISKA ANTECKNINGAR

AF

GUSTAF ELGENSTIERNA

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1907

Under de två år, maj 1899—april 1901, som undertecknad i och för posttjänstgöring vistades i staden Köping, användes den lediga tiden till att ur de i stadens arkiv befintliga handlingarna göra de anteckningar, som syntes mig vara af intresse för stadens historia, och i synnerhet de personhistoriska anteckningar, som voro att hämta om stadens tjänstemän samt om deras och andra familjer, som under de sista 300 åren bott i staden. Af dessa personhistoriska anteckningar hafva sammanförts i det allra närmaste fullständiga serier — luckorna beroende på att handlingar saknas för vissa år — för åren 1605—1905 af följande kategorier af tjänstemän: borgmästare, magistrats-sekreterare, rådmän, vågmästare, stadskassörer, stadsläkare och stads-fiskaler samt postmästare och tulltjänstemän. Källorna till dessa anteckningar hafva helt naturligt ett ganska ojämnt flöde, och om form och färg kan ju icke vara mycken fråga, men sådana de föreliggande anteckningarna framträda, torde de dock utgöra ett nytt vittnesbörd om, hvilket rikt personhistoriskt material, som ligger förvaradt i våra stads- och kyrkoarkiv.

De otryckta källor som användts äro: Köpings stads domböcker för åren 1605—1800, hvilka fullständigt genomgåtts, hvarvid dock är att märka, att böcker saknas för åren 1626—1632, 1645—1653 och 1756—1773; samma handlingar för åren 1800—1900, hvilka endast, där så behöfts, rådfrågats; magistratens registratur och brefsamlingar för

åren 1800—1900; bouppteckningshandlingar 1690—1890; Köpings kyrkas räkenskapshandlingar för åren 1621—1688 och ministerialhandlingar från 1688 till innevarande år samt Hülpherska släktsamlingen i Västerås läroverks bibliotek och k. generaltullstyrelsens arkiv i Stockholm; dessutom har en och annan upplysning hämtats ur diverse handlingar i Riks-, Krigs- och Kammararkiven i Stockholm. Af tryckta arbeten som rådfrågats må nämnas: Hallman, Beskrifning öfver Köping, Anrep, Svenska adelns ättartaflor, Örnberg, Svenska ättartal, Kugelberg, Postmästare i Sverige och Finland, matriklar och kalendrar, m. fl.

Bilden härofvan visar Köpings gamla rådhus, uppbyggdt 1690, hvilket nedrefs och ersattes med ett nytt 1877.

Till herrar stadsfullmäktige i Köping, hvilka genom beviljande af ett anslag till tryckningskostnaden möjliggjort ifrågavarande anteckningars befordrande till trycket, anhåller jag att härmed få uttala mitt vördnadsfulla tack. Likaså ber jag få framföra min tacksamhet till herrar borgmästare S. E. A. R. Nordkvist och kyrkoherde K. A. Örström för den hjälp och det tillmötesgående, som visats mig vid forskningarna i Köpings stads- och kyrkoarkiv.

GUSTAF ELGENSTIERNA.

Borgmästare.

Köping hade i äldre tider i likhet med de flesta andra städer samtidigt tvenne borgmästare, en justitie- och en byggningsborgmästare, hvilka, i synnerhet hvad de senare beträffar, valdes på ett år eller par i sänder och alternerade i utöfvandet af ämbetet. Först med 1640-talet och sedan fullmakt å tjänsten börjat utfärdas, blefvo förhållandena mera stabila. — Det visade sig dock mot slutet af 1600-talet, att detta antal var obehöfligt för den tidens göromål och dessutom alltför betungande för stadens finanser, hvarför konung Karl XI, på borgerskapets besvär, år 1692 stadgade, att staden därefter skulle åtnöja sig med en justitie- och politieborgmästare; samtidigt öfverflyttades byggningsborgmästarens skyldigheter på en af rådmännen, som erhöll titel af byggningsrådman. Den dåvarande byggningsborgmästaren Hans Spaak kvarstod dock i denna befattning till år 1700, då han erhöll afsked.

Bland borgmästare i Köping före 1600-talets början kunna följande nämnas: *Jöns Antersson* har 1448 jämte andra personer sammanskjutit medel till en klosterkyrkas uppbyggande i Köping. — *Algot* ... var borgmästare i slutet af 1400-talet; en dotterdotter till honom var gift med borgaren i Stockholm Dirich Rost, hvilken jämte Wellam van Swollen 1528 $^{2}/_{7}$ erhöll privilegium att vid Norra Fästade (Fettsta) kvarn i Malma socken anlägga en hammar, veterligen den första i Sverige. — *Mons Olson* var jämte stadens byfogde Birgel pungemakare Köpings ombud vid den märkliga riksdagen i Västerås 1527. — *Eric Olson* har jämte kämnären Lasse Jogenson underskrifvit städernas förening på mötet i Stockholm 1531 $^{30}/_{9}$, i afseende på laga och olaga marknader (hvarvid bl. a. bestämdes, att af marknader i Köping endast Olofsmässomarknaden skulle få besökas af främmande köpstadsmän). — *Hans Ersson* var borgmästare i slutet af 1500-talet; han lefde ännu 1620 $^{28}/_{4}$. — *Hans Nilsson Myr*, likaledes i slutet af 1500-talet; två döttrar till honom äro kända: Katarina, gift med rådmannen Peder Abrahamsson, och Anna, gift med vägaren Jacob Schrymfier (se nedan).

Den äldsta anteckningen om borgmästarnes löneförmåner förekommer i domboken för år 1607, då vid rådstugan den 5 maj desamma bestämdes till 12 daler smt. År 1611 förhöjdes hvardera borgmästarens lön till 20 daler smt samt utgick år 1634: för justitieborgmästaren med 75 och för byggningsborgmästaren med 55 daler,

år 1645: för justitieborgmästaren med 500 och för byggningsborgmästaren med 280 daler, allt silfvermynt. I 1696 års stat, då staden endast ägde en justitie- och politieborgmästare, fastställdes hans lön till 500 daler smt, men förhöjdes 1721 till 600 daler. Aflöningsstaten för år 1819 bestämde lönen till 666: 32 rdlr rmt och för år 1850 till 816: 32 rdlr. — Enligt nuvarande lönestat för Köpings rådstufvurätt och magistrat, antagen af stadsfullmäktige den 16 maj 1899, utgör borgmästarens lön 4,800 kronor jämte ett ålderstillägg af 500 kronor efter 10 år.

I. Justitieborgmästare.

—1606 **Thomas Persson** är den förste borgmästare, som nämnes i Köpings bevarade domböcker. Han afgick 1606; kallas »salig» 1608 $^{1}/_{8}$.

1606—1607 **Nils Joensson** var byggningsborgmästare 1605 $^{30}/_{4}$ och efterträdde den föregående följande år $^{27}/_{4}$. Vid rådstugan 1607 $^{5}/_{5}$ »uppsade sig för rätten Nils Joensson med borgmästarevälde och uthi samma stadh igen utkoradhes aff fougden, Borgmästare och Råd samt gemene borgerskapitt att bliffua Borgmester».

1607—1618 **Michel Knutsson.** Han var en kraftfull och dugande man, som under de följande åren alltjämt omvaldes. Ett år (tjänsteåret räknades från Valborgsmässotiden ena året till samma tid följande år) var han till och med ensam borgmästare. Vid rådstugan 1613 $^{2}/_{6}$ »förhandlades med Michill Knuutsson, att han måtte blifva allena. Dertill samtyckte Rådet samt gemene man, att han skulle hafva tvenne borgmästares lön och vara skattfri för stadens tunga». År 1618 undanbad han sig omval, ovisst af hvad skäl; härom lyder anteckningen i domboken för detta år $^{4}/_{5}$: »stego upp för sittiande rätt Michil Knutsson och Matts Nilsson borgmästare och beddes orloff aff borgmästarekallet, hvilket dem beiakades». År 1623 $^{28}/_{4}$ valdes han ånyo och kvarstod denna gång i två år, det senare året ensam. Såsom förut är nämndt, saknas domböcker för tiden 1625—1633, så att ej är kändt, om han senare omvaldes. Han var död 1634 $^{4}/_{4}$.

1618—1620 **Michel Olsson Hisingh,** född på 1570-talet, troligen i Gäfle; son till konungsfogden i Ulfvesunds (Kungsörs) län Oloff Hisingh, † 1595, och Malin Halvardsdotter. Han nämnes i domböckerna första gången 1605 $^{1}/_{8}$, då han uppbjöd en gård i staden; 1606 $^{22}/_{12}$ instämdes han till rådstugan af sedermera borgmästaren Gabriel Larsson i ett ärekränkningsmål, hvilket dock förliktes. Rådman 1607 $^{5}/_{5}$ till 1611 $^{7}/_{5}$, då han blef byggningsborgmästare för ett år. Justitieborgmästare 1618 $^{4}/_{5}$—1620 $^{20}/_{4}$ och ånyo 1622 $^{10}/_{5}$—1623 $^{28}/_{4}$. Åter byggningsborgmästare 1637 $^{27}/_{4}$, från hvilket ämbete han tog afsked vid rådstugan 1639 $^{22}/_{4}$. Han var en mycket ansedd och förmögen man; den gård han ägde och bebodde var en af de största i staden och köpt af honom redan 1594 $^{4}/_{8}$. Till denna gård hörde åtskilliga »gatubodar», hvilka han köpt 1612 $^{16}/_{8}$, 1620 $^{10}/_{9}$ och 1629 $^{6}/_{8}$, en åkervret »norr på åsen» enligt köpebref 1615 $^{1}/_{7}$ samt diverse lotter i stadens donationsjordar: kolöten, bygärdet och Nibblegärdet. År 1614 $^{5}/_{5}$ uppbjöd han

den afsatte konungsfogden Anders Björnssons gård, som tillfallit honom såsom en af dennes kreditorer. Den s. k. Hisingska gården innehades af hans efterkommande i närmare etthundra år, tills densamma 1722 af brukspatronen Michel Hising donerades till staden till skolgård. Borgmästare Michel Hising d. ä., af hvars efterkommande icke mindre än fem efterträdde honom i ämbetet, är stamfader för den numera utdöda svenska adliga ätten Hisinger samt de ännu lefvande adliga och friherrliga finska ätterna med samma namn. Han dog 1640 (före $^{1}/_{8}$) och begrofs i Köpings kyrka, hvarest hans grafsten, mycket utplånad, ännu finnes i behåll.

Gift 1:o före 1610 med *Anna Andersdotter*, † 1630 $^{25}/_{7}$ enligt nämnda grafsten, dotter af rådmannen i Gäfle Anders Nilsson och Elin Köniksdotter samt syster till byggningsborgmästaren i Köping Oluf Andersson; 2:o 1632 $^{1}/_{6}$ i Västerås med *Kristina Kristoffersdotter;* 3:o 1638 $^{7}/_{1}$ i S:t Nicolai församling i Stockholm med *Sara Andersdotter*, i hennes tredje gifte [gift 1:o med N. N.; 2:o 1628 $^{30}/_{11}$ med kamreraren i Stockholm *Herman Hansson*, † 163(1); 4:o) 1642 med kyrkoherden i Köping *Mathias Nicolai Tunamontanus*, f. omkr. 1590, † 1646 $^{3}/_{5}$], † 166(3), dotter af kyrkoherden i Rättvik Andreas Nicolai (Svedelius) och Kristina Persdotter. — Barn: *Olof*, f. 1609, † 1666, justitieborgmästare, se nedan; *Kristina*, f. 161., gift 163. med borgmästaren i Stockholm *Hans Olofsson Törne*, † 1671; *Barbro*, f. 1619, † 1682 $^{24}/_{1}$, gift 164. med rådmannen i Västerås *Jakob Hindersson Jernstedt*, f. 1612, † 1667 $^{23}/_{1}$; *Malin*, f. 162., lefde 1660, gift 1643 med borgaren i Köping *Oluff Oluffsson*.

Matts Nilsson antogs till stadens gästgifvare 1608 $^{27}/_{5}$, till 1620—1622
kämnär 1613 $^{2}/_{6}$ samt valdes till rådman 1614 $^{5}/_{5}$ i den till borgmästare utsedde Gabriel Larssons ställe. Byggningsborgmästare första gången 1616 $^{3}/_{5}$, men »beddes orloff af borgmästarekallet» jämte sin ämbetsbroder, justitieborgmästaren Michel Knutsson, 1618 $^{4}/_{5}$. Justitieborgmästare 1620 $^{20}/_{4}$—1622 $^{10}/_{5}$; ånyo byggningsborgmästare 1623 $^{28}/_{4}$—1624 $^{7}/_{5}$ och åter justieborgmästare i maj 1625 efter den då afgångne Michel Knutsson. Efter 1633 återfinnes hans namn icke vidare i handlingarna. Att döma af de förtroenden, med hvilka han af borgerskapet hedrades, synes han hafva varit en omtyckt och dugande man.

Michel Olsson Hisingh. Se ofvan. 1622—1623

Michel Knutsson. Se ofvan. 1623—1625

Matts Nilsson. Se ofvan. 1625—(1632)

Nils Hansson. Var justitieborgmästare här 1633, men finnes (1632)—1643
ingenstädes omnämnd i den äldsta domboken. Det var under hans tid, som genom drottning Kristinas bref 1641 $^{30}/_{9}$ det öster om ån belägna Prästgärdet blef doneradt staden till byggnadsplatser och den s. k. nya staden började uppstå. Han lät anskaffa den i rådhusarkivet befintliga domboken, omfattande åren 1633—1644, hvilken är försedd med följande anteckning: »Thenna Boock haffuer then wijse oc lagfarne Man W:tt Nills Hansson Borgmästare i Köpingh låtit beställa och förordnat stadzens Rättegångz domskriffter i henne inskriiffuas motte och åhr 1633 then 26 Januarij kiöpt för stadzens penningar fyra daler kop. mynt.» Nils Hansson var därjämte brukspatron och ägde Ny-

hammars bruk i Grangärde socken i Kopparbergs län, hvilket han genom köpebref af 1643 $^{24}/_{7}$ sålde till brukspatronen Per Månsson.* Död i slutet af år 1643; han satt i rådet $^{4}/_{10}$, men var död $^{11}/_{12}$. — Hustrun, som efterlefde honom, var bördig från Västerås. Barnen, af hvilka dottern *Anna* nämnes 1637 och sonen *Hans Nilsson* 1657, sålde sin faders gård i staden 1658 $^{21}/_{6}$ till borgaren och kyrkovärden Johan Hermansson (Asswer).

1644—1666 **Olof Michelsson Hisingh,** f. 1609 $^{25}/_{7}$ i Köping, var son till justitieborgmästaren Michel Olsson Hisingh och Anna Andersdotter. Borgare vid unga år, blef han kämnär 1634 $^{24}/_{4}$, rådman 1639 $^{22}/_{4}$, och byggningsborgmästare 1642 $^{27}/_{4}$. Utnämndes till justitieborgmästare i juni 1644. Han var en nitisk och omtänksam man, som hos regeringen lyckades utverka många förmåner för staden. En stadskällare inrättades 1645 $^{31}/_{1}$, åtskilliga förordningar utfärdades för förhindrande af det för staden fördärfliga landsköpet, hvarjämte staden 1660 $^{2}/_{8}$ af landshöfdingen Lorentz Creutz erhöll tillstånd att hålla egen utridare i bergslagen och genom k. resolutionen 1664 $^{16}/_{9}$ uteslutande rätt att å marknaderna försälja »främmande drycker». År 1649 $^{31}/_{3}$ donerades en backe uti kronans äng nere vid ån till stadens kyrka för anläggande af ett tegelbruk, och 1652 $^{24}/_{12}$ erhöll staden i donation den skatt, som årligen utgjordes till kronan af stadens åker »till publike byggnaders upprättande och vidmakthållande samt stadens betjäntes lön och underhåll». Olof Hisingh var därjämte en klok och driftig handelsman, som betydligt förökade sin ärfda förmögenhet förnämligast genom affärer i bergslagen. Utom Hisingska gården i Köping, hvilken han ärfde efter faderns död, och å hvilken han erhöll fastebref 1642 $^{13}/_{12}$, samt Bernshammars bruk i Heds socken i Västmanlands län, som han erhöll med hustrun, förvärfvade han bl. a. Västerby hemman i Söderbärke socken, flera hamrar och bruk i Heds och Skinnskattebergs socknar, däribland Bäcks och Holms numera nedlagda hamrar samt Karmansbo bruk, som han till sig förpantat af landshöfdingen Gustaf Ribbing. Han skattade själf sin lösa och fasta egendom i en skrifvelse 1664 $^{1}/_{7}$ till den då för tiden betydliga summan af 208,600 daler kop. mynt. Död 1666 $^{6}/_{7}$ och begrafven bredvid sin fader midt under korsgången i Köpings kyrka, hvarest hans grafsten, vackert arbetad, fordom legat, medan midt öfver grafven ännu hänger en af hans hustru till kyrkan skänkt vacker ljuskrona med följande inskrift: »Gudz namn till ähra och Gudz hus till prydning föräras efter Borgmester Olof Hisingh af hans kära hustru h. Anna Leffler denna krona till Kiöpings kyrkia anno 1665.» Vid rådstugan dagen efter hans död förekom följande ärende: »Sedan, emedan Gud den allra högste uthi en sal. stund, i näst förlidne gårdag nådeligen behagade från denna jemmerdalen till sig uthi den eviga himmelska frögdesalen genom den timmeliga döden hädankalla fordom Ehreborne och denna Wår stads Wälbetrodde Borgmästare Oluf Hisingh, alltså det till att förekomma, att icke någon Borgmästare Uthi den framlednes ställe må staden owetterligen och

---

* Denne instämdes till rådstugan 1644 $^{3}/_{6}$ af änkan, emedan köpevillkoren ej blifvit fullgjorda.

emot dess vilia påträngd varda, hölts för råd sampt derom skrifva H:s Excell:t Högvälb. H:r Landshöfdingen till, och alldenstund stadzens medel äro ringa till de betjentes aflöningar, dy kunde det väll låta giöra sig att staden Kiöping vore betjent med en borgmästare härefter.» Denna begäran föranledde dock icke till någon åtgärd, utan staden måste ännu i 34 år aflöna tvenne borgmästare.

Gift 1645 $^{5}/_{7}$, »enligt sina föräldrars råd», med *Anna Leffler*, f. 1615 $^{6}/_{3}$, † 1668 /6, dotter af konungsfogden i Ulfvesunds län, Hans Leffler och Kristina Erlitz. — Barn: *Carl*, f. 1646, † 1702, justitieborgmästare, se nedan; *Michel*, f. 1647, † 1676, justitieborgmästare, se nedan; *Johan*, f. 164., † 1676, byggningsborgmästare, se nedan; *Anna*, gift med handlanden i Stockholm *Jacob Kahlmeter*, † 1669; *Katarina*, gift med rådmannen i Stockholm *Hans Kahlmeter; Margareta*, gift med inspektoren *Erik Balk; Barbro*, † 1670 $^{6}/_{7}$, gift med rådmannen i Köping *Jöns Persson*, se nedan; *Gertrud*, gift med postmästaren i Köping *Knut Magnus Dreffling*, se nedan; *Sara*, gift 1675 $^{26}/_{10}$ i Stockholm med vinskänken därstädes *Georg Hindrich Fädher*, i hans andra gifte [gift 1:o 1674 $^{15}/_{11}$ med *Margareta Tormöhlen*, f. 1648 $^{14}/_{3}$, † 1675, begr. $^{21}/_{5}$, dotter af Johan Tormöhlen och Elsa Kohlmäter].

Magnus (Måns) Knutsson Dreffling, f. 1607 $^{10}/_{1}$, son till 1666—1673
Knut Johansson Dreffling, som härstammade från en urgammal tysk adlig ätt, hade 1644 utnämnts till byggningsborgmästare här och vid rådstugan s. å. $^{1}/_{8}$ uppvisat sin fullmakt. Efter rådmannen Joen Månssons död 1657 blef han antagen till stadens postmästare. Justitieborgmästare 1666, † 1673 $^{15}/_{8}$. — Vid rådstugan s. å. $^{24}/_{9}$ beslöts att till Dcustomerefflings efterträdare såsom borgmästare begära hans son Knut Månsson samt, om detta ej kunde bifallas, befallningsmannen i Ulfvesunds län Peter Zachariasson Wreman (sedermera borgmästare i Arboga 1674—1695), men intetdera af dessa förslag vann vederbörandes bifall.

Gift 164. med *Katarina Johansdotter*, f. 1625 $^{19}/_{5}$ i Västerås, † 1692, i slutet af året, omgift 1674 med mannens efterträdare *Michel Hising*. Hon erhöll 1673 $^{14}/_{10}$ ett nådår på borgmästarebefattningen, »som vanligit är», och innehade postmästaretjänsten 1673—1677. — Barn: *Johan*, f. 1648, † 1698, artillerikapten vid amiralitetet, adlad Anckarfelt, n:r 1105; *Knut Magnus*, postmästare i Köping, se nedan.

Michel Hising, f. 1647, var son till borgmästaren Olof Michelsson 1673—1675
Hisingh och Anna Leffler. Redan vid 20 års ålder, innan han ännu blifvit borgare, utnämndes han till byggningsborgmästare 1667 $^{26}/_{2}$; s. å. $^{9}/_{3}$ aflade han sin borgareed. Justitieborgmästare 1673 $^{14}/_{10}$, emot borgerskapets önskan, hvilket petitionerat om företrädarens son. Några månader förut, $^{21}/_{3}$, hade han utsetts till direktör för stadens skuteväsende. Michel Hising d. y. var från barndomen sjuklig och uppgjorde redan 1674 $^{20}/_{11}$ sitt testamente. Han valdes 1675 $^{17}/_{7}$ till riksdagsman vid den samma år i Uppsala hållna riksdagen samt utverkade därunder k. resolution af $^{28}/_{9}$ s. å. på två för stadens handel viktiga förmåner, nämligen bekräftelse på stadens gamla privilegium att ensam handla med kringliggande bergslager, och att de, som ägde bruk i närheten af staden och inom dess privilegierade gebit skulle förpliktigas att utskeppa sitt järn i Köping och genom dess våg. Under arbetet vid

riksdagen förvärrades sjukdomen, och den 24 december 1675 afled han vid endast 28 års ålder samt begrofs i sina förfäders graf i kyrkan 1676 $^{11}/_{2}$. — Utom sin betydliga ärfda förmögenhet efterlämnade han en del fasta egendomar inom och strax utanför staden, hvilka han inköpt 1674.

Gift 1674 med borgmästaren Måns Drefflings änka *Katarina Johansdotter*. Inga barn.

1676—1680 **Christian Nycop** var son till dåvarande teologie professorn i Åbo, sedermera biskopen i Viborg Nicolaus Laurentii Nycopensis, † 1666, bördig från Nyköping. Han var »handskrifvare» eller landssekreterare, såsom Hülphers uppgifver, vid landskansliet i Västerås, då han genom k. fullmakt, dat. Kalmar 1673 $^{8}/_{9}$, utnämndes till byggningsborgmästare i Köping; aflade sin ed s. å. $^{14}/_{10}$. De föregående borgmästarne, som voro förmögna män samt dessutom driftiga affärsmän, hade icke så mycket behöft taga i betraktande löneförmånerna, hvilket däremot naturligt nog blef förhållandet med Nycop, som utom sin borgmästarebefattning, märkligt nog för den tiden, icke synes hafva haft någon annan syssla; han söker därför — och med framgång — tid efter annan förhöjning af sin lön. År 1675 $^{2}/_{6}$ uppvisade han inför magistraten K. M:ts bref af den 24 febr. s. å. af innehåll, att han skulle åtnjuta lika stor lön som justitieborgmästaren, nämligen 600 daler smt, men lät sig dock vid rådstugan s. å. $^{12}/_{8}$ åtnöja med 450 daler, emedan rådmännen klagade öfver de svåra tiderna. S. å. $^{9}/_{6}$ erhöll han Tobakshandelskontorets fullmakt att vara ensamförsäljare af tobak i Köping — hans enda befattning utom tjänsten. Han vann 1675 burskap som borgare, erhöll s. å. $^{25}/_{11}$ fastebref på en åkervret norr om svingärdet och 1676 $^{18}/_{3}$ fastebref på tre åkrar belägna på samma ställe. Genom k. fullmakt, dat. Vänersborg 1676 $^{10}/_{1}$, utnämndes han till justitieborgmästare samt erhöll genom landshöfdingens bref 1679 $^{8}/_{8}$ 100 daler smt:s förhöjning på sin lön, hvilket bekräftades af rådstugan s. å. $^{3}/_{9}$. Död i sina bästa år i början af juli 1680 (lefde den 1, men var död den 14); begr. s. å. $^{11}/_{9}$.

Gift med *Emerentia Bergström*, dotter af borgmästaren i Sala Anders Persson och Anna Andersdotter (Svan). — Barn: *Anders*, † 1726, landträntmästare i Västerås, gift med *Elisabeth Ehrenholm*, i hennes första gifte [gift 2:o 1737 med biskopen i Åbo *Johan Browallius*, f. 1707, † 1755]; *Katarina*, gift med landsfiskalen i Västerås *Erik Westberg*, f. 1677 $^{13}/_{11}$, † 1736; *Kristian*, † ogift; *Anna Kristina*, gift med valsmästaren vid Bjurfors bruk i Avesta socken *Johan Jansson; Emerentia*, f. 168., † 1721, gift 170. med ägaren af Månsbo gård och kvarn i Grytnäs socken i Falu län, expeditionskronofogden *Petter Gagner*, f. 1682, † 1722 /3.

1680—1702 **Carl Hising**, f. 1646 $^{13}/_{11}$, var son till borgmästaren Olof Michelsson Hisingh och Anna Leffler. Student i Uppsala 1664. Byggningsborgmästare 1676 $^{14}/_{6}$ och justitieborgmästare genom k. fullmakt, dat. 1680 $^{29}/_{7}$. Det var under hans tid, som staden ändtligen nådde sitt i så många år efterlängtade mål: indragning af byggningsborgmästarebefattningen. Konung Karl XI:s resolution härom är utfärdad 1692, men först vid dåvarande byggningsborgmästarens, Hans Spaak, afskedstagande 1700 blef

Hising ensam (justitie- och politie-)borgmästare. Han var en för stadens bästa mycket verksam man. Såsom kyrkovärd var han jämte den kraftfulle prosten Petrus Browallius den, som mest verkade för Köpings nya kyrkas uppbyggande, men hvars fullbordande han dock icke fick upplefva, och det var på hans initiativ, som det gamla förfallna rådhuset nedrefs och ett nytt uppbyggdes, fullbordadt 1690. Såsom stadens ombud vid 1680, 1682 och 1693 års riksdagar utverkade han kungl. resolutioner till handelns upphjälpande: 1680 $^{10}/_{12}$ erhöll staden ånyo rätt att för hvarje skeppund genom staden fördt bergsmansjärn uppbära 1 öre silfvermynt mera än Västerås och Arboga mot skyldighet att hålla ån trafikabel genom pålning och rensning, och 1693 $^{5}/_{12}$ inrättades provinsialfiskaltjänsten för Västmanlands städer för hämmande af det olofliga landsköp, som bedrefs af kringliggande bruks ägare, arrendatorer och betjänte. Likaså beviljades nådår för stadens betjäntes änkor 1693 $^{5}/_{12}$. Hising var, okändt af hvad skäl, afsatt från sin tjänst en tid under år 1692, men han blef af K. M:t restituerad s. å. i december. Från 1694 till sin död var han jämväl stadens postmästare. »Efter en stilla och berömlig vandel» afsomnade han i början af november 1702 (före den 18) och begrofs den 28 i samma månad i sina förfäders graf i kyrkan, till hvilken gafs tvenne stora silfverljusstakar i testamente efter honom.

Gift 1680 $^{28}/_{11}$ med *Barbro Petre*, dotter af brukspatronen Robert Georgsson Petre och Margareta Lorentzdotter Höijer. — Barn: *Olof*, borgmästare i Köping, se nedan; *Johan Vilhelm*, f. 1685 $^{10}/_{7}$, † 1751 $^{8}/_{6}$, kapten och brukspatron, gift med *Maria Kristina Lezin; Michael*, f. 1687 $^{22}/_{4}$, † 1756 $^{15}/_{10}$, brukspatron, gift 1717 $^{30}/_{5}$ med *Margareta Frodbom*, f. 1694 $^{15}/_{7}$, † 1761 $^{30}/_{6}$; *Margareta*, f. 1688, † 1772 $^{18}/_{9}$, gift 1711 med borgmästaren i Stockholm *Johan Leijel*, adl. ätten n:r 1531, f. 1564 $^{1}/_{1}$, † 1744 $^{24}/_{11}$; *Carl Robert*, f. 168., † 1710 i Riga, löjtnant vid fortifikationen.

II. Byggningsborgmästare.

Nils Joensson. Se justitieborgmästare. —1606

Adam Dein var af tysk extraktion och till yrket guldsmed samt 1606—1609 kallas i handlingarna merendels »Adam Gulsmed», men äfven Deghen, Dejen och Dein. I det äldsta befintliga rådstuguprotokollet för 1605 $^{30}/_{4}$ nämnes han bland rådmännen. Byggningsborgmästare 1606 $^{1}/_{7}$—1609 $^{8}/_{5}$. Gästgifvare 1610 $^{6}/_{5}$. Ånyo byggningsborgmästare 1612 $^{9}/_{6}$—1613 $^{2}/_{6}$ och åter rådman 1616 $^{3}/_{5}$—1623 $^{28}/_{4}$. Stadsbyggmästare 1621 $^{17}/_{5}$. Han lefde 1625, men var död följande år. — »Mäster Adam» ägde gård vid Västerlånggatan. År 1614 kom han i tvist med magistraten om en åkervret, som han erhållit löfte om. Protokollet härom vid rådstugan s. å. $^{5}/_{5}$ lyder: »Kom för rätten Jon Larsson åklagade Adam Gulsmed om en vret, som Adam var lofvad af borgmästare och råd, på det han skulle hålla soldatgästning år 1603, när till gästning kom i staden ett kompani tyska soldater, och hafver Adam kostat efter sin räkning 20 daler 2 öre; på den tiden gällde en tunna

råg 5 daler.» Domen löd i all sin korthet: »Thz är affsacht, at Adam skall behålla vreten.»

Gift med *Cecilia* ..., † 1651. — Barn: *Abel Adamsson*, f. 1611, † 1693, rådman, se nedan; *Karin*, † före 1674 10/8, gift med handlanden och borgaren i Köping *Per Hansson Myr*, hvars förra hustru *Brita Månsdotter*, blef dömd till döden för hor 1648 7/4; hon var änka 1658 21/3 och blef omgift med borgaren *Jöns Knutsson*.

1609—1610 **Nils Joensson.** Se justitieborgmästare.

1610—1611 **Oluff Andersson,** f. 1576, var son af rådmannen i Gäfle Anders Nilsson och Elin Köniksdotter. Han nämnes bland de nyvalda rådmännen vid rådstugan 1605 30/4, var byggningsborgmästare 1610 6/5 till 1611 7/5, då han återgick till sitt »rådmansvälde». Afgick därifrån 1616 3/5, då han flyttade till Stockholm. Borgmästare där. † 1627. Om honom, hans giften och barn se Örnberg, Sv. Ättartal 7: 431.

1611—1612 **Michel Olsson Hisingh.** Se justitieborgmästare.

1612—1613 **Adam Dein.** Se ofvan.

1613—1614 **Michel Knutsson.** Se justitieborgmästare.

1614—1615 **Gabriel Larsson.** Rådman 1605 30/4 till 1614 5/5, då han för ett år valdes till byggningsborgmästare. Gästgifvare 1609 8/5; ånyo byggningsborgmästare 1618 4/5—1620 28/4. »Innetialerna till hans och hans hustrus namn (G. L. S. — A. C. D.) stå med silfverbokstäfver på en sammetskappa, som hänger omkring döpelsefunten» (Hallman). † 1622. — Hustrun *Anna C(arls)dotter*, som lefde ännu 1637, ägde 1635 tre af de största gårdarna i staden med nummer 114, 149 och 165, af hvilka de två senare under hela 1700-talet innehades af medlemmar af familjen Strang.

1615—1616 **Hans Persson.** Rådman 1605 30/4; byggningsborgmästare 1615 28/4—1616 3/5; ånyo rådman 1620 28/4, men afled troligen s. å. År 1611 7/5 och 1618 4/5 hade han förordnats till gästgifvare för ett år. Han bör ej förväxlas med sin namne Hans Persson eller Pedersson, förut kallad »Sillesta-Hans» efter sin gård i Köpings socken, men sedermera såsom rådman antagande tillnamnet Gafle.

1616—1618 **Matts Nilsson.** Se justitieborgmästare.

1618—1620 **Gabriel Larsson.** Se ofvan.

1620—1623 **Erich Jöransson** nämnes i handlingarna första gången 1610 6/5, då han för ett år antogs till kämnär, men innehade icke sedan någon befattning i stadens tjänst, förrän han valdes till rådman 1618 4/5. Följande år 10/5 blef han jämväl gästgifvare. Byggningsborgmästare 1620 20/4—1623 28/4 och omvaldes ånyo därtill i maj 1625. Efter 1633 träffas han icke vidare bland stadens tjänstemän; däremot är han under åren 1636 och 1637 gästgifvare. Hans gård, å hvilken han erhållit fastebref 1595 8/5 och till hvilken (1635) hörde två lotter i bygärdet, tre lotter i Nibblegärdet, två vretar bredvid kolöten, en lott i denna löt, två hagar bredvid Djurgården och fyra bodar på Vågbodsplatsen, var en af de största i staden; den fick sedermera nummer 190 och var i slutet af 1700-talet borgmästaregård. På den fjärde ljuskronan öfver stora gången i Köpings kyrka läses följande inskription: »Gudz nampn till ähra hafver jag Erich Jöransson med min kära hustru Kirstin Nils Dotter uti Testamente gifvit thenna krona til Kiöpings kyrkia anno 1640.»

Gift med *Kerstin Nilsdotter*. — Döttrar: *Kristina*, som lefde änka 1669, gift 1631 $^{19}/_{9}$ med assessorn i Åbo hofrätt *Pehr Vigelius*, adlad *Ekenberg*, n:r 476, f. 1603, † 1656, kyrkoherdeson från Köping; *Sara*, f. 1628 $^{2}/_{1}$, † 1669 $^{16}/_{4}$, gift 1646 $^{20}/_{5}$ med tullinspektoren *Jakob Andersson*, adlad *Gyllenstake*, n:r 620, som lefde ännu 1670.

Matts Nilsson. Se justitieborgmästare. 1623—1624

Michel Knutsson. Se justitieborgmästare. 1624—1625

Erich Jöransson. Se ofvan. 1625—(1633)

Jacob Larsson blef kämnär 1607 $^{5}/_{5}$, antogs till vikarierande (1633)—1635
rådman i Gabriel Larssons ställe för ett år 1613 $^{2}/_{6}$ och valdes till rådman 1616 $^{3}/_{5}$, hvilken befattning han, med undantag för året 1619—1620 innehade, tills han utsågs till byggningsborgmästare. Efter 1635 saknas hans namn i befintliga handlingar. Hans gård, å hvilken han erhållit fasta 1598 $^{16}/_{6}$, är numera komministergård. — Son: *Daniel Jacobi Copingensis*, f. 1616, † 1662 $^{24}/_{6}$, kyrkoherde i Odensvi församling i Västerås stift.

Oluff Ericsson nämnes första gången i handlingarna 1608 $^{27}/_{5}$, 1635—1637
då han antogs till kämnär för ett år. Under de följande åren, med undantag af 1619—1620, då han vikarierade såsom rådman i Jacob Larssons ställe, innehade han före 1626 ingen befattning i stadens tjänst. Vid rådstugan 1633 $^{25}/_{4}$ är han rådman samt kallas då och sedermera alltid »gamble rådmannen». Byggningsborgmästare 1635 $^{28}/_{4}$ —1637 $^{27}/_{4}$. Honom tillkommer äran att hafva upprättat stadens äldsta tomtbok i oktober 1635. Oluff Ericsson lefde ännu 1647, hvilket år $^{3}/_{5}$ han antogs till gästgifvare.

Michel Olsson Hisingh. Se justitieborgmästare. 1637—1639

Joen Erichsson var son till rådmannen Erich Joensson och 1639—1642
antogs vid unga år till sin faders vikare 1634 $^{24}/_{4}$. Ordinarie rådman 1635 $^{28}/_{4}$; byggningsborgmästare 1639 $^{24}/_{4}$—1642 $^{27}/_{4}$. Efter Nils Hanssons död uppehöll han justitieborgmästarebefattningen från december 1643 till juni 1644, då Olof Hising erhöll fullmakt på platsen. † 1658, omkr. 50 år gammal.

Gift med *Kerstin Nilsdotter*, som lefde 1654 $^{22}/_{7}$.

Olof Michelsson Hisingh. Se justitieborgmästare. 1642—1644

Måns Knutsson Dreffling. Se justitieborgmästare. 1644—1666

Michel Hising. Se justitieborgmästare. 1666—1673

Christian Nycop. Se justitieborgmästare. 1673—1675

Johan Hising, broder till Carl och Michel d. y. samt son till 1676 $^{10}/_{1}$—$^{14}/_{6}$
borgmästaren Olof Michelsson Hisingh, föddes på 1640-talet. Student i Uppsala 1654. Rådman 1674 $^{20}/_{7}$; byggningsborgmästare efter Christian Nycop med fullmakt 1676 $^{10}/_{1}$. Han erhöll då samma löneförmåner som sin antecessor, »doch cederade han till sin sahl. broders Enkia dhen Engehagen honom bredhe wid tiensten tillfallin (är), wäll förståendes på nåde åhret». Knappt ett halft år fick han verka på denna post; han afled mycket hastigt i juni s. å.; vid rådstugan den 8 satt han i rådet, men redan vid följande rådstuga den 12 nämnes »borgmästaren sahl. Johan Hisingh, som nu ligger på Båhren». Den vid så unga år aflidne borgmästaren dog troligen ogift; åtminstone finnes i handlingarna ingen anteckning om änka eller barn efter honom.

1676—1680 **Carl Hising.** Se justitieborgmästare.

1680—1682 **Johan Remmer,** f. 165., var stadssekreterare i Västerås, då han 1680 29/7 utnämndes till »stads- och handelsborgmästare», såsom titeln då lydde, i Köping. Här stannade han dock ej längre än halftannat år. År 1682 4/2 utnämndes han till slottsfogde på Västerås slott, och den 24 april s. å. kallas han landträntmästare. Mellan åren 1686—1689 är han kronobefallningsman (= konungsfogde, såsom titeln förut lydde) vid Kungsör, blir 1688 borgmästare i Västerås och dör såsom sådan därstädes 1710.

Gift 1:o med *Katarina Schult*, † 1689, dotter af kyrkoherden i Skultuna församling i Västerås stift Widichindus Joh. Grangius och Margareta Möller; 2:o med en syster till prostinnan Catharina Torner, f. Söderholm, i Nora; 3:o 169. med *Magdalena Wulff*. — Barn: *Sara*, † 1701, gift 1687 med inspektoren, sedermera landträntmästaren i Västerås *Jonas Hwalström*; *Widich*, student 1684, provinsialfiskal i Västmanlands län 1693 5/12, † 1709, gift med *Brita Berg*; *Kristina*, f. 1673 i Västerås, † 1738 19/2, gift 1:o 1689 med brukspatronen på Nyhammars bruk i Grangärde socken *Jacob Strang*, f. 1666, † 1706, 2:o 1708 med likaledes brukspatronen därstädes *Anders Persson Julin*,* f. 1666, † 1738 16/2; *Mauritz*, f. 1678 /3; *Johan*, f. 1680 15/2, student 1695, disp. 1703, »notarie i hofrätten», † 1709; *Carl*, f. 1684, † 1728, magistratssekreterare, se nedan; *Margareta*, f. 1692; *Maria*, f. 1696; *Lars*, f. 1697, † 1699; *Gustaf*, f. 1699, † 1701; *Beata Lisa*, f. 1700 11/11, † barn; *Elisabet*, f. 1705 24/4, gift med fältsekreteraren *Kessel*.

1682—1700 **Hans Spaak.** Född på 1630-talet och son till borgmästaren i Karlstad Olof Ersson och Kerstin Börjesdotter, tillhörde Hans Spaak en ansedd Värmlandssläkt, som utgrenat sig i adliga ätterna Ehrencrantz, Gyllenspaak, Gyllentorner och Risellsköld. Han kallas kronofogde 1665 och bodde då på Ullvi i Ihrsta socken i Västmanlands län samt efterträdde Remmer genom k. fullmakt, dat. 1682 4/2. Spaak var den siste byggningsborgmästaren i Köping. Sedan befattningen indragits 1692, kvarstod han dock i åtta år i ämbetet; han sökte och erhöll afsked med pension af 200 daler smt genom k. bref, dat. Pernau i Kurland 1700 16/10. Följande år d. 4/3 tog han på rådstugan afsked af magistraten. Lefde 1708, men var död 1712 /9.

Gift 1:o 166. med *Elisabet Hylting*, f. 1632, † 1697 30/7; 2:o 1698 med sin hushållerska *Anna*. — Barn: *Olaus*, f. 1665 (icke 1668, såsom Herdaminnet uppgifver); slottspredikant vid Kungsör och komminister i Kungs-Barkarö församling i Västerås stift, † 1692 26/11 i Köping, ogift; *Johan*, drabant (1701), gift 1698 »med sin piga».

III. Justitie- och politieborgmästare.

1700—1702 **Carl Hising.** Se justitieborgmästare.

1703—1714 **Eric Thuen,** f. omkr. 1660. Var först skrifvare hos häradshöfdingen i Skinnskattebergs härad i Västmanlands län Per Gyllenhöök,

* Son: den bekante hofintendenten och bruksägaren Peter Julinsköld f. 1709, † 1768.

därefter notarie under häradsrätterna. År 1689 $^{7}/_{2}$ föreslogs han till stadsnotarie i Köping utan att därtill blifva vald. Följande år utnämdes han till landssekreterare i Västerås och, enligt k. fullmakt dat. Woidsikowa (i Polen), 1703 $^{16}/_{1}$ till justitie- och politieborgmästare i Köping. Sjuklig redan i januari 1709, förvärrades hans onda i januari 1713, och den 17 november sistnämnda år meddelade han rådet, att han ville begära provinsialfiskalen Olof Hising till vikarie. Han var död 1714 $^{2}/_{3}$. Ogift.

Olof Hising Carlsson, f. i början af 1680-talet och son 1714—1722
till borgmästaren Carl Hising och Barbro Petre, var den sjätte och siste borgmästaren af denna släkt i Köping. Student i Uppsala 1693. Han antogs till kämnärsnotarie och stadskassör 1703 $^{28}/_{1}$ och till stadssekreterare 1708 $^{30}/_{9}$. År 1704 blef han äfven postmästare, hvilken befattning han bibehöll äfven sedan han i december 1711 blifvit landsfiskal och året därpå provinsialfiskal i Västmanlands län. År 1713 $^{26}/_{11}$ förordnades han till vikarie för borgmästare Thuen under dennes sjukdom, och efter hans död erhöll han regeringens fullmakt på borgmästarebefattningen i Köping 1714 $^{2}/_{3}$, »confirmerad» genom k. fullmakt, dat. Demotika s. å. $^{16}/_{6}$. Han var dessutom gästgifvare, men vid rådstugan 1718 $^{5}/_{12}$ tillkännagaf han för magistraten, att han till nästkommande maj månad (1719) »tänkte öfvergifva postmästaretjänsten och gästgifveriet», hvilket också skedde. Till den märkliga riksdagen 1719 valdes Hising på rådstugan $^{8}/_{1}$ till stadens ombud; han utverkade då flera rättigheter åt staden till handelns och näringarnas upphjälpande, hvarjämte stadens gamla fri- och rättigheter bekräftades och staden erhöll tillstånd att hålla sig med egna utridare i bergslagen samt att å aflöningsstaten få upptaga en stadsfältskär och en stadskassör. Ovisst af hvad skäl, gjorde han tre år därefter tjänstebyte med provinsialfiskalen Anders Risell och uppvisade vid rådstugan 1722 $^{17}/_{12}$ sin fullmakt på den nya tjänsten. Sedan han »sig med vackert loford uti sin syssla skickat», afled han vid några och fyrtio års ålder i september 1728.

Gift med *Maja Stina Rydelia*, f. 1688, † 1766 $^{14}/_{2}$, efterlämnade han inga barn.

Anders Risell, tillhörande en värmländsk släkt af samma stam 1722—1730
som adliga ätten Risellsköld, var född 1685 $^{16}/_{8}$ och son till kyrkoherden i Hesselskogs församling i Karlstads stift Nicolaus Christophori Risell och Christina Welin. Han efterträdde 1714 Olof Hising såsom landsfiskal och blef genom byte med samme man borgmästare i Köping 1722 samt installerades i sitt ämbete s. å. $^{22}/_{12}$. Följande år var han stadens riksdagsman med 12 dlrs lön i veckan. Redan i april 1729 måste han taga tjänstledighet för sjukdom. Visserligen begärde han följande år $^{15}/_{1}$ att åter få tillträda borgmästarebefattningen, emedan han då var fullt återställd till hälsan, men borgerskapet ville behålla den t. f. borgmästaren; landshöfdingen måste infinna sig i Köping för att bilägga den härigenom uppkomna tvisten, hvilken slutade så att Risell vid rådstugan den $^{30}/_{4}$ begärde sitt afsked, för »sjukdom», såsom det hette, med anhållan om någon pension af staden. S. å. $^{29}/_{10}$ erhöll han äfven k. bref på 300 dlr smt:s pension af stadens öfverskotts-

och besparingsmedel. Han befann sig i staden ännu i maj 1735, men hans vidare öden äro obekanta; † 1753.

Gift 1721 med *Catharina Charlotta Croning*, f. 1697, † 1775 7/2, dotter af kyrkoherden i Munktorps församling af Västerås stift Lars Croning och hans första hustru Elisabet Löfgren.

1730—1737 **Jonas Siöman,** troligen son till den »monsiör» Eric Siöman, som nämnes i härvarande domböcker 1703, var kronobefallningsman i Kungsörs fögderi, då han under borgmästare Risells sjuklighet enligt k. bref 1729 8/4 förordnades till vikarie för denne; han infann sig vid rådstugan den 21 i samma månad och aflade sin ed. Vid det 1730 18/4 hållna borgmästarevalet erhöll Siöman, som gjort sig särdeles omtyckt af borgerskapet, första förslagsrummet med 54 vota, medan rådman Brander erhöll andra rummet med 6 och rådman Caveel tredje rummet med 4 vota, hvarpå Siöman s. å. den 6/11 erhöll k. fullmakt på tjänsten. Riksdagsman 1731 (med 10 plåtar i veckan) och 1734 verkade han mycket för stadens bästa. Hans borgmästaretid inföll under frihetstidens bästa dagar, då regeringen genom uppmuntrande af inhemska näringar sökte upphjälpa landets välstånd. Siöman ifrade mycket för inrättande af ett »tröj-, strumpe- och ylletygsväfveri» i staden, hvartill han också vid 1734 års riksdag lyckades utverka ett statsanslag på 800 daler smt, hvarjämte han af egna medel tillsköt 1,458 daler kpmt; väfveriet kom också till stånd 1735. Den kraftfulle mannen fick dock icke verka länge på sin post. Vid rådstugan 1737 19/9 lät han berätta borgerskapet, »att han nu i fjorton dagar måst hålla sig vid sängen af allehanda tillstötande bräckligheter, begiärandes, det ville öfriga magistraten besörja, att allt väl och ordentelig blifver expedierat, så länge han måste hålla (sig) vid sängen». Hans dödsdag inföll den 28 oktober s. å.

Siöman arrenderade Torshälla kronokvarn, för hvilken sista årets arrende med 600 daler smt utsöktes i sterbhuset. Hans fasta egendom i staden såldes af arfvingarna genom köpebref 1738 18/11 till friherrinnan Maria Eleonora Ribbing.

Gift med *Margareta Ragge*, f. 1672, † 1757, dotter till kaptenen vid »Arboga slussar» Erik Arfvidsson Ragge, hvars tre söner adlades Reuterstierna. — Barn: *Eric*, f. 1705, beridare vid Strömsholms stuteri, bodde under åren 1750—1760 på Höcksta i Köpings socken, gift 173(9) med *Kristina Elisabet Örncrona*, adl. ätten n:r 1643, f. 1721, † 1775; *Eva Charlotta; Margareta Elisabet*; *Fredrika.*

1738—1757 **Petter von Werdt.** F. 1693 22/1 i Västerås och son till rådmannen och postmästaren därstädes Abraham von Werdt (f. 1669, † 1733) och Christina Borre (f. 1672, † 1744) härstammade von Werdt från en gammal brabantsk adlig ätt, som på 1630-talet med skeppsklareraren och handlanden i Stockholm Wilhelm von Werdt inflyttat till Sverige. Efter afslutade studier blef han postmästare i Västerås efter fadern 1715, provinsialfiskal i Västmanlands län 1718 och rådman i Västerås på 1720-talet. Vid borgmästarevalet i Köping 1737 fick von Werdt bland 18 sökande de flesta rösterna och erhöll 1738 16/1 fullmakt på tjänsten; han intog sin plats bland magistraten vid rådstugan 13/2 och aflade sin ed 6/3 s. å. Såsom riksdagsman lyckades han åt

staden utverka några mindre fördelar; under hans tid flyttades den förnämsta marknaden, Olofsmässan, från den 29 juli till den 31 augusti (k. resolution 1756 26/11). Från 1750 1/4 var han tjänstledig, hvarunder sonen, t. f. stadssekreteraren Abraham von Werdt, enligt k. Svea hofrätts konstitutorial 1750 13/6 uppehöll tjänsten. Död 1757 2/9.

Gift 1715 24/11 med *Gertrud Margareta Barck*, f. 1695 22/1, † 1766 10/4, dotter af borgmästaren i Västerås Anders Barck och biskopsdottern Gertrud Margareta Brodin. — Barn: *Maria Stina*, f. 1717 19/4, † före fadern; *Margareta*, f. 1719 24/7, † 1778 19/4, gift 1758 10/12 med rektorn vid Köpings skola *Pehr Hellenius*, f. 1710 10/12, † 1770 6/11; *Christina Elisabet*, f. 1722, † 1732; *Anna Maria*, f. 1723 30/3, † 1750 17/4, gift 1740 25/11 med auditören *Lars Odhelius*, f. 1700, † 1769; *Abraham*, f. 1725 20/8, t. f. magistratssekreterare i Köping, † 1755 2/10, ogift; *Petrus*, f. 1731, † ung.

Anders Kijhlman, f. 1708 21/1 i Taxinge-Näsby socken i Söder- 1758—1784
manlands län. Föräldrar: häradsskrifvaren Anders Kihlman († 1725) och Margareta Siljeström. Efter afslutade studier och tjänstgöring i hofrätten utnämndes han till borgmästare i Sigtuna 1736. Efter von Werdts död sökte han transport till Köping, men vid borgmästarevalet 1758 28/11 erhöll han endast tredje förslagsrummet. De flesta rösterna tillföllo vice häradshöfdingen Anders Moulin, Olofsson, hvilken skött tjänsten under det sista året af von Werdts tid och nu uppehöll vakansen; han rekommenderas äfven af magistraten till erhållande af platsen. Men valet öfverklagas — och den 5 mars 1759 skrifver magistraten till Kijhlman och lyckönskar honom i anledning af hans utnämning till borgmästare i Köping, »hvilket de erfarit af Posttidningarne». Den 24 april underrättar magistraten landshöfdingen, att Kijhlman den 7 i s. m. blifvit installerad i sitt ämbete. — År 1765 erhöll han 100 daler sm:ts tillökning på lönen. Från 1770 års början åtnjöt han ständig tjänstledighet med sonen Erik Wilhelm såsom vikarie. Död 1784 5/11.

Från hans tjänstetid är att anteckna att staden 1765 24/7 erhöll tillstånd att, förutom den allmänna eller frimarknaden den 31 augusti och den torgmarknad, som hölls den 2 mars, till handelns upphjälpande hålla en årlig torgmarknad under dagarna den 29 och 30 november, och att staden s. å. 3/12 tilläts fri seglation på alla svenska orter. Under hans tid var det också, som den stadsjord, som magistratspersonerna haft sig på lön anslagen, fråntogs dem genom k. resolutionerna 1772 7/7 och 1776 27/2.

Gift 1:o 1739 6/1 med *Ulrika Bergstedt*, f. 1715 5/5, † 1746 6/5; 2:o 1749 29/5 med *Eva Beckman*, f. 1707, † 1753, dotter af borgaren och slaktareåldermannen i Stockholm Olof Bengtsson Beck, sedan Beckman, och Katarina Roth; 3:o 1755 24/6 med *Christina Catarina Starin*, f. 1729, † 1793 6/3. — Barn: *Erik Vilhelm*, f. 1743, † 1815, borgmästare, se nedan; *Johan Harald*, f. 1758 7/3, † 1732 12/7, komminister i Folkärna församling af Västerås stift; *Lars Fredrik*, f. 1760 17/2 i Köping, † 1836 5/3, kyrkoherde i Kumla församling i nämnda stift; *Carl Daniel*, f. 1761 29/4, † s. å. 15/5; *Andreas*, f. 1763 22/4,

† 1844 $^{22}/_{5}$, komminister i Stora Skedvi församling i nämnda stift; *Maria Margareta*, f. 1764 $^{31}/_{7}$, † 1765 $^{23}/_{1}$.

1785—1800 **Erik Wilhelm Kihlman,** son till företrädaren, var född 1743 $^{8}/_{5}$ i Sigtuna. Efter i nio år bedrifna studier vid Uppsala universitet aflade han juridisk examen 1760 $^{30}/_{5}$, antogs till ausskultant i Svea hofrätt s. å. $^{15}/_{10}$ och till kanslist i borgarståndets kansli vid riksdagen 1762. E. o. kanslist i nämnda hofrätt; extra notarie vid criminelprotokollet 1765 $^{21}/_{6}$; vice notarie vid civilprotokollet 1767 $^{28}/_{2}$; förordnad att förrätta ett urtima ting 1768 $^{11}/_{8}$; t. f. landssekreterare i Stockholms län under vakans 1769 $^{12}/_{2}$ och t. f. häradshöfding under häradshöfding Olof Malmerfelts vistande vid riksdagen s. å. $^{4}/_{4}$. Sedan fadern 1769 $^{1}/_{12}$ begärt tjänstledighet, blef Erik Vilhelm t. f. borgmästare härstädes samt efter faderns död ordinarie borgmästare 1785. År 1800 utnämndes han till häradshöfding i Väster Bergslagens domsaga och afflyttade härifrån samt dog 1815.

Gift 1772 med *Eva Maria Paqvalin*, f. 1747 $^{9}/_{4}$ i Stockholm, † 1833 $^{3}/_{5}$, dotter af assessorn Hans Gustaf Paqvalin och Anna Juliana Beckman. — Barn: *Eva Maria*, f. 1773 $^{24}/_{1}$, † 1799 $^{4}/_{6}$, gift 1795 $^{25}/_{8}$ i Köping med borgmästaren i Västerås, lagmannen *Anders Ekholm*, f. 1765 $^{2}/_{1}$, i hans första gifte; *Eric Vilhelm*, f. 1774 $^{15}/_{4}$, skolpräst i Grangärde, † 1857 $^{19}/_{4}$; *Ulrika Juliana*, f. 1775 $^{29}/_{3}$; *Margareta Katarina*, f. 1777 $^{6}/_{1}$, † 1812, gift 1798 $^{16}/_{8}$ med kyrkoherden i Lindesberg *Pehr Södersten*, f. 1765 $^{17}/_{2}$, † 1803 $^{17}/_{7}$; *Helena Wilhelmina*, f. 1778 $^{9}/_{10}$; *Lovisa Barbro*, f. 1779 $^{26}/_{12}$, † 1838, gift 1:o 1804 $^{2}/_{8}$ med apotekaren i Hedemora Anton Arvid Ruth, f. 1771 $^{4}/_{20}$, † 1817 $^{3}/_{4}$, 2:o 1821 med likaledes apotekaren därstädes Per Gustaf Stolpe, f. 1796 $^{13}/_{4}$, † 1847 $^{7}/_{3}$; *Fredrik Adolf*, f. 1781 $^{2}/_{7}$, vice häradshöfding; *Anna Sofia*, f. 1782 $^{25}/_{8}$; *Sara Beata*, f. 1785 $^{18}/_{11}$, † 1789 $^{22}/_{8}$; *Anders Olof*, f. 1786 $^{13}/_{12}$; *Christina Rebecka*, f. 1789 $^{15}/_{6}$, † s. å. $^{18}/_{9}$.

1801—1825 **Jonas Petter Schenström,** f. 1774 $^{1}/_{6}$ i Västerås. Föräldrar: Borgmästaren därstädes Johan Magnus Schenström och Anna Margareta Steinholtz. Vid borgmästarevalet 1800 $^{14}/_{5}$ erhöll han de flesta rösterna, men utnämndes icke förrän 1801 och tillträdde befattningen s. å. $^{13}/_{4}$, sedan stadssekreteraren Arvid Holmqvist uppehållit tjänsten sedan d. $^{17}/_{3}$ föregående år. Riksdagsman för Köping och Torshälla 1809, 1812 och 1815. Magistraten i Köping hemställer i skrifvelse till landshöfdingen den $^{3}/_{8}$ 1812, att han måtte utverka, att borgmästare Schenström, med bibehållande af borgmästarebefattningen, måtte utnämnas till häradshöfding i Åkerbo härad efter den s. å. $^{9}/_{2}$ aflidne häradshöfding Per Ekbom, hvilket äfven skedde s. å. Lagmans titel (före 1815 $^{1}/_{1}$). Han ägde och bebodde Ulfvi i Köpings socken. Död 1825 $^{19}/_{3}$.

Gift 1801 $^{24}/_{11}$ i Munktorps socken med *Helena Catharina Wiksell*, f. 1779 $^{27}/_{1}$ i Munktorps prästgård, † 1832 $^{14}/_{5}$ på Ulfvi, dotter af kyrkoherden i Munktorps församling i Västerås stift Johan Wiksell och Ulrika Uggla.* — Barn: *Ulrika Margareta*, f. 1802 $^{27}/_{11}$, † 1837 $^{27}/_{5}$, gift 1825 $^{5}/_{1}$ med frih. *Gerdt Isak Gustaf Lowisin*, i hans första gifte, f. 1790, † 1859, major, R.S.O; *Carolina Charlotta*, f.

* Syster till En af Rikets Herrar, öfverståthållaren grefve Samuel af Ugglas.

1804, † 1830, gift med häradshöfdingen *Per Eric Bosæus*, f. 1804, † 1873, se nedan; *Johan Samuel*, f. 1805 24/10, † 1806 8/11; *Lovisa Christina*, f. 1808 31/7, † 1888 22/1, gift 1837 30/9 med kyrkoherden i Köping, k. hofpredikanten *Olof Rudolf Bellander*, f. 1794 26/10, † 1873 9/8; *Engel Mathilda*, f. 1810 25/8, † 1811 22/9; *Carl Magnus Oscar*, f. 1812, † 1900, borgmästare, se nedan; *Maria Julia Theresia*, f. 1814 16/10, † s. å. 30/12; *Sophia Augusta*, f. 1817 26/5, † 1858 14/11, gift 1841 27/7 med godsägaren *Carl Jacob Mauritz Hollström*, f. 1818 3/1, † —.

Axel Fredric Grandelius, f. 1795 16/5 i Nyköping. Föräldrar: 1825—1841
Prosten och kyrkoherden i Nyköpings östra församling Nils Grandelius och hans 2:a hustru Maria Fidelia Hallström. Auskultant i Svea hofrätt 1813 18/6; e. o. notarie 1817 23/12; vice notarie 1818 29/9; fiskal 1823; häradshöfdings n. h. o. v. 1823 4/7. Häradshöfding i Åkerbo härad 1825 22/11 och tillika borgmästare i Köping 1826 21/9. Afsked 1841 23/7. Död 1847 25/3 i Köping, barnlös.

Gift 1824 19/6 med *Maria Catharina Westin*, i hennes andra gifte, f. 1779 8/5, † 1840 18/12, dotter af garfvareåldermannen i Stockholm, stadsmajoren Johan Westin och Elisabeth Norling samt änka 1821 efter öfverfältläkaren *Samuel Frölich*.

Per Erik Bosæus, f. 1804 25/3 i Karbennings by i Norbergs 1841—1852
socken i Västmanland. Föräldrar: Bruksinspektoren, tit. assessorn Anders Bosæus (f. 1767 11/8 i Östervåla socken i Västmanland, † 1850 5/1 i Köping) och Helena Olander († 1832). Han var hofrättsnotarie, då han, sedan magistratssekreteraren i Köping S. G. Ranscher år 1828 afgått från denna befattning, sökte dit och vid valet 1829 9/1 erhöll de flesta rösterna; två dagar senare hemställde magistraten om utfärdande af fullmakt för honom. Sedan Ranscher s. å. 26/1 äfven begärt afsked från rådmanssysslan, valdes han d. 3/4 till rådman. År 1841 9/6 utfärdade k. hofrätten förordnande för Bosæus på borgmästarebefattningen, sedan Grandelius s. å. begärt afsked. Ordinarie borgmästare 1842 13/4. Satt såsom ordförande å rådstugan sista gången 1852 23/3, utnämndes till häradshöfding i Öster Dalarnes domsaga s. å. 20/3 och afflyttade till Leksand d. 24/9. R.N.O. 1869. Död 1873 15/1 på sin egendom Tibble i Leksands socken.

Gift 1:o 1828 24/11 i Köping med *Carolina Charlotta Schenström*, f. 1804 17/6, † 1830 1/8, se ofvan; 2:o 1832 20/3 med *Ulrika Vilhelmina Hultberg*, f. 1809 15/2 i Arboga socken, † 1874. — Barn: *Anders Petter*, f. 1830 8/6, † 1848 21/2; *Erik Vilhelm*, f. 1833 20/4, † 1843 19/11; *Agnes Maria*, f. 1835 28/2, † 1853; *Rudolf Valdemar*, f. 1836 8/10 i Köpings socken liksom följande syskon, † 1900 20/5 i Stockholm, borgmästare i Arboga, R.W.O., gift 1864 med *Hulda Maria Amalia Littorin*, f. 1841; *Axel Bernhard*, f. 1839 23/7, † 1899 18/3, ogift, häradsskrifvare i Väster Dalarnes fögderi; *Hilma Charlotta*, f. 1841 21/1.; *Ernst Leonard*, f. 1843 8/8, kapten i Dalregementets reserv, R.S.O, gift 1889 10/12 med *Helena Augusta Brandberg*, f. 1861 13/8; *Nils Valfrid*, f. 1847 20/2, bergsingeniör, gift 1875 med *Olga Hulda Maria Haller*, f. 1847.

Carl Magnus Oscar Schenström, f. 1813 16/2 på Ulfvi gård 1852—1900
i Köpings socken, var son till lagmannen Jonas Petter Schenström och

Helena Catharina Wiksell. Genomgick Västerås gymnasium; student i Uppsala 1835; aflade kameral- och hofrättsexamen 1838; auskultant i Svea hofrätt och e. o. kanslist i justitierevisionen; rådman och magistratssekreterare i Köping 1842 $^{29}/_{6}$; ordförande i Köpings stads sparbanksstyrelse 1852; var redan under 1851 tidtals t. f. borgmästare och utnämndes till ordinarie 1853 $^{12}/_{4}$; riksdagsman i borgarståndet 1853—1863; ledamot af bevillningsutskottet vid riksdagarna 1853—1854 och 1856—1858 samt af konstitutionsutskottet vid riksdagarna 1859—1860 och 1862—1863; vice ordförande i lasarettsdirektionen i Köping och ledamot af Västmanlands läns landsting 1863; R.W.O. 1866 $^{3}/_{7}$; ledamot af riksdagens andra kammare 1882—1887; R.N.O. 1883 $^{30}/_{11}$. Död 1900 $^{19}/_{2}$ i Köping.

Gift 1842 $^{2}/_{8}$ med *Johanna Kristina Ottilia Regnell*, f. 1817 $^{7}/_{12}$, † 1875 $^{3}/_{1}$, dotter af bruksläkaren vid Ramnäs bruk, kirurg. magister Adolf Ulrik Regnell och Anna Brita Schenström. — Barn: *Oskar Ludvig Maximilian*, f. 1843 $^{25}/_{8}$, häradshöfding i Västmanlands läns norra domsaga, R.N.O., gift 1885 $^{15}/_{6}$ med *Marie Julie Johansen*, f. 1854 $^{20}/_{9}$; *Rolf Oskar Alexander*, f. 1845 $^{14}/_{7}$, major i armén, R.S.O., R.W.O. m. fl. ordnar, gift 1880 med *Vilhelmina Holmboe; Anna Helena Ottilia*, f. 1851 $^{18}/_{1}$, † 1858 $^{14}/_{11}$.

1900— **Sven Erik August Reinhold Nordkvist**, f. 1867 $^{26}/_{5}$ i Göteborg, är son till grosshandlanden S. A. Nordqvist och Sofia Ahlgren. Studerade vid Göteborgs latinläroverk; aflade studentexamen 1884 $^{26}/_{5}$; inskrefs vid Uppsala universitet s. å. $^{13}/_{9}$; aflade preliminärexamen 1885 $^{7}/_{11}$ och examen till rättegångsverken 1890 $^{12}/_{12}$; e. o. notarie i Svea hofrätt s. å. $^{16}/_{12}$; vice häradshöfding 1894 $^{20}/_{12}$; tjänstgjort vid olika rådhusrätter samt på landskansli och vid detektiva polisen i Stockholm; borgmästare i Köping 1900 $^{6}/_{7}$.

Gift 1901 $^{23}/_{5}$ med *Hildur Teresia Andersson*, f. 1878 $^{7}/_{6}$ i Köping, dotter till kamreraren Axel Andersson och Hilda Teresia Bergman. — Barn: *Ingvar Erik Gustaf Axel*, f. 1902 $^{7}/_{6}$; *Stig Erik Sante Halvor*, f. 1904 $^{15}/_{8}$; *Brit Eivor Hildur*, f. 1906 $^{26}/_{4}$.

Magistratssekreterare.

Dessa tjänstemän kallades stadsskrifvare till inpå 1700-talet och därefter under omkring hundra år stadssekreterare. En tid i början af 1600-talet var befattningen förenad med vägaretjänsten. I slutet af 1700-talet gjordes ett försök att få sysslan indragen. Sekreterarevalet den 10 januari 1785 öfverklagades af åtskilliga af stadens invånare med den påföljd, att landshöfdingeämbetet i Västerås i skrifvelse den 22 i s. m. hemställde till kommerskollegium, om icke stadssekreteraresysslan kunde förenas med borgmästarebefattningen. Då skrifvelsen härom remitterades till magistraten, afslogs framställningen på rådstugan den 13 april s. å. under hänvisning till stadens gamla privilegier, vid hvilka borgerskapet »begärde att få förblifva», men först 1786 $^{16}/_{11}$ utfärdades fullmakt för den valde sekreteraren. Trettiofem år senare upptogs denna fråga ånyo, i det öfverjägmästaren och riddaren P. G. von Unge 1819 $^{14}/_{6}$ framställde förslag om hela magistratens omorganisation, innefattande borgmästare- och stadssekreteraresysslornas förening, kämnersrättens upphörande och inskränkning af rådmännens antal. Denna gång instämde stadens invånare häruti vid sakens behandling å rådstugorna s. å. $^{25}/_{10}$ och 1820 $^{12}/_{6}$. Förslaget vann dock *icke*, hvad borgmästare- och stadssekreteraresysslornas förening beträffar, K. M:ts bifall. Däremot bestämdes genom k. brefvet 1821 $^{6}/_{7}$ att magistratssekreteraren — såsom titeln nu blir — tillika skulle vara rådman.

Den ende stadsskrifvare, som är känd från medeltiden, är *Mathias Stadsskrifvare*, hvilken jämte andra personer år 1448 sammanskjutit medel till en klosterkyrkas uppbyggande i Köping. Under de sista åren af 1500-talet var *Michel Olsson*, sedermera rådman, stadsskrifvare här, och år 1601 *Henrik Nilsson*, endast känd till namnet.

Magistratssekreterarens lön utgjorde 1607 12 dlr, 1611 20 dlr, 1634 50 dlr, 1645 200 dlr, 1696 150 dlr och 1721 200 dlr, allt silfvermynt samt fastställdes 1819 till 433: 16 rdlr rmt och 1850 till 583: 16 rdr b:co. Dessutom innehade stadssekreteraren under åren 1642—1776 besittningsrätten till en del af stadens donationsjord, den s. k. »sekreterarebuten». Nuvarande lönen, som fastställdes 1899 $^{16}/_{5}$, utgör 3,200 kronor med ett ålderstillägg af 300 kronor efter 10 år.

Hartvik Sävenbom var tysk till börden och förekommer redan 1613—1624
i de äldsta rådsprotokollen från 1605. Han vann burskap som borgare 1608 $^{27}/_{5}$, blef vikarierande rådman 1608 $^{31}/_{5}$ och 1609 $^{1}/_{5}$, stadsskrifvare 1613 $^{2}/_{6}$, från hvilken syssla han tog afsked 1624 $^{25}/_{5}$.

Från och med år 1633 träffas han såsom ordinarie rådman, tills han 1639 22/4 »uppsade sitt ämbete». Död 1645 4/10, enligt inskriften å grafstenen i Köpings kyrka, där hans namn skrifves »Sövenbom».

Hans hustru, † 1655, finnes äfven å nämnda grafsten angifven, men namnet och dödsdagen äro så utplånade, att de numera icke kunna läsas; troligen var hon dotter till den Simon Grelsson, † 1602 8/9, hvilken med sju sina barn legat i samma graf, och hans hustru Valborg (Mardegs?) dotter, hvilken lät göra grafstenen 1654. — Barn: *Hans* och *Remar*, båda rådmän i Köping, se nedan; *Hartwig*, lefde ännu 1688 14/7, bokhållare vid Kungsörs och Strömsholms stallstater, gift med *Stina Hansdotter Gafle.**

1624—(1633) **Markus Erichsson** blef stadsskrifvare 1624 25/5; för öfrigt okänd.

(1633)—1640 **Hans Erichsson** var både stadsskrifvare och vägare här 1633 till 1637 27/4, då tjänsterna åter skildes från hvarandra och särskild vägare valdes, medan Hans Erichsson kvarstod såsom stadsskrifvare till 1640 29/4; han valdes då till rådman. Han blef dock redan följande år den 6/5 afsatt från sitt ämbete »för slagsmål, träta och okvädingsord». — Broder till kyrkovärden Olof Erichsson Tätting, † 1668.

Änkan blef omgift omkring 1650 med borgaren *Johan Hermansson*, kyrkovärd och gästgifvare, † omkring 1680, stamfader för släkten Aswer. — Barn: *Per Hansson*, hvilken efter farbrodern upptog namnet Tätting, borgare och kämnär, † 1719, gift med *Kerstin Eriksdotter*, [omgift 1723 med skeppareåldermannen *Petter Nilsson Krus*, † 1725]; *Olof Hansson*, borgare; *En dotter*, † 1693 19/3, gift 167 . med rådmannen *Hans Helliesson*, † 169 .

1640—1641 **Svån Jonsson.** Endast känd till namnet.

1641—1642 **Arfved Andersson.** »prästson från Skara stift», var handlande och borgare i Köping samt valdes till stadsskrifvare 1641 5/5, men hade redan från d. 15/9 s. å. vikarie för sig och afgick från tjänsten 1642 16/7. Han skall, enl. Hallman, hafva blifvit rådman 1642, men förekommer icke såsom sådan i de nu befintliga domböckerna.

Gift med *Lisa Mårtensdotter.* — Son: *Johan Emporelius*, f. 1660 10/2 i Köping, † 1739 9/3, kyrkoherde i Mora.

1642—1655 **Oluff Pedersson Rask** var accisskrifvare här 1638 19/6 och vikarierade från 1641 15/9 såsom stadsskrifvare samt antogs till ordinarie 1642 16/7. Efterträdaren valdes 1655 1/8; huruvida Rask s. å. aflidit är ej kändt; emellertid var han död 1657 9/3.

1655—1681 **Aron Joensson,** f. 1609, var såsom »Wälachtat Willem Strangs (brukspatron på Västanfors) factor» bosatt i Köping på 1650-talet samt tillspordes vid rådstugan 1654 28/2, om han ville blifva borgare, men nekade. Valdes till stadsskrifvare 1655 1/8 och aflade sin ed s. d.; kämnärsskrifvare 1658 10/6; var faktor ännu 1662 2/8, men icke 1667 15/6, då han vann burskap och aflade sin borgareed, »eger

* Son: Johannes, f. 1651, † 1711, kyrkoherde i Svedvi församling i Västerås stift.

liggande grund i staden». Han erhöll på ansökan afsked från stadsskrifvaretjänsten 1681 $^{6}/_{6}$ och blef s. d. rådman och præses på kämnärskammaren, »så länge han vill och förmår», med 40 daler silfvermynts lön. Död 1698 $^{17}/_{1}$, begr. s. å. $^{29}/_{3}$, 88 år gammal.

Förutom en gård, som han själf förvärfvade 1666, erhöll han genom testamente 1673 $^{25}/_{5}$ af sin hustrus broder, borgaren i Köping Lars Danielsson, en gård vid Österlånggatan och hans hustru en åkervret i Östanåsjorden, »Stenvreten benämnd». Dessutom brukade han en lott i Östanåshemmanet, ett markland jord, som donerades till staden genom konung Johan III:s bref 1568 $^{15}/_{12}$ och sedan delades i 10 lotter, som tid efter annan utarrenderades till borgerskapet.

Gift med *Margareta Danielsdotter*, dotter till komministern i Rättvik Daniel Dalecarlus (Svedelius) och Margareta Beronia. — Barn: *Aron*, kryddkrämare och handlande först i Stockholm, sedan i Västerås, gift 1:o 1693 $^{23}/_{4}$ i Stockholm med *Elisabet Schappirou*, 2:o med *Barbro Elling*, i hennes tredje gifte, [gift 1:o 1692 $^{30}/_{11}$ med kyrkoherden i Stora Skedvi församling i Västerås stift *Laurentius Skult*, f. 1652, † 1702 $^{16}/_{4}$, 2:o med arrendatorn *Esbjörn Persson*, f. 1649, † 17.., stamfader för adliga och friherrliga ätterna Reuterholm], f. 1674, † 1737, dotter af rådmannen i Västerås Sven Andersson; *Lars*, † 1719, kämner 1704 $^{25}/_{3}$, men »gaf sig s. å. strax efter mantalsskrifningen under krigsstaten och sedan någon tid därefter följde med rekryterna ut», återkom och blef skräddaremästare, gift 169. med *Brita Nyman*, † 1719, dotter af borgaren Anders Henriksson och Anna Olofsdotter; *Jöns; Anders*, f. 1666, † 1694 $^{1}/_{4}$, ogift, uppbördsman för stadens kassor 1691 $^{31}/_{1}$, »war en redlig och uprictig handelsman»; *Byrgila*, gift med stadsskrifvaren *Magnus Rönbergh*, se nedan; *Daniel*, f. 166., † 1718, se rådmän.

Carl Cartilien blef stadsskrifvare 1681 $^{6}/_{6}$, men för iråkad 1681—1687
balans afsatt i augusti 1687. Bodde ännu 1693 $^{27}/_{5}$ i Köping, men blef sedan mönsterskrifvare vid Dalregementet; † 1708 /6, »sotdööd» vid Mohilew i Ryssland.

Gift; en hans lilla dotter begrafven i Köpings kyrka 1689 $^{16}/_{3}$.

Johan Wadner, f. 1644 /12 hade förut varit inspektor och 1687—1689
troligen äfven tjänstgjort en tid vid landskansli, ty han tituleras äfven »notarie». Stadsskrifvare i Köping 1687 $^{14}/_{9}$, men dog redan 1689, begr. $^{31}/_{4}$.

Magnus Rönbergh, f. 1663. Vid stadsskrifvarevalet 1689 $^{7}/_{2}$ 1689—1699
föreslog magistraten sedermera borgmästaren Eric Thuen, men i stället utnämnde landshöfdingen Rönbergh till tjänsten s. å. $^{30}/_{5}$. Stadskassör 1691 $^{8}/_{6}$, men tog afsked från denna befattning 1694. Han valdes fjorton dagar före sin död till e. o. rådman, men satt aldrig i rådet, hvadan han icke upptagits bland rådmännen. Död 1699 $^{27}/_{12}$, begr. 1700 $^{8}/_{3}$.

Gift 1689 $^{10}/_{10}$ med *Byrgila Aronsdotter*, dotter till rådmannen Aron Joensson och Margareta Danielsdotter. — Barn: *Aron*, döpt 1690 $^{4}/_{11}$, begr. 1693 $^{8}/_{10}$; *Petrus*, döpt 1692 $^{31}/_{5}$, begr. s. å. $^{15}/_{7}$; *Helena*, f. 1694 $^{5}/_{8}$, † s. å. /10; *Margareta*, f. 1695 $^{29}/_{9}$, † 1696 $^{10}/_{2}$; *Helena*, f. 1697 $^{3}/_{2}$; *Magnus*, f. 1698 $^{21}/_{5}$.

1700—1708 **Haqvin Lindstedt** blef stadsskrifvare 1700 $^{10}/_{3}$ och rådman 1708 $^{25}/_{8}$; præses på skomakareämbetet 1713 $^{12}/_{12}$; kyrkovärd 1715 $^{26}/_{2}$, † s. å. /3.

Gift 170 . med *Anna Prosperia*, som lefde änka 1726, i hennes andra gifte [gift 1:o med borgaren och kämnären (1703 $^{12}/_{5}$) *Jonas Ström*, med hvilken hon hade barnen Erik Ström och Maria Ström, gift med kungl. lifdrabanten Appelgren].

1708—1711 **Olof Hising Carlsson** erhöll fullmakt på tjänsten efter Lindstedt 1708 $^{30}/_{9}$; afsked härifrån, då han blef landsfiskal i Västmanlands län 1711. Se borgmästare.

1712—1725 **Carl Remmer**, son till borgmästaren Johan Remmer och Catharina Vidichsdotter Schult, var f. 1684 $^{12}/_{10}$ i Västerås. Student 1698, var han »notarie» i Sala, då han valdes till stadskassör i Köping 1708 $^{19}/_{12}$; aflade sin ed 1709 $^{15}/_{3}$. Stadsskrifvare 1711 $^{30}/_{12}$; postmästare 1719 /9; rådman 1725 $^{16}/_{1}$; aflade sin ed s. å. $^{20}/_{4}$. Vid rådstugan 1728 $^{4}/_{5}$ är han antecknad som sjuk, och dog troligen den 12 i samma månad, ehuru dödboken säger den 2 maj.

Gift 1721 med *Helena Charlotta Sahlman*, i hennes första gifte (gift 2:o 1731 med rådmannen *Michael Neiktern*, f. 1703, † 1780, se nedan) f. 1695 på Dömsta i Bro socken, † 1770 $^{1}/_{12}$, dotter af löjtnanten vid lifregementet till häst Lars Sahlman och Elisabeth Appelbom (adl. ätten n:r 325). — Barn: *Catharina Elisabet*, f. 1722 $^{2}/_{1}$ i Bro socken, † 1783 $^{4}/_{12}$ i Köping, gift 1750 $^{30}/_{1}$ därstädes med tobaksfabrikören *Johan Wiberg*, i hans andra gifte, [gift 1:o 1735 med *Catharina Kock*, † 1749], f. 1709 /2, † 1781 $^{19}/_{8}$; *Christina Charlotta*, f. 1722 $^{2}/_{11}$, † 1758 $^{14}/_{3}$ i barnsäng, gift 1757 $^{19}/_{4}$ med handlanden *Isaac Molin*, i hans första gifte, [gift 2:o 1758 med *Christina Ståhlborg*, f. 1716 $^{17}/_{8}$ i Stockholm, † 1789 i Arboga], f. 1724, † 1772 $^{1}/_{3}$; *Johan*, f. 1724 $^{14}/_{3}$, † 1796 $^{28}/_{7}$, kyrkoherde i Odensvi församling af Västerås stift; *Carl*, f. 1726 $^{25}/_{7}$, † 1745 $^{17}/_{5}$ »af ett slag af tornklockan i Tumbo kyrka»; *Sara Maria*, f. 1728 $^{24}/_{6}$, † 1733, begr. $^{27}/_{5}$.

1725—1759 **Carl Hellerstedt**, f. 1686 $^{8}/_{2}$ i Köping, var son till skeppareåldermannen Petter Nilsson Krus († 1725) och hans första hustru Maria Berg. Student i Uppsala; stadsnotarie och kassör i Arboga 1711, men gick sedan i krigstjänst och blef fänrik vid Östgöta tremänningsregemente. Regementskommissarie vid Västmanlands tremännings kavalleriregemente 1716; regementsadjutant därstädes 1717; transport till lifregementet till häst och förste kornett därstädes vid Kungsörs kompani 1718 $^{2}/_{4}$; afgick med löjtnants karaktär vid placeringen 1722 $^{25}/_{1}$. Han kallas då ännu Cruus och Kruuse, men då han 1723 $^{11}/_{2}$ antogs till kämnärsnotarie i Köping, har han ändrat namnet till Hellerstedt. Stadssekreterare 1725 $^{16}/_{4}$; valdes till e. o. rådman 1730 $^{14}/_{4}$, men synes redan 1733 hafva lämnat detta ämbete, troligen af samma orsak, som nedan nämnes och blef aldrig ordinarie rådman. Han afstod 1739 $^{9}/_{11}$ på grund af »ögonpassion» sin stadssekreteraretjänst till notarien Jonas Ahlmarker, såsom sitt »substitut», dock så att han fortfarande kvarstod som ordinarie stadssekreterare

och behöll en del af lönen, hvartill magistraten samtyckte s. å. $^{12}/_{11}$ och landshöfdingen s. å. $^{19}/_{11}$.* Död 1759 $^{17}/_{4}$.

Gift 1721 $^{19}/_{10}$ med *Hindrina Barckman*, f. 1700, dotter af kyrkoherden i Heds församling i Västerås stift Daniel Barckman och Elisabet Gisler. — Barn: *Daniel*, f. 1724 $^{11}/_{1}$, trilling, † 1725 $^{16}/_{3}$; *Susanna Catharina*, och *Maria Lisa*, ff. 1724 $^{11}/_{1}$ tr., en af dessa båda begr. 1728 $^{21}/_{11}$; *Greta Stina*, f. 1729 $^{26}/_{5}$, begr. 1734 $^{18}/_{7}$; *Carl*, f. 1731 $^{29}/_{9}$, † 1733 $^{6}/_{5}$; *Hindrina*, f. 1735 $^{13}/_{1}$, † 1801 $^{24}/_{7}$, gift 1760 $^{17}/_{5}$ med råd- och handelsmannen *Erik Löfborg*, f. 1730, † 1785, se nedan.

Jonas Ahlmarker, f. 1692, blef mönsterskrifvare vid lifrege- 1759—1765
mentet till häst 1718 $^{10}/_{9}$ och var efter fredsslutet bosatt i Björskogs socken i Västerås län, tills han sökte och genom fullmakt 1735 $^{20}/_{2}$ erhöll stadskassörs- och kämnärsnotarietjänsterna i Köping. Genom ofvannämnda öfverenskommelse med Hellerstedt vice stadssekreterare 1739 $^{9}/_{11}$; vägare 1741; lämnade stadskassörs- och kämnärsnotarietjänsterna s. å. $^{9}/_{7}$; ordinarie stadssekreterare 1759. Han ägde ett halft hemman eller mantal om 4 öres- och 4 penningeland skattejord i Heljeby i Munktorps socken och köpte en gård med hel lötlott och kålgård i staden 1736 $^{14}/_{7}$. Död 1765 $^{2}/_{3}$.

Gift 1:o 1717 med *Margareta Holm*, f. 169., † 1737 $^{24}/_{7}$; 2:o 1738 med *Hedvig Gestrinia*, f. 1709, † 1764 $^{5}/_{8}$. — Barn (de fem första födda i Björskog i första giftet): *Erik*, handlande i Rotterdam, var död 1780 $/_{3}$; *Anna; Catharina; Maria; en dotter*, gift med klockaren i Björskog *Erik Kihlberg; Christina*, f. 1739 $^{31}/_{7}$, † 1740 $^{5}/_{8}$; *Hedvig Christina*, f. 1741 $^{2}/_{1}$; *Jonas Ernest*, f. 1742 $/_{10}$, † s. å. $^{22}/_{11}$; *Fredrik Alexander*, f. 1743 $^{11}/_{12}$; *Carl Ernest*, f. 1745 $^{12}/_{12}$; *Anna Ulrika*, f. 1749 $^{29}/_{5}$, † s. å. $^{30}/_{7}$.

Magnus Norberg, f. 1727 $^{29}/_{9}$, var son till postmästaren och 1765—1774
rådmannen Petter Norberg och Maria Bredenberg. Han kallas ausskultant, då han 1753 $^{31}/_{7}$ på 3 månader förordnades till stadssekreterare. Stadssekreterare efter Ahlmarker 1765—1774, då han valdes till rådman; installerades och aflade sin ed 1775 $^{20}/_{2}$; begärde och erhöll afsked från rådmanstjänsten 1788 $^{5}/_{5}$. Död 1789 $^{4}/_{6}$ »af långvarig gikt».

Gift 1755 med *Inga Elisabet Böök*, f. 1732, † 1792, dotter till kyrkoherden i Skinnskattebergs församling i Västerås stift Lars Böök och Anna Petræus. — Barn: *Anna Maria*, f. 1757 $^{5}/_{8}$, svagsint; *Inga Sofia*, f. 1758 $^{30}/_{9}$, † 1823 $^{25}/_{10}$, gift 1:o 1774 $^{20}/_{11}$ med handlanden i Köping *Fredrik Hollström*, f. 1748 $^{18}/_{6}$, † 1795 $^{24}/_{7}$, 2:o 1801 $^{28}/_{6}$ med snickaremästaren därstädes *Henrik Ramström*, f. 1769 $^{24}/_{12}$ i Hernösand, † 1834 $^{5}/_{3}$; *Petter Lorentz*, f. 1760 $^{18}/_{1}$, † s. å. $^{25}/_{4}$; *Christina Elisabet*, f. 1761 $^{19}/_{5}$, † 1773 $^{2}/_{3}$, ogift; *Lars Magnus*, f. 1771 $^{8}/_{6}$, stadsbetjänt, bokhållare; flyttade till Stockholm 1803; *Elisabet Christina*, f. 1774 $^{7}/_{1}$.

Olof Dahl, f. 1744 $^{3}/_{12}$ i Sala, var son till »mäster» Mårten Dahl 1774—1784
och Maria Norling. Valdes till stadssekreterare 1774 och förde proto-

* Detta förordnande innehades under åren 1749—1755 af borgmästarens son Abraham von Werdt.

kollet första gången s. å. 28/11, men installerades och aflade sin ed först 1775 20/2. Han suspenderades 1782 26/7 till följd af slarf, oordentlighet och försummelse att, oaktadt upprepade uppmaningar, insända protokollen till hofrätten; begärde afsked 1784 7/8, hvilket af landshöfdingen beviljades s. å. 4/10. Bortflyttade från Köping.

Gift 1772 27/12 med *Margareta Catharina Granqvist*, f. 1746 21/1 i Sala, dotter af orgelnisten Lars Granqvist och Margareta Lavers. — Barn: *Anna Sofia*, f. 1769 19/9 i Sala, liksom de två följande; *Stina Elisabet*, f. 1773 31/3; *Olof Fredrik*, f. 1775 18/12, † 1776 4/4; *Maria Margareta*, f. 1777 28/8 i Köping, † 1778 25/12 där; *Eva Maria*, f. 1780 1/1 i Köping, † s. å. 3/1.

1785—1801 **Arvid Holmqvist,** f. 1754 28/9 enligt dödboken, men 1756 22/9 enligt husförhörsboken, i Götened socken i Västergötland. Notarie vid hallrätten i Köping. Efter Dahls suspension förvaltades ämbetet 1782 26/7—1784 14/4 dels af borgmästaren, dels af notarien vid auktionsverket i Köping, sedermera landsfiskalen Carl Lind samt af Holmqvist från 1784 14/4. Vid valet 1785 10/1 erhöll Holmqvist de flesta rösterna, men valet öfverklagades af Lind m. fl. hos landshöfdingeämbetet, som, såsom förut är nämndt, hos kommerskollegium hemställde om tjänstens förenande med borgmästarebefattningen. Denna hemställan afslogs och fullmakt på stadssekreteraretjänsten utfärdades för Holmqvist 1786 16/11; han installerades och aflade sin ed 1787 14/3. I början af år 1801 inlämnade han sin afskedsansökan, som beviljades med årets utgång. Död 1822 27/1.

Gift 1787 14/8 med *Maria Löfborg*, i hennes andra gifte [gift 1:o med häradsskrifvaren i Strömsholms fögderi i Västmanland *Johan Gustaf Branting*, f. 1750, † 1783 11/11], f. 1761 26/2, † 1820 9/7, dotter af rådmannen Eric Löfborg och Hindrina Hellerstedt. — Barn: *Carl Arvid*, f. 1787 2/9 i Köping, liksom syskonen, handlande, † 1828 16/11, gift 1819 3/4 med *Sofia Ulrika Fabritius*, f. 1794 15/2, † 1825 22/3; *Henrica Christina*, f. 1789 12/12; *Bengt Erik*, f. 1792 3/4, † 1793 6/5; *Gustaf Reinhold*, f. 1797 17/11; *Ulrika Vilhelmina*, f. 1797 18/9; *Cajsa Lotta*, f. 1800 15/8.

1802—1827 **Sven Gustaf Ranscher,** f. 1776 9/5 i Västra Tollstads församling i Östergötlands län; fadern var skogvaktare på Omberg. Efter afslutade studier ausskultant i Svea hofrätt 1800; kom till Köping följande år såsom vice stadssekreterare samt erhöll vid valet efter Holmqvist 1801 30/12 de flesta rösterna, hvarpå magistraten hemställde om fullmakt på tjänsten för honom 1802 29/1. Efter rådman A. Söderqvists död 1809 3/7 uppehöll Ranscher rådmanstjänsten till 1811 29/4, då nytt val förrättades och han erhöll de flesta rösterna samt fullmakt s. å. 13/5; tillika kämnärspræses. Tit. häradshöfding 1810. År 1827 15/10 anhöll han om afsked från magistratssekreteraretjänsten och 1829 26/1 från rådmansbefattningen; han var den siste præses i kämnärsrätten, som enligt k. brefvet 1821 6/7 skulle indragas, så snart endera af tjänstemännen afginge; notarien — Svederus — hade s. m. valts till rådman, och magistraten anmälde till Svea hofrätt 1829 10/4, att kämnärsrätten till följd däraf upphört att fungera. — Ranscher dog 1841 24/7 i Köping, ogift.

Per Erik Bosæus. Se borgmästare. 1828—1842
Carl Magnus Oskar Schenström. Se borgmästare. 1842—1853
Carl Fredrik Abenius, f. 1815 $^{4}/_{2}$ vid Högfors bruk i Ljusnarsbergs socken i Örebro län, var son till bruksägaren Johan Abenius och Margareta Jonsdotter. Aflade kameralexamen i Uppsala 1836 $^{30}/_{5}$; hofrättsexamen s. å. $^{7}/_{6}$; tjänstgjorde i Svea hofrätt och justitierevisionen; t. f. domhafvande i Åkerbo härads domsaga 1840 $^{7}/_{5}$; rådman och magistratssekreterare i Köping 1853 $^{26}/_{8}$; häradshöfding i Södra Roslags domsaga 1861 $^{15}/_{1}$ och i Lifgedingets domsaga 1867 $^{30}/_{3}$. R.N.O. 1870 $^{11}/_{6}$. Tjänstledig sedan 1879. Död 1895 $^{23}/_{6}$ i Södertälje. 1853—1861

Gift 1841 $^{19}/_{8}$ med *Haralda Andersson*, f. 1819 $^{1}/_{4}$ i Stockholm, † 1901 $^{17}/_{3}$ i Södertälje prästgård. — Barn: *Maria Margareta Haralda*, f. 1842 $^{9}/_{7}$ på Oppeberg i Fellingsbro socken i Västerås län, gift 1:o 1863 $^{28}/_{5}$ med öfverjägmästaren i Västmanlands län *Johan Anton Ludvig Berndes*, f. 1834 $^{27}/_{2}$, † 1877 $^{15}/_{7}$, 2:o 1881 $^{28}/_{7}$ med läroverksadjunkten i Örebro *Hjalmar Fredrik Linder*, f. 1845 $^{20}/_{2}$; *Hildur Fredrika*, f. 1843 $^{18}/_{10}$ i Köping, gift 1864 $^{17}/_{11}$ med verkställande direktören i försäkringsbolaget »Skandia» *Elis Fischer*, f. 1834, † 1889 $^{20}/_{8}$; *Alma Matilda*, f. 1845 $^{8}/_{5}$ i Köping, gift 1871 $^{13}/_{7}$ med kontraktsprosten i Södertälje *Lars Johan Linder*, f. 1838 $^{8}/_{3}$; *Knut Felix*, f. 1848 $^{14}/_{1}$ på Oppeberg, † 1897 $^{2}/_{9}$ i Stockholm, vice häradshöfding, inspektör hos »Skandia», gift 1883 $^{15}/_{3}$ med *Anna Valborg Louise Wilhelmi*, f. 1861 $^{26}/_{2}$.

Friherre **Bror Fredrik Fägerskiöld,** f. 1827 $^{23}/_{9}$ på Dannäs i socken med samma namn i Jönköpings län. Föräldrar: kammarherren frih. Karl Bernhard Fägerskiöld och Eva Eleonora Dahlgren. Student i Lund 1848 $^{20}/_{12}$; examen till rättegångsverken 1853; ausskultant i Hofrätten öfver Skåne och Blekinge s. å. och i Göta hofrätt 1854; e. o. kanslist därstädes s. å.; e. o. notarie 1857; v. häradshöfding s. å.; rådman, magistratssekreterare och notarius publicus i Köping 1861 $^{6}/_{5}$; afsked med pension 1901. Han var under en följd af år t. f. borgmästare under den ordinaries tjänstledighet; bosatt i Västerås. 1861—1901

Gift med *Torborg Augusta Vilhelmina Schelin*, f. 1845 $^{19}/_{11}$, † 1901 $^{29}/_{11}$ i Köping, dotter af faktoren Fredrik Vilhelm Schelin och Hildegard Josefina Henning. — Barn: *Anna*, f. 1868 $^{30}/_{3}$ i Köping, liksom syskonen, † 1904 $^{9}/_{1}$ i Västerås, gift 1901 $^{15}/_{5}$ med landskanslisten i Västerås län *Carl August Danström*, f. 1870; *Märta Augusta Ingeborg*, f. 1872 $^{20}/_{12}$, † 1873 $^{12}/_{4}$; *Bror Vilhelm*, f. 1874 $^{10}/_{3}$, † s. å. $^{20}/_{3}$; *Ingrid Fredrika* f. 1875 $^{8}/_{5}$; *Ivan Sixten Fromhold*, f. 1877 $^{26}/_{6}$, ingeniör vid elektriska aktiebolaget Magnet i Ludvika; *Per Åke Fredrik*, f. 1881 $^{18}/_{5}$, bergsingeniör, ingeniör vid Avesta järnverk.

Per Vilhelm Englund, f. 1866 $^{27}/_{8}$ i Skogs socken i Gäfleborgs län. Föräldrar: handlanden Per Englund och Johanna Elisabet Larsson. Mogenhetsexamen i Gäfle 1885 $^{23}/_{5}$; student i Uppsala s. å. $^{4}/_{9}$; preliminärexamen därstädes 1886 $^{15}/_{9}$; hofrättsexamen därstädes 1890 $^{12}/_{12}$; e. o. notarie i Svea hofrätt s. å. $^{16}/_{12}$; tjänstgjort såsom t. f. borgmästare i Hudiksvall 3 år och 4 månader, såsom t. f. tillsynings- 1901—

man vid kronohäktet därstädes 2 år och 8 månader, samt dessutom såsom rådman, krono- och stadskassör samt stadsfogde i Hudiksvall längre tider under åren 1891—1900; t. f. domhafvande år 1900 sammanlagdt 2 månader och 16 dagar och har under denna tid samt därförut förrättat åtskilliga urtima ting; rådman, magistratssekreterare och notarius publicus i Köping 1901 5/10.

Gift 1903 31/10 med *Hilda Maria Vallberg*, f. 1872 13/5 i Gäfle.

Rådmän.

Antalet rådmän i Köping har växlat betydligt under århundradenas lopp. År 1459 nämnes staden såsom ägande »half stadsrätt», d. v. s. den styrdes af två borgmästare och sex rådmän, men vid den äldsta rådstuga 1605 $^{20}/_{4}$, om hvilken anteckningar finnas bevarade, sutto i rätten sju »gamla» rådmän, medan tre nyvaldes. Några år därefter var antalet åtta, hvaraf rådet sedermera bestod till 1692, då på borgerskapets besvär konungen gaf staden tillstånd att inskränka rådets medlemmar till en borgmästare och sex rådmän. Redan följande år fann dock landshöfdingen önskligt, att två e. o. rådmän funnos för att vid förfall tjänstgöra för de ordinarie; härvid förblef det till år 1784, då de två e. o. rådmanstjänsterna uppflyttades på ordinarie stat. Sedan stadens invånare å rådstugorna 1819 $^{25}/_{10}$ och 1820 $^{12}/_{6}$ beslutat biträda öfverjägmästaren von Unges framställda förslag om bl. a. inskränkning af rådmännens antal, fastställde K. M:t detta till tre, förutom magistratssekreteraren, som tillika skulle vara litterat rådman. Efter stadsfullmäktigeinstitutionens införande 1882 blef detta antal icke vidare behöfligt, och i och med den nya lönestatens antagande af stadsfullmäktige 1899 $^{16}/_{5}$ reducerades antalet till, förutom den lagfarne rådmannen magistratssekreteraren, två borgerliga rådmän.

Rådmanslönen utgjorde: 1607 3 daler »till Rådmanneklädhe»; 1634 10 daler, 1645 32 dlr, 1696 66 dlr och 1721 100 dlr, allt smt. År 1819 blef lönen 100 rdlr samt utgår f. n. med 500 kronor.

Henrik Simonsson. Denne jämte de sex följande voro vid (1605)—1613 rådstugan 1605 $^{30}/_{4}$ »gamla rådmän». Han »uppsade sitt rådmansvälde» 1613 $^{2}/_{6}$.

Knut Clemetsson var broder till konungsfogden på Kungsör (1605)—1608 1596 Ivar Clemetsson, som sedermera fick burskap som borgare i Köping. Knut var till yrket skeppare, men därjämte äfven handlande, såsom synes däraf att han vid rådstugan 1605 $^{1}/_{8}$ anklagade Anders i Ulfvi för att hafva slagit honom hemma i hans bod, hvarför bonden sakfälldes till 5 dalers böter. Han afgick som rådman 1608 $^{27}/_{5}$; lefde ännu 1617 $^{26}/_{5}$. Hustrun *Ingeborg* nämnes 1610 $^{2}/_{8}$.

Lars Persson. Afgick 1607 $^{7}/_{5}$. (1605)—1607

Jakop Andersson. Mellan åren 1613 och 1616 bevistade han (1605)—1613 (1616) icke rådets sammanträden och nämnes ej heller på annat sätt, men då efterträdare till honom valdes först 1616 $^{3}/_{5}$, är det troligt, att han

ändock under dessa år kvarstått såsom rådman och först sistnämnda år afgått eller aflidit.

Son: *Daniel Jakopsson*, f. omkr. 1585, antogs till gästgifvare 1614 $^{5}/_{5}$.

(1605)—1635 **Erich Joensson** var son till Jon eller Jöns Erichsson, som 1597 var fogde öfver Arboga och sedan öfver Ulfvesunds (Kungsörs) län 1601—1605, han satt som fogde vid rådstugan här sista gången 1605 $^{11}/_{12}$, men lefde ännu 1608 och var då borgare i Köping. — Erich Joensson blef gästgifvare 1620 $^{28}/_{4}$. År 1634 $^{24}/_{4}$ var han gammal och bräcklig, så att sonen Joen Erichsson antogs till vice rådman i hans ställe; han var då äldste rådman och præses på kämnärskammaren. Han ägde gården n:r 160, som han köpt 1592 $^{24}/_{3}$.

(1605)—1608 **Hans Michelsson.** Afgick 1608 $^{27}/_{5}$.

(1605)—1606 och 1620—1623 **Adam Dein.** Byggningsborgmästare 1606 $^{31}/_{7}$; åter rådman 1620 $^{28}/_{4}$; »uppsade sitt rådmansvälde» 1623 $^{28}/_{4}$. Se byggningsborgmästare.

1605—1610 och 1611—1616 **Oluff Andersson.** Nyvald rådman 1605 $^{30}/_{4}$; byggningsborgmästare 1610 $^{6}/_{5}$; ånyo rådman 1611 $^{7}/_{5}$—1616 $^{3}/_{5}$. Se byggningsborgmästare.

1605—1614 **Gabriel Larsson.** Nyvald rådman 1605 $^{30}/_{4}$. Se byggningsborgmästare.

1605—1615 och 1620—1621 **Hans Persson.** Nyvald rådman 1605 $^{30}/_{4}$; byggningsborgmästare 1615 $^{28}/_{4}$; åter rådman 1620 $^{28}/_{4}$—1621 $^{17}/_{5}$. Se byggningsborgmästare.

1607—1611 **Michel Olsson, Hisingh,** valdes till rådman 1607 $^{7}/_{5}$ efter Lars Persson; byggningsborgmästare 1611 $^{7}/_{5}$. Se justitieborgmästare.

1608—1616 **Abrahm Persson.** Handlande; valdes till kämnär 1607 $^{5}/_{5}$, till rådman 1608 $^{27}/_{5}$ efter Knut Clemetsson och antogs till gästgifvare 1612 $^{9}/_{6}$. Han var med all sannolikhet fader till Peder Abrahamsson, stamfader för adliga ätten n:r 1817 med detta namn och ägare till Wiks gård i Söderbärke socken i Kopparbergs län.

1608—1613 **Michel Olsson** valdes till rådman 1608 $^{27}/_{5}$ efter Hans Michelsson; han hade under de sista åren af 1500-talet varit stadsskrifvare i Köping. Var död 1626.

1608—1621 **Jöran Mattsson.** Kämnär 1605 $^{30}/_{4}$; nyvald rådman 1608 $^{27}/_{5}$, afgick 1621; lefde ännu 1626.

Gift med *Ingeborg Olofsdotter*, änka efter komministern i Odensvi församling af Västerås stift Petrus Olai, († 1624 /$_{9}$).

1611—1636 **Engelbrecht Olofsson.** Kämnär 1605 $^{30}/_{4}$; gästgifvare 1608 $^{27}/_{5}$; nyvald rådman 1611 $^{7}/_{5}$. Han köpte gården n:r 121 enligt köpebref dat. 1610 $^{13}/_{2}$. Död 1636.

1613—1638 **Erich Thordsson** eller **Thoorsson.** Kämnär 1611 $^{7}/_{5}$; rådman 1613 $^{2}/_{6}$ i Henrik Simonssons ställe; herredagsman vid riksdagen 1621, därtill vald å rådstugan s. å. $^{17}/_{5}$ med 4 öre silfvermynt af hvarje borgare i herredagspenningar; uppsade sitt rådmansämbete för ålderdoms skull 1638 $^{27}/_{4}$. — »Unge» Erich Thoorsson, som 1636 $^{25}/_{4}$ blef kämnär och 1640 $^{29}/_{4}$ gästgifvare, var antagligen en sonson till »gamle» Erich Thoorsson.

Sven Hansson. Vald 1613 $^{2}/_{6}$ efter Michel Olsson; afgick 1617 $^{26}/_{5}$. — Gift med en dotter till kyrkoherden i Bro församling af Västerås stift Laurentius Widichindi († 1599 $^{18}/_{3}$). 1613—1617

Matts Nilsson. Vald 1614 $^{5}/_{5}$ i Gabriel Larssons ställe. Byggningsborgmästare 1616 $^{3}/_{5}$. Se justitieborgmästare. 1614—1616

Erich Ersson. Kämnär 1608 $^{27}/_{5}$; rådman 1615 $^{28}/_{4}$ i Hans Perssons ställe, men återlämnade ämbetet till honom 1620 $^{28}/_{4}$. 1615—1620

Jacob Larsson. Vald 1616 $^{3}/_{5}$. Se byggningsborgmästare. 1616—(1625)

Johan Larsson. Gästgifvare 1614 $^{5}/_{5}$; nyvald rådman 1617 $^{26}/_{5}$, men »uppsade sitt rådmansvälde» redan 1618 $^{4}/_{5}$. Köpte gården med nummer 22 1608 $^{4}/_{1}$. Död 1633 eller 1634. 1617—1618

Olof Benktsson. Kämnär 1616 $^{3}/_{5}$; nyvald rådman 1617 $^{26}/_{5}$; kyrkovärd 1622 $^{10}/_{5}$. Lefde 1626, men synes varit död 1634. 1617—(1625)

Erich Jöransson. Vald i Johan Larssons ställe 1618 $^{4}/_{5}$; byggningsborgmästare 1620 $^{28}/_{4}$. Se byggningsborgmästare. 1618—1620

Per Söffringsson nämnes första gången i rådstuguprotokollet för 1609 $^{6}/_{12}$ af följande orsak: »Steg opp för sittande rätten Michill Knutzson, Borgmäster och kärade att Per Söffringsson hafver ryckt honom skägget utaf och eljest gifvit honom skälsord. Blef ransakadt och gafs dom efter Per Söffringsson af hastighet gjort hafver sakfältes efter såramålsbalken i det 15 cap. och efter det 22 capitill i Konungsbalken och *ändock efter nådom på Konungens vägnar* till penningar 5 daler. Och Michill Knutzson för han slog Per Söffringsson pust igen fäldes penningar 3 ⅌.» — Gästgifvare 1616 $^{3}/_{5}$; kämnär 1618 $^{4}/_{5}$; rådman efter Jöran Mattsson 1621 $^{17}/_{5}$. Han lefde ännu 1635, då han likväl icke längre innehade sin rådmanstjänst samt ägde gården n:r 93—94, som han innehade genom urminnes häfd. 1621—(1625)

Olof Månsson var son till byfogden Måns Månsson. Kämnär 1619 $^{10}/_{5}$; rådman efter Hans Persson 1621 $^{17}/_{5}$; gästgifvare 1624 $^{25}/_{5}$. Köpte 1623 $^{3}/_{8}$ gården n:r 122. Han lefde ännu 1649, men synes vara död före 1654. 1621—(1649)

Gift 164. med *Sara Dalecarlia*, i hennes andra gifte, [gift 1:o 1615 med kyrkoherden i Bro församling i Västerås stift Widichindus Laurentius, f. 1581, † 1642], f. 1591 $^{7}/_{8}$, † 1676 $^{8}/_{9}$, dotter till kyrkoherden i Bro Olaus Petri Hedemorensis * och Margareta Hansdotter samt syster till hofrådet, skalden Johan Stjernhöök.

Hans Persson Gafle. Bondson från byn Sillesta i Köpings socken och kallas därför ofta »Sillesta-Hans»; kämnär 1620 $^{28}/_{4}$; gästgifvare 1622 $^{10}/_{5}$; rådman efter Adam Dein 1623 $^{28}/_{4}$. Han erhöll 1620 $^{1}/_{3}$ fastebref å gården n:r 116. Död 1637 (före $^{27}/_{4}$). 1623—1637

Dotter: *Kristina Hansdotter* gift med bokhållaren vid Kungsörs och Strömsholms stallstater Hartvig Säfvenbom, som lefde ännu 1688 $^{14}/_{7}$, rådmansson från Köping.

(gamle) **Oluff Erichsson** hade redan 1619 vikarierat såsom rådman, innan han efter Per Söffringsson valdes till ordinarie; byggningsborgmästare 1635 $^{28}/_{4}$. Se byggningsborgmästare. 162.—1635

Hartvik Sävenbom. Se magistratssekreterare. (1633)—1639

* Sonson till konung Gustaf I:s höfvidsman Peder Svensson i Wibberboda.

1633—1639 **Ivar Biörnsson** var gästgifvare 1633, då han vikarierade som rådman »i Didriks ställe» (se nedan) samt var ordinarie 1634; ånyo gästgifvare 1639 $^{22}/_{4}$, i slutet af hvilket år han afled. — Söner: *Måns Ifvarsson*, rådman 1684—1703, och *Erich Ifvarsson*, stadsfiskal 1674—1676 och kämnär 1681 $^{28}/_{5}$.

1634—1639 **Joen Erichsson** valdes till rådman i sin faders, Erich Joensson, ställe 1634 $^{24}/_{4}$, det första året, som det vill synas, endast såsom vikarie; byggningsborgmästare 1639 $^{22}/_{4}$. Se byggningsborgmästare.

1635—1662 **Erik Svensson** var till yrket kopparslagare; kämnär 1623 $^{28}/_{4}$; rådman i g. Oluff Erichssons ställe 1635 $^{28}/_{4}$; tillika gästgifvare 1641 $^{6}/_{5}$. Vid rådstugan 1659 $^{7}/_{6}$ beslöts att »eftersåsom de tvenne rådmänner Erik Svensson och Remmer Sävenbom så vanföre och sjuklige äro, att de ingen tjenst kunna göra; ty pröfvas nödigt att förordna andra i deras ställe, hvilket skall ske, när H. N. Högvälb. Hr. Landshöfdingen kommer tillstädes». Erik Svensson kvarstod dock, fastän vid de följande rådstugorna antecknad såsom »sjuk», ända till 1662 $^{28}/_{5}$, då först annan rådman förordnades i hans ställe, och lefde ännu i 6 år. Han ägde gården n:r 111 genom urminnes häfd. Död 1668 $/_{12}$.

1636—1666 **Didrich Albrechtsson** var son till Albrecht skomakare, som 1611 och 1620 var gästgifvare och lefde ännu 1635, då han ägde gården med nuvarande n:r 157, hvilken han köpt 1606 $^{4}/_{3}$, samt hans hustru Margareta. — Kämnär 1622 $^{10}/_{5}$; han torde redan före 1633 (men efter 1625) hafva varit rådman, ty Ivar Biörnsson valdes 1633 $^{25}/_{4}$ till rådman »i Didrichs ställe»; rådman efter Engelbrecht Olofsson 1636 $^{25}/_{4}$, kvarstod han såsom sådan till sin död, som inträffade i början af år 1666.

Hans hustru dog 1665. — Son: *Gabriel Didrichsson*, som blef borgare 1669 $^{4}/_{3}$.

1637—1639 **Peder Larsson** eller Guldsmeds-Peder var, såsom namnet antyder, till yrket guldsmed. Rådman 1637 $^{27}/_{4}$—1639 $^{22}/_{4}$ är han icke vidare nämnd i handlingarna.

1638—1640 **Peder Abrahamsson,** f. 1600 $^{29}/_{9}$ på Vik i Söderbärke socken, var med all sannolikhet son till rådmannen i Köping Abrahm Persson. Gästgifvare »till mat och ööl» 1635 $^{28}/_{4}$; rådman i g. Erich Thoorssons ställe 1638 $^{27}/_{4}$. Död 1640 $^{16}/_{5}$. Han ägde Kolsva hammarplats i Bro socken i Västmanlands län, som af änkan såldes till borgmästaren Olof Hisingh, hvilken erhöll privilegium å en »hammar» därstädes 1641 $^{1}/_{8}$, den första upprinnelsen till det nuvarande Kolsva bruk.

Gift 1631 med *Kerstin Myr*, † 1672 $^{6}/_{8}$ och begrafven i Köpings kyrka, dotter af borgmästaren i Köping (i slutet af 1500-talet) Hans Nilsson Myr. — Son: *Abraham Persson*, f. 1632, † 1689, handlande i Stockholm, var fader till häradshöfdingen *Peter Abrahamsson*, f. 1668, † 1741, adlad *Abrahamsson n:r 1817*.

1639—1646 g. **Erich Svensson Noor** var borgare 1626; blef gästgifvare »till mat och ööl» 1635 $^{28}/_{4}$; rådman efter Peder Larsson 1639 $^{22}/_{4}$. Ägde gården n:r 161. Lefde 1647 $^{3}/_{5}$.

Embiörn Jönsson. Kämnär 1633 25/4; gästgifvare 1636 25/4; 1639—1644
rådman i u. Joen Erichssons ställe 1639 22/4. Han ägde gården n:r 86 och 87, som han köpt 1628 12/10. Död 1644 11/8 enligt grafstenen i Köpings kyrka.

Gift med *Elisabeth Eriksdotter*, † 1666 11/7. — Barn: *Anders Embiörnsson*, f. 1618, † 1690, begr. 21/12, skräddaremästare, kämnär 1658 10/6; *Per Embiörnsson*, † 1674 /5; *Susanna* och *Elisabet*, döda ogifta före modern.

Hans Erichsson, stadsskrifvaren, blef rådman 1640 29/4, men 1640—1641
afsatt redan följande år 6/5. Se magistratssekreterare.

Olof Michelsson Hisingh. Rådman efter Hartvik Sävenbom 1639—1642
1639 22/4; byggningsborgmästare 1642 27/4. Se justitieborgmästare.

Markus Tomasson blef kämnär 1623 28/4 och rådman 1640 1/8 1640—1641
i den aflidne Peder Abrahamssons ställe. Redan följande år måste han dock afstå denna tjänst till Nils Joensson Reiff.

Nils Joensson Reiff, son till konungsfogden öfver Ulfvesunds 1641—1665
(Kungsörs) län Joen Joensson och Gunilla Pedersdotter, († 1653 8/1 på Ulfsunds gård) var kronofogde i Norbergs och Väster Fernebo socknar, innan han blef rådman här 1641 6/5. Han valdes till riksdagsman 1654 14/4 till den s. å. 2/5 i Uppsala sammanträdande riksdagen. Död 1665.

Gift med *Susanna Gabrielsdotter*, som lefde ännu 1675. — Barn: *Anna*, f. omkr. 1640, lefde ännu 1698, gift 1:o 1659 25/7 med kyrkoherden i Näsby församling af Västerås stift *Johan Erwallius*,* f. 1611, † 1672, 2:o 1674 8/1 med mannens efterträdare såsom kyrkoherde i Näsby *Olaus Lindelius*, f. 1634, † 1688; *Johan*, f. 1647, k. lifdrabant, † 1699 8/5.

Hans Hartviksson Säfvenbom, son till stadsskrifvaren Hart- 1641—1666
vik Sävenbom, nämnes första gången 1636 5/8, då han köpte en gård i staden; kämnär 1638 27/4, rådman 1641 6/5 i den afsatte Hans Erichssons ställe. Han utsågs vid rådstugan 1657 7/4 till en af stadens fullmäktige vid riksdagen i Arboga s. å. 28/4. Död 1666.

Hustrun, med hvilken han var gift före 1637, dog 1666.

Johan Olufsson var borgare 1626; blef kämnär 1636 25/4 och 1642—1657
rådman efter Olof Michelsson Hisingh 1642 27/4. Han ägde gården n:r 35. Död 1657.

Remmer Säfvenbom eller **Sevenbom,** broder till Hans Hart- 1645—1677
viksson, blef kämnär 1642 27/4 och rådman 1645 i den då aflidne Embiörn Jönssons ställe. Vid rådstugan 1659 7/6 framställdes förslag att välja ny rådman i hans ställe, emedan han en längre tid varit sjuklig, men häraf blef intet, ty följande år satt han ånyo i rådet och kvarstod sedan till sin död. Han valdes till stadens ombud vid riksdagen 1668 och blef præses på kämnärskammaren 1671. Död 1677 /6.

Gift 1:o med *Ilin Anfusdotter*, † 165(6); 2:o 1657 med *Kerstin Pedersdotter*, dotter till bonden Peder i Svensbro i Köpings socken och Barbro Jönsdotter; 3:o med *Malin Joensdotter*, som lefde ännu

* I detta gifte moder till den tappre ryttmästaren under Karl XII:s krig, slutligen majoren vid Lifregementet Jakob Elfsberg.

1705, dotter till borgmästaren Joen Erichsson och Kerstin Nilsdotter. — Dotter: *Maria*, lefde ännu 1722 18/6, ogift, skänkte genom gåfvobref 1715 5/1 en gård i staden till »höraregård».

1646—1654 **Lars Larsson** blef kämnär 1635 28/4 och rådman 1646. Han ägde gården n:r 162. Död 1654.

164(7)—1651 **Joen Månsson,** f. i Ullvi i Köpings socken, blef kämnär 1633 25/4; var Köpings förste postmästare, säges nyss hafva tillträdt denna befattning, då han 1639 4/10 erhöll frihet å ett skattehemman om 10 öresland i Ullavi i Köpings socken; såsom postmästare uppbar han i lön 25 daler »hvitt mynt» 1644. Gästgifvare 1641 6/5; rådman 164(7). Han ägde ett fädernehemman i Ullvi och gård i staden. Död 1651 7/7 enligt grafstenen i Köpings kyrka.

Gift med *Ingeborg Olufsdotter*, i hennes första gifte [gift 2:o med borgaren *Petter Joensson* gästgifvare 1662 28/5], lefde 1678, men var död 1687 1/10. — Barn: *Christina*, f. 1638, † 1670, gift 1658 med rådmannen *Antonius Parment*, † 1684, se nedan; *Jacob Joensson Cöping* eller *Coping*, kallas löjtnant 1661 och ryttmästare 1682, lefde ännu 1684 3/3; *Johan Joensson*, var död 1661; *Katarina*, gift med *Johan Bossart.*

1654—1691 **Jöns Hermansson,** af samma släkt som grefliga ätten von Hermansson,* var son till borgaren och rådmannen i Vadstena Herman Persson och född på 1620-talet. Han blef kämnär 1648 17/5; rådman och gästgifvare 1654 27/4. Död 1691.

Hans hustru, som var dotter till rådmannen i Köping Lennart Andersson, dog 1666.

1654—1665 **Jöran Carlsson (Süderman),** f. 1599 4/8 i Weissenfels i Tyskland. Inkom till Sverige och blef inspektor vid Ferna bruk i Västmanland; borgare i Köping och rådman efter Lars Larsson 1654 24/4; riksdagsman 1655; afsade sig rådmansämbetet 1665 9/5 och flyttade härifrån, troligen till Stockholm, hvarest han dog 1679 29/10.

Gift 164. med *Catharina Jakobsdotter Schrymfier* eller *Skrymsier*, dotter till vägaren och förpaktaren af »lilla tullen» i Köping (1634) Jakob Schrymfier, vanligen kallad Jakob Skotte, och Anna Hansdotter Myr, borgmästaredotter från Köping. — Son: *Carl Süderman*, f. 1651 29/1, † 1728 14/6, bergsfogde och bruksförvaltare på Söderfors bruk i Uppland, adlad *Gyllenstedt* 1687, gift med *Catharina Elisabeth Leijoncrona*, med hvilken han hade flera barn, men slöt själf sin adliga ätt.

1657—1684 **Lennart Andersson,** f. 160., var 1634 borgare och ägde då gården nummer 101; kämnär 1640 23/4; vald vid rådstugan 1657 7/4 till stadens fullmäktig vid riksdagen i Arboga s. å. 28/4; rådman s. å. 22/5 i sal. Johan Olufssons ställe; gästgifvare 1659 7/6. Han kallas vid rådstugan 1682 12/6 »en innemot sine 80 år gambal man». Död 1684.

Gift 1:o med *N. N.*, † 1665; 2:o 1668 med *Kerstin Persdotter*, f. 1646, † 1690, begr. 15/5. — Döttrar: (i första giftet) *Catharina Lennartsdotter*, f. 1642, † 1695 30/6, gift med rådmannen *Anders Persson Copiander*, f. 1626, † 1695, se nedan; *N. N. Lennartsdotter*, † 1666, gift med rådmannen *Jöns Hermansson*, † 1691, se ofvan.

* Han var farfars broder till riksrådet och serafimerriddaren grefve Mathias von Hermansson, f. 1716, † 1789.

Abel Adamsson Dein, f. 1611 $^{23}/_{6}$, var son till byggnings-borgmästaren Adam Dein och h. h. Cecilia. Han nämnes i dombböckerna första gången 1644 $^{25}/_{4}$, då han kallas borgare och köpte en åkerlott af borgaren Engelbrecht Oloffsson; kämnär 1647 $^{3}/_{5}$; kallas »stadens fullmächtige och kämnär» 1648 $^{12}/_{1}$. Redan 1658 $^{12}/_{8}$ vikarierade han som rådman i Remmer Säfvenboms ställe, men valdes härtill först 1662 $^{28}/_{5}$: »Thå waldes uti rådmannen Erich Svenssons ställe, som af sjukdom och eljest ålderdomssvagheter nu i några år hafver legat till sängs Abel Adamsson Dejen till Rådman och aflade sin Eedh med hand å Book»; gästgifvare s. d. År 1664 valdes han till herredagsman till Stockholm s. å. med 12 daler kopparmynt i veckan; detta var dock tydligen för litet, så att han klagade, ty vid rådstugan 1665 $^{15}/_{4}$ är antecknadt: »Men lijkwähl opå dess ahnhållande är honom bewijljadt ock opå hvar weka tillökat 4 pngr kmt; facit Uthi 22 Wekr à 16 pnr kmt, pnr 352 kpmt.» Præses på kämnärskammaren 1665 och 1666; kyrkovärd 1674 $^{11}/_{5}$—1678 $^{15}/_{5}$. Död 1693 $^{3}/_{8}$ kl. 3 f. m., »då han här i wärlden i 82 åhr 1 månat och 10 dagar lefuat hafwer». 1662—1693

Några år innan han valdes till rådman var hans rykte långt ifrån oklanderligt. Under åren 1656 och 1657 var han flera gånger tilltalad för oärlighet vid vägning af försålda varor — han fortsatte nämligen sin faders yrke, guldsmedsyrket — hvilka alla slutade med att han fick plikta 20 daler silfvermynt och lämna till de fattiga 8 daler samma mynt, därför att — heter det — »han icke bättre har achtat sitt bisman uthan låtit thet af Råsten frätas». — Utom sin ärfda gård vid Västerlånggatan ägde Abel Dein »en vret norr på åsen», som han köpte 1656 $^{7}/_{7}$, och Skärsta hemman i Malma socken, som han köpte 1681 af pastor Salani änka Catharina Simonia. Dessutom brukade han en lott i stadens donationsjord Östanååhemmanet.

Gift omkring 1650 med *Kristina Larsdotter*, f. 1628, † 1701 $^{23}/_{2}$, begr. $^{30}/_{6}$, dotter af borgaren och brukspatronen på Hagge bruk i Norrbärke socken af Kopparbergs län Lars Månsson. — Barn: *Adam*, f. 1651, borgare, kämnär 1683 $^{22}/_{5}$, men afsattes följande år $^{23}/_{1}$ för förskingring af kronans medel, köpte och bosatte sig på egendomen Kramsta i Köpings socken, † 1718, begr. $^{20}/_{11}$, gift 1:o 1682 med *Gunilla Pärsdotter Reiff*, f. 1654, † 1703 $^{23}/_{10}$, dotter af konungsfogden vid Ulfvesund Peder Joensson Reiff, († 1667) broder till rådmannen Nils Joensson Reiff, 2:o 1707 $^{1}/_{12}$ med *Margareta Johansdotter*, † 1737, begr. $^{20}/_{8}$, dotter af Johan Larsson Cremer och Elisabeth Hansdotter; *Barbara*, f. 165., † 1694 $^{11}/_{1}$, gift 1671 $/_{3}$ med borgaren i Köping, brukspatronen och ägaren af Semla bruk i Norrbärke socken *Tidich Gunnarsson*, i hans första gifte [gift 2:o 1704 $^{6}/_{1}$ med Anna Catharina Timm], f. 1645, † 1713 $^{30}/_{4}$ på Semla, begr. $^{23}/_{7}$ i Köpings kyrka, där hans epitafium finnes *; *Jonas*, † 1682, handlande; *Abel*, f. 165., † 1704, begr. $^{4}/_{4}$ i sin faders graf, bruksbokhållare vid Hagge bruk, gift; *Peter*, † 1723, rådman, se nedan; *Catharina*, f. 1660, † 1742 $^{4}/_{5}$, gift 1:o 1684 med trumpetaren *Niclas*

* Barnen antogo namnet Wendelin.

Hagelbäck, 2:o 1696 med majoren vid Lifdrabantcorpsen *Bengt Bergman*, † 1714 i fält; *Christina*, f. 166., † 171. (före 1721 1/11), gift med hofkommissarien vid Kungsör *Johan Nycop* (broder till borgmästaren Christian Nycop); *Lorentz*, † 1670, begr. /10.

1665—1679 **Olof Sverkersson**, f. 160.. Var borgare 1626; gästgifvare 1638 27/4 och 1661 26/6; rådman 1665 9/5 efter Jöran Carlsson; ånyo gästgifvare 1666 23/5. Han köpte 1624 10/4 gården n:r 138. Död 1679, begr. 1/3.

1666—1684 **Jöns Persson**, f. 1623 16/4, var son till borgaren Per Jönsson, († 1650) och broder till rådmannen Anders Persson Copiander. Kämnär 1658 10/6; gästgifvare 1660 2/6; rådman efter Didrich Albrechtsson 1666 23/5. Tillika brukspatron, ägde Gisslarbo bruk i Malma socken. Död 1684 17/5 och begrafven i stadens kyrka, hvarest hans grafsten ännu finnes.

Gift 1:o med *Susanna Staffansdotter*, † 1664 17/11, dotter af kyrkoherden i Skinskattebergs församling af Västerås stift Stephan Olai Ungius; 2:o 166. med *Barbro Hising*, † 1670 6/7, dotter till borgmästaren Olof Michelsson Hisingh och Anna Leffler; 3:o 167. med *Anna Schrymfier*, i hennes andra gifte [gift 1:o 1659 10/7 i S:t Nicolai kyrka i Stockholm med borgaren i Stockholm och Köping, brukspatronen på Flohammar i Heds socken i Västmanlands län *Hercules Strangh*, som lefde 1669 21/1, men var död 1674 11/2 och begr. i egen graf i Köpings kyrka], f. 1635 31/1, lefde ännu 1716 30/1, dotter till vägaren m. m. Jacob Schrymfier och Anna Hansdotter Myr. — Barn: (i 1:a och 2:a giftena) *Johan*, † 1656 25/9; *Petter*, † 1656 11/10; *Elisabet*, † 1661 8/6; *Sara*, † 1661 7/9; *Anna*, † 1670 30/6; *Petter*, † 1670 27/9; *Nils Joensson Söderman*, gästgifvare 1682 27/5, † 1685; (i 3:e giftet) *Carl Jönsson Enstedt*, f. 167., † 1704, brukspatron på Gisslarbo.

1666—1674 **Lars Johansson Liten**, tillhörande en gammal Köpingssläkt, var son till »Lille» Jon Persson; gästgifvare 1655 8/5; kämnär 1661 26/6; rådman 1666 23/5 efter den aflidne Hans Hartviksson. Död 1674 /2.

Hans hustru, † 1683, begr. 14/7, var dotter till borgaren och brukspatronen Lars Månsson. — Son: *Johan Larsson Liten*, gästgifvare 1672 2/5.

1666—1695 **Anders Persson Copiander**, f. 1626, var broder till rådmannen Jöns Persson. Borgare och handelsman; kämnär 1662 28/5; rådman 1666 23/5, † 1695 30/6 på samma dag som hustrun och begr. samtidigt med henne, med det vitsordet i likboken, »att de begge voro gudfruchtige borgare».

Gift 166. med *Catharina Lennartsdotter*, f. 1642, † 1695 30/6, dotter af rådmannen Lennart Andersson. — Barn: *Brita*, f. 166., † 1729, begr. 4/5, gift 1693 12/11 med organisten *Olof Hiller*, † 1715 23/3; *Peter*, borgare och handlande, bisittare i stadens rätt 1708, † 1719, begr. 26/3, barnlös, gift 1710 med *Anna Johansdotter Emena*, i hennes första gifte [gift 2:o 1721 25/5 med borgaren Johan Risingh, † 1733], f. 1684, † 1741 5/7, dotter till skomakareåldermannen och kämnären Johan Mårtensson och Anna Andersdotter; *Lennardt; Johan*.

1674—1675 **Johan Hising** blef rådman 1674 20/7 och byggningsborgmästare 1676 10/1. Se byggningsborgmästare.

Antonius Parment var 1657 bokhållare och kassör vid Ferna bruk; förvaltare därstädes 1659 och ännu 1664; borgare i Köping 1667 15/6 och inflyttade då troligen till staden. Han åtnjöt så stort förtroende af sina medborgare, att han, ehuru endast borgare, valdes till herredagsman 1675 17/7 till riksdagen i Uppsala s. å. 15/8. Följande år 3/4 beslöts att begära honom till rådman, och redan tio dagar därefter 13/4 ankom landshöfdingens bref med bekräftelse härå; præses i kämnärsrätten och gästgifvare s. å. 8/5. Af rådstugan 1682 6/3 föreslogs han till borgmästare efter den befordrade Remmer, men hade då redan Hans Spaak fått k. fullmakt; »blef dock antecknadt, att han skulle blifva befordrad vid nästa ledighet»; detta fick han dock aldrig upplefva. Död 1684, lefde 20/6, men var död 18/8. —1677

Rådman Parment köpte 1670 30/4 sal. Olof Månssons (en broder till hans första svärfader) gård på Österlånggatan jämte en åkervret på åsen norr om staden för 1,000 daler kmt eller 333 daler smt, hvarå han erhöll fastebref först 1675 10/4. Genom en »transaction» 1675 16/2 med sin styfsvärfader Peter Joensson blef han jämte sina barn ägare till 3/4-delar uti hammaren vid Skinnskatteberg. Efter hans död uppstod en långvarig arfstvist och processer emellan hans senare hustru och barnen i första giftet, hvilka afslötos först efter tio år 1694 13/8.

Gift 1:o 1658 18/9 med *Christina Joensdotter*, f. 1638 19/7, † 1670 26/1 i barnsäng, dotter af rådmannen Joen Månsson och Ingeborg Olufsdotter; 2:o 167. med *Sara Aronia*, lefde änka 1696 30/4, dotter af kyrkoherden i Skinnskatteberg Aron Olai Helsingius; hon erhöll genom testamente 1683 1/8 af sin fader hälften i dennes gård i Köping. — Barn: *Maria*, f. 1659, † 1700 6/11, gift 1679 med rådmannen *Hans Bredenberg*, f. 165., † 1723, se nedan; *Antoni*, »borgare här i staden» (1700); *Ingeborg*, f. 1668, † 1752 ogift; *Jakob*, f. 1670 /1, † 1691, begr. 22/2, »war 20 åhr o. 8 dagr gamal»; *Aron*, f. 167., kryddkrämare i Stockholm, † 1723, gift 1704 med *Maria Hubert*, f. 1680, † 1735; *Sara Catharina*, f. 1678, † 1759 17/6, gift 1698 /7 med rådmannen *Peter Dein*, † 1723, se nedan; *Lisa*, f. 168., † före mannen, gift 1712 med mantalskommissarien i Stockholm *Herman Kohl*, f. 1687, † 1756 2/9.

Erik Andstedt valdes till rådman efter Remmer Sävenbom 1677 18/5, men dog redan följande månad. 1677

Petter Larsson Åhs, f. 163., borgare och handlande; bisittare i rådet 1671; stadskassör 1676 3/3 »oc skal medh beskedh slutha stadsens rechning — skal härför niuta 30 dlr smt i löhn om åhret»; kyrkovärd s. å. 8/5 och 1677 19/5; rådman 1678 15/5; † 1684 /3 (före den 14). 1678—1684

Gift omkring 1660 med *Anna Holstenia*. — Barn: *Eric Pehrsson Åhs*, »som utrest är» vid arfskiftet efter fadern 1698 17/8; *Anna*, gift med handelsmannen från Stockholm *Christopher Hintz; Catharina*, f. 1669 12/5, † 1750 23/10, gift 1:o 1691 1/1 med rådmannen *Hans Neucter (Neiktern)*, f. 1657, † 1708, se nedan, 2:o 171. med rådmannen *Jacob Caveel*, † 1731, se nedan; *Brigitta*, lefde änka 1698 17/8, gift med handlanden *Daniel Fors; Elisabet*, gift 1:o 168. med stadsfält-

skären *Holger Klint*, f. 1652, † 1692 23/3, 2:o 1693 med handlanden från Stockholm *Thomas Lecleer*, som var död 1698 17/8, 3:o 170. med komministern i S:t Jakobs församling i Stockholm *Georg Tillæus*, † 1732 6/6.

1679—1683 **Hans Helliesson,** son till Anders Helliesson och Karin Persdotter, (f. 1614, † 1690), och broder till kamreraren i Stockholm Lars Helljersson, blef rådman efter Olof Sverkersson 1679 28/6. År 1683 22/5 valdes Claes Norberg i hans ställe, hvarför är antagligt, att han detta år blef kronobefallningsman, som han sedermera kallas. Död 169..

Gift 167(7) med en dotter, † 1693 19/3, till rådmannen Hans Erichsson. — Barn: *Jakob Hansson*, † 1693 7/5; *Hans Hansson Staaf*, skräddare i Stockholm; *Anna Staaf*, gift med skräddaremästaren i Stockholm *Erik Udd*.

1681—1698 **Aron Joensson,** stadsskrifvaren, blef vid afskedstagandet från denna tjänst rådman 1681 6/6. Se magistratssekreterare.

1683—1684 **Claes Norberg** var faktor för ett af bruken i bergslagen 1678 och blef »vice» rådman efter Hans Helliesson 1683 22/5 samt ordinarie 1684 14/3, men dog inom en månad därefter (före 12/4 s. å.). Han blef stamfader för en talrik släkt, hufvudsakligen bosatt i Västmanland; en hans sonsons son var den kände mekanikern, byggaren af Revals hamn, ryska verkl. statsrådet *Johan Erik von Norberg*, f. 1749, † 1818.

Gift med *Margareta Olofsdotter*, † 1707, begr. 28/11. — Barn: *Magnus*, f. 1673, bruksinspektor vid Ekeby hammar i Fellingsbro socken i Örebro län, † 1742 29/6, gift med *Sofia Groll*, f. 1686, † 175., syster till öfversten Petter Riddergroll; *Johan*, f. 1683, tullvaktmästare i Köping, † 1753 20/11, gift 1712 med *Anna Johansdotter*, f. 1688, † 1745 22/10; *Catharina*, gift med slottsinspektoren *Ström*.

1684—1691 **Jacob Hansson Caveel,** f. 1648 i Köping. Föräldrarne voro borgaren Hans Mattsson (f. omkr. 1620, död före 1683 21/4) och Anna Jacobsdotter; farfadern Matts Carlsson, likaledes borgare i Köping, köpte gården nummer 8, å hvilken han erhöll fastebref 1626 10/4, hvilken gård ärfdes af sonsonen Jacob. Denne sistnämnde erhöll burskap som borgare 1675 9/8, blef stadskassör 1677 15/5, hvilken befattning han innehade till sin död; kyrkovärd 1683 22/5 och rådman efter Claes Norberg 1684 12/4. † 1691, begr. 29/3. Utom fädernegården ägde han Lars Larsson Åhls gård, som han inköpte 1675 16/8, men varnades vid rådstugan 21/8 s. å. »att se sig visligen före, efter gården är i creditorernas våld»; köpte skepparen Lars Nilssons gård på skeppslöten 1679 13/2 och Bengt Pers' änkas gård i hörnet af stora gatan 1681 2/9. Då han dog utan att efterlämna söner, upptogs namnet Caveel af svågern Olof Jacobssons barn.

Gift med *Christina Jöransdotter*, syster till rådman Olof Jacobssons hustru, och omgift 1694 med skrifvaren hos hennes aflidne man, svågerns broder, *Lars Jacobsson*, sedermera e. o. rådman, se nedan. — Dotter: *Anna*, omyndig vid arfskiftet efter fadern 1694.

1684—1704 **Måns Ifvarsson,** son till rådmannen Ivar Biörnsson, blef kämnär 1657 22/5, gästgifvare 1665 9/5 och rådman 1684 23/6 efter den aflidne Lennart Andersson. Vid rådstugan 1703 25/9 är antecknadt,

att han var »mycket gammal och blind, så att han ej kan göra tjänst», hvarför vikarie anskaffades i hans ställe. † 1704.

Christian Bredenberg må här upptagas i denna serie såsom (1684)
vald till rådman, ehuru han aldrig kom att tillträda ämbetet. Han var född 1625; okändt är huruvida han var bördig från staden eller inflyttat dit, hvilket senare dock är det troligaste. På hvad grund han 1665 $^{15}/_{4}$ fordrade arf efter den då aflidne borgaren Anders Larsson och dennes första hustru Karin Persdotter, † 1650, har icke kunnat utredas; troligen var dock släktskapen på hustruns sida. Han valdes till stadens organist efter Måns Månsson 1645 och var tillika handlande, men låter under de närmast följande åren föga tala om sig. Gästgifvare första gången 1667 $^{15}/_{6}$ och stadskassör 1674. År 1675 $^{2}/_{6}$, då han åter antogs till gästgifvare, beslöts att gästgifverirättigheterna hädanefter skulle gälla för två år åt gången; de förnyades för Bredenberg 1677 $^{19}/_{5}$, 1679 $^{28}/_{6}$ och 1683 $^{2}/_{6}$. Bisittare i rådet 1678 $^{20}/_{4}$ och $^{30}/_{10}$ samt 1683 $^{22}/_{5}$. »Mäster» Christian, som hade ett oroligt och stridigt sinne, låg från midten af 1670-talet ofta i delo både med landshöfdingen, rådet och sina medborgare i staden. Redan 1675 hade han råkat i tvist med magistraten rörande organistlönen och vid rådstugan s. å. $^{27}/_{7}$ afsagt sig tjänsten, emedan han icke erhöll önskad påökning å lönen: »organisten Christian Bredenberg sade sigh offentligen intet wele längre blifva organist här i Köpingh, uthan nu fullkomligen renuncierandes». Denna hans afsägelse beviljades ej. Vid Valborgsmässorådstugan följande år $^{8}/_{5}$ anhåller han att utfå sin resterande lön samt upprepar sin begäran om afsked från organisttjänsten, såvida ej lönen förhöjdes till 600 daler kmt. Utgången häraf synes ej i protokollen, men vid rådstugan 1677 $^{21}/_{4}$ erbjöds honom 100 daler smt i lön, om han ville kvarstå vid tjänsten; han svarade dock, att 400 daler kmt vore det minsta han ville nöja sig med. Slutligen gaf han efter, och den två år långa striden slutade med att han behöll tjänsten mot 100 daler smt 1677 $^{19}/_{5}$. När den nya lönestaten infördes 1683 $^{11}/_{6}$, bestämdes organistlönen till 150 daler smt. Men jämt ett år därefter dyker lönefrågan ånyo upp. Bredenberg valdes nämligen till rådman 1684 $^{23}/_{6}$, men afsade sig befattningen och begärde i stället åter förhöjning af organistlönen. Men nu var magistratens tålamod slut, och svaret blef »ord och inga visor»: »Efter såsom han nu Absolute vedersakat den goda benägenhet och tillbudne Honeur, som Hans Nåde (Landshöfdingen) med Magistraten honom gunsteligen offererat hafver, neml. till att blifva Rådman, så må han ock hafva detta sig till rättelse, att han aldrig skall härefter dertill komma heller förhulpen blifva, ifall han sådant härefter skulle affectera, hvarmed ock det af honom begärte Augment och tillökning på dess organistlön skall vara honom aldeles afslagit.» — Som ett exempel på Bredenbergs tvister med sina medborgare må följande anföras: Vid rådstugan 1679 $^{28}/_{4}$ tilltalade han kornetten Bengt Bark, emedan dennes pojke, då Bredenbergs hustru och hennes systerdotter, jungfru Anna Clijsendorff en söndag gingo från högmässan i stadens kyrka, först ryckt jungfru Clijsendorff i kläderna, och efter att hafva fått den mindre fina anmaningen: »du bälghundh, weth thu intet huut?», kastat

en näfve skarn på hennes kläder. Bark svarade, att han intet visste härom, och »eljest hade Pojken med häst och Pistoler rymbt åt helfwetet, den som ville hafvan igen, så kunde han gå dith efter honom.» Förlikning ingicks.

Bredenberg köpte en lott i Bygärdet för 1,000 daler »enkelt» kmt 1665 25/9 och en gård i staden 1668 9/11, hvilken han pantsatte till inspektoren Carl Hindersson för 1,000 daler kmt 1688 7/2. År 1675 6/9 erhöll han fastebref på en annan gård, som han köpt, och 1685 4/3 fastebref på Måns Larssons gård vid Stora gatan nära västra tullporten jämte en Nibble-lott. Dessutom brukade han en lott i stadens donationsjord Östanåhemmanet. — Sista gången hans namn förekommer i domböckerna är vid den ofvannämnda pantsättningen 1688. Bredenberg dog i början af år 1690, bisattes s. å. 2/3 och begrofs d. 4/5; han var då »på sitt 65:te år gambal». Ett epitafium öfver honom med hans och hans båda hustrurs porträtt finnes i Köpings kyrka.

Gift 1:o omkr. 1650 med *Brita Hansdotter*, i hennes andra gifte [gift 1:o med organisten *Måns Månsson*, † 1649], † 167., dotter till befallningsmannen Hans Pädersson i Brijdinge; 2:o 1678 27/1 med *Wendla Touscher*, f. 1662, † 1705 10/10 (hon testamenterade all sin fasta och lösa egendom till sin brorsdotter Christina Touscher, † 1714, gift 1707 24/11 med faktorn, borgaren och kämnärsnotarien i Köping Isac Groth, † 1716). — Barn: *Hans*, † 1723, rådman, se nedan; *Paul*, f. 165., »bardberare» eller fältskär (redan 1680 25/14), lefde vid arfskiftet efter fadern 1695 18/6; *Susanna*, † före 1695 18/6, gift med handlanden *Abraham Knutsson*, borgare i Köping 1668, hvilken lefde ännu 1701 10/2, då han fick sitt burskap upplöst; *Catharina*, † 1707, var 1695 änka efter korpralen *Sven Bergendal*, gift 2:o 1705 14/2 med »bardberaren, konstfarne» Hr *Paul Schutz*.

1685—1710 **Casper Schultz**, son till Påvel Schultz, som 1640 och 1656 var skinnare i Nyköping, var troligen född i nämnda stad och hade inflyttat till Köping i början af 1670-talet. På rådstugan 1675 9/8 tillfrågades han, om han ej ville aflägga sin borgareed, men nekade därtill: »skulle i annat fall sälja sin gård och åker och på en annan ort sig försökia». Han fick uppskof att betänka sig till mormässotiden och vann burskapet 1676 31/1. Kopparslagare till yrket; bisittare i stadens rätt 1678 1/2—1683 22/5; stadskassör 1679 16/7; kämnär 1680 12/6; kyrkovärd 1684 26/5; rådman 1685 12/1, hvilket stadfästes genom landshöfdingens bref s. å. 24/2; »de hospitalsfattiges» föreståndare 1689 29/5 och præses på kämnärskammaren 1694 12/5. Schultz eller »Mäster Casper», som han oftast kallas, synes, att döma af alla de förtroendeuppdrag, med hvilka han hedrades, hafva varit en framstående och högt ansedd man i staden, och hvarhelst han förekommer i de gamla handlingarna får man af hans uppträdande intrycket af en allvarlig och kraftfull personlighet. Död 1710 2/4.

Gift 1:o 167(0) med *Catharina Biörn*,* f. 164., † 1672 /6, dotter af klock- och grytgjutaren i Västerås Björn Olofsson, »Björn

* Syster till kyrkoherden i Kumla församling i Västerås stift Oluff Biörn, f. 1640, † 1709.

Grytgjutare» kallad, och Karin Larsdotter samt änka efter *Erich kopparslagare* i Västerås, † 1669; 2:o 1674 med *Anna Jonsdotter Barck*, † före 1716 20/6, då bouppteckning hölls efter bägge makarna. — Barn: *Johan*, f. 1676, † 1742, rådman, se nedan; *En Dotter*, † före 1712, gift med borgaren i Köping *Johan Fallström; Anna*, *Catharina* och *Dorotea*, alla liksom den följande ogifta vid bouppteckningen 1716 20/6; *Magdalena*, gift 172. med byggmästaren *Daniel Bergqvist; Brita*, döpt 1690 4/5, begr. 1691 3/8.

Christopher Spaak, f. 1641 och broder till borgmästaren Hans Spaak, var gårdsfogde på kungl. ladugården vid Västerås, då han valdes till rådman här efter Antonius Parment 1685 9/3, hvarå landshöfdingens »confirmation» erhölls s. å. 26/3. † 1695 24/2, begr. 20/6. 1686—1695

Gift med *Anna Mårtensdotter*, som efterlefde. — Dotter: *Anna*, änka 1704 efter borgaren i Köping *Johan Larsson.*

Vid rådstugan 1688 1/6 erhöll magistraten af landshöfdingen rätt att antaga två extra ordinarie rådmän att vid förfall tjänstgöra för de ordinarie, och från och med 1693 16/3, sedan de ordinarie rådmännens antal föregående år inskränkts från 8 till 6, fingo dessa — fastän lönlösa — ständig tjänstgöring vid rådstugorna.

Hans Bredenberg, f. i början af 1650-talet, var son till organisten Christian Bredenberg (se ofvan) och hans första hustru Brita Hansdotter. Han ägnade sig först åt handel med bergslagen och kallas faktor, då han 1682 14/4 köpte en tomt i staden af handelsmannen från Stockholm Egidius Pinciers fullmäktige, rådmannen från »Salberget» Petter Josefsson, hvilket köp efter en långvarig rättegång återgick genom dom 1685 22/6. Handlande och borgare 1683 8/9, gästgifvare efter fadern 1684 26/5 och kyrkovärd 1692 21/5. Han blef en af de två första e. o. rådmännen 1693 16/3 och ordinarie rådman efter Abel Dein 1694 9/2; ånyo gästgifvare 1710 22/6; præses på skräddareämbetet 1713 12/12. Vid den fördelning af ämbetssysslorna mellan magistratens medlemmar, som antogs på rådstugan 1720 24/9, bestämdes att »rådman Bredenberg skall draga försorg om wägarnes reparation och wijdmachthållande öster om stadhen». — Hans Bredenberg var en förmögen och omtyckt man, helt olik sin trätgirige och myndige fader, samt skänkte stora penningsummor och prydnader till kyrkan vid den genomgripande reparation, som denna undergick i början af 1700-talet. Åtskilliga silfverljusstakar med hans namn erinra ännu därom. Han ägde och bebodde Ulfvi gård i Köpings socken. Död 1723, begr. 20/6. 1693—1723

Gift 1:o 1679 med *Maria Antoniidotter Parment*, f. 1659, † 1700 6/11; i dödboken står antecknadt om henne: »Ehrborna matrona, Maria Pärmänt, för detta Hr Rådman Hans Bredenbergs sal. k. maka, dhenna dygdesam̄a matrona hon war en gudälskande quina altså är hennes namn berömeligit. Högehrewyrdig Probsten i Arboga predikade. Textus 42 V 1 och 2»; hon var dotter till brukspatronen och rådmannen Antonius Parment och Christina Joensdotter; 2:o 1702 24/11 i Köping (lyst i Bro kyrka) med *Helena Folkern*, dotter till kyrkoherden i St. Tuna församling i Dalarne Laurentius Johannis Folkernius och borgmästaredottern från Sala Anna Johansdotter Sahlabergius samt

syster till landshöfdingen Jonas Folkiern, adlad och friherre Cedercreutz. — Barn: *Christian*, f. 1680, prost och kyrkoherde i Björskogs församling af Västerås stift, † 1734 $^{2}/_{6}$, gift med *Anna Olsdotter Caveel*, f. 1685, † 1746, dotter af rådmannen Olof Jacobsson, se nedan; *Anthoni*, f. 1683, blef i januari 1708 regementsauditör vid Västmanlands regemente till 1709 $^{1}/_{9}$, då han jämte regementet tillfångatogs vid Dnieperströmmen och fördes först till Moskwa, sedan till Sibirien, där han dog 1711 (Fredenberg, Västmanlands regementes historia i manuskript i k. krigsarkivet); *Brita*, f. 1684, † 1698 $^{28}/_{6}$; *Hans*, f. 1685, † 1698 $^{19}/_{12}$; *Vändla Maria*, döpt 1689 $^{20}/_{4}$, † 1700 $^{12}/_{10}$; *Karin*, döpt 1690 $^{17}/_{8}$, begr. 1691 $^{23}/_{5}$; *Maria*, döpt 1693 $^{15}/_{4}$, † 1765 $^{20}/_{2}$, gift 1727 med postmästaren i Köping *Petter Norberg*, f. 1707, † 1773 $^{1}/_{12}$, se nedan; *Christina*, f. 1695 $^{7}/_{6}$, gift med rådmannen *Andreas Enroth*, † 1734, se nedan; *Catharina*, f. 1696 $^{26}/_{11}$, gift med rådmannen och postmästaren (1733—1738) i Piteå *Erik Swedman; Helena*, f. 1703 $^{31}/_{10}$, † 1704 $^{11}/_{3}$.

1693—1729 **Olof Jacobsson**, f. 1662, var son till vägaren Jacob Olufsson och Ingeborg Larsdotter. Redan vid unga år blef han faderns efterträdare såsom vägare, hvartill han antogs å rådstugan 1681 $^{12}/_{2}$: »Efter såsom Wägaren Jacob Oluffsson nyligen genom döden är afgången worden, hafver Magistraten nu bewilliat hans son Oluf Jacobsson succedera uti faderns ställe att förestå wägaretjensten och till prof på ett år efter han är temmelig ung.» Konfirmerades och aflade vägareeden s. å. $^{6}/_{6}$; vann burskap som borgare 1683 $^{6}/_{10}$ samt erhöll s. d. 60 daler kmts förhöjning på lönen »förutan de 300 daler han eljest för detta årligen åtniutit hafver, och skall han derför vara förplichtad att räkna alt det stångjern till sjelfva stångtalet, som hädanefter genom Köpings stad föres och uppå dess våg vägit och utskeppat warder och derföre all god reda och räkenskap giöra.» Tillika gästgifvare 1689 $^{29}/_{5}$; tog afsked från vägaretjänsten 1692 $^{18}/_{12}$; e. o. rådman 1693 $^{16}/_{3}$; kyrkovärd 1694 $^{12}/_{5}$; ordinarie rådman 1695 $^{26}/_{5}$; præses på kämnärskammaren. Han utsågs till stadens riksdagsman 1710 $^{26}/_{3}$ och 1713 $^{2}/_{12}$ samt blef »byggningsrådman» 1715 $^{24}/_{1}$. Vid fördelningen af ämbetssysslorna mellan magistratens medlemmar 1720 $^{24}/_{9}$ uppdrogs åt Oluf Jacobsson, »som är kämnärspræsis på lifstid, att draga försorg om publique Bygnigars värkställande och reparationer uppå alt det som af stadsens medel bör underhållas samt att eljest wijd private Bygningar en behörig regularitet observeras. D:o att månateligen Taxor giöras på alla Pertsedlar i staden som säljas, hwaröfver ock om samma Taxors behöriga efterlefvande han åtminstone 2:ne gångor om Månaden bör hålla inqvisition». Rådman Jacobsson, som var en mycket aktad och ansedd man, men som dock icke kunde väl förlikas med sin svåger, den myndige prosten i Köping f. d. krigsprästen Petrus Browallius, afled 1729 $^{26}/_{6}$. Han ägde graf i kyrkan, till hvilken han skänkte tvenne ljusarmstakar 1705.

Rådman Jacobsson köpte Petter Joenssons gård på skeppslöten för 200 »koppardaller» 1675 $^{25}/_{8}$, men sålde den ett par år därefter. Af sin moder köpte han 1682 $^{20}/_{5}$ hennes gård vid Västerlånggatan för 1,500 daler kmt, men erhöll ej fastebref därå förrän 1683 $^{15}/_{9}$;

år 1694 förvärfvade han Matts Pädersson Hags gård af notarien Magnus Rönbergh. När han 1699 $^{20}/_{4}$ ånyo åtog sig gästgifveriet, hvilket på den tiden var förenadt med mycket besvär och omkostnader, erhöll han af magistraten för dess skötande i arrende den s. k. hushagen (en staden tillhörig utjord, hvari Köpingshus fordom legat).

Gift 1:o 168 . med *Barbro Jöransdotter;* 2:o 1719 $^{26}/_{1}$ med *Catharina Browallia*, i hennes andra gifte [gift 1:o 1696 med rådmannen *Daniel Aronsson*, f. omkr. 1660, † 1718], f. 1677 $^{27}/_{11}$, † 1768 $^{24}/_{6}$, dotter af kyrkoherden i Gagnef Erik Browallius och Brita Ericsdotter. — Barn (hvilka efter sin mosters förste man kallade sig *Caveel):* *Anna Olsdotter Caveel*, f. 1685, † 1746 $^{28}/_{10}$, gift 1:o 1706 $^{21}/_{1}$ med kyrkoherden i Björskogs församling i Västerås stift *Christian Bredenberg*, f. 1680, † 1734 $^{2}/_{6}$, 2:o 1738 $^{17}/_{9}$ med *Johan Ernest Jutscher*, f. 1674 i Kurland, † 1746 $^{4}/_{5}$ i Köping, k. lifdrabant, kapten och regementskvartermästare vid öfverste Hjelms regemente; *Jacob Olofsson Caveel*, f. 1688, † 1731, rådman, se nedan; *Jöran Olofsson Caveel*, f. 1691, † 1734, rådman, se nedan.

Hans Neiktern (Neukter). Denna vallon-släkt, hvars namn i 1694—1708
de äldre handlingarna skrifves Neucter och Neu(c)kter, inkom till Sverige under konung Gustaf II Adolfs tid med sedermera rådmannen i Lindesberg, ägaren af Vedevågs bruk i Västmanland Hans Neukter, hvilken i sitt gifte med Maria Dress, dotter till brukspatronen och ägaren af Vedevåg Petter Dress, likaledes tillhörande en inflyttad vallonsläkt, blef fader till Hans, f. 1657 på Vedevåg. Denne inflyttade till Köping på 1680-talet och blef borgare och handlande därstädes 1692 $^{1}/_{3}$; e. o. rådman och kyrkovärd 1694 $^{9}/_{2}$; gästgifvare 1697 $^{5}/_{5}$; ordinarie rådman 1698 $^{16}/_{5}$ efter Anders Persson Copiander. Han utsågs till præses på kämnärskammaren 1708 $^{27}/_{7}$, men dog redan s. å. $^{6}/_{8}$, begr. $^{11}/_{8}$.

Rådman Neukter köpte 1693 en bygärdslott (för 1,000 daler kmt), 9 st. vretar (åkrar) i Vretbosterjorden och en stallgård utanför västra tullporten samt 1704 $^{14}/_{11}$ borgmästaren Hans Spaaks gård på »gärdet» för 800 daler kmt. — Bouppteckning hölls efter honom 1712 $/_{2}$. År 1714 $^{20}/_{9}$ resolverade magistraten, »att handelsmannen uti Stockholm Johan Lindman skulle tillskrifvas med begäran att han måtte påtaga sig förmynderskapet för afl. rådman Hans Neucters omyndiga barn, efter han å deras sida är den närmaste af släkten. som till en sådan beställning är skickelig».

Gift 1691 $^{1}/_{1}$ med *Catharina Pärsdotter Åhs*, f. 1669 $^{12}/_{5}$, † 1750 $^{23}/_{10}$, dotter af rådmannen Petter Larsson Åhs och Anna Holstenia samt omgift med rådmannen *Jacob Caveel*. — Barn: *Petter Hansson*, döpt 1691 $^{11}/_{10}$, begr. s. å $^{28}/_{10}$; *Hans Hansson*, döpt 1693 $^{17}/_{3}$, begr. s. å. $^{20}/_{7}$; *Anna Margareta*, f. 1694 $^{4}/_{3}$, † 1734, begr. $^{30}/_{6}$, gift 170 . med rådmannen *Jöran Caveel*, f. 1691, † 1734, se nedan; *Johannes*, f. 1696 $^{15}/_{7}$, † 1701, begr. s. å. $^{24}/_{2}$ på samma gång som syskonen Catharina och Carl; *Catharina*, f. 1697 $/_{12}$, † 1701; *Carl*, f. 1698 $^{20}/_{12}$, † 1701; *Maria*, f. 1700 $^{23}/_{3}$, † 1723, begr. $^{14}/_{6}$, gift 1720 $^{3}/_{1}$ med handelsmannen (rådmannen) *Jonas Waselius*, f. 1692, † 1764, se nedan; *Holstinius*, f. 1701 $^{22}/_{6}$, faktor och borgare i Köping 1728 $^{2}/_{11}$, † 1734, begr. $^{25}/_{7}$; *Michael*, f. 1703, † 1780, rådman,

se nedan; *Daniel*, f. 1704 $^{14}/_{5}$, † ung; *Jacobus*, f. 1705 $^{16}/_{10}$, † 1764 $^{14}/_{5}$, kyrkoherde i Näsby församling af Västerås stift, gift 1733 med *Maria Gisler*, f. 1708, † 1781 $^{15}/_{1}$; *Gustaf*, f. 1707 $/_{4}$ (mellan den 14 och 18), † 1766 i Björksta socken, akademibefallningsman, bosatt på Ullvi akademihemman i Köpings socken under 1730- och 1740-talen, gift 1733 med *Margareta Fries*, f. 1703 $/_{8}$ i Dingtuna socken i Västmanland, † 1786 $^{25}/_{1}$ i Köping.*

1696—1720 **Berndt Pettersson Palm,** f. på 1650-talet, hitkom såsom tullskrifvare på 1680-talet samt blef sedermera tullinspektor. Borgare 1695 $^{20}/_{5}$; e. o. rådman 1696 $^{6}/_{5}$; ordinarie rådman 1698 $^{16}/_{5}$; kyrkovärd s. d.; præses på kämnärskammaren 1708 $^{15}/_{8}$. Han arrenderade kyrkans tegelbruk för 240 daler smt 1719 $^{21}/_{3}$. † 1720, begr. $^{21}/_{4}$.

Gift med *Helena Brita Medrén, Olsdotter*, † 1723, begr. $^{12}/_{9}$. — Barn: *Berndt*, f. 168., † 1723, begr. $^{19}/_{12}$, accisskrifvare i Köping; *Claes*, döpt 1688 $^{21}/_{5}$, † 1727 $^{6}/_{2}$, tullinspektor; *Carl*, döpt 1691 $^{9}/_{6}$, † 1694 $^{28}/_{3}$; *Helena Brita*, f. 1692 $^{18}/_{12}$, † 1783 $^{14}/_{4}$, gift 1727 $^{3}/_{9}$ med *Johan Bergman*, f. 1693 $^{2}/_{11}$ i Skinnskattebergs socken, † 1764 $^{2}/_{5}$ i Köping, korpral vid k. lifdrabantkåren 1709 $^{20}/_{10}$, ryttmästare; han och hans hustru (barnlösa) testamenterade, att vid endera makens död utfalla, till kyrkan 1,000 daler kmt och till stadens hospital och till andra »husfattiga» hvardera 1,000 daler samma mynt; *Gustaf*, f. 1695 $^{28}/_{4}$, † 1697 $^{29}/_{5}$; *Hedvig*, f. 1698 $^{1}/_{10}$, † 1700 $^{10}/_{12}$.

1696—1702 **Lars Jacobsson,** f. på 1650-talet och broder till rådmannen Olof Jacobsson, var först skrifvare hos rådmannen Jacob Hansson Caveel och sedermera på 1690-talet faktor för inspektoren vid Ferna bruk Reinhold Tersmeden. Sedan han genom sitt giftermål erhållit gård i staden, »eger liggande grund», blef han borgare 1694 $^{17}/_{10}$ och gästgifvare 1695 $^{23}/_{5}$ och 1698 $^{16}/_{5}$; e. o. rådman 1696 $^{6}/_{5}$. Han reste 1701 ur staden, och då han på ett helt års tid icke lämnat någon underrättelse om sig, afsattes han från rådsämbetet 1702 $^{25}/_{9}$; han återkom sedermera till Köping samt bodde 1709 i staden, dock utan att innehafva någon tjänst.

Gift 1694 i början af året med sin broders svägerska *Christina Jöransdotter*, änka efter rådmannen Jacob Caveel, f. 1648, † 1691, se ofvan.

1698—1718 **Daniel Aronsson,** f. omkr. 1660 och son till rådmannen Aron Joensson och Margareta Danielsdotter, blef handlande och borgare här 1695 $^{4}/_{3}$; e. o. rådman 1698 $^{16}/_{5}$; kyrkovärd 1700 $^{2}/_{5}$; gästgifvare 1703 $^{12}/_{5}$ och ordinarie rådman efter Måns Ifvarsson 1704 $^{25}/_{5}$; † 1718 $^{27}/_{1}$. — Han efterlämnade enligt bouppteckningen 1719 $^{16-17}/_{2}$ den för sin tid ansenliga förmögenheten af 30,629 daler kmt.

Gift 1696 med *Catharina Browallia*, i hennes första gifte [gift 2:o 1719 $^{26}/_{1}$ med rådmannen *Olof Jacobsson*, f. 1662, † 1729 $^{26}/_{6}$, se ofvan], f. 1677 $^{27}/_{11}$, † 1768 $^{24}/_{6}$, dotter af kyrkoherden i Gagnefs församling af Västerås stift Eric Browallius och Brita Ericsdotter. — Barn: *Aron*, f. 1698 $^{15}/_{1}$, † 1701 $^{13}/_{1}$; *Daniel*, f. 1700 $^{1}/_{1}$, † s. å.;

* Bland deras barn märkes den kände akademibibliotekarien och professorn i Uppsala *Jacob Fredrik Neiktern*, f. 1744, † 1803.

Daniel, f. 1701 26/3, † 1719, begr. 5/6; *Petter*, f. 1703, † 1748, kallade sig *Wretmarck*, rådman, se nedan; *Göran*, f. 1704 10/7, † ung; *Johannes*, f. 1706 27/2, † 1707, begr. 22/12; *Christina*, f. 1707 2/4, † ung; *Brita*, f. 1710 30/3, var död 1722 2/10; *Stina Maja*, f. 1711 21/9, gift i Stockholm; *Christina Helena*, f. 1713 24/3, † barn; *Anna Catharina*, f. 1715 30/4, † s. å. 13/9; *Juliana*, f. 1716 13/12, † 1717 26/3; *Barbro Elisabet*, f. 1718 26/7, postuma, † s. å., begr. 10/8.

Jonas Israelsson blef e. o. rådman 1702 25/9 efter den bort- 1702—1724
reste Lars Jacobsson och ordinarie rådman efter Haqvin Lindstedt 1715 2/6. Handlande. † 1724.

Gift med *Birgitta Jacobsdotter*, syster till rådmännen Olof och Lars Jacobsson. — Magister *Jacob Wahlstedt* och »madame» *Ingeborg Beckman* kallas hans barn 1724.

Robert Strangh tillhörde en skottsk släkt, som med Hans eller 1703—1715
Johan Strangh inkom till Sverige under konung Johan III:s tid. Denne Hans var under konung Sigismunds tid ryttmästare »vid Uplandsfanan» och dog »den 4 dag jul, som var den 28 decembris år 1609», enligt grafstenen i Hults kyrka i Småland, hvarest han ligger begrafven. I sitt gifte med Carin Bagge af Berga, adl. ätten n:r 118, ägde han flera barn, af hvilka sonen Albrecht, † 1651, som nämnes i härvarande domböcker redan 1633 20/11, och som skänkte 1,000 daler kmt till de »husfattiga» i Köping 1650, var handlande och borgare i Stockholm. Dennes son Hercules var borgare först i Stockholm och sedan i Köping; han blef efter farbrodern Welam Strangh ägare af Flohammars bruk i Västmanland; lefde 1669 men var död 1674 och begrofs å Köpings kyrkogård; gift 1659 10/7 i S:t Nicolai församling i Stockholm med Anna Jacobsdotter Schrymfier, i hennes första gifte (se under rådman Jöns Persson), hade flera barn, bland hvilka sönerna Alexander, † 1692, bruksarrendator, och Jacob, † 1706, brukspatron och ägare af Nyhammars bruk i Grangärde socken, bägge voro borgare i Köping. En tredje son var Robert, f. 1667 16/5. Denne var faktor för Flohammars bruk och bosatt i Köping, innan han blef borgare därstädes 1694 25/4; kämnär 1695 18/2; gästgifvare 1696 2/5; kyrkovärd 1698 16/5 och 1703 17/1; vikarierande rådman 1701 18/9; e. o. rådman 1703 12/5 och ordinarie rådman 1710 6/5. Han köpte 1694 7/11 gård i staden och var därjämte brukspatron samt ägare af Gisslarbo nedre hammar i Heds socken, som han inköpte efter styfbrodern Carl Enstedts död 1704. — Död 1715 14/5, begr. 12/6 i faderns graf på Köpings kyrkogård.

Gift 1693 4/5 i Köping med *Maria Norman*, *Nilsdotter*, f. 1674 24/9 i Stockholm, † 1763 28/5 i Köping, dotter af råd- och handelsmannen i Stockholm Nils Jönsson Norman och Helena Starck. — Barn: *Anna Greta*, f. 1694 24/5, † s. å. 1/6; *Maria*, f. 1695 15/7, † s. å. 15/9; *Nicolaus*, f. 1696 6/10, † s. å. 8 dagar gammal. begr. s. å. 3/11; *Elisabeth*, f. 1697 30/10, † s. å. 6/11; *Regina*, f. 1698 11/12, † s. å. 19/12; *Robert*, f. 1700 23/1, † 1704, begr. 19/6; *Magdalena Sofia*, f. 1701 10/4, † 1759 3/3, gift 1719 13/1 med kaptenen vid Västmanlands regemente »wälborne» *Leonard Nääf*, † 1736 28/5; *Jacob*, f. 1702 22/7, † 1760 13/6, borgare i Köping 1728 18/11, brukspatron på Gisslarbo

bruk; gift 1724 24/9 med *Maria Cederborgh*, f. 1706 15/2, † 1789 3/6; *Maria Catharina*, f. 1704 17/5, † 1768 10/2, gift 1:o 1722 med korpralen och lifdrabanten *Niclas Möller*, f. 1702 6/1, † 1727; 2:o 1728 5/12 med tullskrifvaren i Köping *Samuel Hallman*, f. 1702, † 1756 3/10; *Charlotta*, f. 1705 28/6, † s. å., begr. 14/7; *Kristina Juliana*, f. 1707 /5, † 1758 6/10, ogift; *Anna Beata*, f. 1709 8/3, † 1758 14/5, gift 1:o 1726 19/7 med kaptenen vid Västmanlands regemente *Erik Dubbe*, *Larsson*, f. 1686, döpt söndagen »Dmca 3 post trinit.» i Folkärna församling i Kopparbergs län, † 1731 15/4 på sitt hemman i Björke by i Munktorps socken, begr. s. å. 11/5 i Köpings kyrka, 2:o 1732—1734 med kammarskrifvaren i krigskollegium *Per Christiernin*, f. 1713, † 17(47); *Robert*, f. 1710 28/6, † före 1715; *Carl*, f. 1712 26/10 tv., begr. 1719 18/1; *Helena Emerentia*, f. 1712 26/10 tv., † ung (före 1715).

1708—1715 **Haquin Lindstedt**, stadsskrifvaren, blef rådman 1708 25/8. Se magistratssekreterare.

1710—1723 **Petter Dein**, son till rådmannen Abel Adamsson Dein och Kristina Larsdotter, köpte sin faders gård i staden 1698 och kallas faktor 1704; borgare 1705, gästgifvare 1707, e. o. rådman 1710 23/3, ordinarie rådman 1715 /6. Vid arbetsfördelningen mellan magistratens medlemmar 1720 24/9 kom på rådman Deins del »att egentligen hafva Disposition öfver Stadsmedlen samt nyckel till Stadskassan, kommandes han äfven att hafva uppsicht på Båtsmans Casseuren och att de Taxerade Båtsmanspenningarne i tijd uppbäras och indrifvas samt Båtsmännerna beklädas och aflönas». † 1723, begr. 17/12.

Gift 1698 /7, »reste till Stockholm och vigdes», med *Sara Catharina Parment*, f. 1678, † 1759 17/6, dotter af rådmannen i Köping Antonius Parment och Sara Aronsdotter. — Barn: *Peter*, f. 1699 17/6, † s. å. 30/7; *Christina*, f. 1700 18/9, † 1781 30/5, gift 1743 17/3 med kornetten och lifdrabanten *Gustaf Hult*, i hans andra gifte [gift 1:o 1721 20/10 med *Brita Elisabeth Bergman*, f. 1689 21/3, † 1742 14/5], f. 1691 14/4, † 1765 24/10; *Sara*, f. 1702 9/1, † 1778 3/11, ogift; *Abel*, f. 1704 5/5, † 1782, handlande i Gäfle; *Elisabet*, f. 1705 18/10, † 1789, gift med rådman *Hedengren* i Hedemora; *Petter*, f. 1706 26/10 † 1743 /1, begr. 3/2, handlande och borgare i Köping 1735 31/5, gift 1735 med *Anna Catharina Gother*, i hennes första gifte [gift 2:o 1745 21/4 med borgaren i Köping *Martin Sund*], f. 1715 i Stockholm, † 1768 30/4 i Köping; *Anna Catharina*, lefde vid bouppteckningen efter fastern Catharina Bergman 1742 28/5; *Anthon*, f. 1708 25/1, † 1791 24/11, handlande i Hedemora, gift 1:o med *Maria Hedengren*, 2:o med *Elisabet Levén* från Falun, 3:o 1748 med *Christina Westman*, f. 1719, † 1751, 4:o 1764 med *Maria Margareta Beckman*, f. 1714, † 1786 6/4; *Jonas*, f. 1709 26/4, † 1718, begr. 1719 2/1; *Maria Regina*, f. 1710 24/12, †, gift med inspektoren på Husby i Dalarne *Jean Nezert; Helena Brita*, f. 1712 5/5, † 1783 13/10 ogift; *Margareta*, f. 1715 7/7, † s. å. 26/7; *Helena Margareta*, f. 1717 18/2, † 1792, gift med kontrollören »utanför Stockholm» *Anders Blomberg*.

1715—1719 **Johan Wadsten d. ä.** var bruksskrifvare (1693 21/6) vid och sedermera faktor för Ferna bruk i Köping. Han köpte gård i staden och blef borgare där 1707 samt arrenderade »Nähla hammar» 1708. Vid

borgerskapets indelning i tvenne kompanier 1709 blef Wadsten s. å. 9/3 kapten för andra kompaniet (yngre borgare); kämnär 1711 22/3, gästgifvare 1712 31/3, e. o. rådman 1715 2/5 och ordinarie rådman 1718 24/2. — Rådman Wadsten, som 1711 14/8 köpte Petter Sommars gård i staden för 4,000 daler kmt, var en mycket ansedd och förmögen man; † 1719 27/3.

Gift 1698 13/6 med *Sara Medéen*, f. 1672 i Falun, † 1740 1/3 i Köping, sedan hon varit sängliggande sjuk i öfver 20 år, dotter till borgmästaren i Falun Bengt Hansson, († 1683 20/1) och Margareta Teet, adl. ätten n:r 550, (f. 1628 22/6, † 1694). — Barn: *Johan*, f. 1701, † 1752, rådman, se nedan; *Margareta*, f. 1705 11/3, † s. å. 16/11; *Andreas*, f. 1707 30/8, † före modern.

Petter Groll blef tullnär vid Gisslarbo bergstull omkring 1680 1715—1716
och innehade denna befattning ännu 1711, men hade tagit afsked därifrån 1715 11/4 och såsom handlande bosatt sig i Köping. Han blef där e. o. rådman 1715 (satt i rådet första gången s. å. 4/7) efter den till ordinarie rådman befordrade Petter Dein, men dog redan 1716 /9 — han satt i rådet den 3 men ej den 7, och bouppteckning efter honom förrättades den 24 september. Han efterlämnade i fast egendom: en gård vid Österlånggatan med kålgård och lötlott, som han köpt af borgmästare Carl Hisings änka 1707, 1/2 Nibbles-lott samt hemmanet Guttsta i Malma socken, »som tillika med allt der varande afvel och redskap utsättes till det värde som arfvingarne nu detsamma till Herr Öfverstelöjtnanten (Petter Riddergroll) oplåtit, nembl. 1,600 daler kmt.»

Gift 1:o med *Christina Wessman*, † 1715 18/9, änka efter korpralen och k. lifdrabanten *Olof Larsson Ström* (med hvilken hon hade sonen, tullnären vid Gisslarbo tull Nicolaus Ström, och en dotter, gift med ryttmästaren Lorentz Ekenberg); 2:o 1716 med *Catharina Sohlberg*, i hennes tredje gifte [gift 1:o med *Johan Olsson Sund;* 2:o med borgaren i Köping *Ifvar Ersson*, † 1713]. — Barn: *Petter*, f. 168 . vid Gisslarbo i Malma socken, öfverste, adlad *Riddergroll* n:r 1497, 1715 29/12, † 1727 2/5 och begrafven i Köpings kyrka. Här må anmärkas, att uppgiften i Hallman, »Beskrifning öfver Köping», att »hans vapen lärer blifva der (i Köpings kyrka) uppsatt», och i Anrep, Adelns Ättartaflor, att så skett, är oriktig; hans vapen har aldrig funnits i kyrkan; öfverste Riddergroll begärde vid rådstugan 1727 13/1 att blifva antagen till borgare i Köping för att kunna drifva handel i bergslagen och aflade skriftligen sin borgareed s. å. 30/1; *Sofia*, f. 1686 vid Gisslarbo, † 175 . vid Ekeby hammar i Fellingsbro socken, gift 170 . med bruksinspektoren vid Ekeby *Magnus Norberg*, f. 1673, † 1742 29/6, rådmansson från Köping.

Lars Beckman antogs till stadskassör 1712 /1 och aflade sin 1716—1724
ed s. å. 5/2; kämnärsnotarie 1715 /9 och rådman 1719 12/11. Han utsågs till stadens ombud vid riksdagen i Stockholm 1719 20/1. Vid fördelningen af ämbetssysslorna mellan magistratens medlemmar 1720 24/9 bestämdes att rådman Beckman »skulle hafva Charta Sigillata om händer och derför årligen och i Rättan tijd giöra behörig reda och Räkning.» † 1724 /5.

Gift med *Ingeborg Persdotter*, f. 1687 17/9, † 1776 27/2. — Barn: *Jonas*, f. 1713 4/11; *Brita*, f. 1714 28/11; *Magdalena*, f. 1717 15/5, † 1787 18/6, gift 1745 med handlanden i Köping *Carl Magnus Gother*, f. 1715 i Stockholm, † 1752 21/11 i Köping; *Jacob*, f. 1720 21/1, faktor i Köping, † 1770 28/11, ogift; *Anna Lisa*, f. 1722 19/11.

1718—1731 **Jacob Olofsson Caveel**, döpt 1688 25/9, var son till rådmannen Olof Jacobsson och Barbro Jöransdotter. Borgare och handelsman; e. o. rådman 1718 22/2; kyrkovärd och ordinarie rådman 1720 och præses på kämnärskammaren efter sin fader 1729 16/7. »Rådman Jacob Caveel skall åliggia så länge han är kiörkvärd, kiörkans medell och inkomster att infordra och dem efter föreståndarens assignationer utgifva, men ej enär någon af dem enskylt assignerar något. Skall ock hafva att beställa med inqvarteringarne här i staden och dem emellan Borgerskapet rätteligen utdela och proportionera» beslöts 1720 24/9. Död 1731, begr. 28/2, barnlös.

Gift 1712 i början af året med *Catharina Pärsdotter Åhs*, i hennes andra gifte [gift 1:o 1691 1/1 med rådmannen *Hans Neiktern*, f. 1657, † 1708, se ofvan], f. 1669 12/5, † 1750 23/10 rådmansdotter från Köping.

1720—1721 **Sven Florén** antogs till vägare eller vågmästare här 1698 och blef gästgifvare 1713. Han arrenderade samtliga tullmedlen i Köping för 1,900 daler kmt 1718 5/7 och kallas då tullkontrollör; e. o. rådman 1720. † 1721, begr. 7/11. Barnlös.

Gift 1708 2/1 med *Christina Felt*, i hennes andra gifte [gift 1:o 1699 med lifdrabanten *Andreas Biörk*, † 1706 i fält], f. 1674, † 1749 11/5; hon tillhörde en gammal Köpingssläkt, hvars äldsta kända stamfader Nils Felt omtalas i härvarande domböcker 1617 7/1; hennes föräldrar voro Nils Felt, Nilsson, borgare i Köping, kämnär 1655 8/5 och gästgifvare 1658 10/6, och dennes hustru Anna.

1720—1740 **Anders Toresson**, f. 1662 på Djurgården i Köpings socken, var son till »djurvaktaren» vid Grönö gård, Tore Jonsson, som lefde ännu 1687 5/11. Han var först bruksskrifvare vid Gisslarbo bruk 1692, blef handlande och borgare i Köping 1695 4/3 och antogs af magistraten till vägare s. å. 8/12, hvarå han erhöll landshöfdingens fullmakt 1696 29/1. Vid borgerskapets indelning i tvenne kompanier 1709 blef han löjtnant vid första kompaniet (äldre borgare). E. o. rådman 1720 13/8, ordinarie rådman 1723 /11. Honom tillhörde såsom rådman enligt arbetsfördelningen 1720 24/9 »att hafva inseende om wägarnes och broarnes widmakthållande wester om staden, hvarjemte han tillika med rådman Hans Bredenberg kommer alternatim att äga upsikten öfver ö-arbetet (arbetena vid Köpingsön i Köpings socken) att dermed rätt och ordenteligen tillgår». Död 1740 5/5.

Gift 1698 med *Anna Groth*, f. 1674, † 1740, begr. 30/12, dotter af borgaren och faktorn i Köping Stephan Groth och Anna Olofsdotter. — Barn, hvilka kallade sig *Ekman: Stephan*, kronolänsman (1742); *Magdalena*, † före 1742, gift 1:o 1719 25/10 med trumpetaren vid Nerikes regemente *Johan Hindrich Vilhelm von Battram*, »af amerikansk nation», 2:o 1729 med hofjägaren *Christopher Ahlbrant*, som lefde 1745 och då bodde på bostället Skansen vid Ladugårds-

gärdet utanför Stockholm (Samzelius, »Skogs- och jägeristaten»); *Jonas*, gårdsfogde hos hofjunkaren Schönström (1742); *Anders*, f. 1705, † 1750 19/6, borgare och handlande i Köping, gift 1735 14/10 med *Anna Maria Barckman; Catharina*, f. 1707, † 1774, gift 1:o 1727 24/8 med rådmannen *Jakob Hollström*, f. 1701, † 1769, se nedan, 2:o 1773 15/10 med rådmannen *Carl Erik Esseen*, f. 1738, † 1812, se nedan; *Anna*, lefde 1742 och var då gift med remsnidaren vid Strömsholms kungsgård *Petter Reuterström; Brita*, f. 1711, † 1749 8/4, gift 1733 med kopparslagaremästaren och borgaren i Köping *Stephan Schröder*.

Fredrik Brander. Släkten härstammade från Hans Ersson på 1721—1736
Åsen vid Falun, † 1669, hvars son Hans, handelsman och rådman i Falun, antog namnet Brander. I sitt gifte med Margareta Swab hade denne bland andra barn sonen Eric, f. 1667, bergsman i Falun, som blef fader till Fredrik, f. 1693. Denne sistnämnde vann burskap som handlande härstädes 1718 31/3, blef e. o. rådman 1721 /11 och ordinarie rådman 1724 /1; † 1736 12/5. Han köpte guldsmeden Johan Ritzmans gård i staden för 1,200 daler kmt 1720 4/2. I sitt sigill förde han ett adligt vapen med ett eldsprutande berg i skölden och till hjälmprydnad en stjärna mellan tvenne vingar.

Gift 1:o 1717 med *Maria Elisabet Sahlman*, f. 1700, † 1722 i barnsäng, dotter af löjtnanten Lars Sahlman och Elisabet Appelbom, adl. ätten n:r 325; 2:o 1723 med *Maria Törnberg*, borgmästaredotter från Eskilstuna. — Barn: *Christina Elisabet*, f. 1718 11/8, † 1769 12/9, gift 1736 4/7 med *Ägidius Esseen*, f. 1711, † 1774, faktor nch borgare i Köping 1736 29/5; *Carl Fredrik*, f. 1719 16/8 på Ströö i Köpings socken, † barn; *Anna Maria*, f. 1721 30/6, † barn; *Erik*, f. 1722 16/11, † 1814 27/1 i Stockholm, tit. kommerseråd, skald, adlad 1767 med namnet *Skjöldebrand*; hans epitafium finnes i Köpings kyrka; *Olaus*, f. 1724, † 1799, rådman i Köping, se nedan; *Anna Catharina*, f. 1726 25/5, † s. å., begr. 9/10; *Barbro Magdalena*, f. 1729 16/3, † s. å., begr. 4/9; *Fredrik*, f. 1730 5/9, † s. å., begr. 25/9.

Abraham Fabrel, son till kyrkoherden i V. Skedvi församling 1723—1738
i Västerås stift Jacob Fabrelius och Sara Fellenius, var född 1677, antogs till stadens »bardberare» eller fältskär 1710 13/8 samt valdes till e. o. rådman 1723 /11 och till ordinarie rådman 1726 16/1; † 1728 30/3. Han köpte 1720 sal. brukspatronen Tidich Gunnarssons gård vid kyrkan i hörnet af torget »med alla dess appertinentier och tillhörigheter, hvilka voro: 2:ne åkerlotter i Nibbles-jorden, kålgårdar, lada och trenne sjöbodar samt dessutom en Nibbleslott för tillsammans 3,600 daler kmt af Lorentz och Maria Wendelin; erhöll härå fastebref 1720 12/12.

Gift 1712 18/10 med *Wendla Tuscher*, f. 1682 i Stockholm, † 1748 12/7 i Köping. — Barn: *Jacob*, f. 1714 3/9, bruksinspektor, † 1793 13/6, ogift; *Sara Christina*, f. 1716 4/10, † 1746 28/2, gift 1737 14/8 med byggmästaren och borgaren i Köping (1738 25/2) *Anders Boman*, i hans första gifte [gift 2:o 1748 17/1 med *Margareta Hellman*, f. 1716, †], f. 1712, † före 1755.

Andreas Enroth, äfven kallad Eneroth och Enroot, blef hand- 1724—1734
lande och borgare här 1718 31/3, stadskassör 1719, e. o. rådman 1724 /1 och ordinarie rådman 1728 23/5; † 1734, begr. 21/7.

Gift 171(8) med *Christina Bredenberg*, f. 1695 7/6, †, dotter af rådmannen Hans Bredenberg och Maria Parment. — Barn: *Anna Maria*, f. 1718 20/12; *Maria Elisabet*, f. 1720 8/7.

1725—1730 **Petter Brunnmark** var född i Träskogs by i Gunnarskogs socken i Värmland och son till bonden Olof Elofsson därstädes. Han hade först anställning hos en inspektor i Örebro, blef därefter faktor för ett af bruken i bergslagen samt hitflyttade och vann burskap som borgare 1717 12/8; aflade sin borgareed 1718 1/2. Bisittare i rådet 1720 15/2; kämnär 1723 11/2; e. o. rådman 1725 16/1; stadskassör efter Eneroth 1726, men begärde afsked från denna tjänst 1727 1/12; ordinarie rådman 1728 11/10; † 1730 30/3.

Gift 1717 28/2 med *Kristina Ekebohm*, i hennes andra gifte [gift 1:o 1714 med faktorn och kämnärsnotarien i Köping *Isac Groth* [gift 1:o 1707 24/11 med *Christina Tuscher*, † 1714], † 1716, 3:o 1732 med rådmannen *Petter Jäderstedt*, f. 1701, † 1753 9/3, se nedan], f. 1692, † 1774; hon försålde 1731 sin aflidne mans andel i arfvet efter föräldrarne till dennes broder fältväbeln Anders Brunnmark. — Barn: *Petrus*, f. 1717 22/8 (ej 11/11, såsom Västerås stifts Herdaminne uppgifver), † 1794 31/10, teol. doktor, kyrkoherde i Falun, L. N. O., gift 1758 10/10 med Sara Brita Swedelius, f. 1741 18/9, † 1825 8/10; *Christina Magdalena*, f. 1719 16/9, † ung; *Anna Maria*, f. 1721 17/6; *Brita*, f. 1723 14/7, † 1725 30/12; *Gustaf*, f. 1726 1/4, stadsnotarie och föreståndare för auktionskammaren i Köping, † 1780 29/5, gift 1760 med *Margareta Charlotta Irving*, i hennes andra gifte [gift 1:o 1745 24/6 med kyrkoherden i Bro församling i Västerås stift *Nicolaus Sundel*, f. 1692 16/7, † 1757 29/5], f. 1728 27/7, † 1765 14/3, dotter af majoren Johan Gustaf Irving, adl. ätten n:r 308, († 1744) och Maria Elisabet von Ros, (f. 1696, † 1772 16/2 i Köping); *Greta Lisa*, f. 1728 4/5, † 1729, begr. 1/6; *Ulrika*, f. 1730 19/5, postuma, † s. å., begr. 16/8.

1725—1728 **Carl Remmer** blef rådman 1725 16/1. Se magistratssekreterare.

1728—1742 **Johan Schultz,** f. 1676 i Köping, var son till rådmannen Casper Schultz och Anna Jonsdotter Barck. Han var först »landtjägare» och bosatt på Djurgården i Köpings socken, men inflyttade sedan till staden, där han blef stadsfiskal 1724 24/8; e. o. rådman 1728 23/5 och tog då afsked från stadsfiskalstjänsten; ordinarie rådman 1729 30/10; kyrkovärd 1731—1738; † 1742 1/11.

Gift 1:o 1710 med *Christina Falck*, † 1713; 2:o 1713 med *Sara Schreij*, f. 1683, † 1774. — Barn: *Anna Susanna*, f. 1714 26/8, † 1768 16/9, gift 1737 1/3 med tullskrifvaren i Köping *Magnus Kierner*, f. 1708 15/6, † 1751 2/1 i Köping; *Johan*, f. 171., lefde vid faderns död, handlande och borgare i Köping 1739 6/10; *Sara Catharina*, f. 1717 23/11, † 1792 3/1, gift 1741 24/2 med handlanden i Köping *Johan Samuel Felt*, i hans andra gifte [gift 1:o 1735 med *Lisa Fahlborg*, f. 1707 i Falun, † 1740 10/9], f. 1705 18/8, † 1753 15/4.

1728—1741 **Carl Dickson,** f. 1690 22/9 i staden Forfar i Skottland, där fadern Jacob Dickson var borgmästare. Modern hette Helena Strangh, dotter till brukspatronen på Flohammar Hercules Strangh och Anna Schrymfier samt syster till rådmannen Robert Strangh. Handlande i Köping synes han icke hafva innehaft någon befattning i stadens tjänst,

förrän han valdes till e. o. rådman 1728 11/10; ordinarie rådman 1730 29/8; kyrkovärd 1738; † 1741 9/2; barnlös.

Gift 1721 26/2 med *Märta Helena Mouritz*, f. 1686 i Eskilstuna, † 1749 10/6, dotter af prosten och kyrkoherden i Eskilstuna Elias Alexander Mouritz och Kristina Lundberg.

Petter Persson Nohrman, f. 1687 vid Odensjö i Västanfors 1729—1763
socken i Västmanland, var handlande i Köping, då han valdes till båtsmanskassör därstädes 1725, från hvilken befattning han begärde afsked 1727; e. o. rådman 1729 30/10; ordinarie rådman 1731 3/8; † 1763 10/3.

Gift 1722 med *Maria Biörk*, f. 1700 10/3, † 1766 9/8, dotter till lifdrabanten Andreas Biörk och Christina Felt samt styfdotter till rådmannen Sven Florén. — Barn: *Sara Elisabet*, f. 1726, †, gift 1753 4/11 med stadsfiskalen *Erik Nordstrand*, f. 1720, † 1786, se nedan; *Eva Maria*, f. 1732; *Johan*, f. 1739; *Maria Catharina*, f. 1745.

Carl Hellerstedt, stadssekreteraren, var e. o. rådman 1730— 1730—1733
1733, men blef aldrig ordinarie. Se magistratssektreterare.

Michael Neiktern, f. 1703 19/3; föräldrar: rådmannen Hans 1731—(1774)
Neiktern och Catharina Persdotter Åhs. Han studerade först vid Uppsala akademi, men slog sig sedan ned som handlande i Köping, där han vann burskap 1724 22/8 samt blef notarie vid accis- och kämnärsrätterna 1725 16/6. Han begärde 1729 28/7 och erhöll magistratens rekommendation till den ledigblifna provinsialfiskalsbefattningen i Västmanlands län; huruvida han erhöll denna tjänst är ej kändt, dock nämnes han aldrig med denna titel. Bisittare i accisrätten 1731; e. o. rådman s. å. 30/8; ordinarie rådman 1735 31/1 och præsis i accisrätten 1740. Sedan han åtskilliga gånger och vid förefallande tillfällen presiderat i kämnärsrätten, förordnades han af landshöfdingen till ständig præses vid samma rätt 1749. År 1757 5/10 begär han afsked på grund af ögonsjukdom »samt andra tillstötande bräckligheter» med hela rådmanslönen i pension, hvilket tillstyrkes af magistraten och beviljas af landshöfdingen 1758 /2. Neiktern inrättade auktionskammaren i Köping 1735. Han var äfven bruksägare och kallas under de sista åren af sin lefnad »direktör»; † 1780 15/1 i Köping.

Gift 1731 21/9 med *Helena Charlotta Sahlman*, f. 1695, † 1770 1/12, dotter af löjtnanten Lars Sahlman och Elisabet Appelbom, adl. ätten n:r 325, samt änka efter magistratssekreteraren *Carl Remmer*, † 1728. — Barn: »*En liten son*», begr. 1732 29/7.

Jöran Olofsson Caveel kallas alltid i handlingarna Georg, 1733—1734
ehuru han var döpt 1691 2/2 till Jöran; son till rådmannen Olof Jacobsson och Barbro Jöransdotter. Han sökte redan 1711 29/4 att blifva antagen till borgare, men erhöll icke burskap förrän 1712 7/2, således först sedan han uppnått myndig ålder; båtsmanskassör 1712 /3; kämnärsnotarie 1717 15/11; vägare eller järnvräkare enligt bergskollegii fullmakt 1720 13/8, installerad i detta ämbete 1721 30/1. Han kom på balance och gjorde cession 1723, men fick behålla sin tjänst; e. o. rådman 1733 16/11; † 1734, begr. s. å. 23/7, knappt en månad efter sin hustru.

Rådman Caveel ägde hemmanet Engeby i Köpings socken, hvarest han dog; han förde i sitt sigill ett adligt vapen: i skölden tvenne fåglar (tranor?), ofvan hjälmen trenne blomster.

Gift 1709 med *Anna Margareta Neiktern*, f. 1694 4/3, † 1734, begr. 30/6, dotter af råd- och handelsmannen Hans Neiktern och Catharina Persdotter Åhs. — Barn: *Barbro Catharina*, f. 1709 18/10, gift 1734 25/4 med bokhållaren vid Ströö gård i Köpings socken *Olof Bergqvist*, sedermera borgare och gästgifvare i Köping 1738; *Anna Margareta*, f. 1710 29/9; *Maria*, f. 1711 5/11, † ung; *Christina*, f. 1713 13/1, † ung; *Elisabet*, f. 1714 13/8; *Brita Maria*, f. 1715 9/8; *Olaus*, f. 1719 16/5; *Jacob*, f. 1721 23/12; *Christina*, f. 1724 13/4; *Eleonora*, f. 1726 13/10; *Göran Johannes*, f. 1729 18/7; *Magdalena*, f. 1732 25/11.

(1733) **Jonas Waselius,** f. 1692 i Vasa stad i Finland, var son till råd- och handelsmannen därstädes Mathias Waselius och Margareta Hallenia, omgift med likaledes rådmannen i Vasa Petter Mornie. Han hitkom jämte sin moder och styffader omkr. år 1714 efter att hafva flytt från sin fädernestad undan de inträngande ryssarne, samt blef handlande och borgare här 1720 23/3. År 1731 föreslogs han till rådman men blef förbigången; när han sedan vid valet 1733 19/9 ånyo uppsattes på förslag till rådman, denna gång i första förslagsrummet, nekade han alldeles, oaktadt borgerskapets enträgenhet, att mottaga förtroendet. Han befullmäktigade 1736 sin aflidne hustrus, Agneta Eleonora Christiernin, morbroder (sic!) Carl Cottlieb Galitschy att tillvaratага hans intressen vid ett arfs utfallande i staden Scheneck i Tyskland och erhöll s. å. 30/8 magistratens intyg att han är rätt bördsman; † 1764 27/3.

Gift 1:o 1720 3/1 med *Maria Neiktern*, f. 1700 23/3, † 1723, begr. 14/6, dotter af rådmannen Hans Neiktern och Catharina Åhs; 2:o 1726 med *Agneta Eleonora Christiernin*, f. 17(10), † 1731, begr. 19/10, dotter af majoren Johan Christiernin och Hedvig von Seefeldt; 3:o 1732 med *Anna Maria Westberg*, f. 1715 i Knutby socken, † 1758 9/1, dotter af kyrkoherden i Knutby församling i Uppsala stift Jonas Westberg och Hedvig Eleonora Kiön; 4:o 1761 15/2 med *Eva Christina Laurin*, i hennes första gifte [gift 2:o 1765 med handlanden *Georg Nyberg*], f. 1729 27/3, † 1777 10/4, dotter af Gottfrid Laurin och Christina Stadig. — Barn: *Petrus*, f. 1721 10/2, † ung; *Margareta*, f. 1723 12/2, † 1726, begr. 1/11; *Johan Carl*, f. 1726 6/11, † 1729 26/1; *Anna Maria*, f. 1727 18/11, † 1792 31/7 i Västervik, gift 1:o 175. med kramhandlanden i Stockholm *Peter Reincke*,* f. 1713, † 1769, 2:o 1768 6/9 med bergsrådet *Peter Christopher Bauman*, adlad *Cederbaum* n:r 2035, f. 1733, † 1795; *Erik*, f. 1728 24/10, † 1729 21/8; *Andreas*, f. 1730 5/1, † s. å. 24/4; *Jean Christian*, f. 1731 20/7, † 1740 19/7; *Hedvig Christina*, f. 1733 23/8, † 1802 28/2, gift 1756 17/10 med råd- och handelsmannen i Köping *Daniel Sæfbom*, f. 1729, † 1788, se nedan; *Johanna Margareta*, f. 1735 15/2; *Jacob*, f. 1736 11/11; *Beata Sofia*, f. 1740 4/11, † barn; *Agneta Eleonora*, f. 1744 17/4, † 1748 11/4; *Jonas*, f. 1745 10/5 tv.; *Beata Maria*, f. 1745 10/5

* Sonen Peter, f. 1756, † 1785, blef adlad och adopt. Cederbaum, n:r 2035.

tv., † 1747 $^{25}/_{5}$; *Isaac*, f. 1748 $^{13}/_{3}$; *Abraham*, f. 1750 $^{13}/_{3}$; *Mathias*, f. 1752 $^{27}/_{10}$, † 1756 $^{20}/_{6}$; *Peter*, f. 1755 $^{12}/_{2}$, † 1756 $^{8}/_{4}$; *Beata Sofia*, f. 1757 $^{11}/_{12}$, † 1768 $^{23}/_{11}$; *Mathias*, f. 1761 $^{25}/_{2}$, † s. å. $^{15}/_{7}$; *Eva Maria*, f. 1763 $^{3}/_{4}$; † s. å. $^{24}/_{9}$.

Johan Wadsten d. y., son till rådmannen Johan Wadsten d. ä. och Sara Medéen, var f. 1701 $^{6}/_{3}$ vid Orsa bruk i Dalarne. Han blef efter fadern faktor för Ferna bruk i Köping samt vann burskap såsom handlande därstädes 1729 $^{29}/_{10}$; e. o. rådman 1735 $^{7}/_{2}$ och ordinarie rådman 1737 $^{21}/_{6}$, † 1752 $^{1}/_{10}$. 1735—1752

Gift 1728 med *Elisabet Barckman*, f. 1704 i Heds socken i Västmanland, † 1755 $^{24}/_{6}$, dotter af kyrkoherden i Heds församling Daniel Barckman och Elisabet Gisler. — Barn: *Sara Lisa*, f. 1731 $^{18}/_{6}$, † 1761 $^{11}/_{3}$, gift 1753 $^{30}/_{10}$ med handlanden i Köping *Lorentz Petter Öhland*, i hans första gifte [gift 2:o 1761 $^{28}/_{8}$ med *Ulrica Groth*, f. 1739, † 1767 $^{1}/_{4}$], f. 1724 $^{14}/_{7}$, † 1769 $^{27}/_{2}$; *Johannes*, f. 1733 $^{20}/_{2}$, begr. 1738 $^{14}/_{9}$; *Margareta* f. 1735 $^{15}/_{6}$, † s. å. $^{1}/_{7}$; *Greta Stina*, f. 1736 $^{12}/_{6}$, † 1739 $^{27}/_{12}$; *Johannes*, f. 1739 $^{27}/_{10}$, † 1798 $^{17}/_{5}$, handlande i Köping, gift 1763 $^{29}/_{5}$ med *Brita Christina Junander*, f. 1745 $^{2}/_{9}$, rådmansdotter från Köping; *Petter*, f. 1742 $^{15}/_{2}$, var 1755 i lära hos kopparslagaren i Stockholm Lorentz Jernström; *Jacob*, f. 1744 $^{21}/_{12}$, † 1751 $^{26}/_{4}$; *Stina Maria*, f. 1748 $^{7}/_{10}$, † 1809 $^{31}/_{8}$, gift 1780 med vaktmästaren vid krigskollegium i Stockholm *Jonas Lindahl*, † 1782.

Cornelius Aulijn, f. 1694 i Gillberga socken i Södermanland, tillhörde en gammal sörmländsk prästsläkt, känd redan från början af 1600-talet, och var son till kyrkoherden i Gillberga församling Johan Aulinus († 1710) och Agnes Haning (f. 1659, † 1727). Han blef stadskassör här 1728 $^{10}/_{1}$; båtsmanskassör s. å. $^{26}/_{3}$; kämnärsnotarie 1733 $^{15}/_{4}$; begärde afsked från stadskassörs- och kämnärsnotarietjänsterna 1734 $^{18}/_{12}$; föreslogs å rådstugan 1735 $^{27}/_{1}$ till erhållande af den lediga vägare- och järnvräkaretjänsten, erhöll bergskollegii fullmakt härå s. å. $^{12}/_{2}$; e. o. rådman s. å. $^{7}/_{2}$; ordinarie rådman 1740 $^{29}/_{10}$ och tog då afsked från vägaretjänsten; † 1757 $^{4}/_{3}$. 1735—1757

Gift 1728 $^{14}/_{11}$ med *Anna Horn*, f. 1701, lefde änka 1774. — Barn: *Lars Fredrik*, f. 1729 $^{4}/_{4}$; *Carl*, f. 1731 $^{4}/_{4}$; *Anna Greta*, f. 1733 $^{16}/_{5}$; *Ullricka*, f. 1736 $^{9}/_{8}$; *Jeremias*, f. 1741 $^{22}/_{9}$, † 1767 $^{28}/_{3}$, ogift.

Petter Wretmarck, f. 1703 $^{12}/_{2}$; föräldrar: råd- och handelsmannen Daniel Aronsson och Catharina Browallia. Han vann burskap som handlande 1729 $^{29}/_{10}$, blef e. o. rådman 1736 och ordinarie rådman 1740 $^{30}/_{5}$; † 1748 $^{15}/_{12}$, ogift. 1736—1748

Petter Norberg, f. 1705 $^{26}/_{3}$ vid Ekeby i Fellingsbro socken i Västmanland, var son till bruksinspektoren på Ekeby Magnus Norberg och Sofia Groll samt sonson till rådmannen Claes Norberg. Han blef vid unga år bokhållare på postkontoret i Köping först hos borgmästaren Olof Hisingh d. y. och sedan hos Carl Remmer samt blef efter den sistnämndes död postmästare 1729; vann burskap såsom handlande 1732 och köpte 1735 rådman Eneroths gård i staden för 3,000 daler kmt; e. o. rådman 1740 $^{29}/_{10}$; ordinarie rådman 1742 $^{21}/_{12}$; † 1773 $^{1}/_{12}$. 1740—1773

Gift 1727 med *Maria Bredenberg*, f. 1693 13/4, † 1765 20/2, dotter till rådmannen Hans Bredenberg och Maria Parment. — Barn: *Magnus*, f. 1727, † 1789, se magistratssekreterare; *Maria Sofia*, f. 1730 1/1, † ung; *Anna Stina*, f. 1733 2/7, † ung; *Hedvig Eleonora*, f. 1735 11/7, † 1736; *Petter*, f. 1736 17/12, † 1737, begr. 11/8.

1741—1769 **Jakob Hollström d. ä.**, f. 1701 14/11 i Köping, var son till tullskrifvaren vid sjötullen Sven Hollström († 1727), hvilken inflyttat från Karlskrona samt tillhörde en släkt från Holje by i Blekinge, hvaraf namnet är taget; modern hette Jacobina von Schoting (f. 1674, † 1763). Han vann burskap såsom handlande 1725; blef först tullskrifvare och sedermera tullkontrollör; e. o. rådman 1741 /8; installerad och aflade rådmanseden s. å. 3/9; ordinarie rådman 1749 24/1; † 1769 9/10, sedan han »varit under flera år orolig till sina sinnen».

Gift 1727 24/8 med *Catharina Ekman*, f. 1707, † 1774, dotter af råd- och handelsmannen Anders Thoresson och Anna Groth. — Barn: *Anna Christina*, f. 1728 20/1, † 1795 3/12 på Ullvi i Köpings socken, gift 1749 12/9 med apotekaren i Kalmar *Johan Norstedt*, † 1771; *Svän*, f. 1729 4/12, † 1730, begr. 18/6; *Eva Lotta*, f. 1731 7/6, † 1732, begr. 12/10; *Magdalena*, f. 1733 10/12, † 1734, begr. 27/10; *Maria Margareta*, f. 1735 28/9, gift 1757 8/2 med handelsmannen i Arboga *Johan Cleophas*, f. 1723, † 1772; *Jakob*, f. 1737, † 1797, rådman i Köping, se nedan; *Carl*, f. 1744 11/3, † s. å. 6/5; *Andreas*, f. 1745 8/5, † 1747 19/6; *Fredrik*, f. 1748 18/6, † 1795 27/4, barnlös, handlande i Köping, gift 1774 20/11 med *Inga Sofia Norberg*, i hennes första gifte [gift 2:o 1801 28/6 med snickaremästaren *Henric Ramström*, f. 1769 24/12, † 1834 5/3], f. 1758 30/9, † 1823 25/10, dotter af magistratssekreteraren Magnus Norberg och Inga Elisabet Böök.

1742—1753 **Petter Jäderstedt**, f. 1701, blef borgare 1728 3/6, kämnär 1735 15/1 och e. o. rådman 1742 21/12; han synes icke hafva blifvit ordinarie rådman; † 1753 9/3.

Gift 1732 med *Kristina Ekebohm*, i hennes tredje gifte (gift 1:o 1714 med faktorn *Isac Groth*, † 1716; 2:o 1717 28/2 med rådmannen *Petter Brunnmark*, † 1730, se ofvan), f. 1692, † 1774.

1753—1778 **Isaac Eckman**, f. 1703 23/8 vid Norrhammars bruk i Västra Skedvi socken i Västmanland, härstammade från en i Dalarne och Västmanland vidt spridd präst- och brukssläkt, hvars svenska stamfader var handelsmannen i Stockholm Pehr Eckman, f. 1621, † 1681, hvilken inflyttat dit från Pommern; han var gift med borgmästaredottern från Köping Magdalena Hisingh, f. 1641, † 1682. Dessa makars son Petter, f. 1672, † 1732 10/4, brukspatron och ägare af Karmansbo bruk, var i sitt gifte med Anna Le Moine fader till rådmannen Isaac Eckman. Denne började sin bana såsom Karmansbo bruks faktor i Köping, blef handlande och borgare därstädes 1737 24/1, kyrkovärd på 1740-talet; e. o. rådman 1753 20/4; var ordinarie rådman 1757; † 1778 1/9.

Gift 1:o 1744 med *Christina Funck*, f. 1719 vid Västanfors bruk i socknen af samma namn i Västmanlands län, † 1759 24/2, dotter af bruksinspektoren därstädes Magnus Funck (f. 1684 på Skärviken i Skinnskattebergs socken, † 1759 20/9 i Köping, af samma släkt som

adl. och frih. ätterna Funck) och Helena Ternsten (f. 1700 i Norrbärke socken i Västmanlands län, † 1762 10/6 i Köping); 2:o 1760 15/5 med *Anna Stockberg*, f. 1722 i Hudiksvall. — Barn: *Magnus*, f. 1745, † 1794, rådman i Köping, se nedan; *Isaac*, f. 1747 6/2, † 1781 17/7, handlande i Köping, gift 1776 med *Elisabet Dorotea Lindbom*, f. 1758 i Västerås, dotter af kyrkoherden i Köping Olof Lindbom och Christina Catharina Hülphers; *Anna Christina*, f. 1748 18/7, † 1749 9/6; *Petrus*, f. 1749 5/8, † 1787 2/5, först sergeant vid Västmanlands regemente, sedermera handlande i Köping, gift 1785 24/6 med *Regina Elisabet Junander*, f. 1757 7/1, rådmansdotter från Köping; *Olof*, f. 1751 20/1, † 1753 12/3; *Carl*, f. 1753 26/3, † 1755; *Helena Catharina*, f. 1756 19/6; *Christina Margareta*, f. 1757, † 1789, gift 1780 med rådmannen *Johan Gustaf Hjelm*, f. 1751, se nedan; *Anna Rebecka*, f. 1761 21/2, tv., † 1762 5/5; *Ulrika*, f. 1761 21/2 tv., † s. å. 24/12; *Johanna*, f. 1762 14/5.

Mårten Ahlander, f. 1714 30/11 vid Ortala bruk i Roslagen, var son till bruksarrendatorn först vid Ortala, sedan 1719 vid Koskis bruk i Finland Martin Alander (f. 1676, † 1748, son af borgmästaren i Sundsvall Johan Georg Alander) och Johanna Lucia Westberg. Handlande i Köping; t. f. stadskassör 1747; ordinarie stadskassör 1753 18/1; e. o. rådman s. å. 14/5; ordinarie rådman 1757 17/10; afsade sig stadskassörstjänsten 1779 17/5; vald härtill ånyo 1781, men begärde åter afsked härifrån 1785 24/1. Han var stadens ombud vid riksdagen 1756; † 1796 12/12. 1753—1796

Gift 1:o 1736 1/8 med *Catharina Gertrud Eckman*, f. 1711 28/11 vid Karmansbo bruk, † 1750 18/7, dotter till brukspatronen Petter Eckman och Anna Le Moine samt syster till rådmannen Isaac Eckman; 2:o 1786 2/11 med *Brita Christina Wicander*, f. 1743 21/6, † 1792 9/1, dotter af kyrkoherden i Arboga Lars Wicander och Margareta Ekling. — Barn: *Mårten Wilhelm*, f. 1737 23/6, † före fadern, handlande i Norrköping; *Petter Ludvik*, f. 1738, † s. å., begr. 3/10; *Olof Reinhold*, f. 1739 15/10, † 1810 4/6 i Köping, ogift, kapten vid arméns flotta; *Johan Fredrik*, f. 1742 17/1, † s. å. 24/3; *Petter Fredrik*, f. 1743 20/2, † späd; *Peter Fredrik*, f. 1744 12/3, † s. å. 1/12; *Ulrika*, f. 1746 3/10, † barn; *Anna Catharina*, f. 1748 2/10, † 1749 14/6.

Ägidius Esseen, f. 1711, var son till postkommissarien Erik Esseen (f. 1662, † 1742, kyrkoherdeson från Sala) och dennes tredje fru Elisabet Strauch. Han var först faktor i Köping; vann burskap som handlande 1736 29/5 och blef stadsfiskal 1756, från hvilken befattning han afgick, då han valdes till e. o. rådman 1757 30/9 efter rådman Aulijn; ordinarie rådman. Död 1774. 1757—1774

Gift 1736 4/7 med *Christina Elisabet Brander*, f. 1718 11/8, † 1769 12/7, dotter af rådmannen Fredrik Brander och Maria Elisabet Sahlman. — Barn: *Carl Erik*, f. 1738, † 1812, rådman, se nedan; *Fredrik*, f. 1740 24/11; *Elisabet Charitas*, f. 1742 20/10, † 1744 23/11; *Christina*, f. 1744 5/10, † 1812 19/5, änka, gift med grosshandlaren *Söderström* i Göteborg; *Martin Magnus*, f. 1747 29/1, † s. å. 18/5; *Edvalda*, f. 1748 2/10, † 1749 8/6; *Mamertus*, f. 1750 11/5, † 1752 15/7; *Mathias*, f. 1752 28/3, † 1777 3/7, ogift, handlande och faktor i

Köping; *Ulrika*, f. 1755 9/3, † s. å. 20/4; *Johanna*, f. 1758 28/8, † 1759 13/2; *Olof*, f. 1761 26/12, † 1768 23/11.

Olof Brander, f. 1724 2/9, var son till rådmannen Fredrik Brander och Maria Törnberg. Handlande och rådman, men afgången från rådsämbetet före 1774; † 1799 18/1, barnlös.

Gift 1770 /12 med *Emerentia Juliana Unéer*, f. 1740 30/10, † 1787 25/12, dotter af ryttmästaren Samuel Andreas Unéer och Birgitta Emerentia Browallia, kyrkoherdedotter från Köping.

1758—(1774) **Emanuel Sonneman d. ä.,** f. 1718 7/3 i Stockholm, var handlande i Köping; e. o. rådman 1758 31/5 efter Ahlander men hade tagit afsked före 1774; † 1792 7/11.

Gift 1750 med *Rebecka Groth*, f. 1730 i Söderbärke socken i Västmanland, † 1809 24/1. — Barn: *Sara Margareta*, f. 1751 31/8, † 1793 9/11, gift 1:o 1771 12/12 med apotekaren i Köping *Hindrich Paschen Pohl*, i hans andra gifte [gift 1:o 1764 1/1 med *Maria Molin*, i hennes andra gifte (gift 1:o 1759 5/6 med källarmästaren *Anders Langstedt*, f. 1734 31/1, † 1760 18/2), f. 1738 6/5, † 1769 25/4], f. 1730 i Pommern, † 1775 12/4; 2:o 1786 18/5 på makens dödsbädd med likaledes apotekaren i Köping *Carl Wilhelm Scheele*, f. 1762 9/12 i Stralsund, † 1786 21/5 »i lungsot» enligt dödboken, den världsberömde kemisten; 3:o 1788 14/12 med de båda föregående männens efterträdare som apotekare i Köping *Mathias Georg Bolchow*, i hans första gifte (gift 2:o med *Hedvig Catharina Lindberg*, f. 1770 i Lennäs socken i Nerike, † 1814 28/8, hvilken »conserverade» apoteket i Köping genom giftermål med två af mannens efterträdare), f. 1753 i Rostock, † 1804 6/2; *Emanuel*, f. 1754, † 1817, rådman, se nedan; *Catharina Lovisa*, f. 1755 11/9, † s. å. /11; *Johanna Fredrika*, f. 1757 29/8, † 1836 16/12, gift 1784 4/4 med fabrikören och rådmannen *Carl Olof Wiberg*, f. 1751, † 1816, se nedan; *Gustafva Carolina*, f. 1759 26/6 tv., † 1808 16/6, gift 1789 18/10 med handlanden i Köping *Gustaf Eckman*, f. 1766; *Johan Henrik*, f. 1759 26/6 tv., † s. å. 4/12; *Ulrika Albertina*, f. 1760 16/11, gift 1787 3/8 i Stockholm med handlanden därstädes *Anders Thorell; Kristina Elisabet*, f. 1762 3/7, † 1829 21/9, gift 1795 23/8 i Norberg med rektorn för Köpings skola *Carl Gustaf Svedberg*, f. 1752 24/12 på Gäsjö bruk i Norbergs socken, † 1810 23/10 i Simtuna socken i Västmanlands län; *Maria Lovisa*, f. 1764 3/8, † s. å. 13/9, »af amman förqväfd»; *Rebecca Charlotta*, f. 1766 16/8, † 1767 25/2; *Sofia Magdalena*, f. 1768 17/8, † s. å. 14/10.

1769?—1783 **Hercules Philip Strangh,** sonson till rådmannen i Köping Robert Strangh och son till borgaren därstädes brukspatronen Jakob Strangh och Maria Cederborgh, föddes 1731 28/3 på Gisslarbo bruk i Odensvi socken i Västmanland. Han blef borgare i Köping och rådman, troligen efter J. Hollström 1769, men tog afsked från rådsämbetet 1783; ägde Gisslarbo bruk, men var mantalsskrifven och bodde i Köping; † 1800 8/9 i nämnda stad och begr. i Odensvi kyrkogård s. å. 9/10; ogift.

(1774)—1784 **Bengt Junander,** f. 1715 i Nyköping, inflyttade hit och vann burskap såsom karduansmakare; var rådman här 1774; † 1784 6/4.

Gift 1743 23/5 med *Anna Öhman*, i hennes andra gifte (gift 1:o 1733 med borgaren i Köping *Nils Ström*), f. 1712 20/5, † 1787 11/2, dotter af borgaren Petter Öhman och Maria Larsdotter. — Barn: *Anna Catharina*, f. 1744 12/4, † 1811, gift 1:o 1765 10/11 med kollegan vid vid Köpings pedagogi, sedermera komministern i Björksta församling i Västerås stift *Anders Westgren*, f. 1713 26/11, † 1792 14/12, 2:o med läderhandlanden i Västerås *C. J. Hansson; Brita Christina*, f. 1745 2/9, gift 1763 29/5 med handelsmannen i Köping *Johan Wadsten*, f. 1739 27/10, † 1798 17/5; *Beata Greta*, f. 1747 12/12, † 1808 3/12 i Köping, gift 1769 26/10 med komministern i Malma, sedermera kyrkoherden i Bro församling af Västerås stift *Petrus Sandberg*, f. 1734 3/3 i Köping, † 1805 12/11; *Anders*, f. 1750 9/7, † 1753 26/7; *Samuel*, f. 1752 14/8; *Bengt*, f. 1755 5/10; *Regina Elisabet*, f. 1757 7/1, flyttade såsom änka till Arboga 1832, gift 1:o 1785 24/6 med handlanden i Köping *Petter Eckman*, f. 1749 5/8, † 1787 2/5, 2:o 1789 19/4 med råd- och handelsmannen *Eric Stenberg*, f. 1750, † 1827, se nedan; *Petter*, f. 1758 3/12, † 1791 13/10, borgare och karduansmakare i Köping, gift 1788 med *Elisabet Löfborg*, i hennes första gifte (gift 2:o 1793 2/6 med s. m. adjunkten *Eric Stenberg*, f. 1766 11/2 i Falun, † 1798 23/3), f. 1763 11/1, † 1811 5/12, dotter till rådmannen Eric Löfborg och Hindrina Hellerstedt.

Olof Aurell, f. 1730 10/6 i »Södermanland» tillhörde en gammal 1775—1797
ansedd släkt, känd sedan slutet af 1400-talet, var son till löjtnanten vid Västgöta kavalleriregemente Jonas Aurell och Maria Törnberg. Han tituleras »kommissarie»; blef kämnärspræses och rådman 1775 16/1; † 1797 20/9.

Gift 1:o 1771 22/12 med fru *Märtha Kristina Lindberg*, f. 1748 i Västergötland, † 1791 2/11; 2:o 1794 23/1 med *Christina Enelius*, i hennes första gifte [gift 2:o 1800 7/12 med *Nils Petter Lindbohm*, i hans första gifte (gift 2:o 1810 23/12 med *Johanna Maria Söderqvist*, f. 1780 23/1, † 1850 11/10, rådmansdotter från Köping), f. 1768 27/3 i Svennevads socken i Örebro län, † 1815 5/9, först inspektor i Björskogs socken i Västmanland, sedan faktor i Köping (omkr. 1802)], f. 1771 5/6 i Hellestads socken i Östergötlands län, † 1803 11/11. — Barn: *Olof Magnus*, f. 1773 30/7, † 1791 23/3; *Pehr Olof*, f. 1795 18/4, † 1826 2/11, ogift, handlande i Köping; *Jakobina Christina Carolina*, f. 1797 22/1, † 1798 30/5.

Eric Löfborg, f. 1730 i Ramsbergs socken i Västmanland. 1775—1785
Handlande; rådman 1775, installerad och aflade sin rådmansed s. å. 20/2; † 1785 10/10.

Gift 1760 17/5 med *Hindrina Hellerstedt*, f. 1735 13/1, † 1801 24/7, dotter af stadssekreteraren Carl Hellerstedt och Hindrina Beckman. — Barn: *Maria*, f. 1761 26/2, † 1820 9/7, gift 1781 24/6 med häradsskrifvaren i Strömsholms fögderi *Johan Gustaf Branting*, f. 1750, † 1783; *Eric*, f. 1762 7/2, † 1764 6/6; *Elisabet*, f. 1763 11/1, † 1811 5/12, gift 1:o 1788 med karduansmakaren *Petter Junander*, f. 1758, † 1791, 2:o 1793 2/6 med s. m. adjunkten *Eric Stenberg*, f. 1766 11/2, † 1798 23/3; *Carl*, f. 1764 7/1, † 1766 23/6; *Eric*, f. 1765 13/4, † s. å. 4/7; *Hindrina*, f. 1766 22/10, † 1842 5/3, gift 1:o med *N. N. Walle-*

rius, † före 1829; 2:o med stadsfiskalen i Köping *Carl Fredrik Ahlbom*, f. 1787, † 1832, se stadsfiskaler; *Ulrika*, f. 1767 18/9; *Katarina Kristina*, f. 1768 17/11, var gift 1801 med brukspatronen *Thom. R. Linnman; Sofia Magdalena*, f. 1770 29/11, † 1771 17/2; *Peter Gustav*, f. 1773 18/1, var 1801 »grossörsbokhållare».

1775—1788 **Daniel Sæfbom**, f. 1729 25/9 i Stockholm. Handlande; rådman samt installerad och aflade sin rådmansed på samma gång som den föregående 1775 20/2. Han arrenderade kyrkans tegelbruk i Köpings socken och ditflyttade 1782; † 1788 5/8 därstädes.

Gift 1756 17/10 med *Hedvig Christina Waselius*, f. 1733 23/8, † 1802 28/2, dotter till handlanden Jonas Waselius och hans tredje hustru Anna Maria Westberg. — Barn: *Mathias*, f. 1757 30/3, † 1793 25/11, »fraktvagnskommissarie» i Köping, gift 1780 1/10 med *Anna Catharina Norstedt*, f. 1753 26/2 i Kalmar, dotter af apotekaren därstädes Johan Norstedt och Anna Christina Hollström, rådmansdotter från Köping; *Anna Margareta*, f. 1758 18/6, var vid bouppteckningen efter modern 1802 gift med trädgårdsmästaren i Stockholm *Johan Hult; Carl Daniel*, f. 1760 22/8, kallas 1802 porträttmålare i S:t Petersburg; *Maria Christina*, f. 1761 2/10, var 1802 gift med mältaren i Arboga *Johan Holmström; Johanna Gustafva*, f. 1763 16/8, var 1802 änka efter svärdsfejaren vid Virå bruk i Uppland *Pehr Wahlberg; Hedvig*, f. 1767 12/7, gift med kronolänsmannen *Gustaf Schenmark; Johan Christoffer*, f. 1769 14/2, † före 1802, ogift; *Gustafva Vilhelmina*, f. 1773 2/8, lefde ogift 1802.

1775—1788 **Magnus Norberg** blef rådman 1775. Se magistratssekreterare.

1778—1781 **Jakob Hollström d. y.**, f. 1737 11/12, var son till rådmannen Jakob Hollström d. ä. och Catharina Ekman. Handlande; valdes till rådman 1778 13/11; erhöll fullmakt å tjänsten 1779 21/1 och installerades s. å. 12/2; tog afsked från rådsämbetet 1781 /8; † 1797 25/12.

Gift 1:o 1764 med *Anna Katarina Kumblæus*, f. 1748 i Stockholm, † 1790 2/7; 2:o 1791 18/11 med *Anna Charlotta Lampadius*, i hennes första gifte [gift 2:o 1799 31/1 i Kungsör med *Per Reuterhell*, f. 1755 10/12 vid Björk i Köpings socken, † 1815 4/2 i Köping, inspektor], f. 1772 9/5 i Stockholm, † 1849 15/7 i Köping. — Barn: *Johan Jacob*, f. 1766 18/5, † 1802 2/4; svagsint, dränkte sig i ån nedanför Byslättsgrinden, återfanns s. å. 10/5 och blef enligt kämnärsrättens dom »ärligen» begrafven s. å. 11/5; *Carl Friedrich*, f. 1769 19/10, † 1772 2/4; *Adolf Philipp*, f. 1773 16/9; faktor omkr. 1800 och slutligen källarmästare i Köping, † 1823 15/6, gift 1799 20/12 med *Wilhelmina Fahlberg*, i hennes första gifte [gift 2:o 1824 12/8 med traktören och spannmålshandlanden i Köping *Johan Jacob Fabritius*, i hans första gifte (gift 2:o 1837 15/5 med *Carolina Maria Brogren*, f. 1804 14/3 i Hjulsjö socken, †, dotter af ekonomidirektören N. N. Brogren och Hedvig Catharina Gravander, f. 1778 31/7 i Nora, flyttade till Arboga jämte dottern 1843 3/10), f. 1785 14/6, † 1842 5/5], f. 1781 20/5 i Torshälla, † 1836 25/4; *Anna Catharina*, f. 1776 17/2, † 1788 30/12; *Christina Sofia*, f. 1779 29/7, † 1780 10/10; *Jakobina Charlotta*, f. 1792 5/11, † 1831 25/3, gift 1813 18/11 med vågmästaren och organisten *Johan Fredrik Björkman*, f. 1788, † 1830, se vågmästare; *Oliva Elisabet*,

f. 1796 6/10 på Ullvi i Köpings socken, gift 1815 14/11 med handelsmannen i Köping *Pehr Ceder*, f. 1786 6/6 i Heds socken i Västerås län.

Magnus Eckman, f. 1745 26/3, var son till rådmannen Isaac 1781—1794
Eckman och Christina Funck. Handlande; e. o. rådman 1781 4/10 och ordinarie rådman 1784 16/7 efter Junander; † 1794 10/6.

Gift 1771 30/3 med *Margareta Beata Hjelm*, f. 1753 i »Småland», syster till rådmannen Johan Gustaf Hjelm. — Barn: *Pehr Isaac*, f. 1772 5/8; *Elisabet Margareta*, f. 1773 22/11; *Christina Charlotta*, f. 1775 29/1; *Juliana Rebecka*, f. 1776 13/3; *Johan Magnus*, f. 1777 17/12, † 1778 25/7; *Gustaf Adolf*, f. 1779 21/2, † 1782 1/3; *Beata Sofia*, f. 1781 25/9, flyttade till Arboga 1847, ogift; *Gustafva Fredrika*, f. 1783 12/5; *Ulrika Lovisa*, f. 1784 24/9, † 1785 21/7; *Olof Fredrik*, f. 1785 24/12; *Maria Lovisa*, f. 1787 2/11, † 1793 11/3.

Pehr Arhusius, härstammande från en gammal prästsläkt inom 1783—1694
Västerås stift, känd sedan slutet af 1500-talet, och son till kommimistern i Gunnilbo församling Johan Arhusius och Anna Christina Fellenius, föddes 1745 30/1 i Ljusnarsbergs socken. Han vann burskap såsom handlande här på 1770-talet, blef kyrkovärd omkring 1780 och e. o. rådman efter H. Ph. Strangh 1783 samt uppflyttades till ordinarie rådman 1785 9/5, sedan genom ny aflöningsstat af 1784 5/11 stadgats att magistratens antal skulle ökas med två ordinarie ledamöter; † 1794 10/10.

Gift 1:o 1774 24/4 med *Maria Elisabet Brickman*, i hennes andra gifte [gift 1:o 1765 med läderhandlanden i Köping *Pehr Sævelin*, f. 1738, † 1773 12/3], f. 1746 20/3, † 1788 30/5, dotter af svarfvaremästaren Olof Brickman och Catharina Öhman; 2:o 1789 25/8 med *Maria Christina Widberg*, f. 1755 25/3 i Vasa stad i Finland. — Barn: *Peter Olof*, f. 1775 21/5, † 1776 17/6; *Anna*, f. 1777 24/1, † 1784 2/8; *Helena Elisabet*, f. 1778 1/10, † 1780 18/7; *Sara Regina*, f. 1779 6/12, † 1788 7/9; *Johan Jacob*, f. 1783 5/7, † 1838 11/11, kopparslagaremästare, gift 1:o 1817 8/11 med *Brita Haglund*, f. 1782, † 1827 14/7, 20 1828 17/8 med *Christina Charlotta Sommargren*, f. 1803 7/6 i Stockholm, † 1859 4/10; *Margareta Christina*, f. 1785 13/9, † s. å. 24/12; *Susanna Gustafva*, f. 1786 30/10, † 1788 29/9; *Carl Erik*, f. 1788 25/5, † s. å. 8/7; *Maria Catharina*, f. 1791 1/6, † 1792 19/9.

Carl Erik Esséen, f. 1738 23/12; föräldrar: råd- och handels- 1785—1812
mannen Ägidius Esseen och Christina Elisabet Brander. Handlande och faktor i Köping; vald till rådman efter Junander 1785 7/3; erhöll landshöfdingens fullmakt på sysslan s. å. 16/6; installerades och aflade sin rådmansed s. å. 29/8; † 1812 9/8.

Gift 1:o 1773 15/10 med *Magdalena Catharina Ekman*, † 1774, dotter till handlanden i Köping Anders Ekman (f. 1705, † 1750 19/6 och son till rådmannen Anders Toresson) och Anna Maria Barckman; 2:o 1775 26/10 med *Susanna Catharina Kumblin*, i hennes andra gifte [gift 1:o 1769 14/9 med stadsfältskären i Köping *Petter Fridsberg*, f. 1727, † 1773, se stadsläkare], f. 1747, † 1778 26/2, dotter af kyrkoherden i Gunnilbo församling Erik Kumblin och Maria Hellenius; 3:o 1779 med *Maria Margareta Tillæus*, f. 1756 /7 i Söderbärke socken,

dotter till kyrkoherden därstädes Andreas Tillæus och Anna Setræus. — Barn: *Christina Emerentia*, f. 1774 12/5; *Susanna Catharina*, f. 1778 25/2, flyttade 1836 till Bergs socken, gift 1812 13/10 med rådmannen *Johan Fredrik Winterqvist*, f. 1787, † 1826, se nedan; *Anders Olof*, f. 1780 23/5, † 1786 29/6; *Anna Christina*, f. 1781 16/5, † 1786 6/4; *Carl Erik*, f. 1782 2/7, † 1786 17/4; *Elisabet Margareta*, f. 1784 10/2, † 1816 11/4, gift 1812 2/1 med stadsläkaren i Köping, professor *Johan Lars Ringensson*, f. 1780, † 1855, se stadsläkare; *Carl Anders*, f. 1786 19/8, † 1787 18/11; *Hedvig Charlotta*, f. 1789 9/3, † 1879, gift 1816 14/5 med sin fyrmänning, kryddkramhandlanden i Stockholm *Gustaf Esseen*, f. 1779 16/4 i Köping, † 1847; *Sofia Ulrika*, f. 1792 25/1, † 1869, gift 1817 23/6 med vice häradshöfdingen, sedermera lagmannen i Västernorrlands lagsaga R.N.O. *Johan Wretman*, f. 1789 19/10, † 1856; *Carolina*, f. 1797 22/2, †, gift 1818 18/5 med kyrkoherden i Västra Skedvi församling af Västerås stift *Johan Petter Lejdström*, f. 1787 16/3, † 1858 26/12.

1786—1809 **Anders Enochsson Söderqvist**, f. 1743 13/9 i Stora Mellösa socken i Örebro län; hade varit fältväbel vid Västmanlands regemente, då han blef vice stadsfiskal i Köping 1770 och ordinarie 1774. Rådman 1786 27/2; samtidigt hemställer magistraten på Söderqvists begäran, att han måtte få behålla stadsfiskalssysslan, hvilket beviljas. Från s. å. 7/7 erhåller han dock för sjukdom tjänstledighet från denna syssla till 1798 24/8, då magistraten anhåller hos landshöfdingeämbetet, att dåvarande vikarien, Wiberg, som sedan 1789 skött tjänsten utan lön, måtte konstitueras till ordinarie stadsfiskal. Vid riksdagen i Norrköping 1800 var Söderqvist stadens riksdagsman; föreståndare för auktionskammaren. Död 1809 3/7.

Gift 1773 28/10 med *Johanna Magdalena Svanström*, f. 1755 12/11 i Kungsör, † 1812 6/7. — Barn: *Enoch Johan*, f. 1774 7/8, † 1839 5/2, komminister i Norrbärke församling i Västerås stift, gift 1:o 181. med *Beata Christina Hillbom*, f. 1786, skild från henne; 2:o 1823 17/5 med *Gustafva Fredrika Elisabet Norgren*, f. 1790 16/5; *Edla Regina*, f. 1777 14/1, † s. å. 1/4; *Johanna Maria*, f. 1780 23/1, † 1850 11/10, gift 1810 23/12 med faktorn *Nils Petter Lindbohm*, i hans andra gifte [gift 1:o 1803 7/12 med *Christina Enelius*, i hennes 2:a gifte (gift 1:o 1794 23/1 med rådmannen *Olof Aurell*, f. 1730, † 1797, se ofvan), f. 1771 5/6, † 1803 11/11], f. 1768 27/3, † 1815 5/9; *Charlotta Lovisa*, f. 1783 28/1, † 1818 16/8, gift 1805 24/5 med rådmannen *Daniel Svanström*, f. 1761, † 1841, se nedan.

1788—1791 **Carl Johan Mörtling**, färgerifabrikör, valdes till rådman 1788 29/9 efter M. Norberg; † 1791.

1790—1796 **Johan Gustaf Hjelm**, f. 1751 i Småland, vann burskap som handlande här 1778 20/2. Han blef i hörjan af 1780-talet auktionsnotarie och sedermera underexekutor samt förordnades 1786 7/7 till vice stadsfiskal för Söderqvist, hvilken befattning han uppehöll till 1789 7/12, då han valdes till rådman efter Sæfbom. Därjämte blef han stadskassör 1792. År 1796 tog han afsked från alla sina befattningar utom rådmanstjänsten, om hvilken »han lofvade att framdeles yttra sig», och flyttade till Vik i Söderbärke socken. Följande år

6/2 och 6/3 skrifver magistraten till honom angående hans rådmanstjänst, men då intet tillfredsställande svar erhålles, förklaras han afsatt, och rådmansval förrättas efter honom 1797 22/4. Han synes därefter varit bosatt dels i Vik och dels i Sala samt lefde ännu 1809.

Gift 1:o 1780 7/12 med *Christina Margareta Eckman*, f. 1757 2/12, † 1789 16/9, dotter af rådmannen Isaac Eckman och Christina Funck; 2:o 1790 8/7 med *Anna Helena Åmark*, f. 1771 21/10 i Söderbärke socken. — Barn: *Carl Petter*, f. 1791 17/10; *Gustaf Adolf*, f. 1793 10/3; *Olof Fredric*, f. 1795 12/1; *Axel August*, f. 1796 23/8, alla dessa i Köping; *Pehr Gustaf*, f. 1798 11/10 i Nerikes Kils socken, † 1861 9/11, vågmästare, se nedan.

Fredrik Tillée, tillhörande den gamla ansedda prästsläkten Til- 1791—1819
læus, känd sedan slutet af 1500-talet, var son till kyrkoherden i Köping Olof Tillæus och hans första fru Catharina Aulæwill.* Han föddes 1749 i Stockholm, hitkom såsom handlande på 1770-talet, blef stadskassör 1785 4/4 och kyrkovärd; rådman 1791 19/12 efter Mörtling och afgick följande år från stadskassörstjänsten; innehade befattningen såsom charta sigillata-försäljare t. o. m. år 1809. Död 1819 21/12.

Gift med *Hindrica Lovisa Tavelin*, f. 1762 29/5 i Stockholm, † 1824 24/5 i Köping. — Barn: *Anders Fredrik*, f. 1793 24/7, handlande i Köping, † 1824 1/10, ogift; *Catharina Lovisa*, f. 1796 10/2, † 1797 6/4; *Lovisa Fredrika Carolina*, f. 1799 7/1, † 1801 2/4; *Carl Martin*, f. 1801 15/4; *Pär Olof*, f. 1804 6/2, först båtkarl, sedan matros och slutligen arbetskarl, † 1856 10/12, barnlös, gift 1834 30/10 med *Christina Olsdotter*, i hennes andra gifte (gift 1:o 1815 29/3 med afskedade grenadjären *Lars Lindholm*, som afhände sig lifvet genom hängning 1831 29/1), f. 1792 16/1 i Björskogs socken, † 1859 5/4.

Carl Olof Wiberg, f. 1751 7/5 i Köping. Föräldrar: tobaks- 1795—1816
fabriken därstädes Johan Wiberg och hans andra hustru Catharina Elisabet Remmer. Wiberg var tobaksfabrikör och nummerlotterikollektör, då han 1790 antogs till vikarie för stadsfiskal Söderqvist under dennes sjukdom; valdes till rådman 1795 13/4 och blef ordinarie stadsfiskal 1798 24/8.

Här må nämnas några ord om den under senare hälften af 1700- och i synnerhet i början af 1800-talet mest betydande fabriksanläggningen i Köping, nämligen tobaksfabriken. Anlagd på 1750-talet af ofvannämnde Johan Wiberg, öfvertogs den efter hans död 1781 af sönerna Carl Olof och Gustaf samt efter den sistnämndes död 1792 af Carl Olof ensam till 1806 1/7, då denne öfverlät sin rättighet till tobaksspinneritillverkningen till dåvarande adjutanten, sedermera öfverjägmästaren och R.W.O. P. G. W. von Unge. Denne verksamme man — han inrättade dessutom efter vederbörligt tillstånd 1811 en strump- och mössfabrik i staden — satte nytt lif i tobakstillverkningen, hvilken uppdrefs betydligt. Men jordmånen kring staden var icke riktigt lämplig för tobaksodlingen, konjunkturerna blefvo dåliga, och 1819 var

* Hon var dotter till den bekante justitieborgmästaren i Stockholm R.N.O. Peter Aulævill, som påstås varit son till konung Karl XI och som erhöll adliga privilegier — sönerna adlades under namnet von Aulæwill — och Anna Maria Spect.

fabrikationen i aftagande och upphörde så småningom under år 1820. Sistnämnda år gjorde von Unge konkurs och flyttade i oktober till Stockholm, och under det följande året utlystes auktion å hans fasta egendomar och fabrikerna, hvarest tillverkningen uppehölls af sysslomännen i konkursen. Med 1821 års slut hade dock all tobakstillverkning upphört.

Wiberg dog 1816 $^{8}/_{4}$.

Gift 1784 $^{4}/_{4}$ med *Johanna Fredrika Sonneman*, f. 1757 $^{29}/_{8}$, † 1836 $^{16}/_{12}$, dotter till råd- och handelsmannen Emanuel Sonneman och Rebecca Groth. — Barn: *Johanna Rebecca*, f. 1785 $^{6}/_{1}$, † 1793 $^{10}/_{3}$; *Emanuel*, f. 1786 $^{12}/_{2}$, † s. å. $^{4}/_{5}$; *Carl Wilhelm*, f. 1787 $^{10}/_{3}$, † 1789 $^{7}/_{3}$; *Johan Gustaf*, f. 1788 $^{7}/_{6}$, † s. å. $^{20}/_{7}$; *Carl Ulrik*, f. 1789 $^{23}/_{7}$, † 1790 $^{23}/_{8}$; *Ulrika Sofia*, f. 1791 $^{21}/_{4}$, † 1868 $^{22}/_{9}$, gift 1823 $^{23}/_{9}$ med f. d. fältväbeln, läderhandlanden i Köping *Johan Hagström*, f. 1789 $^{20}/_{5}$ i Stockholm, † 1843 $^{5}/_{12}$; *Maria Lovisa*, f. 1792 $^{8}/_{4}$, † 1793 $^{22}/_{4}$; *Olof Fredrik*, f. 1793 $^{14}/_{6}$, † 1843 $^{22}/_{5}$, ogift, handlande i Köping; *Pehr Conrad*, f. 1795 $^{22}/_{5}$, † 1837 $^{10}/_{8}$, ogift, handlande i Köping; *Carl August*, f. 1800 $^{27}/_{7}$, † 1861 $^{12}/_{6}$, handlande i Köping, gift 1827 $^{25}/_{11}$ med *Christina Catharina Humble*, f. 1801 $^{28}/_{2}$, † 1849 $^{22}/_{11}$, dotter af tullinspektoren och rådmannen Jonas Humble och Christina Gustafva Hedin.

1795—1817 **Emanuel Sonneman, d. y.**, f. 1754 $^{30}/_{7}$, var son till rådmannen med samma namn och Rebecca Groth. Handlande; rådman 1795 $^{13}/_{4}$; † 1817 $^{5}/_{8}$.

Gift 1786 $^{1}/_{11}$ med *Margareta Sofia Norstedt*, f. 1768 $^{9}/_{8}$ i Lennäs socken i Örebro län, † 1814 $^{4}/_{6}$. — Barn: *Sofia Rebecca*, f. 1787 $^{1}/_{9}$, gift 1817 $^{5}/_{10}$ med urmakaren *Anders Lundvall*, f. 1790 $^{11}/_{9}$ i Fellingsbro socken; *Lovisa Albertina*, f. 1789 $^{26}/_{2}$; *Emanuel*, f. 1790 $^{11}/_{5}$, † s. å. $^{21}/_{10}$; *Maria Fredrika*, f. 1798 $^{12}/_{6}$; *Julius Ferdinand*, f. 1809 $^{10}/_{11}$.

1797—1817 **Jonas Humble**, son af jägmästaren Sven Humble och Katarina Karlström, var född 1769 $^{5}/_{2}$ i Moheda socken i Småland och tillhörde »en gammal sedan 1500-talet med Torp som stamgods där bosatt släkt». Student i Uppsala 1789 $^{2}/_{10}$; aflade hofrättsexamen 1792; ausskultant i Svea hofrätt s. å. Han var tullinspektor i Köping, då han 1797 $^{22}/_{4}$ valdes till rådman där, i hvilken tjänst han kvarstod äfven sedan han 1805 bosatt sig i Munktorps socken. År 1809 tjänstgjorde han som kapten vid landtvärnet men blef ånyo tullinspektor 1812. År 1817 $^{25}/_{4}$ insänder magistraten till landshöfdingeämbetet Humbles afskedsansökan från rådmanstjänsten samt tillstyrker densamma, dock »utan någon Rådmannen Humble tilläggande rättighet till halfva lönens årliga uppbärande, sedan bemälde Rådman på flera år Rådmanstjensten icke bestridt och stadens intrader utomdess inga pensionsafgifter tillåta». Han återinflyttade till staden 1822 samt sökte 1825 utan framgång stadsfiskalssysslan efter Getzhult; han erhåller då det vitsordet af magistraten, »att han väl icke saknar skicklighet i kunskapsväg framför öfriga medsökanden, men han saknar den i utöfning förmedelst sin fallenhet för starka drycker och genom sitt kända hetsiga lynne». Humble flyttade 1827 från Köping och dog på Äskås i Småland 1829 $^{1}/_{4}$.

Gift 1800 $^{1}/_{3}$ med *Christina Gustafva Hedin*, f. 1777 $^{12}/_{11}$ i Kräklinge socken i Örebro län, † 1873 $^{2}/_{5}$ i Köping, i den höga åldern af 95$^{1}/_{2}$ år, dotter af vice häradshöfdingen, godsägaren Gustaf Wilhelm Hedin och friherrinnan Gunilla Christina von Düben. — Barn: *Christina Catharina*, f. 1801 $^{28}/_{2}$, † 1849 $^{22}/_{11}$, gift 1827 $^{28}/_{2}$ med handlanden i Köping *Carl August Wiberg*, f. 1800 $^{27}/_{7}$, † 1861 $^{12}/_{6}$; *Carl Wilhelm*, f. 1802 $^{26}/_{11}$, † ung; *Axel Ulrik*, f. 1804 $^{28}/_{10}$ i Munktorps socken, fanjunkare vid Västmanlands regemente; bodde i Kolbäcks socken 1857; *Gunilla Gustafva*, f. 1806 $^{11}/_{10}$, † 1899 $^{23}/_{6}$, gift 1838 $^{27}/_{10}$ med rådmannen *Lars Fägersten*, f. 1793, † 1861, se nedan; *Anna Sofia*, f. 1809 $^{15}/_{5}$ i Munktorps socken, lefde änka 1873 $^{2}/_{5}$, gift med *N. N. Ödman* i Ronneby.

Eric Stenberg, f. 1750 i Björksta socken i Västerås län. Handlande i Köping; rådman 1797 $^{22}/_{4}$; † 1837 $^{28}/_{6}$. 1797—1827

Gift 1789 $^{19}/_{4}$ med *Regina Elisabet Junander*, i hennes andra gifte (gift 1:o med handlanden *Petter Eckman*, f. 1747, † 1787), f. 1757 $^{7}/_{1}$, flyttade till Arboga 1832, dotter till råd- och handelsmannen Bengt Junander och Anna Öhman. — Barn: *Bengt Eric*, f. 1790 $^{5}/_{4}$, handlande i Arboga, gift med *Johanna Gustafva Naijström; Britta Helena*, f. 1792 $^{21}/_{5}$; *Carl Gustaf*, f. 1794 $^{18}/_{1}$, flyttade såsom bokhållare till Örebro 1813, sedermera handlande i Arboga, gift med *Maria Kristina Westlund.*

Johan Petter Hambn, f. 1765 $^{12}/_{9}$ i Björskogs socken. Släktens äldste kände stamfader var rådmannen i Karlshamn Christopher Eric Hambn, f. 1654, † 1704, gift 1690 med komministerdottern Christina Roman, f. 1666, † 1730; deras son Johan, f. 1698, † 1747, bergsfogde i Leke och Karlskoga bergslager i Örebro län 1732 $^{25}/_{2}$, hade i sitt andra gifte 1736 $^{2}/_{9}$ med Kristina Elisabet Hoffman, f. 1711 $^{16}/_{3}$, dotter af justitieborgmästaren i Örebro Jonas Hoffman och Elisabet Starck, bland andra barn sonen Erik, f. 1741 $^{28}/_{3}$ i Orebro, där föräldrarne då bodde, som var mönsterskrifvare vid Kungsörs kompani af k. Lifregementet till fot och bodde i Björskogs socken, men flyttade något före sin död till Köping; i sitt första gifte 1764 $^{4}/_{11}$ med Anna Elisabet Fridsberg, syster till stadsfältskären i Köping Pehr Fridsberg, blef han fader till rådmannen Johan Petter. Denne började sin bana som lärling hos garfvaren Öström i Köping, blef sedermera garfvaremästare, borgerskapets kassör på 1790-talet, valdes till rådman 1800 $^{3}/_{3}$ och blef stadskassör s. å.; begärde och erhöll afsked från sistnämnda tjänst 1814 $^{17}/_{1}$. Han antogs till charta sigillata-försäljare från 1810 $^{1}/_{1}$, men afsade sig denna befattning 1822; tituleras k. kamrerare 1829. Död 1837 $^{2}/_{1}$. 1800—1837

Gift 1794 $^{21}/_{4}$ med *Sara Lovisa Machlin*, f. 1759 $^{9}/_{2}$ i Sevalla socken i Västerås län, † 1842, dotter till kyrkoherden i Sevalla Johan Machlin och dennes tredje hustru Brita Catharina Lifsdahl. — Barn: *Catharina Elisabet*, f. 1796 $^{14}/_{2}$, † 1853, gift 1813 $^{19}/_{10}$ med brukspatronen *Gustaf Wilhelm Hedin*, f. 1779, † 1860; *Johanna Lovisa*, f. 1797 $^{30}/_{11}$, † 1798 $^{5}/_{7}$; *Jan Eric*, f. 1800 $^{28}/_{1}$, extra ordinarie hofrättsnotarie, † 1826 $^{26}/_{1}$, ogift; *Anna Charlotta*, f. 1803 $^{21}/_{8}$, † 1813 $^{15}/_{7}$.

1811—1829 **Gustaf Ranscher,** f. 1776, † 1841. Magistratssekreterare, se ofvan.

1818—1826 **Johan Fredrik Winterqvist,** f. 1787 $^{16}/_{11}$ i Hölö socken i Nyköpings län. Handlande i Köping; rådman 1817 $^{22}/_{12}$ efter Humble. Död 1826 $^{17}/_{4}$.

På konkursauktionen å öfverjägmästaren G. von Unges fabriker och fasta egendomar 1820 $^{8}/_{9}$ inköpte Winterqvist den af von Unge 1811 anlagda strump- och mössfabriken med därtill hörande inventarier samt erhöll s. å. $^{21}/_{11}$ kommerskollegii tillstånd att inrätta en fabrik för förfärdigande af bomulls- och yllestrumpor samt mössor, hvilken fabrikation, sedan han 1821 $^{10}/_{12}$ uppvisat sitt tillståndsbevis hos hall- och manufakturrätten i Köping, följande år kom till stånd. Den nedlades dock efter hans död.

Gift 1812 $^{13}/_{10}$ med *Susanna Catharina Esseen*, f. 1778 $^{25}/_{2}$, flyttade till Bergs socken i Västerås län 1836, dotter af rådmannen Carl Eric Esseen och hans andra hustru Susanna Catharina Kumblin. — Dotter: *Fredrika Susanna Maria*, f. 1815 $^{3}/_{10}$, † 1817 $^{3}/_{7}$.

1818—1841 **Daniel Swanström,** f. 1761 $^{12}/_{12}$ i Gunnilbo socken i Västerås län. Handlande; valdes till rådman 1818 $^{13}/_{4}$ efter Sonneman; † 1841 $^{21}/_{1}$.

Gift 1805 $^{24}/_{5}$ med *Charlotta Lovisa Söderqvist*, f. 1783 $^{23}/_{1}$, † 1818 $^{16}/_{8}$, dotter af rådmannen Anders Söderqvist och Johanna Magdalena Svanström. — Barn: *Johanna Carolina Augusta*, f. 1806 $^{25}/_{5}$, † s. d. strax efter undfånget nöddop; *Emilia Charlotta Wilhelmina*, f. 1807 $^{1}/_{6}$, flyttade till Grangärde socken 1840, gift med bruksinspektoren därstädes *P. A. Engeström*; *Albert Wilhelm Ferdinand*, f. 1809 $^{2}/_{5}$, † s. å. $^{17}/_{9}$; *Uno Carl Ferdinand*, f. 1810 $^{27}/_{7}$, † 1811 $^{26}/_{8}$; *Johan Oscar Mauritz*, f. 1811 $^{5}/_{11}$, † 1812 $^{3}/_{3}$; *Cecilia Lovisa Bernhardina*, f. 1812 $^{22}/_{12}$, † 1886 $^{29}/_{8}$, gift med stadsfiskalen *Lars Wikström*, f. 1812, † 1855, se nedan; *Carl Daniel August*, f. 1814 $^{7}/_{6}$, bruksbokhållare; *Johan Ferdinand Teodor*, f. 1815 $^{7}/_{8}$, † s. å. $^{9}/_{12}$; *Maria Antonia Mathilda*, f. 1818 $^{16}/_{8}$.

1829—1842 **Karl Magnus Swederus,** härstammande från en gammal inom Västmanland vidt spridd släkt, känd sedan början af 1600-talet, var född 1783 $^{8}/_{7}$ i Klosters socken i Nyköpings län och son till proviantmästaren, en tid äfven t. f. stadssekreterare i Köping, Johan Magnus Swederus (f. 1750 i Kungs Barkarö församlings prästgård, † 1796 $^{26}/_{10}$ i Köping, hvarest han varit bosatt sedan 1787) och Elisabet Enroth (f. 1758 i Kungs Barkarö, † 1798 $^{28}/_{12}$ i Köping). Karl Magnus blef vid unga år anställd hos magistraten i Köping, sist såsom kämnärsnotarie och blef den siste innehafvaren af denna tjänst; då han valdes till rådman 1829 $^{14}/_{1}$, indrogs kämnärskammaren s. å. $^{10}/_{4}$. Död 1842 $^{12}/_{7}$.

Gift 1812 $^{30}/_{3}$ med *Johanna Catharina Hamnell*, f. 1788 i Bro socken i Västerås län, flyttade jämte dottern till Västerås 1842 $^{3}/_{10}$. — Barn: *Amalia Mathilda*, f. 1812 $^{28}/_{10}$ tv., † s. d.; *Wilhelmina Augusta*, f. 1812 $^{28}/_{10}$ tv., † s. å. $^{29}/_{10}$; *Carl Albert*, f. 1815 $^{23}/_{2}$, † s. å. $^{20}/_{8}$; *Albert Johan*, f. 1816 $^{10}/_{12}$; *Emelie Matilda*, f. 1822 $^{21}/_{9}$.

1829—1841 **Per Erik Bosæus,** f. 1804, † 1873. Rådman och magistratssekreterare 1829—1841. Se borgmästare.

Lars Fägersten, f. 1793 3/8 i Vänersborg, inflyttade till Köping 1837—1861
såsom handlande; blef sedermera rederiinspektor, föreståndare för Mälareprovinsernas enskilda banks afdelningskontor i Köping, då detta först inrättades därstädes, samt innehade flera kommunala förtroendeuppdrag; valdes efter J. P. Hambn till rådman 1837 22/2. Död 1861 4/11.

Gift 1838 27/10 med *Gunilla Gustafva Humble*, f. 1806 11/10, † 1899 23/6, dotter af rådmannen Jonas Humble och Christina Gustafva Hedin. — Barn: *Lars Gustaf*, f. 1841 7/5, öfverflyttat till Nordamerika, hvarest han innehar kemiskt laboratorium, gift; *Carl August*, f. 1843 25/4, kassör å större handels- och fabrikskontor i Stockholm intill 1900, bor i Stockholm, gift 1876 25/4 med *Gerda Virginia Englund; Maria Gustafva*, f. 1845 22/2, gift 1865 28/5 med rådmannen *Carl Edvard Thörnqvist*, f. 1832, † 1904, se nedan; *Erik Rudolf*, f. 1847 21/1, † s. å. 16/11.

Isak Ullberg, son af bagaren i Köping Erik Ullberg och Kri- 1841—1848
stina Keiser, var född 1778 24/3 i nämnda stad. Han öfvertog efter faderns död 1804 dennes bageri och erhöll burskap s. å., valdes till kronouppbördsman och stadskassör efter Zedritz 1824 och till rådman efter Swanström 1841 22/2; afsked från krono- och stadskassörstjänsterna 1847 11/10. Död 1848 28/7.

Gift 1807 31/10 med *Katarina Nilsdotter Hjulenius*, f. 1774 i Hjulsjö socken i Örebro län, † 1832 25/10 i Köping. Utan barn.

Carl Magnus Oscar Schenström, f. 1813, † 1900; magistrats- 1842—1853
sekreterare och rådman 1842 29/6. Se borgmästare.

Johan Erik Möller, f. 1811 13/4 i Köping, var son till bagare- 1842—1881
mästaren därstädes Anders Möller och Anna Elisabet Abenius. Möller aflade studentexamen i Uppsala 1834 samt dimissionsexamen 1836 och praktisk examen för biträde i prästämbetet 1837, men fullföljde ej sin afsikt att ägna sig åt kyrkans tjänst utan blef i stället vikarierande rektor vid Köpings skola 1837—1841. Han valdes till rådman 1842 15/8, hvilken befattning han innehade till och med år 1881, samt till stadskassör 1847 11/10, från hvilken tjänst han afgick 1864. På 1840-talet öfvertog han och dref den strumpfabrik, som anlagts af och dittills ägts af vågmästare Hjelm. År 1842 inrättades en sparbank för Köpings pastorat, som sedermera blef gemensam för hela häradet. Ända från bankens grundläggning och till 1886 års slut var Möller dess kamrerare, hvilken befattning han flera år skött utan arfvode. Dessutom innehade han åtskilliga kommunala uppdrag inom samhället.

Tidningen Köpings-Posten afslutar sin dödsruna öfver honom med dessa ord: »Uti utöfningen af sina tjänstebefattningar ådagalade han städse den största redbarhet, ordning och plikttrohet, hvadan hans namn städse skall nämnas med aktning och vördnad inom detta samhälle. Att hans trägna arbete och förtjänstfulla verksamhet äfven uppskattades på högre ort, bevisas däraf att Kungl. Maj:t den 1 december 1885 tilldelade Möller guldmedaljen af åttonde storleken »för medborgerlig förtjänst».

Möller dog 1887 13/12, ogift.

Carl Fredrik Meijer, f. 1796 18/10 i Köping; föräldrar: källar- 1848—1864
mästaren därstädes Johan Fredrik Meijer (f. 1749 24/11, † 1807 11/6)

och hans andra hustru Hedvig Vahlström (f. 1766 $^{27}/_{6}$, † 1853 $^{9}/_{5}$). Handlande i Köping; valdes till rådman efter Ullberg 1848 $^{8}/_{9}$, erhöll fullmakt på tjänsten s. å. $^{23}/_{9}$; † 1864 $^{26}/_{12}$.

Gift 1826 $^{10}/_{10}$ med *Charlotta Carolina Carleman*, f. 1797 $^{29}/_{4}$ i Kungs Barkarö socken i Västmanlands län, † 1879 $^{22}/_{12}$ i Köping, dotter af fältväbeln och klockaren i Köping Anders Leonard Carleman och Rebecca Öhman. — Dotter: *Hedvig Carolina*, f. 1828 $^{21}/_{10}$, gift 1857 $^{28}/_{7}$ med komministern i Köping *Isak Göran Stenman*, i hans andra gifte (gift 1:o 1848 med *Hedvig Johanna Rinman*, f. 1815, † 1854, dotter af rådmannen i Stockholm, lagmannen och R.N.O. Rafael Ulrik Rinman och Brita Sofia Wahlberg), f. 1816 $^{8}/_{1}$, † 1867 $^{25}/_{4}$.

1853—1861 **Carl Fredrik Abenius**, f. 1815, † 1895. Rådman och magistratssekreterare 1853 $^{26}/_{8}$. Se magistratssekreterare.

1861—1901 Friherre **Bror Fredrik Fägerskiöld**, f. 1827. Rådman, magistratssekreterare och notarius publikus 1861 $^{6}/_{5}$; afsked med pension 1901. Se magistratssekreterare.

1861—1882 **Gottfrid Arbman**, f. 1822 $^{14}/_{6}$ i Offerdals socken i Jämtlands län. Föräldrar: kontraktsprosten och kyrkoherden, doktor Johan Olof Arbman och Sofia Johanna Dillner. Efter undervisning i Frösö skola och vid Härnösands läroverk antogs han till elev å apoteket i Hudiksvall 1836 $^{14}/_{3}$; aflade farmacie-studiosi-examen därstädes 1839 $^{26}/_{10}$ och apotekareexamen 1843 $^{8}/_{11}$; förestod filialapoteket i Torp från juli 1844 till 1849 $^{1}/_{5}$, då han tillträdde det af honom inköpta apoteket i Köping, å hvilket han erhöll privilegium sistnämnda år $^{5}/_{10}$; erhöll tillstånd 1855 $^{26}/_{4}$ att inrätta filialapoteket i Strömsholm och 1875 $^{5}/_{7}$ ett dylikt apotek i Skinnskatteberg. Han valdes till rådman efter Fägersten 1861 $^{4}/_{11}$; erhöll fullmakt å denna tjänst 1862 $^{10}/_{1}$; föreståndare för auktionskammaren i Köping; tog afsked från rådmansbefattningen 1882 samt flyttade till Nora s. å. R.W.O. 1886. Död 1889 $^{11}/_{5}$ på sin egendom Bergsäng i Nora socken i Örebro län.

Gift 1847 $^{23}/_{9}$ i Brunflo socken i Jämtlands län med *Ingeborg Ulrika Dillner*, f. 1823 $^{23}/_{3}$ i nämnda socken, dotter af kyrkoherden i Brunflo församling i Härnösands stift, kontraktsprosten, L.V.O. Olof Dillner och Brita Margareta Svedberg. — Barn: *Ernst Olof*, f. 1848 $^{29}/_{11}$ i Torp, † 1852 $^{27}/_{3}$ i Köping; *Hilda Margareta*, f. 1850 $^{28}/_{3}$ i Köping liksom de följande barnen, gift 1870 $^{14}/_{7}$ med stationsinspektoren *David Gustaf Hugo Scharin*, f. 1839 $^{5}/_{7}$, † 1870 $^{18}/_{11}$; *Gustaf Emanuel*, f. 1852 $^{31}/_{1}$, † 1905 $^{1}/_{10}$ i Bettna socken i Södermanlands län, apotekare i Köping 1881—1896, gift 1:o 1877 $^{25}/_{6}$ i Ljusdals socken i Gäfleborgs län med *Maria Karolina Granbom*, f. 1856 $^{28}/_{9}$, † 1879 $^{21}/_{10}$, dotter af häradshöfdingen Carl Olof Granbom och Brita Karolina Dillner; 2:o 1885 $^{15}/_{7}$ i Köping med *Ellen Maria Eriksson*, f. 1867 $^{2}/_{3}$, † 1890, dotter af grosshandlanden i Köping Johan Alfred Eriksson och Nanny Maria Lennqvist; 3:o 1901 $^{7}/_{2}$ med *Ester Bergvall*, dotter af kyrkoherden i Simtuna församling af Ärkestiftet Erik Hjalmar Bergvall och Alma Margareta Arbman; *Arnhold Gotthold Sigfrid*, f. 1853 $^{14}/_{7}$, med. kand., praktiserande läkare i Stockholm; *Olivia Göthilda*, f. 1855 $^{16}/_{11}$; *Halfdan Severin*, f. 1856 $^{18}/_{12}$, kamrer i lifförsäkringsbolaget Valand i Stockholm; *Ingeborg Olga Elvira*, f.

1858 9/2, gift 1892 16/6 med kyrkoherden i Grundsunda församling i Härnösands stift *Karl Jonas Erik Hasselberg*, f. 1856; *Herta Torborg Octavia*, f. 1860 19/1, † s. å. 4/4; *Tekla Antonia*, f. 1861 11/1, † s. å. 24/2; *Fanny Maria*, f. 1862 25/3, † 1880 27/7; *Ellen Helena*, f. 1864 19/8, † s. å. 22/8.

Carl Johan Östgren, f. 1818 22/9 i Falun, var till yrket må- 1866—1867
laremästare. Han förordnades under åren 1865 och 1866 att uppehålla den efter Meijer ledigblifna rådmansbefattningen samt valdes sistnämnda år 17/12 till ordinarie rådman; erhöll fullmakt på tjänsten 1867 30/1 men anhöll s. å. om afsked, hvilket tillstyrktes af magistraten 14/5. Död 1869 15/4.

Gift 1842 11/10 med *Catharina Charlotta Trädgård*, f. 1817 6/9 i Köping, † 1890 13/6 därstädes, dotter af kopparslagaren Trädgård och Maria Lovisa Hjulbom. — Barn: *Hedvig Maria*, f. 1845 11/9 tv., gift 1866 12/8 med boktryckaren i Köping *Johan Fredrik Säfberg*, f. 1833 9/11 i Konungssunds socken i Linköpings län; *Johanna Charlotta*, f. 1845 11/9 tv., † 1852 16/2; *Julia Lovisa Amalia*, f. 1848 19/10, † 1852 1/2; *Catharina Augusta*, f. 1852 11/12; *Carl Victor*, f. 1855 10/2, boktryckare och utgifvare af Arboga Tidning, gift med Anna Andersson, f. 1865 17/8; *Johan Axel*, f. 1857 8/12, † 1858 26/7; *Anna Carolina*, f. 1860 9/4, gift 1893 22/10 med kamreraren *Karl Johan Pettersson*, f. 1863 4/1.

Carl August Malmqvist, f. 1820 20/6, son till åkeriägaren Erik 1867—1883
Larsson Malmqvist och Catharina Granqvist, var handlande i Köping och innehade under flera år en större järn- och läderaffär därstädes. Han var under åren 1851—1873 kyrkovärd, valdes till rådman 1867 30/9, å hvilken tjänst han erhöll fullmakt s. å. 31/10, samt var äfven rederiinspektor och under sin verksammaste tid mycket använd i kommunala värf; arrenderade därjämte kronolägenheterna Byslätten och Djurgården i Köpings socken. Död 1883 16/5.

Gift 1855 13/11 med *Amalia Ulrika Schultz*, f. 1831 20/4, † 1866 18/8, dotter af tullinspektoren i Köping Per Jacob Schultz och Catharina Ulrica Lemon. — Barn: *Carl Jacob Mauritz*, f, 1856 22/9, med. lic., regementsläkare vid Västerbottens regemente; *August Vilhelm*, f. 1858 21/6, kapten och kompanichef vid Västmanlands regemente, R.S.O.; *Jenny Catharina Amalia*, f. 1860 7/4, gift 1881 7/9 med grosshandlaren *Emil August Svalling*, f. 1848 3/10 i Eskilstuna; *Gustaf Arvid*, f. 1861 15/7, † 1868 24/6; *Julia Augusta Sofia*, f. 1862 15/11, † 1864 22/1; *Fanny Helena*, 1864 17/5, gift 1:o 1883 20/9 med disponenten för Köpings mekaniska verkstad, R.W.O. *Ivar Gustaf Hallström*, f. 1850 23/2 i Stockholm, † 1896 8/1 i Köping; 2:o 1901 20/6 med landshöfdingen i Norrbottens län, K.N.O. 1:a kl. m. m. *Karl Anders Isak Johan Bergström*, f. 1858 5/5; *Karolina Maria*, f. 1866 7/2, † 1874 29/7.

Vilhelm Valfrid Hedberg, son af kakelugnsmakaren Olof Hed- 1882—1899
berg och hans andra hustru Charlotta Gillberg, var född 1823 27/7 i Köping. Efter sin fader öfvertog han och dref under sin krafts dagar en mindre kakelugnsmakerirörelse, som han nedlade ett par tiotal år före sin död. Ledamot af fattigvårdsstyrelsen från 1860-talet; ledamot

i stadens drätselkammare 1870—1898; kammarens vice ordförande 1873—77 och 1881—85; dess ordförande 1878 och 1886—1894, då han på grund af hälsoskäl och sin framskridna ålder undanbad sig återval. År 1859 hade han ingått i stadens fabriks- och handtverksförening, hvars ordförande han var under åren 1875—1896, och 1870 deltog han i stiftandet af Köpings sjuk- och begrafningskassa, i hvilken han äfven under flera år var ordförande och vice ordförande till sin död. År 1882 valdes han med stor majoritet till rådman. Död 1899 18/3, ogift.

Köpings-Posten gifver honom följande eftermäle: »Rådman Hedberg har alltså inom detta samhälle utöfvat en mångsidig och gagnande verksamhet. Det råder icke mera än en åsikt därom, att han var en verklig hedersman i detta ords sannaste bemärkelse. Lifligt intresserad för allt, som kunde vara gagnande för samhället, hyste han i all synnerhet ett varmt intresse för sin kära 'kammare'. På den festtillställning, som i början af 1895 var för Hedberg anordnad å rådhuset, fick han också mottaga mångfaldiga bevis på det varma erkännande, samhället ägnade honom för hans oförtrutna arbete. Samvetsgrann uti uppfyllandet af sina plikter, redbar och oegennyttig i alla sina sträfvanden, blid och vänlig i umgänget, kommer han helt säkert att med saknad minnas af alla dem, som lärt känna och värdera honom.»

1882—1904 **Carl Edvard Thörnqvist,** f. 1832 28/5 i Nyköping, kom till Köping 1856 och idkade klädes- och manufakturaffär till 1873, då han flyttade till Stockholm, men återvände efter några år till Köping. År 1882 valdes han till rådman; var därjämte under en följd af år till 1899 köpmannaföreningarnas ombud samt hade inkassobyrå och bedref enskildt kommissionärsskap. Thörnqvist var i 24 år styrelseledamot och kassakontrollör i Köpings mekaniska verkstads aktiebolag, innehade flera kommunala förtroendeuppdrag, såsom ledamotskap i kyrko- och skolråd, i åtskilliga kommittéer m. m. »samt var både intresserad och energisk i all sin verksamhet». Han afled på sitt sommarställe Mariehill invid staden 1904 6/8.

Gift 1865 28/5 med *Maria Gustafva Fägersten*, f. 1845 22/2, dotter af rådmannen Lars Fägersten och Gunilla Gustafva Humble.

1883—1885 **Axel Bernhard Rasell,** f. 1840 26/10 i Malma socken i Västmanland, kom till Köping såsom handlande 1863. »Under sin krafts och hälsas dagar var han en mycket anlitad kommunalman. Så fungerade han i flera år såsom ordförande inom fattigvårdsstyrelsen och blef därefter ordförande i drätselkammaren samt stadsfullmäktig under en kortare tid efter nämnda institutions införande.» (Köpings-Posten.) Rasell valdes 1883 16/10 af stadsfullmäktige till rådman efter Malmqvist. Snart därefter nedlades han på sjukbädden och dog 1885 7/10; ogift.

1886-- **Anders Ludvig Johansson,** f. 1837 12/4 i Boo socken i Örebro län. Föräldrar: landtbrukaren Johan Johansson och h. h. Brita Katarina. Kom i handel i Örebro 1854; flyttade till Köping 1857; öppnade egen affär därstädes 1864 1/4, med hvilken han upphörde 1885; disponent för lysoljebolaget i Köping 1876; vald till rådman efter Rasell 1886 19/1. Han har varit ledamot af stadsfullmäktige och drätselkammaren samt är fortfarande ledamot af hälsovårdsnämnden,

byggnadsnämnden m. fl. stadens förvaltningsgrenar samt har innehaft en hel del kommitté- och andra uppdrag; äger gård i staden samt innehar arrenderätten till åtskilliga kronolägenheter, anslagna till Strömsholms hingstdepot.

Gift 1864 $^{26}/_{10}$ med *Amelie Augusta Widmark*, f. 1842 $^{12}/_{5}$ i Nyköping, dotter af landträntmästaren i Södermanlands län Nils Widmark och Aurore Hercules. — Barn: *Nils Ludvig Hippolytus*, f. 1865 $^{13}/_{8}$ i Köping, liksom syskonen, telegrafkommissarie i Örebro och t. f. telegrafinspektör i Södra telegrafinspektörsdistriktet; *Carl Axel Henrik*, f. 1867 $^{19}/_{1}$, † 1871 $^{24}/_{3}$; *Gerda Torborg Amalia*, f. 1867 $^{27}/_{12}$, † 1868 $^{3}/_{9}$; *Gerda Charlotta Amalia*, f. 1869 $^{12}/_{5}$; *Seth Anton Theodor*, f. 1872 $^{16}/_{10}$, † 1874 $^{18}/_{1}$; *Ketty Maria*, f. 1875 $^{20}/_{3}$, † 1878 $^{9}/_{3}$; *Knut Axel Fredrik*, f. 1876 $^{19}/_{9}$, † 1879 $^{13}/_{1}$; *Bertha Monica*, f. 1878 $^{4}/_{5}$; *Ester Charlotta*, f. 1882 $^{12}/_{5}$, † s. å. $^{11}/_{9}$; *Anna*, f. 1884 $^{18}/_{8}$, † s. å. $^{8}/_{9}$; *Signe Ludovika*, f. 1887 $^{20}/_{1}$.

Per Vilhelm Englund, f. 1866. Rådman, magistratssekreterare 1901—
och notarius publikus 1901 $^{5}/_{10}$. Se magistratssekreterare.

Johan Erik Östman, f. 1840 $^{24}/_{10}$ i Svedvi socken i Västman- 1904—
lands län; fadern soldat; aflade folkskollärareexamen 1860 $^{31}/_{5}$ i Västerås och organistexamen 1863; lärare vid Vikmanshytte bruksskola i Hedemora socken i Dalarne 1860 $^{1}/_{10}$—1865 $^{31}/_{12}$; tillträdde folkskoleläraretjänst i Köping 1866 $^{1}/_{1}$, förste lärare därstädes 1880, afgick från denna tjänst 1900 $^{31}/_{12}$; var redaktör för Köpings Tidning 1867—1891; stadsfullmäktig 1882—1904 $^{15}/_{11}$, fullmäktiges vice ordförande 1900—1904 $^{15}/_{11}$ samt är dess sekreterare sedan stadsfullmäktige-institutionens införande 1882; valdes till rådman 1904 $^{18}/_{10}$. Rådman Östman är dessutom sekreterare i byggnads- och hälsovårdsnämnderna sedan 1874, var ledamot af fattigvårdsstyrelsen 1870—1884 och är ordförande i styrelsen sedan sistnämnda år, ledamot i skolrådet sedan 1890, vice ordförande sedan 1900 och skolkassör, ledamot i kyrkorådet och kyrkovärd sedan 1896, kyrkokassör sedan 1903, ledamot i drätselkammaren sedan 1896, ordförande där sedan 1897, var ordförande i stadens hamnstyrelse 1897—1898 och landstingsmannasuppleant 1903—1906 samt har dessutom innehaft en mångfald kommittéuppdrag m. m.

Gift 1868 $^{10}/_{5}$ med *Maria Charlotta Sillén*, f. 1844 $^{27}/_{12}$ i Västerås. — Döttrar: *Maria Erika*, f. 1869 $^{4}/_{5}$, † 1887 $^{27}/_{12}$, ogift; *Märta Johanna*, f. 1873 $^{28}/_{12}$, slöjdlärarinna vid Köpings folkskola och tekniska skola.

Vägare eller Vågmästare.

Vägare och järnvräkare, sedermera från slutet af 1700-talet vågmästare, kallades förr tjänstemän, »som af kronan tillsattes för att kontrollera mängden och beskaffenheten af det järn, som skeppades från järnvågarne. Redan på Magnus Ladulås' tid utöfvades en sådan kontroll, nämligen af fogden i Bergslagen, men flyttades till följd af Norrköpings riksdags beslut 1604 sedermera till städerna, där edsvurna vräkare anställdes, hvilkas uppgift var att konfiskera eller med böter belägga järn, som vid syning befanns felaktigt, vare sig till egenskaper, dimensioner eller stämpel. Järnvräkeriet, som var ett tvång på järnhandteringen, upphäfdes 1860».

Vägarens lön fastställdes: 1634 till 50 daler, 1645 till 48, 1696 till 100 och 1721 till 120 daler, allt silfvermynt, 1819 till 105 rdlr rmt och 1850 till 105 b:co rdlr.

1606—1613 **Oluf Olufsson** blef vägare 1606 27/4. Han afsattes 1613 2/6 af följande orsak: »Kom för Rätten Anders Larsson, berättade på borgerskapets vägnar uppå vägaren Oluf Olufsson, att han hafver sagt, att de fattiga sätta honom intet af med sitt embete, icke heller skola de rika sätta mig af med det, så borgerskapet klagade svårliga och många till vittnes: som Jakop Andersson och Hans Persson vittna, att han hafver sagt att Peder Andersson hafver mera järn utfatat, än som finnes i vägareboken, och hela borgerskapet hafver misstankar på honom, att han var orättrådig i Embete sino och Blef så afsatt med sitt embete.» Lefde ännu 1621 27/8, då han kallas »gammal». — Gift med *Gertrud.*

1613—1618 **Sven Larsson** tillsattes i Olufs ställe 1613 2/6 »och gjorde sin ed för vägareembetet på lagboken». Han kallas »salig» 1618 1/8.

1618?—162. **Anders Larsson Skräddare** var vägare 1621 17/5.

162.—(1633) **Jacob Schrymfier,** som var bördig från Skottland och öfverallt i domböckerna endast kallas Jacob Skotte, var vägare här på 1620-talet. Han var därjämte handlande samt arrenderade och förpaktade tull och accis (= lilla tullen) i Köping 1634; gästgifvare 1636 25/4 och 1637 27/4; troligen död omkring 1640, ty änkan var omgift 1642 13/4.

Gift med *Anna Hansdotter Myr,* i hennes första gifte (gift 2:o med vägaren *Peder Erichsson,* 3:o med borgaren *Tomas Pedersson,* † 1656, 4:o före 1660 2/4 med *Töres Andersson* i Sålmyra i Köpings socken, som lefde 1678 27/7), dotter af borgmästaren i Köping Hans Nilsson Myr. — Fem barn lefde vid faderns död, däribland döttrarna: *Kerstin,* † 1668, gift 1:o med *Hans Hansson,* † 1658; 2:o 1658 6/12

i S:t Nikolai församling i Stockholm med handlanden därstädes *Jacob Mesterton; Catharina*, gift 164 . med rådmannen i Köping *Jöran Carlsson Süderman*, f. 1599 $^{4}/_{8}$, † 1679 $^{29}/_{10}$, se rådmän; *Anna*, f. 1635 $^{31}/_{1}$, lefde 1716 $^{30}/_{1}$, gift 1:o 1659 $^{10}/_{7}$ i S:t Nikolai församling i Stockholm med brukspatronen *Hercules Strangh*, 2:o 167 . med rådmannen i Köping *Jöns Persson*, f. 1623 $^{16}/_{4}$, † 1684 $^{17}/_{5}$, se rådmän.

Hans Erichsson var vägare och stadsskrifvare här 1633 till (1633)—1637
1637 $^{27}/_{4}$, då dessa ämbeten skildes från hvarandra. Se rådmän.

Anders Hindersson. Vid rådstugan 1637 $^{27}/_{4}$ beslöts: »Till 1637—1641
vägare sattes Anders Hindersson och gjorde Eed å book och lofvades honom 60 daler kmt pengar förutan sina allidentier, som sig ock belöpa till 60 daler, men om han dessa allidentier icke bekommer, skall han hafva 80 daler af staden och sedan svara till hela vågens inkomst.» Gästgifvare 1640 $^{29}/_{4}$; afgick från vägareämbetet 1641 $^{6}/_{5}$; kämnär 1645 $^{2}/_{5}$.

Peder Erichsson var vägare 1641 $^{6}/_{5}$—1643 $^{2}/_{5}$; kämnär 1644 $^{8}/_{5}$. 1641—1643
Gift före 1642 $^{13}/_{4}$ med borgmästaredottern *Anna Hansdotter Myr*, i hennes andra gifte, se ofvan.

Lars Ezekiesson antogs till vägare 1643 $^{2}/_{5}$; afgick 1669 $^{27}/_{3}$. 1643—1669
Från 1663 $^{4}/_{5}$ hade han till vikare sonen Ezekias Larsson, hvilken sistnämnda år $^{12}/_{5}$ aflade vägareeden. Gästgifvare 1663 $^{4}/_{5}$; † 1672, begr. $/_{10}$.

Nils Olofsson. Fadern var borgaren i Köping Oluff Marchus- 1669—1673
son, † 1666, f. d. »krigsman», hvilken genom k. bref 1643 $^{11}/_{9}$ bekom eftergift med 8 L℔ för den på hans åkerstycke belöpande skatten af arrendestångjärnet; modern hette Anna Michelsdotter, † 1674. Nils Olofsson var handlande och borgare här samt antogs till vägare 1669 $^{26}/_{4}$, men blef afsatt 1673 $^{9}/_{1}$. Han blef sedermera tullskrifvare i Arboga och lefde ännu 1690, då staden kräfde honom för den balans, för hvars skull han blef afsatt. — Hans hustru och ett barn begrofvos här 1671 $/_{12}$.

Daniel Olofsson blef vägare efter brodern 1673 $^{23}/_{1}$; ihjälslagen 1673—1677
på marknaden i Arboga Tomasmässodagen 1677.

Gift 1:o med *Giörilla Andersdotter*; 2:o med *N. N.*, omgift med korpralen *Henrik Björn*. — Barn: *Jonas Danielsson; Olof Danielsson*, var gästgifvare i Norrbärke socken 1698 $^{26}/_{9}$ och kallas bergsman därstädes 1709 $^{15}/_{11}$.

Jacob Olofsson, broder till de två föregående, erhöll 1651 1678—1680
anställning vid Ferna bruk, med hvars ägare Hans Nyman han 1653 uppgjorde kontrakt, att han skulle erhålla 230 daler kmt jämte åtskilliga in-naturaförmåner i lön om året. Brukets faktor i Köping 1654 —1676; gästgifvare i Köping 1656 $^{8}/_{5}$; vägare 1778 $^{13}/_{4}$. Död på nyåret 1681.

Gift omkr. 1650 med *Ingeborg Larsdotter*, f. 1629, † 1700 $^{6}/_{10}$. — Barn: *Lars Jacobsson*, e. o. rådman, se ofvan; *Olof Jacobsson*, rådman, se ofvan; *Jacob Jacobsson*, lefde 1692; *Anna Jacobsdotter*, gift 1:o med borgaren och gästgifvaren (1692 $^{21}/_{5}$) *Zacharias Holm*, som var död 1693 $^{11}/_{9}$, 2:o 1708 med glasmästaren *Johan Olsson; Birgitta Jacobsdotter*, gift med rådmannen *Jonas Israelsson*, † 1724.

1681—1692 **Olof Jacobsson,** son till den föregående, antogs till faderns efterträdare såsom vägare 1681 $^{12}/_{2}$; tog afsked från denna tjänst 1692 $^{18}/_{12}$. Se rådmän.

1692—1696 **Tobias Westphal,** f. 1640, vann burskap som handlande 1685 $^{7}/_{12}$ och blef »föreståndare för de hospitalsfattiga» s. å. $^{14}/_{12}$, men fick på begäran afsked därifrån 1688 $^{7}/_{4}$; kämnär 1690 $^{29}/_{5}$; vägare 1692 $^{18}/_{12}$; afsatt för balans 1696 $^{4}/_{1}$; † 1698 $^{26}/_{9}$.

Gift med *Kerstin Andersdotter*, † 1695, begr. $^{12}/_{3}$. — Son: *Johannes*, f. 1693 $^{11}/_{6}$.

1696—1720 **Anders Toresson** antogs till vägare 1696 $^{6}/_{5}$ och erhöll afsked 1720 $^{13}/_{8}$, då han valdes till rådman. Se rådmän.

1720—1734 **Jöran Caveel** erhöll bergskollegii fullmakt såsom vägare och järnvräkare 1720 $^{13}/_{8}$ och installerades i ämbetet 1721 $^{30}/_{1}$; kom på balans och gjorde cession 1723, men fick behålla tjänsten. Se rådmän.

1735—1740 **Cornelius Aulijn** föreslogs af magistraten till vägare 1735 $^{27}/_{1}$ och erhöll bergskollegii fullmakt s. å. $^{12}/_{2}$; rådman 1740 $^{29}/_{10}$ och afgick från vägaretjänsten med årets utgång. Se rådmän.

1741—1765 **Jonas Ahlmarker** efterträdde Aulijn såsom vägare och behöll tjänsten till sin död, men skötte den under de sista åren af sin lefnad genom vikare. Se magistratssekreterare,

1765?—1772 **Lars Fredrik Fabritius,** f. 1720 $^{5}/_{1}$ i Jäders socken i Södermanland, var son till kyrkoherden i Öfverselö församling af Strängnäs stift Samuel Fabritius och Beata Wendela Wreman. Han var bokhållare i Köping och synes hafva efterträdt Ahlmarker som vägare; afgick från tjänsten 1772; † 1783 $^{26}/_{9}$.

Gift 1748 $^{21}/_{6}$ med *Rebecka Funck*, f. 1721, † 1792 $^{3}/_{9}$, dotter af bruksinspektoren Magnus Funck (f. 1684, † 1759 $^{20}/_{9}$) och Helena Ternsten (f. 1700, † 1762 $^{10}/_{6}$); hon hade med rådmannen Mårten Ahlander en oäkta son, hvilken af mannen adopterades: *Eric Fabritius*, f. 1746 $^{14}/_{12}$, † 1790 i Karlskrona, mönsterskrifvare, gift 1773 med *Sara Charlotta Heijser*, f. 1747 i Arboga, † 1832 $^{9}/_{3}$.

1772—1786 **Per Löfberg,** f. 1745 $^{10}/_{8}$ vid Strömsholm, blef vågmästare här 1772 och postmästare 1779 $^{22}/_{2}$; begärde och erhöll afsked från vägaretjänsten 1786 $^{24}/_{2}$; † 1790 $^{10}/_{8}$.

Gift 1774 med *Anna Hedvig Wirell*, f. 1751 $^{17}/_{2}$ i Nyköping, † 1821 $^{4}/_{10}$, dotter af komministern i Nyköpings västra församling Andreas Wirell * († 1765) och Beata Margareta Scharff (f. 1731 $^{19}/_{2}$ i Stockholm, † 1811 $^{15}/_{10}$ i Köping). — Son: *Claes Petter*, f. 1776 $^{19}/_{1}$ i Köping, scholaris 1795, vikarierande organist s. å., ordinarie 1804; † 1811 $^{7}/_{7}$, ogift.

1786—1810 **Johan Björkman,** f. 1752 $^{1}/_{8}$ vid Strömsholm och halfbroder till den föregående, var e. o. kammarskrifvare i statskontoret, men afstod redan 1779 från lön och befordringsrätt inom detta verk för att biträda Löfberg, i hopp att erhålla hans tjänst efter honom. Då Löfberg begärde afsked 1786 skedde det med förbehåll att halfbrodern skulle få efterträda honom; denne rekommenderades äfven af magistra-

---

* Broder till vice presidenten, R. N. O. Claës Wirell, adl. Lagerstråle, f. 1716, † 1799.

ten och redan den $^{28}/_{2}$ s. å. är bergskollegii fullmakt för honom på vägare- och järnvräkaretjänsten i Köping utfärdad; erhöll begärdt afsked med hela lönen i pension 1810 $^{15}/_{10}$. Död 1814 $^{27}/_{10}$.

Gift 1786 $^{29}/_{10}$ i Arboga med *Maria Margareta Rochus*, f. 1751 $^{9}/_{5}$ i nämnda stad, † 1812 $^{19}/_{7}$ i Köping, dotter af tenngjutaren och rådmannen i Arboga Baltzar Rochus och Christina Elisabet Albrechsdotter. — Son: *Johan Fredrik*, se nedan.

Johan Fredrik Björkman, f. 1788 $^{23}/_{2}$ var son till den före- 1810—1830
gående; efter faderns afskedstagande var han, som då under vakansen förordnats att förestå vägaretjänsten, ende sökande; hans antagande tillstyrktes af magistraten 1810 $^{21}/_{12}$ och på nyåret erhöll han bergskollegii fullmakt på vägare- och järnvräkaretjänsten; tillika stadens organist 1811. Död 1830 $^{7}/_{1}$.

Gift 1813 $^{18}/_{11}$ med *Jakobina Charlotta Hollström*, f. 1792 $^{5}/_{11}$, † 1831 $^{25}/_{3}$, dotter af råd- och handelsmannen Jakob Hollström och Anna Charlotta Lampadius. — Barn: *Hedvig Maria Charlotta*, f. 1814 $^{7}/_{9}$, † 1815 $^{14}/_{4}$; *Fredrika Carolina*, f. 1816 $^{29}/_{6}$, flyttade till Harbo socken i Västmanland 1838; *Sofia Wilhelmina*, f. 1820 $^{17}/_{5}$, flyttade till Öja socken i Södermanland 1838; *Maria Charlotta*, f. 1824 $^{25}/_{12}$, flyttade till Arboga 1838.

Pehr Gustaf Hjelm, son till rådmannen i Köping Johan Gustaf 1830—1861
Hjelm och hans 2:a hustru Anna Helena Åmark, var född 1798 $^{11}/_{10}$ i Kils socken i Närke. Han inflyttade hit och blef faktor här på 1820-talet för grefve von Hermansson på Ferna bruk. Sedan den af rådman Winterqvist drifna strump- och mössfabriken efter hans död nedlagts 1826, begärde Hjelm och erhöll s. å. $^{11}/_{7}$ kommerskollegii tillstånd till anläggande af en dylik fabrik, hvilken kom i gång på hösten s. å.; han sålde den sedermera på 1840-talet till rådman Möller. Bland 9 sökande till vägaretjänsten efter Björkman föreslogs Hjelm af magistraten till erhållande af denna befattning 1830 $^{15}/_{3}$ och erhöll bergskollegii fullmakt s. å. Död 1861 $^{9}/_{11}$, var han den siste vägaren eller vågmästaren i den gamla bemärkelsen.

Gift 1834 $^{28}/_{12}$ med *Christina Johanna Nordahl*, f. 1806 $^{7}/_{3}$ i Nora, † 1883 $^{5}/_{5}$ i Köping, dotter af handlanden i Nora Johan Gottfrid Nordahl och Christina Catharina Ahlbom. — Barn: *Johan Gustaf*, f. 1835 $^{24}/_{9}$, † 1901 $^{10}/_{9}$, öfverjägmästare i Västmanlands län, R. V. O., gift 1871 $^{22}/_{10}$ med *Ebba Maria Norrman; Betty Augusta*, f. 1837 $^{7}/_{7}$, † 1857 $^{19}/_{4}$, ogift; *Jenny Christina*, f. 1848 $^{26}/_{8}$, † 1879 $^{7}/_{11}$, gift 1874 $^{20}/_{8}$ med häradsskrifvaren i Kungsörs fögderi m. m., R. V. O. *Gustaf Magnus Vilhelm Wijkman*, f. 1841 $^{31}/_{7}$.

Stadsläkare.

1652— **Henrik Wolter** erhöll 1652 $^{13}/_{3}$ privilegium på en »barberstuga» i Köping. (Acklén).

(1672)—(1686) **Herman Hack,** »bardberare», var 1672 $^{2}/_{5}$ stadsfältskär i Köping.

1686—1692 **Holger Klint,** f. 1652, kom till Köping 1684; antogs till stadens »bardberare» 1686 $^{30}/_{8}$; undergick »de chirurgiska förhören» 1690. »War studerat och i sin konst wählfärdig», säger dödsboken; † 1692 $^{23}/_{3}$; »warth dödh den 23 marsii, war 39 åhr och 7 månader gambal».

Gift 168(o) med *Elisabet Åhs*, i hennes första gifte [gift 2:o 1693 med handelsmannen i Stockholm *Thomas Lecleer*, som var död 1698 $^{17}/_{8}$, 3:o före 1715 med komministern i S:t Jakobs församling i Stockholm *Georg Tillæus*, † 1732 $^{6}/_{6}$], dotter af rådmannen i Köping Petter Larsson Åhs och Anna Holstenia. — Son: *Peter*, jämte modern enda arfvingen vid bouppteckningen efter fadern 1693 $^{6}/_{5}$.

1692—1696 **Erich Erichsson Lindhe** var son till mästerkocken i Stockholm Eric Persson (som ägde hus vid Hornsgatan i nämnda stad) och Ingel Jonsdotter († 1695 $^{1}/_{2}$). Han var jämväl »bardberare vid H. K. M:ts Drabanter till häst» 1695; † 1696 (bouppteckning efter honom s. å. $^{18}/_{8}$).

Gift 1694 $^{18}/_{12}$ i Köping med *Anna Clysendorff* eller *Clijsndorff*, † 1695, barnlös.

1696—1710 **Johan Michael Leijbing** blef stadsfältskär efter Lindhe; † 1710 $^{13}/_{3}$.

Gift 1704 $^{23}/_{2}$ med *Maria Johansdotter Aswer*, dotter af faktorn och borgaren i Köping Johan Johansson Aswer (f. 1653, † 1704 $^{19}/_{3}$) och Anna Andersdotter († 1714). — Barn: *Anna Maria*, f. 1705 $^{29}/_{1}$, † 1736, gift 1720 $^{13}/_{10}$ med borgaren *Johan Persson Rahm*, f. 1686, † 1745; *Carl*, f. 1706 $^{4}/_{9}$; *Johannes*, f. 1710 $^{22}/_{9}$, posthumus.

1710—1728 **Abraham Fabrel** antogs till stadsfältskär 1710 $^{13}/_{8}$. Se rådmän.

1728—(1760) **Anders Thorijn,** f. 1688. Han erhöll »chirurgorum attest, att han är behörigen examinerad» 1717 $^{2}/_{5}$; k. fullmakt på regementsfältskärsbefattningen vid Östgöta tremänningsinfanteriregemente s. å. $^{25}/_{2}$; afsked därifrån 1724 $^{13}/_{3}$; stadsfältskär i Köping 1728 $^{2}/_{3}$. Vid rådmansvalet efter Olof Jacobsson 1719 $^{29}/_{10}$ var han ifrågasatt till rådman och hade landshöfdingens rekommendation, men häremot protesterade borgerskapet och anförde, dels att han varit allenast ett år i staden, dels att de »för ingen del, fältskärskonsten angående, voro med honom belåtna». Hans bristande skicklighet torde äfven hafva varit orsaken till att de två närmast efterföljande på 1750-talet praktiserade som stadsläkare, ehuru ovisst torde vara, om de i laga ordning voro därtill antagna. Enligt Sacklén skall han hafva flyttat till Stock-

holm 1757, men han har i så fall återkommit hit, ty han dog här 1760 $^{10}/_{7}$.

Gift 1718 $^{21}/_{1}$ med *Petronella Christiernin*, f. 1697, † 1760 $^{8}/_{4}$, dotter till bruksförvaltaren Magnus Christiernin och Christina Mesterton. — Barn: *Anders Magnus*, f. 172 .; *Johan Adolf*, f. 1729 $^{4}/_{1}$, † 1730 $/_{7}$; *Petronella Christina*, f. 1731 $^{30}/_{6}$; *Anna Lisa*, f. 1733 $^{6}/_{9}$, † s. å. $/_{10}$; *Anna Maria*, f. 1736 $^{22}/_{2}$; *Ulrika Rebecka*, f. 1739 $^{7}/_{8}$, † s. å. $/_{9}$.

Frans Michael Steinfeldt, praktiserade här som stadsfältskär under förra hälften af 1750-talet; var äfven »bergsfältskär». Han bortflyttade härifrån.

Gtft 1753 $^{25}/_{2}$ med *Brita Sofia Hiortman*, f. 1733 $^{26}/_{5}$ i Fellingsbro socken, † 1798 $^{28}/_{10}$ i Köping, dotter af stadskassören och kämnärsnotarien Eric Hiortman och Catharina Norberg. — En dotter lefde vid moderns död.

Carl Fredrik Bluth, f. 1708. »Praktiserade i Köping som 1757—1760
stadskirurg efter Thorins bortflyttning 1757, men blef sedan expeditionskirurg vid amiralitetet i Karlskrona och dog slutligen 80 (sic!) år gammal 1790. I sitt gifte med Brita Christina Stadig hade han sonen Carl Gottfried.» (Sacklén).

Gift 1739 med *Brita Christina Stadig*, i hennes andra gifte (gift 1:o med *Gottfrid Laurin)*, f. 1703 $^{24}/_{8}$, † 1768 $^{25}/_{7}$ i Köping.

Petter Fridsberg, f. 1726 i Säter. Föräldrar: rektorn i nämnda 1760—1773
stad Pehr Fridsberg och Helena Hesselius. »Lärde chirurgien af grufchirurgen Zacharias Schlu i Falun, hvilken han biträdde i praktiken tills han 1757 följde såsom underfältskär armén till Pomern. Reste därifrån 1760 till Stockholm, undergick chirurgiska förhören och blef samma år stadschirurg i Köping, hvarest han med allmänt bifall praktiserade till sin död 1773 $^{6}/_{3}$.» (Sacklén).

Gift 1769 $^{14}/_{9}$ med *Susanna Catharina Kumblin*, i hennes första gifte (gift 2:o 1775 $^{26}/_{10}$ med rådmannen *Carl Erik Esseen*, f. 1738, † 1812, se rådmän), f. 1747, † 1778 $^{26}/_{2}$, dotter till kyrkoherden i Gunnilbo församling i Västerås stift Erik Kumblin och Maria Hellenius. — Döttrar: *Helena Maria*, f. 1771 $^{1}/_{2}$, † 1849 $^{9}/_{4}$, gift 1795 $^{25}/_{10}$ med postmästaren och hofkamreraren *Johan Samuel Djurman*, f. 1763, † 1821, se postmästare; *Petronella Catharina*, f. 1772 $^{24}/_{5}$, † s. å. $^{30}/_{9}$.

Christoffer Samuel Woss »examinerades af chirurgiska socie- 1773—1774
teten 1773 uppå kallelse af Umeå stad, men blef i stället stadschirurg i Köping; † 1774 $^{1}/_{7}$, 33 år». (Sacklén).

Eric Esséen, af samma släkt som rådmännen i Köping Ägidius 1774—179
och Carl Erik Essen (tremänning med Carl Erik), föddes 1739 $^{20}/_{9}$ i Heds socken i Västmanlands län; fadern var kyrkoherden i Grytnäs församling i Västerås stift Johan Esseen; modern hette Brita Katarina Kiönman. Han började sin bana 1760 såsom assistent åt regementsfältskären Pfeiffer i Stockholm; blef sedermera bruksfältskär vid Söderfors bruk i Uppland, under hvilken tid han efter aflagda förhör 1770 fick chirurgiska mästerdiplomet; stadschirurg i Köping 1774; † 1791 $^{6}/_{6}$.

Gift 1777 $^{4}/_{3}$ med *Elisabet Groth (Groot)*, f. 1753 $^{17}/_{5}$ i Vada socken i Stockholms län, † 1829, dotter af kyrkoherden i Hedesunda

församling i Uppsala stift Martin Groot och Margareta Åmarck (f. 1720 i Hamrånge socken i Gäfleborgs län, † 1791 21/5 i Köping). — Barn: *Jan Eric*, f. 1778 15/2, † s. å. 26/6; *Gustaf*, f. 1779 16/4, kryddkramhandlande i Stockholm, † 1847, gift 1816 14/3 med sin 4. männing *Hedvig Charlotta Esseen*, f. 1789 9/3, † 1879, rådmansdotter från Köping; *Carl Eric*, f. 1780 7/8, † 1781 18/1; *Johan*, f. 1782 13/1, † s. d.; *Fredrik*, f. 1784 30/9, † 1855 /6, kyrkoherde i Kung Karl och Torpa församling i Strängnäs stift, gift 1834 med *Sofia Ulrika Rinman*, f. 1812, † 1865, dotter af lagmannen, R. N. O., Raguel Ulrik Rinman och Brita Sofia Wahlberg; *Margareta Elisabet*, f. 1786 16/7, † 1787 13/6.

1792—1796 **Lars Medén**, f. 1763 22/2 i Medåkers socken i Västmanlands län, där fadern var soldat. Student i Uppsala 1787; chir. stud. 1788; underläkare vid k. lifregementet 1791; aflade »chirurgie förhören» 1792: stadschirurg i Köping s. å., men lämnade sysslan 1796; stadschirurg i Hernösand 1797 29/3; † 1801 28/1. (Sacklén).

Gift 1800 med *Anna Sofia Lindström*. — Barn: *Jonas Fredrik* stud.; *Brita Laura*.

1796—1804 **Gustaf Fredrik Estler**, f. 1751 19/6 i Anklam i Pommern. Examen 1779; bruksfältskär i västra bergslagen; stadschirurg i Köping 1796; † 1804 4/6.

Gift 178. med *Ängela Maria Arenius*, f. 1766 19/8 i Gunnilbo socken i Västmanlands län, † 1821 12/10. — Barn: *Jan Fredrik*, f. 1789 4/10 i Skinnskattebergs socken i samma län, bruksinspektor; *Per Anders*, f. 1791 1/3 i Gunnilbo socken, handlande; *Otto Göran*, f. 1796 9/3 i Gunnilbo socken, bruksbokhållare, † 1832 3/4 i Köping, ogift; *Joachim Wilhelm*, f. 1794 24/4 i Skinnskattebergs socken, † 1800 18/7 i Köping; *Engela Sofia*, f. 1798 23/9, † 1802 18/11.

1804—1807 **Erik Borin(g)**, f. 1770 i Vadstena. Chir. kand.; underchirurg vid flottan; antogs till stadschirurg i Köping 1804 3/9; erhöll fullmakt af K. Med. Koll. s. å. 13/9; begärde entledigande från denna tjänst 1807 /5; uppbördsläkare vid flottan; † 1809 8/7 i Karlskrona.

1807—1837 **Johan Lars Ringensson**, f. 1780 22/12 i Slätthögs socken i Kronobergs län. Föräldrar: kyrkoherden därstädes Anders Ringen och Kristina Katharina Santhesson. Student i Lund 1798; med. kand. 1802; med. lic. 1804; med. doktor 1806 23/6; chirurg. magister 1807; begärdes af magistraten till stadschirurg i Köping 1807 22/6; inrättade Johannisdals hälsobrunn och badanstalt i Köpings socken 1811; läkare vid Strömsholms stuteri och slott 1812 10/10; afsked därifrån 1820; professors namn, heder och värdighet 1819 27/3; afsked från stadsläkaretjänsten 1837 /9; återtog läkaretjänsten vid Strömsholm 1823 och innehade den till 1852. Död 1845 27/3 på Mölntorp i Säby socken i Västmanlands län.

Gift 1:o 1812 2/1 med *Elisabet Margareta Esséen*, f. 1784 10/2, † 1816 11/4, dotter af rådmannen i Köping Carl Eric Esseen och Maria Margareta Tillæus; 2:o 1817 21/10 med *Elisabet Eleonora Schenström*, f. 1794 26/4 på Nortuna i Romfartuna socken i Västmanlands län, † 1855 6/3 på Västerkvarn i Kolbäcks socken i samma län; dotter af ryttmästaren Isaac Schenström och Maria Gustafva Edman. — Barn: *Carl Anders*, f. 1813 7/10, teol. kand., fil. doktor, kyrkoherde i Engsö

församling i Västerås stift, † 1862 29/7, gift 1854 med *Mathilda Wilhelmina Vennberg*, f. 1830; *Johan Lorens*, f. 1815 9/12, † 1816 31/7; *Johan August*, f. 1818 25/8, farm. stud. 1837 16/3, † 1870 3/12; *Engel Maria Elisabet*, f. 1820 17/11; *Knut Wilhelm*, f. 1822 13/1, sjökapten, † 1857 17/9; *Amalia Karolina*, f. 1823 18/7, † 1868 17/10, gift 1843 14/6 med possessionaten, R. V. O., *Per Magnus von Unge*, adliga ätten n:r 1465, f. 1809, † 1878.

Carl Otto Holm, Johansson, f. 1801 22/7 i Uppsala, var son 1857—1851
till kronofogden Johan Holm och Johanna Sofia Bergen. Student i Uppsala 1818, i Åbo 1821 och fil. kand. därstädes 1826; med. kand. i Lund 1830; med. lic. 1834 31/5; med. doktor s. å. 21/12; chirurg. magister 1836 2/3; bruksläkare vid Gysinge 1831; t. f. regementsläkare vid lifregementets grenadierkår 1836 1/5; stadsläkare i Köping 1837 1/11; afsked därifrån 1843 20/3, men antogs för andra gången 1845 9/1 och kvarstod till 1851 3/11. Järnvägsläkare vid Köping—Uttersbergsbanan från 1862, vid Köping—Hults järnväg sedan 1865 och vid Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg sedan 1874 intill 1884, då han vid uppnådda 84 års ålder upphörde med all praktik och bosatte sig i Köping, hvarest han af staden åtnjöt pension. Död 1890 20/6, ogift.

Pehr Gustaf Kihlstedt, f. 1806 15/5 på Larsbo bruk i Söder- 1851—1886
bärke socken i Kopparbergs län. Föräldrar: bruksinspektoren därstädes Johan Erik Kihlstedt och Erika Gustafva Berg. Student i Uppsala 1826; med. fil. kand. 1836 18/6; med. kand. 1843 19/6; med. lic. 1851 24/5; chirurg. magister 1854 30/12; med. doktor 1860 1/8. Efter åtskilliga förordnanden såsom stads- och bruksläkare antogs han till stadsläkare i Köping 1851 29/12; förste bataljonsläkare vid Västmanlands regemente 1855 8/5; R. V. O. 1873 14/5; † 1886 25/2, ogift.

Anders Gustaf Ericsson, f. 1860 21/8 i Moheda socken i 1886—
Kronobergs län, var son till landtbrukaren Johannis Ericsson och Elin Jonasdotter. Student i Uppsala 1881; med. fil. ex. 1882; med. kand. 1886; med. lic. 1890; t. f. stadsläkare i Köping 1886; stadsläkare därstädes 1890 28/11.

Gift 1900 21/2 i Stockholm med *Sigrid Maria Lovisa Toll*, f. 1879 27/6, dotter af generalmajoren och hofmarskalken m. m. Gustaf Axel Toll, adliga ätten n:r 2078, och Hedvig Elisabet Ottiliana Charlotta von Post, adliga ätten n:r 687. — Barn: *Elin Hedvig Margareta*, f. 1900 31/10; *Gunvor Ebba Kristina*, f. 1902 24/7, båda i Köping.

Fältskärer, som praktiserat i Köping under 1600- och 1700-talen, utan att vara stadsfältskärer.

»Mäster» **Jan von Bergen,** fältskär, † 1689, »widh pass om sine 30 åhr gambal», begrofs 1690 25/9, efter att ett helt år hafva stått obegrafven.

(**Paul Schutz,** gift 1705 14/2 i Köping med »enkiematronan» *Catharina Bredenberg*).

Johan Hahn, »regementsfeltschier», gift med *Maria Kling*. — Dotter: *Catharina Maria*, f. 1720 22/2 i Köping.

Johan Lilja, chirurg, hade förut varit »i preussisk tjenst»; erhöll tillstånd af landshöfdingen att nedsätta sig i Köping 1731 /1; begr. 1734 5/8.

Gift 1733 20/9 i Köping med *Catharina Bergström*.

Johan Christian Wilsnak, stadsfältskär i Nora och gift med *Helena Catharina Söderberg*, bodde här i slutet af 1700-talet, hvarest nedanstående barn voro födda: *Margareta Helena*, f. 1791 21/9; *Catharina Charlotta*, f. 1800 11/12.

Stadskassörer.

Före år 1676 synes borgmästaren jämte två stundom flera vid hvarje rådstuga särskildt utsedda rådmän hafva handhaft stadens kassa, utan att därför hafva åtnjutit någon aflöning. Undantag härifrån gjordes visserligen redan 1674, då Christian Bredenberg detta år utsågs till »kassör öfver stadens kassa», men detta var endast ett förtroendeuppdrag utan särskild godtgörelse; först 1676 $^{3}/_{3}$ utsågs särskild stadskassör, med lön af 30 daler smt årligen och befattningen upptogs i stadens utgiftstat, ehuruväl under åren 1678—1683 tjänsten uppehölls såsom förr af borgmästare och rådmän. Tjänsten var under de närmast följande åren förenad med kämnärsnotarietjänsten och lönen förhöjdes 1696 till 50 daler smt, men först genom k. resolutionen 1719 $^{29}/_{8}$ erhölls tillstånd att i aflöningsstaten särskildt upptaga stadskassören. Lönen fastställdes 1721 till 120 daler smt, 1819 till 266: $_{32}$ rdr rmt och 1850 till 266: $_{32}$ b:co rdr.

Petter Larsson Åhs antogs 1676 $^{3}/_{3}$ till »kassör för stadens 1676—1677
kassa»; afgick följande år. Se rådmän.

Johan Persson Westman var stadskassör för året 1677 $^{18}/_{5}$ 1677—1678
—1678 $^{15}/_{5}$, blef gästgifvare 1680 $^{12}/_{6}$ och kämnär 1694 $^{19}/_{5}$; hans vidare öden äro obekanta.

Se ofvan. 1678—1683

Jacob Caveel blef stadskassör 1683 $^{22}/_{5}$ och innehade tjänsten 1683—1691
till 1691. Se rådmän.

Magnus Rönbergh uppehöll jämte stadsskrifvaretjänsten äfven 1691—1694
denna befattning från 1691 $^{8}/_{6}$—1694 $^{19}/_{5}$. Se magistratssekreterare.

Johan Fraxel antogs till stadskassör och notarie på kämnärs- 1694—1702
kammaren 1694 $^{19}/_{5}$, men afgick 1702, då han valdes till stadssekreterare i Örebro; † 1713 $^{24}/_{9}$ i Örebro.

Gift med *Helena Boman*, dotter af inspektoren vid Göksholm i St. Mellösa socken i Örebro län Zacharias Boman. — Barn: *Catharina Maria*, f. 1702 $^{5}/_{8}$ i Köping; *Zacharias*, f. 1705 $^{22}/_{3}$ i Örebro, † 1709 $^{1}/_{8}$ där; *Johannes*, f. 1706 $^{17}/_{8}$ i Örebro.

Carl Remmer, stadsnotarie i Sala, antogs till stadskassör och 1709—1711
kämnärsnotarie 1708 $^{19}/_{12}$ och aflade sin ed 1709 $^{15}/_{3}$, men frånträdde sysslan, då valdes till stadssekreterare 1711 $^{30}/_{12}$. Se magistratssekreterere.

Lars Beckman var stadskassör 1712—1716. Se rådmän. 1712—1716

Gilius Willmoth efterträdde Beckman 1716 $^{15}/_{11}$, men kom 1716—1719
snart på balans och blef afsatt 1719; hans vidare öden äro okända.

Anders Enroth bestridde stadskassörstjänsten här från 1719 1719—1726
till 1726, då han blef rådman. Se rådmän.

1726—1727 **Petter Brunnmark,** som efterträdde Eneroth, innehade tjänsten allenast ett år; 1727 $^{1}/_{12}$ begärde han afsked från densamma. Se rådmän.

1728—1734 **Cornelius Aulijn,** stadskassör 1728 $^{10}/_{1}$, begärde afsked 1734 $^{18}/_{12}$. Se rådmän.

1735—1741 **Jonas Ahlmarker** valdes till stadskassör 1735 $^{20}/_{2}$. Då han i början af 1740-talet dessutom innehade stadssekreterare-, vägare- och kämnärsnotarietjänsterna, torde detta arbete hafva blifvit honom för drygt, ty 1741 $^{9}/_{7}$ öfverlämnade han med magistratens tillstånd stadskassörs- och kämnärsnotarietjänsterna till efterföljande. Se magistratssekreterare.

1741—(1749) **Eric Hiortman,** f. 1705, tituleras kammarskrifvare, då han 1741 $^{9}/_{7}$ blef »vice» stadskassör och kämnärsnotarie. Huruvida han blef ordinarie och i så fall huru länge han innehade stadskassörstjänsten är ej af handlingarne kändt, endast att han lämnat den före 1749; notarietjänsten däremot torde han hafva bestridt till sin död 1763 $^{27}/_{10}$.

Gift 1732 i Fellingsbro socken med *Catharina Norberg*, f. 1708 $/_{6}$ i nämnda socken, † 1785 $^{4}/_{12}$, dotter af bruksinspektoren Magnus Norberg och Greta Lena Almqvist. — Barn: *Brita Sofia*, f. 1733 $^{26}/_{5}$ i Fellingsbro socken, † 1798 $^{28}/_{10}$ i Köping, gift 1753 $^{25}/_{2}$ med bergs- och stadsfältskären i Köping *Frantz Michael Steinfeldt; Magnus*, f. 1734, † 1817, tullskrifvare i Köping, se tullskrifvare; *Maria Lovisa*, f. 1742 $^{12}/_{11}$, † 1779 $^{4}/_{6}$, gift 1768 $^{16}/_{10}$ med bruksinspektoren och handlanden i Köping *Per Nordsten*, f. 1737 i Norrbärke socken, † 1793 $^{21}/_{5}$ i Köping.

(1749)—1753 **Carl Gustaf Nyberg** var stadskassör här 1749; blef afsatt för balans 1753. Han bodde i Köping ännu 1762, men hans vidare öden äro okända.

Gift 1750 $^{27}/_{3}$ med *Elisabet Sofia Hallman*, f. 1729 $^{20}/_{7}$, † 1761 $^{9}/_{10}$, dotter af tullskrifvaren Samuel Hallman och Maria Catharina Strangh. — Barn: *Carl Gustaf Samuel*, f. 1751 $^{10}/_{9}$, † s. å. $^{29}/_{10}$; *Samuel Hercules*, f. 1753 $^{9}/_{8}$, † 1755 $/_{10}$; *Carl Wilhelm*, f. 1756 $^{20}/_{1}$, † 1762 $^{27}/_{4}$; *Maria Lovisa Sophia*, f. 1760 $^{24}/_{1}$, † 1762 $^{5}/_{6}$.

1753—1779 **Mårten Ahlander** efterträdde Nyberg som stadskassör, men afsade sig befattningen 1779 $^{17}/_{5}$. (Vägaren Lars Fredrik Fabritius var vikarie för honom under många år på 1770-talet). Han återtog på magistratens begäran sysslan efter Printz' afsättning 1781, men begärde åter och erhöll afsked 1785 $^{24}/_{1}$. Se rådmän.

1779—1780 **Per Ahlander,** f. 1721 $^{18}/_{7}$ vid Ortala bruk i Roslagen och broder till föregående, hade förut varit bruksägare, men inflyttat till Köping; antogs till stadskassör efter brodern 1779 $^{17}/_{5}$, men dog redan 1780 $^{10}/_{1}$. Ogift.

1780—1781 **Abraham Bernhard Printz,*** f. 1745 $^{2}/_{8}$, son till kyrkoherden i Simtuna församling af Ärkestiftet Abraham Printz och Catharina Wåhlberg, blef, enligt sin till magistraten inlämnade meritlista, kammarskrifvare i krigskollegii artillerikontor 1769 $^{19}/_{12}$, förordnades att på ett års tid förestå mantalskommissariesysslan i Västerås norra fög

---

* Farbroder till statssekreteraren Abraham Roland Prinzencreutz, f. 1780, † 1836.

deri 1774 $^{12}/_{9}$ och var vid ansökningens ingifvande vice mantalskommissarie. Han valdes till stadskassör 1780 $^{1}/_{5}$, men fick icke öfvertaga tjänsten, på grund af bristande caution; dock tilläts honom att aflägga sin ed 1781 $^{12}/_{2}$. Hvad borgerskapet hade emot honom, framgår icke af protokollen, men fastän han sedermera presterade tillräcklig borgen, förklarades han af magistraten afsatt 1781 $^{29}/_{10}$. Han skulle öfverklaga beslutet härom, men hördes ej vidare utaf.

Mårten Ahlander. Se ofvan. 1781—1785

Fredrik Tillée valdes till stadskassör 1785 $^{4}/_{4}$. Medsökanden, 1785—1792
dåvarande kämnärsnotarien, sedermera landsfiskalen och slottsinspektoren vid Strömsholm Carl Lind skulle öfverklaga valet, men »återkallade sitt missnöje» s. å. $^{11}/_{4}$, och samma dag antogs och konstituerades Tillée till tjänsten; afgick då han valdes till rådman 1792. Se rådmän.

Johan Gustaf Hjelm antogs till stadskassör 1792 $/_{10}$, men 1792—1796
afsade sig tjänsten 1796. Se rådmän.

Johan Peter Nordqvist var auktionsnotarie och underexekutor 1796—1800
i Köping, då han antogs tili stadskassör 1796; kom på balans och afsattes i början af år 1801, men afvek från staden i juli s. å., sedan magistraten $^{20}/_{4}$ till landshöfdingeämbetet insändt protokoll rörande balansen, hvilken utgjorde 3,286 rdr rgs; till att ersätta detta fanns endast borgen till ett belopp af 1,333 rdr rgs och gården n:r 205 i staden. Målet mot Nordqvist fortfor ännu 1806; slutdom föll 1807 $^{31}/_{1}$ i rådhusrätten, men först 1808 $^{21}/_{6}$ i hofrätten. Efter straffets utstående återkom han till Köping och var extra tulluppsyningsman därstädes 1818.

Gift 1794 med *Maja Lisa Reef*, f. 1759, † 1804 $^{22}/_{4}$ i Köping. — Barn: *Reinhold*, f. 1799 $^{21}/_{9}$; *En son.*

Johan Peter Hambn blef stadskassör efter Nordqvists afsätt- 1801—1813
ning 1801; begärde och erhöll afsked 1814 $^{17}/_{1}$. Se rådmän.

Carl Fredrik Zedritz, f. 1769 $^{17}/_{11}$ i Sala, son till bergsfiskalen 1814—1824
därstädes Henrik Zedritz och Beata Elisabet Efvert, var faktor i Köping, då han af magistraten antogs till stads- och kronokassör 1814 $^{17}/_{1}$; nummerlotterikollektör efter Wiberg 1816, men afgick från denna befattning med årets slut. Död 1824 $^{12}/_{8}$.

Gift med *Brita Catharina Örn*, f. 1784 $^{9}/_{6}$ i Värmland, † 1835 $^{13}/_{3}$. — Barn: *Carl Edvard*, f. 1805 $^{25}/_{6}$ i Alingsås, fil. mag., slutligen professor i romersk vältalighet och poesi vid Uppsala universitet 1852; † 1859 $^{17}/_{3}$, gift 1838 med *Eriana Elisabet Nyström; Sofia Charlotta*, f. 1814 $^{9}/_{8}$ i Köping.

Isak Ullberg, som efterträdde Zedritz 1824, erhöll afsked från 1824—1847
kronouppbördsmans- och stadskassörstjänsterna 1847 $^{11}/_{10}$. Se rådmän.

Johan Erik Möller, antagen 1847 $^{11}/_{10}$, afgick från denna tjänst 1847—1864
1864. Se rådmän.

Viktor Napoleon Gustafsson, f. 1825 $^{4}/_{2}$ i Stockholm. Han 1864—1874
antogs omkring år 1855 till förvaltare vid Ferna bruk och blef sedan dess faktor i Köping, hvarest han antogs till stadskassör 1864; tillträdde denna tjänst s. å. $^{1}/_{10}$; kamrer vid Köping—Uttersbergs järnväg; † 1874 $^{1}/_{12}$ i Köping.

Gift 1:o 1854 30/10 vid Gäsjö i Norbergs socken i Västmanlands län med *Wilhelmina Olivia Gustafva Esseen*, f. 1831 i Heds socken, † 1864 2/9 vid Gäsjö, dotter af bruksförvaltaren vid Gäsjö bruk C. E. Esseen; 2:o 1865 12/10 i Grangärde socken i Kopparbergs län med *Maria Elisabet Esseen*, f. 1835 21/10 i Rättviks socken, dotter af komministern Per Anders Esseen och Kristina Elisabet Klingius. — Barn: *Anna Carolina Wilhelmina*, f. 1855 22/8 vid Ferna bruk i Gunnilbo socken, liksom helsyskonen, gift 1901 23/9 med bruksägaren, R. N. O. m. m. *Knut Henrik Falk*, f. 1836; *Viktor August*, f. 1858 25/12, tv., vistas i Buenos Aires i Syd-Amerika; *Viktorina Elisabet*, f. 1858 25/12, tv., gift 1881 21/9 i Köping med bankkassören *Per Gunnar Esseen*, f. 1853 i Orsa socken, † 1905 8/7 i Falun; *Emma Matilda*, f. 1861 26/1, gift 1881 21/9 i Köping med handlanden *G. A. Murelius*, f. 1855 2/5 i Särna socken i Dalarne; *Knut Fritiof*, f. 1862 26/9, † 1866 21/7 i Köping; *Per Gunnar*, f. 1867 16/6 i Köping, liksom helsyskonen, † s. å. 17/10; *Gurli Maria*, f. 1868 9/10, † 1877 18/5; *Judith Olivia*, f. 1870 4/9, kontorist, ogift.

1875— **Gustaf Magnus Vilhelm Wijkman,** f. 1841 31/7 i Romfartuna socken i Västmanlands län. Föräldrar: kronolänsmannen Per Magnus Wijkman och hans 2:a hustru Elisabet Sofia Törnstrand. Student i Uppsala 1860 24/5; kameralexamen 1862 8/12 därstädes; e. o. landskontorist i Västmanlands län s. å. 13/12; kronolänsman i Åkerbo härads 3:e distrikt 1874 23/1 och i Kungsörs fögderis 3:e distrikt 1883 12/2; häradsskrifvare i Kungsörs fögderi 1884 5/12. Drätselkamrerare i Köping 1869 12/4—1886 1/10; syssloman vid lasarettet 1872 13/2—1898 15/11; stads- och kronouppbördskassör 1875 med tillträde s. å. 1/2; ordförande i bevillningsberedningen i Köping 1876—1902; ordförande i styrelsen för Mälarprovinsernas enskilda banks afdelningskontor därstädes 1903; dessutom ledamot af drätselkammaren och kyrkorådet under olika tider samt har innehaft åtskilliga andra kommunala förtroendeuppdrag; äger fastigheterna n:r 183 och 184 i staden.

Gift 1:o 1874 20/8 i Köping med *Jenny Christina Hjelm*, f. 1848 26/8, † 1879 7/11, dotter af vågmästaren Per Gustaf Hjelm och Christina Johanna Nordahl; 2:o 1884 11/6 med *Elisa Eugenia Eneqvist*, f. 1860 30/8 i Visby, dotter af handlanden därstädes Oskar Eneqvist och Matilda Ihre. — Barn: *Signe Jenny Elisabet*, f. 1875 19/6 i Köping, liksom alla barnen, † 1879 16/10; *Carl Gustaf Magnus*, f. 1878 7/6, löjtnant i Lifregementets grenadierers reserv, e. o. landskontorist i Västmanlands län 1898 18/12—1906 15/10, då han blef tjänstförrättande landskontorist i Uppsala län, gift 1904 27/10 i Stockholm med *Karin Beckman*, f. 1883 23/3 på Malingsbo bruk i socknen af samma namn i Kopparbergs län; *Elsa Mathilda Sofia*, f. 1885 2/11; *Anny Nadine Elisa*, f. 1888 14/6; *Magnhild Assli Maria*, f. 1889 10/11; *Petrus Gustaf Adolf*, f. 1895 22/12.

Stadsfiskaler.

Stadsfiskalstjänsten, som under 16- och början af 1700-talen var förenad med befattningen som »utridare i bergslagen», inrättades hufvudsakligen för att bättre tillgodose stadens intressen vid dess handel med omkringliggande bergslag, så att icke i denna gjordes intrång af närliggande städer och järnbruk. Vid Valborgsmässorådstugan 1674 $^{4}/_{5}$ tillsattes tjänsten första gången med

»Unge» Olof Hansson Tätting, son till stadsskrifvaren och 1674
rådmannen Hans Erichsson; borgare i Köping; afgick från tjänsten redan s. å.; lefde ännu 1720.

Gift med *N. N.* — Son: *Jacob Olsson*, † 1737, bonde i Jemmertuna by i Köpings socken, gift 1:o 17.. med *Karin Larsdotter;* 2:o 1726 $^{15}/_{11}$ med *Anna Andersdotter Taberman*, i hennes andra gifte [gift 1:o 171. med borgaren och handlanden i Köping *Petter Aswer*, f. 168., † 1725 $^{30}/_{1}$; 3:o 1739 $^{20}/_{2}$ med befallningsmannen vid Stäholm i Munktorps socken *Hans Krönich*, f. 1697, † 1740 $^{26}/_{3}$ (broder till Zacharias Krönich, f. 1686, † 1737, kapten, adl. Kröningssvärd, n:r 1566)], f. 1690 vid Semla bruk i Västanfors socken i Västmanlands län, † 1746 $^{21}/_{12}$, dotter till brukssmeden Anders Taberman; Jacob Olsson bevakade vid bouppteckningen efter farbrodern, kämnären Per Hansson Tätting 1720 $^{29}/_{3}$ sin svågers, majoren *Wollmar Blosenhielm*, rätt.

Erik Ifvarsson, son till rådmannen Ivar Biörnsson, efterträdde 1674—1676
Tätting 1674; kämnär 1681 $^{28}/_{5}$ och gästgifvare 1688 $^{1}/_{6}$.

Gift med *Brita Olofsdotter*, dotter till kyrkovärden och gästgifvaren Olof Erichsson Tätting († 1668) och Brita Henriksdotter.

Erik Andstedt antogs till stadsfiskal 1676 $^{8}/_{5}$. Se rådmän. 1676—1678

Olof Larsson 1678 $^{15}/_{5}$, endast känd till namnet. 1678—1679

Daniel Nilsson De Wigge, »monsiör», antogs till stadsfiskal 1679—1684
1679 $^{10}/_{10}$ och erhöll landshöfdingens fullmakt å tjänsten s. å. $^{20}/_{10}$ med lön af 100 daler smt; † 1684.

Gift med *Elisabet Larsdotter*, nämnes änka 1685 $^{22}/_{1}$.

Erik Linnander efterträdde De Wigge, men begärde och erhöll 1685—1690
redan 1690 $^{4}/_{6}$ afsked »för den ringa löns skull»; ej vidare känd.

Huruvida under dessa år tjänsten varit indragen, har icke kunnat 1690—1723
utredas, men någon stadsfiskal nämnes icke efter Linnander före

Nils Ridberg, f. d. expeditionsbefallningsman, hvilken antogs 1723
1723 /6, men af okänd anledning afsattes redan s. å. $^{1}/_{8}$; bergsfogde.

Gift med *Anna Agneta Sahlstedt*, f. 1689, † 1731, dotter af inspektoren Abraham Henrik Sahlstedt och Margareta Christiernin. — Barn: *Peter; Greta Lisa.*

Johan Gabrielsson antogs »ad interim» 1723 $^{1}/_{8}$ i den afsatta 1723—1724
Ridbergs ställe.

1724—1728 **Johan Schultz** erhöll tjänsten 1724 24/8, men afgick från densamma, då han valdes till rådman 1728. Se rådmän.

1728—1737 **Anders Ramsell,** fältväbel, antogs 1728 30/4; † 1737.

1737—(1755) **Carl Fredrik Falk** blef vice stadsfiskal 1736 5/5 och ordinarie 1737 efter Ramsell; var kvar ännu 1755.

(1755)—1757 **Ägidius Esseen** var stadsfiskal innan han blef e. o. rådman 1757 30/9. Se rådmän.

1757—1759 **Bengt Wessman,** som varit t. f. stadskassör i Köping, var häradsskrifvare, då han antogs till interimsstadsfiskal efter Esseen 1757 /12; 1759 16/3 anmälde magistraten till landshöfdingen att Wessman afsagt sin tjänsten.

1759—1763 **Thure Haglund,** f. 1716 vid Karlsfors i Los socken i Gäfleborgs län, student i Uppsala och sedermera anställd på regementsskrifvarekontor; bevistade finska kriget 1741—43 såsom extra mönsterskrifvare vid k. lifregementet; interimsmönsterskrifvare vid Kungörs kompani af berörda regemente 1745; ordinarie mönsterskrifvare där 1747; tog afsked på grund af svår giktsjukdom 1752; antogs till stadsfiskal i Köping 1759 16/3, men lämnade denna tjänst på grund af otillräcklig lön 1763 /10, samt antogs till vice tullskrifvare i början af 1764; var sedermera »pedagogus» vid Köpings skola; † 1781 8/12.

Gift 1747 med *Inga Collman*, f. 1712, † 1778 13/3. — Barn: *Catharina Charlotta*, f. 1748 i Björskogs socken; *Brita Maria*, f. 1756 21/8 i Köping; bägge lefde ogifta vid faderns död.

1763—1768 **Magnus Rodin,** f. 1718 23/8, antogs till interimsfiskal 1763 7/11 och till ordinarie stadsfiskal 1764 12/11; afsked och bortflyttade jämte hustrun 1768.

Gift 1:o 1749 6/6 med *Dorotea Avander*, i hennes andra gifte (gift 1:o 1731 med handlanden i Köping *Jacob Molin*, f. 1693 i Nordmalings socken i Västerbottens län, † 1746 21/9 i Köping), f. 1710 1/5 i Ava by i Nordmalings socken, † 1762 21/1; 2:o 1765 31/12 med änkan *Christina Nör(e)nberg*. — Barn: *Carl Magnus*, f. 1766 13/8, † s. å. 30/10; *Alexander Magnus*, f. 1767 17/9, † 1768 26/12.

1768—1770 **Erik Nordstrand,** f. 1720 11/11 i Munktorps socken och son till soldaten Lars Spännare i Norsta by i nämnda socken, hvaraf sonen tog namn, och Carin Nilsdotter, hade förut varit faktor och handlande, då han antogs till stadsfiskal 1768 23/4, men blef redan 1770 18/6 afskedad med bibehållande af lönen; † 1786 2/1.

Gift 1753 4/11 med *Sara Elisabet Norman*, f. 1726, dotter af rådmannen Petter Norman och Maria Biörk.

1770—1798 **Anders Enochsson Söderqvist** var stadsfiskal 1770—1798. Under åren 1785—1789 var dock sedermera rådmannen J. G. Hjelm tillförordnad. Se rådmän.

1798—1816 **Carl Olof Wiberg** förordnades i slutet af december 1789 till vice stadsfiskal under Söderqvists fortsatta tjänstledighet och blef ordinarie 1798 24/8. Se rådmän.

1816—1824 **Erik Getzhult,** f. 1779 24/10 i Lundby socken i Västmanlands län. Föräldrar: frälseinspektoren vid Johannesberg i nämnda socken Carl Erik Getzhult och Anna Greta Lindholm. Till yrket kopparslagare, föreslogs han efter Wibergs död att förestå tjänsten under

vakansen 1816 $^{12}/_{4}$ och blef efter ansökningstidens utgång bland tre sökande antagen till stadsfiskal s. å. $^{23}/_{8}$. Efter någon tid visade det sig dock, att han icke var denna befattning vuxen. Genom skrifvelse 1823 $^{30}/_{5}$ anställde K. M:ts befallningshafvande i Västerås län åtal mot Getzhult »för engelska couriren Rosendals obehöriga anhållande (d. $^{6}/_{4}$) med det mera, som syntes ligga Getzhult till last». Detta oaktadt anhöll han s. å. $^{23}/_{9}$ en norsk kurir Halvor Olssen, hvarom magistraten den $^{7}/_{11}$ underrättade landshöfdingeämbetet med hemställan om justitiekanslärsämbetets underrättande; d. $^{28}/_{11}$ öfverlämnar magistraten utslaget i de båda kurirmålen, och hemställer, med framhållande af Getzhults vid flera andra tillfällen ådagalagda oskicklighet och okunnighet i kännedomen om författningarna och att varningar icke hjälpa, huruvida han är lämplig att vidare innehafva tjänsten. Justitiekansläreu lät dock denna gång bero vid »föreställningar och varning», men redan följande år var en ny rättegång anhängiggjord mot honom, och då han dessutom 1824 $^{7}/_{9}$ blef sakfälld för fylleri var måttet rågadt; tre dagar senare anhåller magistraten att Getzhult så skyndsamt som möjligt måtte skiljas från sin innehafvande fiskalstjänst, hvilket skedde s. å. $^{9}/_{11}$. Hans slut blef sorgligt; sedan hustrun begärt hans ställande under förmyndare 1826 $^{26}/_{6}$ — hon vann på hösten s. å. boskillnad — anhåller magistraten 1827 $^{6}/_{8}$ på grund af Getzhults förargelseväckande uppträdande samt »då han sysslolös och under hotelser ströfvar omkring på gatorna samt på grund af sitt — af allt att döma — sinnesförvirrade tillstånd är en fara för staden», att han måtte försändas till korrektions- eller allmänt arbetshus; några månader senare skar han halsen af sig med en knif 1828 $^{19}/_{1}$.

Gift 1807 med *Catharina Elisabet Carlbom*, f. 1784 i Söderbärke socken. — Barn: *Eric Gustaf*, f. 1808 $^{6}/_{3}$; *Lena Gustafva*, f. 1810 $^{20}/_{3}$; *Carl Alfred*, f. 1820 $^{10}/_{11}$.

Carl Fredrik Ahlbom, f. 1787 $^{24}/_{9}$ i Jonshult i St. Åby socken 1825—1832
i Östergötlands län. Efter Getzhults afsättning förordnades stadskassören Isak Ullberg att uppehålla fiskalstjänsten under vakansen 1824 $^{12}/_{11}$ och efter ansökningstidens utgång föreslogs han äfven bland fyra sökande till tjänsten 1825 $^{7}/_{3}$, men i stället utnämnde justitiekanslärn Ahlbom, som hitkom från Vaxholm; underexekutor; † 1832 $^{19}/_{7}$.

Gift med *Hindrina Löfborg*, i hennes andra gifte (gift 1:o med *N. N. Wallerius*), f. 1766 $^{22}/_{10}$, † 1842 $^{5}/_{3}$, dotter till rådmannen i Köping Erik Löfborg och Hindrina Hellerstedt.

Johan Ulrik Amatius Hök, f. 1801 $^{4}/_{11}$ i Söderbärke socken. 1832—1843
F. d. handlande, då han af magistraten föreslogs att bestrida tjänsten under vakansen 1832 $^{22}/_{7}$; stadsfiskal och t. f. underexekutor s. å.; † 1843 $^{7}/_{5}$.

Gift 1827 med *Eva Beata Hökerberg*, f. 1806 $^{24}/_{5}$, † 1865 $^{18}/_{11}$, dotter af häradshöfdingen i Åkerbo härad Anders Jakob Hökerberg (f. 1769 $^{22}/_{1}$, † 1811 $^{18}/_{1}$) och Magdalena Sofia Du Rietz, adl. ätten n:r 666 (f. 1773 $^{2}/_{11}$, † 1832 $^{8}/_{1}$). — Dotter: *Eva Gustafva Sofia*, f. 1828 $^{15}/_{6}$.

Carl Olof Hammarström, f. 1808 $^{29}/_{7}$ i Ållsta i Munktorps 1843—1852
socken och son till smeden Carl Hammarström och Maria Charlotta

Enrot, var handlande och underexekutor i Köping, då han, sedan Hök genom ett slaganfall blifvit sängliggande sjuk, förordnades att t. v. under Höks sjukdom bestrida fiskalstjänsten 1842 12/9; förordnades 1843 8/5 på tjänsten under vakansen och föreslogs efter ansökningstidens utgång, då han var ensam sökande, af magistraten till stadsfiskal s. å. 6/7; ägde gård i staden. Död 1852 28/3.

Gift 1833 12/7 med *Charlotta Augusta Zetterström*, f. 1814 17/6 i Köping, † 1854 29/5 där, dotter af timmermannen Anders Zetterström och Christina Cathrina Tidstrand. — Barn: *Carolina Augusta*, f. 1832 12/9; *Lovisa Charlotta*, f. 1833 16/12, † 1890 14/6; *Carl Oskar*, f. 1836 24/11; *Amalia Sofia*, f. 1839 4/9; *Betty Maria Julia*, f. 1844 9/1, † 1866 30/10; *Wilhelmina Desideria*, f. 1846 22/5, † s. å. 6/6; *Gustaf Leopold*, f. 1847 23/9.

1853—1885 **Lars Wikström,** f. 1812 6/8 i Vintrosa socken i Örebro län. Kronolänsman i Kung Carls och Torpa socknar; erhöll magistratens förord till fiskalsbefattningen efter Hammarström 1852 14/6, men kunde för sjukdom icke infinna sig i Köping förrän följande år 25/4, då han uppvisade sitt af justitiekanslärsämbetet utfärdade konstitutorial och aflade sin ed; måste på grund af sjuklighet anhålla om tjänstledighet i slutet af år 1884. Död 1885 4/6.

Gift 1848 med *Cecilia Lovisa Bernhardina Svanström*, f. 1812 22/12, † 1886 29/8, dotter af rådmannen i Köping Daniel Svanström och Charlotta Lovisa Söderqvist. — Son: *Axel*, f. 1850 2/8, † 1858 22/11.

1885—1902 **August Ludvig Vogel,** f. 1853 25/8 i Gunnilbo socken. Stadsfogde i Köping 1878; t. f. stadsfiskal under vakansen efter Wikström 1885, ordinarie stadsfiskal s. å. 5/10; afgick från sistnämnda befattning på grund af sjuklighet 1902, men kvarstår som stadsfogde. Han innehar sedan 1875 inkasserings-, rättegångs- och affärsbyrå i Köping, blef kontrollant vid Mälarprovinsernas enskilda banks expeditionskontor därstädes 1893 och verkställande direktör i Örebro handelsbanks afdelningskontor i samma stad 1898 samt var under sin krafts dagar mycket använd i kommunala värf.

Gift 1878 5/7 med *Maria Charlotta Andersson*, f. 1859 23/2 i Bro socken. — Barn: *Ester Maria Adelaide*, f. 1881 14/5, gift 1903 5/9 i Stockholm med *Adolf Birger Fredrik Silfverling*, f. 1879 26/10; *Julia Teresia Charlotta*, f. 1883 9/1, † s. å. 4/2; *Carl August Vilhelm*, f. 1884 27/1; *Sally Elsa Maria*, f. 1886 6/6; *Ernst August Waldemar*, f. 1888 4/6, † 1891 23/1; *Ejnar August Ludvig*, f. tv. 1889 13/9; *Ingrid Maria Charlotta*, f. tv. 1889 13/9; *Erik August Magnus*, f. 1891 27/6; *Ragnar Erik August*, f. 1895 18/5; *Ernst August Gunnar*, f. 1897 8/9.

1902— **Alfred Herman Lindstedt,** f. 1869 14/2 i Arboga, son af garfverifabrikören Johan Gustaf Wilhelm Lindstedt och Katarina Georgina Nyström, innehade anställning å stadsfogde och stadsfiskalskontor 1885—1902, då han antogs till stadsfiskal efter Vogel; innehar juridisk byrå i Köping.

Gift 1897 22/3 med *Juliana Josefsson*, f. 1869 19/12 i Köping, dotter af lokomotivföraren Josef Josefsson och Maria Karolina Nordqvist. — Barn: *Sonja Elisabet*, f. 1898 3/1; *Gunhild Maria*, f. 1894 9/4.

Postmästare.

Joen Månsson antogs till Köpings förste postmästare 1639 och erhöll s. å. $^{4}/_{10}$ frihet å ett skattehemman om 10 öresland i Ullavi i Köpings socken; år 1644 uppbar han i lön 25 daler »hvitt mynt». Han afgick från postmästaretjänsten med 1646 års utgång, då han valdes till rådman. Se rådmän. 1639—1646

Måns Knutsson Dreffling antogs till postmästare 1647, då han s. å. $^{22}/_{8}$ erhöll besittningsrätt å ett hemman Norsa i Köpings socken. Se justitieborgmästare. 1647—1673

Efter Dresslings död 1673 $^{15}/_{8}$ innehades postmästaretjänsten till 1678 af hans änka *Katarina Johansdotter.* 1673—1677

Knut Magnus Dreffling, son af företrädaren, blef student 1660 och skötte såsom faderns biträde och efter hans död postkontoret. Han föreslogs af rådstugan 1673 $^{24}/_{9}$ till byggningsborgmästare efter fadern, men blef icke utnämnd; postmästare 1678 före $^{8}/_{6}$; afsatt 1694 för förskingring af kronans medel, hvarom uppstod en långvarig rättegång. År 1697 $^{17}/_{2}$ ankom landshöfdingens bref angående f. d. postmästare Dresslings balans med förnyad begäran om förklaring från Dreffling å k. kammarrevisionens bref af 1696 $^{24}/_{10}$. Först två år senare synes saken vara afgjord, ty 1699 $^{28}/_{2}$ ankom landshöfdingens bref att den halfva gård, som Dreffling ägde i staden, skulle försäljas till balansens täckande. — Dreffling, som sedermera blef mantalskommissarie och inspektor öfver Stora Kopparbergs konst- och grufvefält, lefde ännu i september 1709, men var död 1717. 1678—1694

Gift med *Gertrud Hising,* † före 1717 $^{1}/_{6}$, dotter af justitieborgmästaren Olof Michelsson Hising och Anna Leffler. — Barn: *Olaos,* f. 1688 $^{3}/_{8}$, var död 1717 $^{1}/_{6}$; *Maria,* f. 1694 $^{4}/_{6}$, † ung; *Anna Catharina,* svagsint, inlöst på Danvikens dårhus 1720; *Christina,* lefde 1717 $^{1}/_{6}$, men var död 1719 $^{23}/_{7}$, då bouppteckning hölls efter henne och modern; *Beata,* gift före 1717 med räntmästaren i Kalmar *Isac Nyman; Magdalena,* gift 1719 med mästerkocken hos grefve Tessin *A. Fraxin.*

Carl Hising, justitieborgmästaren, åtog sig postmästarebefattningen efter Dresslings afskedande 1694. Se justitieborgmästare. 1694—1702

Olof Hising, Carlsson, efterträdde fadern såsom postmästare; tog afsked från postmästaretjänsten 1719 $^{1}/_{5}$. Se borgmästare. 1703—1719

Carl Remmer blef postmästare 1719. Se magistratssekreterare. 1719—1728

Petter Norberg, se rådmän. 1728—1773

Ernst Fredrik Scharff, f. 1739 i Torpa socken i Södermanlands län. Föräldrar: kyrkoherden i Karlskyrka församling af Strängnäs 1773—1779

stift Florentinus Scharff och Hedvig Corte. Postmästare 1774; afsked och flyttade till Stockholm 1779.

Gift 1:o 1773 24/10 med *Christina Maria Böök*, i hennes andra gifte (gift 1:o 1767 med komministern i Skinnskattebergs församling i Västerås stift *Lars Zimmerman*, f. 1708 4/2, † 1770 23/10), f. 1734 2/11, † 1775 21/8, dotter af kyrkoherden i Skinnskatteberg Lars Böök och Anna Petræus; 2:o 1776 med *Anna Catharina Rhollff*, f. 1749 i Stockholm. — Barn: *Florentin Samuel*, f. 1777 29/4, † 1779 28/1; *Maria Elisabet*, f. 1779 4/3.

1779—1790 **Per Löfberg**, vågmästare i Köping, blef jämväl postmästare 1779 22/2. Se vågmästare.

1790—1813 **Johan Samuel Djurman**, f. 1763 31/1 i Björksta socken i Västmanlands län, där fadern Samuel Djurman var kyrkoherde; modern hette Christina Nordlindh. Postmästare 1790 1/10; afsked 1813 8/11; hofkamrerare. Död 1821 3/4.

Gift 1795 25/10 med *Helena Maria Fridsberg*, f. 1771 1/2, † 1849 9/4, dotter af stadsfältskären i Köping Petter Fridsberg och Susanna Catharina Kumblin. — Barn: *Catharina Christina*, f. 1796 16/12, † 1875 14/7, ogift; hon testamenterade bl. a. 1,500 rdr rmt till en fond, hvaraf årliga räntan skulle tillfalla trenne behöfvande fruntimmer af medelklassen i Köpings stads församling samt 1,000 rdr rmt till ett barnhem för flickor i Köping; *Charlotta Maria*, f. 1802 7/8, † 1860 1/10, ogift.

1813—1830 **Jakob Wahrenberg**, f. 1789 24/5 i Arboga, son af rådmannen och postmästaren därstädes Gerhard Wahrenberg och Brita Catharina Ahlborg, blef e. o. postexpeditör 1813 2/2; t. f. postmästare i Dalarö s. å. 26/5 och postmästare i Köping s. å. 8/11; postinspektors n. h. o. v. 1829 18/7; 1:ste kontrollör vid Stockholms postkontor 1830 20/2. Död 1847 22/2 i Stockholm.

Gift 1816 3/9 med *Christina Fredrika Malmgren*, f. 1786 26/7, † 185 ., dotter af tullinspektoren på Dalarö Johan Anders Malmgren och Cornelia Lund. — Ett dödfödt barn 1824 11/10.

1830—1832 **Per Larsson Agelin**, f. 1775 i Asks socken i Malmöhus län; mönsterskrifvare vid Konungens eget värfvade regemente 1794; fältpostmästare vid armén i Pommern 1805 29/10 och vid södra armén i Skåne 1808 4/4; 1:e kontrollör vid Stockholms postkontor 1812; postmästare i Köping 1830 20/2 genom tjänstebyte med föregående. Död 1832 6/5 på Kvartinge i Kernbo socken i Södermanlands län.

1832—1838 **Karl Gustaf Karlström**, f. 1795 5/7 i Bergs socken i Östergötlands län. Föräldrar: kaptenen Johan Georg Karlström och grefvinnan Eleonora Elisabet Lagerberg. Löjtnant vid Lifregementets grenadierkår 1815 4/4; kapten 1826 11/5; R. S. O. 1829; majors afsked; postmästare i Köping 1832 27/10. Död 1838 6/9 i Köping.

Gift 1817 27/7 med *Fredrika Charlotta Sofia von Unge*, f. 1793 2/12 i Odensvi socken i Västmanlands län, † 1859 12/4 i Köping, dotter af öfverjägmästaren Pär Gustaf von Unge och Catharina Charlotta von Greiff. — Barn: *Elisabet Charlotta Georgina*, f. 1818 11/11 i Köping, † 1887 4/8 i Västerås; *Carl Georg Wirich*, f. 1825 14/1 i Köping, † s. å. 24/12; *Carolina Augusta Wilhelmina*, f. 1830 8/8 i Bro

socken, † 1902 22/12 i Västerås, gift 1857 4/6 med borgmästaren i Västerås, R. N. O. m. m. *Eric Wilhelm Abenius*, f. 1825 19/12 i V. Skedvi socken i Västmanlands län, † 1903 4/10 i Västerås.

Ernst Reinhold von Post, f. 1782 24/10 på Frängsäter i Skedevi 1839—1850
socken i Östergötlands län. Föräldrar: majoren Ernst von Post och friherrinnan Hedvig Carolina Fleetwood. Fänrik vid Lifgrenadierregementet 1799; löjtnant 1810; kapten 1812, majors afsked 1816; deltog i fälttågen i Pommern 1806, i Norge och Finland 1808 och 1809 samt i Norge 1814, då svårt blesserad; postmästare i Köping 1839 22/3. Död där 1850 29/9.

Gift 1811 15/12 med *Emilie Ulrica Borgstrand*, f. 1792 14/6 på Finspong i Risinge socken i Östergötlands län, † 1883 4/3 i Köping, dotter af direktören Erik Borgstrand (f. 1751 16/10) och Beata Elisabet Gisler (f. 1756 25/6 i Risinge socken, † 1841 27/8 i Köping). — Barn: *Ernst Johan Emil*, f. 1812 19/10, † 1835 29/3, ogift, ausskultant i Göta hofrätt; *Erik Reinhold*, f. 1814 3/6, † 1868 14/1, postmästare i Västervik; *Hedvig Charlotta*, f. 1816 2/7, † 1870 30/6, ogift, i Köping; *Wilhelm Mauritz*, f. 1818 1/4, † 1902 24/2, ogift, major i armén; *Augusta Margareta Elisabet*, f. 1821 15/2, † 1888 29/6 på Ströö i Köpings socken, gift 1847 24/7 med löjtnanten *Carl Axel Reutercrona*, f. 1820 16/6, † 1893 3/6; *Hampus Adolf*, f. 1822 15/12, professor; *Stafs Gustaf*, f. 1825 29/1, † 1900 30/3, ogift, registrator i fångvårdsstyrelsen: *Rikard Ulrik*, f. 1827 1/4, † 1864 25/6, ogift, förvaltare.

Carl Greger Leijonhufvud, f. 1786 9/6 på Nykvarn i Turinge 1851—1857
socken i Stockholms län. Föräldrar: öfversten friherre Sebastian Leijonhufvud och grefvinnan Eva Charlotta Cronstedt. Öfverstelöjtnant vid Helsinge regemente 1831; öfverste i armén 1839; postmästare i Köping 1851 29/4; innehade guldmedaljen för tapperhet i fält och Carl XIV Johans medalj. Död 1857 27/5 i Köping.

Gift 1:o 1817 19/1 med *Eleonora Ulrika Silfverstolpe*, f. 1797 19/1, † 1843 3/4, dotter af riddarhussekreteraren Axel Gabriel Silfverstolpe och Hedvig Charlotta Brakel; 2:o med *Johanna Amalia Lundberg*, f. 1810 7/1 i Göteborg, † 1855 11/4 i Köping. — Barn: *Catharina Ulrica Charlotta*, f. 1817 10/11, † 1821 13/7; *Axel Christer*, f. 1819 14/5, † 1904 9/12, öfverste; *Märta Christina Eleonora*, f. 1821 14/4, † 1825 10/10; *Knut Eric Otto*, f. 1823 27/4, † 1848 5/6, ogift, löjtnant; *Hedvig Margareta Gabriella*, f. 1825 10/3, † s. å. 30/7; *Märta Charlotta Gabriella*, f. 1826 8/6, gift 1861 10/9 med presidenten grefve *Karl Göran Detlof Mörner till Morlanda*, f. 1808 31/10, † 1878 12/5; *Eleonora Karolina Sofia*, f. 1828 29/2, gift 1860 29/5 med generalfälttygmästaren *Carl Victor Gustafsson Leijonhufvud*, f. 1822 21/8, † 1900 8/3; *Beata Elisabet Augusta*, f. 1830 9/5, gift 1853 26/7 med f. d. statsrådet *Per Jacob von Ehrenheim*, f. 1823 4/8; *Eva Margareta Amelie Fanny*, f. 1842 31/8.

Henrik Adolf Nauckhoff, f. 1799 12/10 på Åsby i Rytterns 1857—1874
socken i Västmanlands län. Föräldrar: häradshöfdingen Adolf Fredrik Nauckhoff och Maria Helena Jönsson. Major vid Västmanlands regemente 1845; öfverstelöjtnant i armén 1854; postmästare i Köping 1857 30/10; afsked från postmästaretjänsten 1874 18/9. Död 1885 4/9 i Köping.

Gift 1:o 1841 1/8 på Beckershof i Ö. Vingåkers socken i Södermanlands län med *Maria Karolina Charlotta Arfwedson*, f. 1817 9/3 på nämnda egendom, † 1842 9/6 i Sala, dotter af bruksägaren Martin Abraham Arfwedson och Maria Charlotta Gjers; 2:o 1845 11/3 i Arboga med *Agnes Karolina Montan*, f. 1820 1/8 i nämnda stad, † 1887 15/4 i Stockholm, dotter af lagmannen Erik Vilhelm Montan och Kristina Charlotta Wahrenberg. — Dotter: *Anna Charlotta*, f. 1842 13/5 i Sala, gift 1872 6/11 i Stockholm med kaptenen *Henrik Alexander Sebastian Tham*, f. 1831 15/8, † 1890 22/9.

1875—1892 **Anders Leonard Gellin**, f. 1826 22/12 i Sala, blef e. o. postexpeditör 1844 9/1, postmästare i Åsen (Vingåker) 1857 23/11, i Torshälla 1866 28/3 och i Köping 1875 30/7; afsked 1892 12/2. Död 1904 29/10 i Stockholm.

Gift 1863 med *Anna Crispina Boman*, f. 1833 5/12. — Dotter: *Anna*, f. 1864 28/8.

1892— **Carl Johan Lindqvist**, f. 1847 28/1 i Västerås. Föräldrar: fiskaren Johan Lindqvist och Anna Maria Lindqvist. Postskrifvare 1869; e. o. postexpeditör s. å. 5/8; extra biträde i Köping 1871 30/12; postexpeditör 1874 24/12 och postmästare därstädes 1892 20/4; R. V. O. 1905 1/12.

Gift 1875 med *Wilhelmina Amalia Andrea Sax*, f. 1846 24/8. — Barn: *Anna Thora Maria*, f. 1876 27/2; *Andrea Ulrika*, f. 1879 13/2; *Carl Gustaf*, f. 1881 21/1, bankbokhållare.

Tulltjänstemän.

I. Tullinspektorer och arrendatorer eller förpaktare af tull och accis (den s. k. lilla tullen).

Matts Brynielsson nämnes i en förteckning öfver stadens handlande 1639 3/4, där det om honom heter: »hafver varit arrendator öfver lilla tullen och accisen och under tiden vistas på sitt skattehemman i Munktorps socken och sin handel drifver i staden».

Jacob Schrymfier var arrendator och förpaktare af lilla tullen 1634; † omkr. 1640. Se vägare.

Oluf Erichsson var tullinspektor 1655.

Bengt Mattsson 1657 och 1658.

Petter Schaij eller **Schaeij**, f. 1613 22/9 i staden Bommel i Geldern, inkom till Sverige och blef handlande och rådman i Arboga; k. faktor vid Jäders kronobruk; † 1673 7/3 i Arboga. Vid rådstugan 1659 9/4 »publicerades kongl. kammarkollegii bref att Köpings stads lille Tull och Accis arrende på två års tid uppdragits åt arrendator Petter Schaij»; detta fortfor ännu 1665 30/4. — Han var stamfader för adl. ätten *von Schaeij*, n:r 1941.

Gift 164 . med *Margareta Heijdrath*, dotter af anläggaren af Jäders bruk Hans Heijdrath.

Lars Henriksson Kröger 1666—1679 var f. 163 . i Skärmarboda i Nora socken i Örebro län. Fadern Henrik Larsson, som genom inköp af sina bröders lotter 1642. 10/3 besatt fädernegården i Skärmarboda, var gästgifvare eller krögare därstädes, hvaraf sonen antog namnet (han kallas ömsom Krög och Kröger). Farfadern Lars Torkelsson, † 1634, var häradsdomare i Noraskog i början af 1600-talet, riksdagsman vid 1627 års riksdag och bondeståndets fullmäktig 1628. — Lars Henriksson var tullinspektor och -arrendator 1666 23/5 och ännu 1679 1/7, troligen tillsammans med de två följande; landsfiskal i Närke och Fellingsbro 1678 11/2; borgmästare i Lindesberg 1687 16/9; riksdagsman vid riksdagarna 1689, 1693 och 1697. Död 1716. — Genom broderns, häradsdomaren och riksdagsmannen Abraham Hindersson, f. 1627, † 1718, afkomlingar, hvilka förändrade namnet till Crug, fortlefver släkten ännu.

Dottern *Brita* var gift med postmästaren och tullinspektoren i Arboga *Gustaf Olofsson Unge*, f. 1673, af samma släkt som adl. ätten von Unge, n:r 1465.

Mathias Insulander 1669 och 1672.

Peder Larsson Bärg var tullarrendator 1678 och 1681 28/5; 1687 före 28/6.

Johan Cortsson, son af tullnären Casper Cortsson, var tullnär vid Gisslarbo bergs- och landstull 1669 5/1, vice tullinspektor 1672; tullinspektor 1675 och ännu 1678 7/10; var död 1684 30/2.

Berndt Pettersson Palm, tullinspektor 1687—1718. Se rådmän.

Sven Florén arrenderade samtliga tullmedlen i Köping för 1,900 daler kmt 1718 5/7; kallas kontrollör; † 1721. Se rådmän.

Johan Stenier var tullinspektor här 1721—1725; han synes hafva bortflyttat sistnämnda år.

Gift med *Christina Luuth*, dotter till bergsfogden i Norberg Johan Luuth (f. 1664 13/2, † 1745 /5) och Anna Rollff (f. 1680 10/10, † 1718 16/8). — Dotter: *Cathrina*, f. 1730 14/9, begr. s. å. 1/10.

Johan Strandbom, f. 1693 i Östergötland; tullinspektor 1726; † 1748 14/2.

Gift med *Catharina Sneckenberg*, i hennes andra gifte (gift 1:o 1763 med kaptenen vid Närke-Värmlands regemente *Erik Drysander*, † 1707 i fält), f. 1685 21/10 på Västlandaholm i Västra Skedvi socken i Västmanlands län, † 1766 11/2 i Köping, dotter af kornetten vid Adelsfanan, brukspatronen och ägaren af Västlandaholm Johan Sneckenberg, adl. ätten n:r 843, och Märta Löfling, adl. ätten n:r 255. — Barn: *Catharina*, f. 1723 i Stockholm, † 1771 5/5 i Köping, gift 1752 26/3 med klockaren i sistnämnda stad *Johan Weström*, i hans andra gifte (gift 1:o 1736 12/2 med *Catharina Böhlmark*, f. 1713 8/8 vid Åmots bruk i Ockelbo socken i Gäfleborgs län, † 1751 23/7 i Köping, dotter af bokhållaren vid nämnda bruk Petter Böhlmark och Sara Sylvander), f. 1712 31/10 i Sala, † 1772 10/3 i Köping; *Märta Charlotta*, f. 1728, † 1810 15/7, gift 1756 22/4 med kyrkoherden i Garpenbergs församling i Västerås stift *Erik Graan*, f. 1729 29/12, † 1787 3/3.

Samuel Hallman, tillhörande den gamla ansedda prästsläkten i Strängnäs stift, hvilken härstammade från »norrlandsfiskaren» Frans Davidsson, som 1556 bosatte sig i Strängnäs, föddes 1702 i Sköldinge socken i Södermanlands län, hvarest fadern Gustaf Samuel Hallman var kyrkoherde; modern hette Margareta Elisabet Willhelmi. Han genomgick gymnasium i Strängnäs och blef student i Uppsala; extra kontorsskrifvare vid general-arrende-landt-tullkontoret 1739; tullskrifvare i Arboga 1740; tull- och accisskrifvare i Köping 1742; tullinspektor där 1748 /2. Död 1756 3/10.

Gift 1728 5/12 med *Maria Katarina Strangh*, i hennes andra gifte (gift 1:o 1722 med korpralen vid lifskvadronen af k. lifregementet till häst, k. lifdrabanten *Nils Möller*, f. 1702 6/1, † 1727), f. 1704 17/5, † 1768 10/2, dotter af brukspatronen, rådmannen i Köping Robert Strangh och Maria Norman, Nilsdotter. — Barn: *Sofia Elisabet*, f. 1729 20/9, † 1761 9/10, gift 1750 27/3 med stadskassören i Köping *Carl Gustaf Nyberg*; *Jacob Gustaf*, f. 1732 17/11, † före fadern; *Johan Wilhelm*, f. 1734 27/2, † 1765 22/6, vikarierande tullinspektor i Köping, ogift; *Christina Juliana*, f. 1739 7/10, † 1740 3/6; *Juliana Ulrika*, f. 1744 16/4, † 1745 12/1.

Petter Bergman, f. 1718, genomgick Söderköpings läroverk och innehade sedan anställning på häradsskrifvarekontor; kontorsskrifvare vid stora sjötullkammaren i Norrköping 1736 och vid landttullkamma-

ren i samma stad 1740; bokhållare vid ett sockerbruk 1743; extra kontorsskrifvare vid general-landt-tullkammarkontoret 1748; tullskrifvare i Arboga 1749 och i Köping 1751; tullinspektor där 1756; transport till Örebro 1760 (ännu 1766).

Gift med *Christina Törnberg*, f. 1719. — Barn: *Johan*, f. 1742 i Norrköping; *Anna Margareta*, f. 1743 där; *Brita Catharina*, f. 1745 där; *Petrus*, f. 1751 19/12 i Köping, † 1752 2/2; *Nicolaus*, f. 1752 26/11 där, † 1753 31/1; *Maria Elisabet*, f. 1755 8/1 där, † s. å. 16/2; *Samuel*, f. 1758 20/8 där, † 1759 29/4; *Sara Elisabet*, f. 1761 i Örebro.

Johan Brun, f. 1725 i Sala. Student i Uppsala; e. o. kontorsskrifvare vid general-arrende-landt-tullkontoret 1749; tullskrifvare i Arboga 1750, i Köping 1756 /11; tullinspektor här 1760 /3; t. f. tullinspektor i Västerås 1766; ordinarie tullinspektor där 1767 22/1; afsked med pension och öfvertullinspektors karaktär 1781 /3; bodde sedan i Stockholm och lefde ännu 1798.

Gift 1756 7/3 med *Anna Kristina Brettman*, f. 1736, dotter af tullskrifvaren här Bengt Brettman och Babba Dorotea Carlheim. — Barn: *Johan Gustaf*, f. 1757 16/2, † s. å. 7/9; *Johan Adolf*, f. 1758 18/1, † 1762 1/5; *Ulrika Katarina*, f. 1763 18/3; *Johanna Kristina*, f. 1765 9/12.

Richard Ryberg, f. 1712 i Kristianstad; mönsterskrifvare vid ett indelt kavalleriregemente 1733; afsked därifrån 1745; e. o. tullkontorsskrifvare s. å.; ordinarie tullskrifvare 1747 /11; tullinspektor i Norrtälje 1750, men sökte och blef 1755 tull- och accisskrifvare i Jönköping för att komma närmare födelseorten; blef dock sedan mot sin vilja transporterad till tullinspektor i Strömstad 1761; t. f. tullinspektor här 1766 /3 och ordinarie 1767 22/1; afsked 1778 och flyttade då till Himmeta socken i Västmanlands län.

Samuel Hartwig Knagge, f. 1734 i Näflinge socken i Kristianstads län, ingick i tullverket och tjänade under pommerska sjuårskriget på extra stat vid artilleristaten och amiralitetet; ingick efter krigets slut i tjänst vid preussiska tullväsendet såsom accis-licent- och tullinspektor; öfvertulluppsyningsman i Stockholm 1777; tullinspektor i Vaxholm s. å., i Mariefred 1778 och i Köping s. å.; genom byte transporterad till tullinspektor i Uppsala 1780; var kvar såsom sådan 1784 /1 men ej 1785.

Gift 175 . med *Maria Dorotea (Dordi) Gode*, f. 1734 i Wollgast i Pommern. — Dotter: *Dorotea Henriette*, f. 1761 i Wollgast, gift 1782 med tullinspektoren *Ephraim Northun*, se nedan.

Jacob Strandberg, f. 1722 7/12 i Mariefred, var son till kronofogden i Selebo härad i Södermanland Olof Strandberg (f. 1688 6/10, † 1730 5/2) och Vivika Sparrman (f. 1698 23/4, † 1741 16/3). Han blef mönsterskrifvare på fregatten Carlberg 1743, men öfvergaf denna bana följande år och blef extra kontorsskrifvare i tullkontrollörskontoret 1744 23/4; tullskrifvare vid Kristinehamns södra tull s. å. 5/11; vid västra tullen i samma stad 1747; ordinarie kammarskrifvare i landttullkontrollörkontoret 1755; tull- och accisskrifvare med tullinspektors karaktär vid sjötullen i Karlstad; transport till Arboga 1771; tullinspektor i Uppsala enligt fullmakt 1772 14/9; transport hit genom

byte med föregående 1780 2/8; öfvertullinspektors karaktär 1791 7/7 »i anseende till alltid ådagalagd skicklighet, trohet och pålitlighet vid alla ombetrodda göromål under en tjänstetid af mellan 40 och 50 år». Död 1796.

Gift 1746 med *Agneta Barck*, f. 1729 21/1 i Strömstad, † 1800 7/7. — Barn: *Adolf*, student i Uppsala, † 1780 därstädes af »slag»; *Olof*, handlande i Filipstad; *Ludvik*, f. 1770 i Karlstad, flyttade till Filipstad 1784.

Jonas Humble blef tullkammarföreståndare i Köping 1796 28/11 och ordinarie tullinspektor 1797; afsked 1806. Se rådmän.

Johan Henrik Rosengren, f. 1765 2/9 i Halmstad, var först anställd på häradsskrifvarekontor i 3 år, blef landskontorist i Älfsborgs län 1786; magasinskommissarie vid rikets västra gräns 1788; stadsfiskal i Vänersborg 1790; resetullinspektor 1792; tullinspektor i Halmstad 1795 3/9; sjö- och landttullkammarföreståndare i Torneå 1806 20/3; tullinspektor i Köping s. å. 8/5. Död 1814 7/4 där.

Gift 1797 med *Kristina Justina Hallongren*, f. 1777 28/8; † 1812 29/12. — Barn: *Olof*, f. 1798 16/8 i Halmstad; *Justus Richard*, f. 1805 2/9 i Halmstad.

Carl Gustaf Schultz. Denna tyska släkts svenska stamfader var Christoffer Schultz från Torgau i Kur-Sachsen, hvilken 1712 inkom till Sverige och bosatte sig i Arboga såsom garfvare. Hans son Johan, kyrkoherde i Torsångs församling af Västerås stift, hade i sitt gifte med Kristina Maria Hoppe bland andra barn sonen Carl Gustaf, f. 1760 28/1 i Arboga. Han började sin bana såsom »köpmansbetjänt» i lärftskramhandel 1776; blef skepps- och mönsterskrifvare vid arméns flotta 1788 och bevistade sjöaffären vid Fredrikshamn s. å., sjöbataljen vid Elgsjö 1789 och slaget vid Svensksund 1790; e. o. kammarskrifvare i tullstyrelsens 1:a kammarkontor 1791; tull- och accisskrifvare vid Köpings östra tull 1792 11/10; tullinspektor i Hedemora 1813 8/11; transport hit 1814 7/5; erhöll afsked med full pension och öfvertullinspektors n. h. o. v. 1825. Död 1836 3/7.

Gift 178(6) med *Anna Christina Dandernel*, f. 1762 1/9 i Arboga, † 1824 5/9, dotter af perukmakaremästaren Jakob Dandernel och Brita Söderman. — Barn: *Johan Gustaf*, f. 1787 23/9 i Stockholm; *Carl Jacob*, f. 1793 15/1, † 1794 13/7; *Adolf Fredrik*, f. 1794 24/2, † 1801 18/2; *Matths Wilhelm*, f. 1795 27/5, handlande och rådman i Västerås, † 1856 1/12 därstädes, gift där 1824 6/4 med *Anna Sofia Sebardt*, f. 1804 7/11 i Västerås, † 1892 12/2, dotter af handlanden och rådmannen i nämnda stad Johan Casper Sebardt och Maria Sofia Utterström; *Carl Eric*, f. 1797 13/5; *Per Jacob*, f. 1799, † 1883, se nedan; *Lars Samuel*, f. 1800 28/4; *Anders Gabriel*, f. 1801 22/12; *Gustafva Christina*, f. 1803 7/12, † 1804 12/1; *Fredrik Christopher*, f. 1805 21/11, studerande, † 1826 18/9, ogift.

Per Jacob Schultz, f. 1799 4/2 i Köping, ingick i tjänst vid tullkammaren i Köping 1813; ordinarie tullvaktmästare där 1816; förordnad att förestå tullkammaren med titel af tullförpassningsinspektor 1817; efterträdde fadern såsom tullinspektor 1826; afsked från befatt-

ningen, då tullkammaren i Köping från och med 1866 års utgång indrogs. Död 1883 $^{4}/_{11}$.

Gift 1821 $^{23}/_{4}$ med *Katarina Ulrika Lemon*, f. 1798 $^{24}/_{4}$, † 1881 $^{13}/_{1}$, dotter af bokbindaren Johan Petter Lemon (f. 1774, † 1799 $^{3}/_{9}$) och Eva Catharina Hjulbom (f. 1756 $^{17}/_{3}$, † 1838 $^{26}/_{4}$). — Barn: *Julia Kristina Jacobina*, f. 1821 $^{5}/_{7}$, † 1877 $^{6}/_{6}$ i Köping, ogift; *Carolina Catharina*, f. 1824 $^{21}/_{3}$, † 1836 $^{5}/_{4}$; *Carl Jacob*, f. 1825 $^{8}/_{11}$, handlande i Köping, † 1899 $^{9}/_{12}$, gift 1860 $^{8}/_{11}$ med *Carolina Andersson*, f. 1837 $^{15}/_{12}$ i Lindesberg, dotter af bergsmannen Anders Andersson; *Johan Gabriel*, f. 1827 $^{23}/_{10}$, † 1828 $^{7}/_{1}$; *Amalia Ulrika*, f. 1831 $^{20}/_{4}$, † 1866 $^{18}/_{8}$, gift 1855 $^{13}/_{11}$ med rådmannen *Carl August Malmqvist*, f. 1820, † 1883; *Johan Wilhelm*, f. 1834 $^{14}/_{6}$, bokhandlare i Uppsala; *Sofia Carolina*, f. 1837 $^{30}/_{1}$, † 1882 $^{25}/_{7}$, ogift; *Axel Gustaf*, f. 1839 $^{30}/_{10}$, f. d. handlande i Uppsala.

II. Tullskrifvare.

Casper Cortsson var tullskrifvare vid Gisslarbo tull 1633. — Son: *Johan*, tullinspektor, se ofvan.

Olof Andersson, accisskrifvare, var »nykommen» 1635 $^{27}/_{1}$; afsatt 1636 $^{4}/_{5}$.

Olof Pedersson Rask var accisskrifvare 1638 $^{19}/_{6}$. Se magistratssekreterare.

Pår Olufsson var accisskrifvare 1639 $^{8}/_{10}$ och tullnär 1656. Måhända densamme Per Olufsson, som 1667 $^{4}/_{2}$ var tullskrifvare vid Östra tullen.

Peder Andersson var tullnär 1640.

Mårten Mattsson var tullskrifvare 1654 $^{4}/_{2}$.

Johan Pedersson var »sjöbomstullskrifvare» 1657 $^{1}/_{8}$.

Anders Olufsson vara accis- och kvarntullsskrifvare 1659 $^{9}/_{4}$ och ännu 1667 $^{16}/_{4}$.

Johan Persson var tullskrifvare vid sjöbommen 1659 $^{9}/_{4}$.

Bengt Svensson, tullskrifvare vid Västerport 1659 $^{9}/_{4}$; † 1672. — Son: *Hans Bengtsson*, se nedan.

Per Tomesson var tullskrifvare vid Österport 1659 $^{9}/_{4}$.

Oluff Erichsson var tullskrifvare vid Gisslarbo lands- och bergstull 1659 $^{9}/_{4}$.

Anders Jacobsson, tullskrifvare vid Östertull, blef borgare 1673 $^{8}/_{11}$, »eger fast grund i staden».

Johan Jacobsson, accisskrifvare, blef 1670 $^{9}/_{5}$ kontrollör på acciskammaren, hvilket förordnande förnyades ännu 1674 $^{11}/_{5}$.

Hans Bengtsson, son af tullskrifvaren vid Västerport Bengt Svensson, blef tullskrifvare därstädes efter fadern 1672 $^{14}/_{3}$; † 1677. Gift med *Kerstin Svensdotter*, dotter af bagaren Sven Mårtensson.

Barthold Lauterbach var tullskrifvare 1678—1681.

Johan Cortsson, son af tullinspektoren med samma namn, var tullnär vid Gisslarbo tull 1700 $^{5}/_{9}$.

Petter Uppman köpte 1678 21/5 gård i staden och blef då borgare; var tullnär här 1683 3/9; † 1706 11/6, »vart hastigt död af ett fall från en vagn», säger dödboken.

Gift med *Brita Larsdotter*, f. 1653, † 1707 10/3. — Son: *Anders*, f. 1681, † 1701 12/6, »hade fallandesjukan».

Hinrich Berndt, f. 1657. Borgare; köpte gård i staden 1683 15/10; tullskrifvare 1684 före 3/9 vid Västerport. Namnet skrifves äfven Bärnt och Berent; † 1694 16/1.

Gift 168 . med *Margareta Algotsdotter Stöök*, f. 1666, † 1702 2/7, omgift med efterföljande. — Barn: *Helena*, döpt 1688 22/5, begr. 1691 15/3; *Kerstin*, döpt 1690 13/9, begr. 1691 26/10; *Helena*, f. 1693 13/2.

Anders Larsson Bredman, tullskrifvare vid Västerport 1694; köpte gård i staden 1708; borgare s. å.; † 1730 15/2.

Gift 1:o 1695 6/1 med företrädarens änka *Margareta Algotsdotter Stöök*, f. 1666, † 1702 2/7; 2:o 1704 20/11 med *Christina Ersdotter*, † 1737, begr. 29/11. — Barn: *Kierstin*, f. 1695 11/8, † 1696 8/4; *Anders*, f. 1701, † 1754, se nedan; *Brita*, f. 1705 25/11; *Isak*, f. 1706 /12, † 1707, begr. 24/3; *Magdalena*, f. 1708 /8, † s. å. 1/9; *Carl*, f. 1711 4/3.

Anders Jönsson, tullskrifvare här på 1690-talet.

Gift med *Maria Christoffersdotter*. — Dotter: *Christina*, f. 1696 1/6.

Sven Hollström ankom hit från Karlskrona, där han ägde hus, som han synes hafva bekommit genom sitt gifte; tullskrifvare vid sjötullen 1706; hans egendom blef 1716 15/8 utmätt i anledning af en skuld å 100 Caroliner jämte ränta från 1701 10/7—1716 1/6 till kappelanen i Uppsala Georg Gråberg, för ett lån till Gråbergs svärfader, hofmusikanten Christian Kraan; † 1727, begr. 17/8.

Gift 1693 med *Jacobina von Schoting*, f. 1674, † 1763 3/11. — Barn: *Jacob*, f. 1701 14/11, † 1769 9/10, rådman i Köping; *Stina*, f. 1703 13/2, † 1705 9/9; *Johannes*, f. 1705 2/9, grosshandlare i Stockholm; *Kristina*, f. 1706 20/10, † s. å. /12; *Anna Maria*, f. 1721 16/7, † före modern; *Carl*, f. 1708 3/1, † s. å. /3; *Kristina*, f. 1709 27/4, † före modern, gift 1720 med tullskrifvaren *Jonas Rosling*, † 1737; *Isak*, f. 1710 25/9; *Johan*, f. 1711 23/12; *Olaus*, f. 1713 27/6; *Jacobina Christina*, f. 1715 26/1; *Petter*, f. 1717 6/5; *Sven*, f. 1718 4/11, alla dessa döda före modern.

Petter Runnius, först »besökare» vid Norra tullen, sedan tullskrifvare vid Öster Tull 1706; † 1713.

Christopher Jacobsson Mornie var son till bruksförvaltaren Jacob Mornie († 1699), hvars namn äfven skrifves Morney och Mornäij. Christopher, som först var »besökare» vid norra tullen, anhöll 1704 16/3 förgäfves att blifva borgare, men vann, sedan han blifvit tullskrifvare, burskap och aflade sin borgareed 1706 24/11; synes snart hafva erhållit transport.

Hustrun hette *Elisabet*. — Dotter: *Helena*, f. 1706 18/9.

Carl Granberg, finsk flykting, var tullnär här omkring 1720.

Gift med *Maria Salander*. — Dotter: *Margareta*, f. 1720 10/7.

Anders Bredman, son af tullskrifvaren Anders Larsson Bredman, var f. 1701 21/1; tullskrifvare 1727 3/3 och borgare 1730 7/10; blef för begångna förseelser suspenderad vid juli månads slut 1748, men sedermera efter skedd undersökning afskedad s. å. 12/9. † 1754 5/1.

Gift 1:o 1724 med *Helena Belitz*, f. 1699 i Sexmäders by och socken i Nylands län i Finland, † 1745 16/5, dotter af Christopher Belitz; 2:o 1746 med *Cajsa Schröder*, f. 1711 /2 i Västerås, † 1791 12/1. — Barn: *Kristina*, f. 1726 23/8, † 1728, begr. 19/11; *Carl Fredrik*, f. 1729 19/2, † s. å., begr. 9/3; *Helena*, f. 1730 6/6; *Christina Regina*, f. 1746 8/10; *Kristina*, f. 1748 8/11; *Eleonora Catharina*, f. 1749; *En son*, f. 175..

Jacob Hollström, f. 1701, blef tullskrifvare efter fadern Sven Hollström 1727; † 1769. Se rådmän.

Olof Næström (Näsström), f. 1700, hitkom såsom tullskrifvare från Enköping, och blef borgare här 1728 29/4.

Gift 1741 med *Maria Elisabet Holm*, f. 1714 i Stockholm, † 1770 16/12. — Barn: *Maria Elisabet*, f. 1744; *Kristina*, f. 174., gift 1765 27/10 med ryttaren vid Örebro kompani af Närke och Värmlands regemente *Petter Lundberg*.

Jonas Rosling, blef tullskrifvare här omkring 1728; † 1737, begr. 13/3.

Gift 1729 med *Kristina Hollström*, f. 1709 27/4, dotter af tullskrifvaren Sven Hollström och Jacobina von Schoting. — Barn: *Jonas*, f. 1730 15/7, † s. å., begr. 21/10; *Carl*, f. 1731 2/8, † 1732, begr. 23/4; *Anna Kristina*, f. 1732 14/12, † 1733, begr. 8/4; *Ulrika*, f. 1734 7/4, † s. å., begr. 5/9; *Fredrika*, f. 1735 26/9.

Olof Norling, f. 1705 i Västerås, blef tullskrifvare i Strömstad 1727, i Köping 1730, vid Sands bergstull i Västmanland 1735 och tullinspektor i Nora 1740. Död där före 1753 3/11.

Gift 1730 20/11 i Köping med *Bolla* eller *Beata Tegner*, f. 1707. — Barn: *Conrad*, f. 1730 28/9 i Köping; *Jonas Adolphus*, f. 1732 13/1; i Köping, † 1792 13/2 i Nora, notarie, gift med *Kristina Nordahl*, f. 1734 i Nora, † 1812 4/4 där, dotter af handlanden och borgaren i Nora Olof Johansson Nordahl och Elisabet Norin; *Charlotta Sofia*, f. 1733 7/9 i Köping; *Carl*, f. 1738, † 1745 25/7 i Nora; *Maria Elisabet*, f. 1741; *Petter*, f. 1744 7/11 i Nora, † 1753 3/11 där; *Carolus*, f. 1747 3/9 i Nora; *Olaus*, f. 1749 27/9 i Nora, † s. å. 18/11.

Simon Gottfried Ungerath, f. 1682 i Polen, blef krigsfånge under Karl XII:s krig och förd till Köping, men gick sedan i svensk tjänst och var k. lifdrabant omkring 1720 samt blef tullskrifvare i Köping omkring 1730. Han var därjämte rusthållare i Köpings socken, hvarest han efter svärfaderns död 1736 var bosatt på dennes boställe Biörk; † 1756 20/5 genom drunkning i Köpingsån under en resa till Stockholm.

Gift 1:o 1723 10/1 med *Anna Christina Wijkström*, f. 1694, † 1738, begr. 28/9, dotter af öfversten Pehr Wijkström och Catharina Petre; 2:o 1739 med *Anna Wigström* eller *Wikström*, i hennes första gifte (gift 2:o 1762 11/3 med vice skogvaktaren öfver Snefringe härads allmänning *Petter Bergmark)*, f. 1714. — Barn: *Gustaf Fredrik*, f.

1723 1/7 på Biörk, liksom syskonen; *Simon Petrus*, f. 1724 29/10 ryttare 1749, † 1753 15/4, barnlös, gift 1750 26/8 med *Christina Larsdotter; Anna Catharina*, f. 1725 16/12, begr. 1726 2/2; *Carl Gabriel* f. 1726 27/12; *Gottfried*, f. 1729 27/4; *Salomon*, f. 1731 2/7, begr. s. å. 21/11; *Jacob*, f. 1733 23/6; *Greta Regina*, f. 1736 23/2; *Samuel*, f. 1739 26/10; *Daniel*, f. 1741 8/8; *Johan*, f. 1742 9/4; *Andreas*, f. 1746 9/4; *Sven*, f. 1749 19/1, »halfskeppare» i Köping, † 1780, gift 1772 18/10 med *Greta Hedström*, f. 1744 i Heds socken i Västmanlands län, † 1824 28/11; *Christina*, f. 1751 7/3, † s. å. 13/4; *Clara*, f. 1752 8/8, † 1813 3/12, gift 1:o 1775 /9 i Västerås med snickaren *Eric Aspman*, f. 1745 8/3, † 1787 2/4, 2:o 1796 31/1 med murmästaren *Johan Nyberg*, f. 1755; *Eric*, f. 1755 12/4.

Magnus Kierner, f. 1708 15/6 i Horns socken i Linköpings län, genomgick gymnasium i Linköping; student i Uppsala; e. o. kanslist vid Stockholms läns kansli; e. o. kontorsskrifvare vid general-landttullkontoret 1735; utridare vid Gäfle tullkammare 1736; tull- och vågskrifvare i Köping s. å. /6. Död 1751 2/1.

Gift 1737 1/3 med *Anna Susanna Schultz*, f. 1714 26/8, † 1768 16/9, dotter af stadsfiskalen och rådmannen Johan Schultz och Sara Schreij. — Barn: *Johannes*, f. 1738 13/1; *Magnus*, f. 1740 30/3; *Olof*, f. 1742 29/7, † 1762 13/11; *Sara Margareta*, f. 1744 22/8.

Daniel Beckenström, f. 1707 i Kolbäcks socken i Västmanlands län och son till klockaren därstädes Christian Andersson och Brita Olofsdotter, antog namnet efter födelseorten; tullskrifvare i Köping 1735; † 1745 30/3.

Gift 1735 11/11 med *Christina Eriksdotter Dahlman*, i hennes andra gifte (gift 1:o 172 . med handlanden och borgaren i Köping *Daniel Bidich*, † 1735 16/7; 3:o 1747 14/6 med perukmakaren *Erik Åhman*), f. 1703 23/1 vid Strömsholm i Kolbäcks socken, † 1790 8/1, dotter af Eric Staffansson och Carin Samuelsdotter. — Son: *Carl Johan*, f. 1736 7/5, † 1737, begr. 17/4.

Petter Gahlin, f. 1707, antogs till extra kontorsskrifvare 1731; tullskrifvare i Eskilstuna 1733 21/8, i Enköping vid västra tullen därstädes 1735 14/10, tullskrifvare här 1754 och åter till Enköping 1756.

Gift med *Brita Margareta Mitzin*, f. 1709. — Barn: *Christina Margareta*, f. 1739; *Petter*, f. 1746.

Bengt Brettman, tillhörande en gammal värmlandssläkt, var f. 1701 vid Gullspång i Råda socken i Värmlands län, genomgick gymnasium i Karlstad; tullnär i Gullspång 1719, men blef sedan »betjänt» hos en häradsfogde och därefter anställd vid postkontoret i Karlstad; e. o. kontorsskrifvare i tullverket 1747 och tjänstgjorde vid stora viktualievågen i Stockholm; tullskrifvare i Köping 1748 29/8. Död 1762 30/10 där.

Gift 172 . med *Babba Dorotea Carlheim*, af samma släkt som adl. ätten Carlheim-Gyllensköld, f. 1699, † 1763 17/10, dotter af kommissarien i Örebro Johan Carlheim och Anna Sparff. — Barn: *Johan Ulrik*, f. 1731, volontär; *Anna Christina*, f. 1736, gift 1756 7/3 med tullinspektoren *Johan Brun*, f. 1727; *Carl Erik*, f. 1741.

Abraham Liung, f. 1723 i Kristianstad; var i ungdomen anställd på häradsskrifvarekontor; e. o. kontorsskrifvare vid general-

arrende-landt-tullkontoret 1744; tullskrifvare i Skeninge 1745 5/9; tull- och accisskrifvare här 1748 3/11, i Västerås 1754, därefter i Arboga och sedan i Norrköping, hvarest han var tullskrifvare vid norra tullen med tullinspektors karaktär 1766.

Gift 1750 25/3 med *Maria Catharina Möller*, f. 1727 11/4 på Hagelsberga i Köpings socken, dotter till drabanten Nils Möller och Maria Catharina Strangh. — Barn: *Maria Christina*, f. 1751 3/5 tv.; *Juliana Ulrika*, f. 1751 3/5; *Andreas Nicolaus*, f. 1752 1/4, † s. å. 27/4; *Samuel Abraham*, f. 1753 6/4, † s. å. 20/4; *Beata Lovisa*, f. 1754 11/7, † s. å. 5/10.

Carl Norberg, sonson till rådmannen Claes Norberg och son till tullvaktmästaren i Köping Johan Norberg och Anna Johansdotter, var f. 1725 2/3; tullskrifvare här 1758 /7 och borgare; † 1768 14/12.

Gift 1752 29/12 med *Catharina Felt*, f. 1732 27/12, † 1785 17/1, dotter af borgaren Anders Felt och Margareta Jonsdotter samt omgift 1772 26/11 med tunnbindaren *Johan Lindblad*. — Barn: *Anna Margareta*, f. 1754 20/10; *Johan*, f. 1758 4/1, † 1759 3/3; *Carl*, f. 1761 7/9; *Samuel*, f. 1764 21/11.

Lars Fredric Falck, f. 1737 i Västerås, tullskrifvare här i början af 1760-talet; † 1765 22/6.

Gift 1764 19/6 med *Barbro Catharina Dein*, i hennes första gifte (gift 2:o 1769 5/3 med trumpetaren *Erik Granberg*, † 1790), f. 1739 16/12, dotter af handelsmannen Petter Dein och Anna Catharina Gother. — Dotter: *Maria Catharina*, f. 1764 27/7.

Hindric Norling, f. 1727 i Södermanland, blef tullskrifvare här 1765 26/8, men erhöll transport härifrån omkring 1775.

Hustrun *Rebecca Norling*, var f. 1735 i Stockholm. — Barn: *Judith Fredrika*, f. 1766 21/9, † 1767 8/2; *Catharina Albertina*, f. 1767 15/12, † 1768 8/6; *Isaac*, f. 1770 3/11, † 1771 18/1; *Hindrina Maria*, f. 1773 10/10.

Jacob Boman, Carlsson, f. 1733 i Engelholm och troligen son till postmästaren och tullskrifvaren därstädes Carl Boman (f. 1706, † 1742 10/6) och Ingrid Greta Cronholm, hitkom såsom tullskrifvare från Filipstad omkring 1775 och erhöll transport till Nora som tullinspektor, dit han med familj bortflyttade 1779.

Gift med *Helena Maria Broman(der)*, f. 1743 i Vadstena. — Barn: *Edla Sofia*, f. 1768 i Vadstena; *Carl Jacob*, f. 1771 i Vadstena; *Elisabet Christina*, f. 1773 i Filipstad; *Knut Salomon*, f. 1778 18/4 i Köping; *Johan*, f. 1781 10/4 i Nora.

Magnus Hiortman, f. 1734 i Stockholm, var son till stadskassören och stadsnotarien i Köping Eric Hiortman och Catharina Norberg; besökare i Stockholm 1765 /2; tullskrifvare vid Köpings västra tull s. å. /6; tull- och vågskrifvare här 1768; afsked med pension 1798; † 1817 22/4.

Gift 1769 med *Brita Kristina Broman*, f. 1742 20/9 i Arboga, † 1805 27/1, dotter af handlanden Sven Broman och Sabina Forsberg. — Barn: *Maria Catharina*, f. 1769 12/12, † 1770 29/11; *Johanna Christina*, f. 1772 25/1; *Magnus*, f. 1774 1/4, † 1775 30/4; *Magnus*, f. 1778 13/1, † s. å. 31/10; *Eric*, f. 1779 10/11; varit sjöman; »besökare»

vid tullen i Köping 1799; *Carl Gustaf*, f. 1783 10/8; »besökare» vid tullen i Köping 1798; *Olof*, f. 1785 6/9, † 1787 30/7.

Jonas Hellström, f. 1737 29/9 i Munktorps socken i Västmanlands län, son af fältväbeln Hällström, blef e. o. kontorsskrifvare 1764 /6; tull- och accisskrifvare i Köping s. å. 27/9; transport till Hernösand 1773, men återkom hit 1780; tulluppsyningsman i Stockholm 1786 /11; tullskrifvare vid Gislarbo bergstull i Västmanland, hvilket han var ännu 1805.

Gift 1764 13/11 med *Maria Elisabet Næström*, f. 1742 på Värmdön i Stockholms län, dotter af tullskrifvaren i Köping Olof Næström och Maria Elisabet Holm. — Barn: *Petter Erik*, f. 1766 1/2 i Köping; *Jonas*, f. 1767 3/12 ibm, † 1768 27/1; *Christina Maria*, f. 1771 6/2 ibm; *Maria Elisabet*, f. 1774 i Hernösand; *Christina Charlotta*, f. 1776 i Hernösand.

Christian Gisler, f. 1725 22/3 i Bro socken i Västmanlands län, var son till kyrkoherden Pehr Gisler och Catharina Torner; hade »freqventerat akademien»; extra tullskrifvare vid tullkammaren 1761 /3 »för att hålla bevakning vid Alfvesta och skaffa tullen till rätta vid Gislarbo»; tull- och vågskrifvare vid sjötullen i Köping 1764 /6. Död 1776 24/10, barnlös.

Gift med *A. Ch. Svanström*, f. 1739.

Johan Gröning, tillhörande en släkt, hvars äldste kände stamfader var bonden Per Larsson i Trögesunds by i Gunnilbo socken i Västmanlands län, hvilken lefde i början af 1600-talet, var f. 1737 i Malma socken i samma län; föräldrarne voro gästgifvaren vid Östuna i Köpings socken Deinert Gröning, f. 1712, † 1757 24/12 och Anna Brita Kollberg, f. 1700. — Han antogs i tullverkets tjänst som »besökare» i Köping 1760 25/7; tullskrifvare vid Gislarbo tull 1765 och i Köping 1771; tullskrifvare vid slottstullen och tulluppsyningsman i Uppsala 1778; var kvar såsom sådan 1787 men ej 1788.

Gift 1772 1/11 med *Anna Catharina Fröberg*, f. 1737 i Fellingsbro socken. — Barn: *Johanna Lotta*, f. 1772 6/2; *Carl Gustaf*, f. 1773 20/9, tv.; *Peter Niclas*, f. 1773 20/9, tv.; *Anna Charlotta*, f. 1775 18/7, † 1776 26/3.

Lars Hagbom, f. 1740 16/3 och son till järndragaren och stadsbetjänten Lars Hagbom och Elisabet Ersdotter, var först skomakaregesäll; blef »besökare» i Köping 1772; därefter specialförare vid tullen, sedan tullskrifvare; † 1806 17/2.

Gift 1778 23/5 med *Anna Andersdotter*, f. 1749 i Torpa socken i Västmanlands län. — Barn: *Gustaf*, f. 1778 18/11, † 1779 9/4; *Johan Eric*, f. 1781 23/4; *Anna Elisabet*, f. 1786 27/9, † 1793 2/4; *Margareta*, f. 1789 5/10, † s. d.; *Lars*, f. 1791 25/5; *Maria Margareta*, f. 1794 15/3, † s. å. 16/7.

Ephraim Northun, f. 1733 25/11 i Sala, var son till handlanden därstädes Eric Northun (f. 1700 2/4, † 1780 8/5) och Elisabet Rolff (f. 1708 17/4, † 1770 28/3). Han var först köpman i Stockholm, men gjorde konkurs och blef tullvaktmästare i Köping 1777; tullskrifvare där 1781; benådad med tullinspektors fullmakt 1783; tullskrifvare i Uppsala vid Svartbäcks tull s. å. /10; var kvar där 1788, men ej 1789.

Gift 1782 med *Dorotea Henriette Knagge*, f. 1761 i Wolgast i Pommern, dotter af tullinspektoren Samuel Hartwig Knagge och Maria Dorotea Gode. — Dotter: *Henriette Maria*, f. 1783 $^{1}/_{9}$ i Köping.

Christopher Tibell, f. 1729 $^{20}/_{11}$ i Stockholm. Fortifikationsofficer med löjtnants afsked, blef tullskrifvare i Köping 1783 $/_{10}$, hvarest han dog 1786 $^{2}/_{10}$; se vidare Anrep: Svenska adelns ättartaflor.

Gift 1765 $^{5}/_{2}$ med *Catharina Elisabet Nordenfelt*, f. 1739 $^{29}/_{7}$ i Kils socken i Örebro län, † 1786 $^{8}/_{10}$ i Köping, sex dagar efter mannen. — Deras son var den bekante generalen och presidenten *Gustaf Wilhelm af Tibell*, f. 1772, † 1832.

Anders Lejon, f. 1760 i Hjo, »besökare» i födelsestaden 1776; transport till Lidköping 1780; tullvaktmästare i Västerås 1781; tullskrifvare vid Salbo bergstull 1784; accisskrifvare i Västerås 1785; tulluppsyningsman i Stockholm 1786; tull- och accisskrifvare här s. å. $/_{11}$; transport till Hjo 1790, och därifrån till Brattfors bergstull i Värmland 1796 $^{28}/_{11}$.

Gift 1782 $^{22}/_{12}$ med *Anna Wretman*, f. 1760 vid Avesta bruk i socken med samma namn i Kopparbergs län, dotter af »saxsmeden» vid nämnda bruk Anders Wretman (f. 1731 $^{13}/_{4}$, † 1781 $^{27}/_{8}$), och Anna Sellberg (f. 1739, † 1806 $^{18}/_{4}$). — Barn: *Anna Märta*, f. 1784 i Västerås; *Helena Nora*, f. 1785 $^{25}/_{11}$ i Västerås; *Sven Anders*, f. 1787 $^{15}/_{11}$ i Köping, † 1788 $^{22}/_{11}$ där.

Nils Fredrik Dahlström, f. 1763 $^{22}/_{3}$ i Sundsvall, hade varit student; blef tullskrifvare i Raumo i Finland 1781, i Sundsvall 1786 och i Köping 1790 $/_{6}$; blef för bristande uppbördsleverering suspenderad och sedan för »tullvarors uteslutande» dömd sysslan förlustig s. å., hvarefter han med familj flyttade till Stockholm 1791.

Gift 1783 med *Sara Ahlbom*, f. 1760 i Stockholm. — Barn: *Sara Christina*, f. 1784 $^{19}/_{8}$ i staden Raumo i Finland; *Samuel Fredrik*, f. 1787 $^{21}/_{8}$ i Raumo.

Nils Lindblad, f. 1751 i Tjärstads socken i Östergötland län; »besökare» i Linköplng 1777; tullskrifvare i Trosa 1784; tull- och accisskrifvare i Enköping 1785, i Köping 1786 $/_{11}$. Död 1795 $^{21}/_{3}$.

Gift 1:o 1774 med *N. N.;* 2:o 1782 med *Anna Sundberg*, f. 1751 i Krigsbergs socken i Östergötlands län, † 1792 $^{6}/_{5}$ i Köping; 3:o 1793 $^{19}/_{5}$ i Köping med *Elisabet Nyström*, f. 1751 i Alunda socken i Upplands län. — Son: *Anders Nicolaus*, f. 1790 $^{23}/_{10}$, † 1791 $^{20}/_{3}$.

Johan Henrik Ressin, f. 1756 $^{20}/_{9}$ i Stockholm, kontorsskrifvare i tullverkets 2:a kammarkontor 1773 $^{20}/_{12}$, i brand- och försäkringskontoret 1777 och i förpassningsrevisionskontoret 1779; tullskrifvare vid Köpings västra tull 1795 $^{1}/_{5}$; transport till Västerås 1802; år 1810 föreslås han till uppflyttning på expektant stat.

Gift 1795 $^{10}/_{5}$ med *Margareta Christina Holmberg*, f. 1765 $^{28}/_{3}$ i Stockholm. — Barn: *Margareta Sofia*, f. 1796 $^{7}/_{1}$; *Johan Henrik*, f. 1797 $^{22}/_{6}$; *Catharina Charlotta*, f. 1801 $^{8}/_{12}$.

Svante Gustaf Billinggren, f. 1767 i Stockholm, blef extra »besökare» där 1787; ordinarie »besökare» i Hedemora 1788; tullskrifvare i Köping 1796 2/2; erhöll transport till Lindesberg 1807 och var den siste tullskrifvaren här.

Gift 1800 23/11 med *greta Ekholm*, f. 1779 i Björskogs socken i Västmanlands län. — Son: *Jan Gustaf*, f. 1800 9/12, † 1802 14/2.

Register.

PERSONHISTORISK TIDSKRIFT

1906

UTGIFVEN

AF

PERSONHISTORISKA SAMFUNDET

GENOM

HOLGER ROSMAN
SAMFUNDETS SEKRETERARE

ÅRG. VIII HÄFT. 3 O. 4.

INNEHÅLL.

BILAGA.

PORTRÄTT.

Meddelande från Personhistoriska Samfundet.

Följande af samfundet utgifna skrifter utlämnas åt *ledamöter i samfundet*, efter rekvisition hos skattmästaren, till nedannämnda pris, nämligen:

Svenska Autografsällskapets tidskrift, Del. I, n:is 1—12 (årg. 1879—1888, 256 sid.), kompl. 18 kr. Af denna afdelning finnas endast *några få fullständiga* årgångar tillgängliga. Lösa häften af n:is 7—12 (1886—1888) säljas för 1 kr. häftet.

Svenska Autografsällskapets tidskrift, Del. II, n:is 1—12 (årg. 1889—1896, 346 sid.), lämnas fullständig för 10 kr., lösa häften för 1 kr. för hvarje häfte; dubbelhäftet n:is 11—12 för 2 kr. Ex. tryckt på *bättre papper* (däraf några få fullständiga årg. äro tillgängliga) jämte *Register* till delarna I och II, äfven på *bättre papper* . kr. 20.

Personregister till delarna I och II (44 sid.) . . . . . kr. 2. Detta register lämnas kostnadsfritt, då båda delarna rekvireras.

Personhistorisk tidskrift, årg. II (1900, 180 sid.) med 24 porträtt och register samt Dödslista för 1900, 53 sidor . . kr. 5.

Årg. I och III slutsålda.

Personhistorisk tidskrift, årg. IV (1902, 166 sid., med 24 porträtt och register samt Dödslista för 1902, 43 sid.) . . kr. 5.

Personhistorisk tidskrift, årg. V (1903, 222 sid., med 25 porträtt och register samt Dödslista för 1903, 37 sid.) . . kr. 5.

Personhistorisk tidskrift, årg. VI (1904, 164 + 23 sid., med 22 porträtt och register) . . . . kr. 5.

Personhistorisk tidskrift, årg. VII (1905, 167 + 56 sid., med 19 porträtt och register) . . . . kr. 5.

Handlingar, utg. genom samfundet:

I. S:t Nikolai kyrkas i Stockholm vigselbok, I. 1604—1650 och 2. 1651—1700 (182 sid.), utg. af F. U. Wrangel kr. 3.

II. En adlig och furstlig hofpredikant under 1600-talets senare hälft, P. G. Öjer; utg. af Karl af Schmidt (82 sid.) kr. 1: 50.

III. Slägten Aminoff (85 sid + 1 tab.) . . . . kr. 5.

IV. Klosterfolket i Vadstena; af C. Silfverstolpe (168 sid.) . kr. 3.
D:o d:o tryckt på *bättre papper* (i få ex.) . . . . . . kr. 5.

V. Svenska porträtt i samlingarna vid Uppsala universitet, förteckn. af N. Sjöberg (6 + 87 sid.) med 31 porträtt, ingår som bilaga i årg. III och IV.

VI. Svenskarne under dannebrogen 1848—50, med tillägg (102 + 24 sid.), af B. Schöldström, med 97 porträtt. Erhålles gm C. E. Fritzes bokhandel, Stockholm.

VII. Svensk genealogisk litteratur, förtecknad af J. A. Almquist (80 sid.) . . . . kr. 2.

VIII. Porträttsamlingarna å Edsberg och Hedensberg (23 sid. och 14 porträtt + 56 sid. och 3 porträtt), ingå som bilagor i årg. VI och VII.

Dödslistor från och med år 1899 till och med år 1903 à . . kr. 1.

Stockholm 1907. Kungl. Boktryckeriet.

Printed in Sweden

89097340574
b89097340574a

